

PRAKSISOVERSIGTER • SAMLET UDGAVE

Praksis fra *Ankenævnet for Patenter og Varemærker*

*Klager over Patent- og Varemærkestyrelsens
registreringsafgørelser.*

OVERSIGTER

11

AFGØRELSE

369

PERIODE

1986–2026

11 OVERSIGTER

Indhold

01	Administrativ ophævelse og ugyldighed af registrerede varemærker	22 afg.
02	Andre absolutte hindringer for varemærker – navne, vildledning og generiske betegnelser	47 afg.
03	Brugsmodeleregistrering og administrativ ugyldiggørelse	24 afg.
04	Designregistrering – nyhed, individuel karakter og teknisk funktion	13 afg.
05	Forvekslelighed og indsigelse mod varemærkereregistrering	48 afg.
06	Frister, fornyelse og genoprettelse af immaterialrettigheder	23 afg.
07	Indarbejdelse og særpræg opnået ved brug for varemærker	40 afg.
08	Klagesagsbehandling ved Ankenævnet – gebyr, hjemvisning og kompetence	21 afg.
09	Patenterbarhed – nyhed og opfindelseshøjde i registrerings- og indsigelsessager	56 afg.
10	Særpræg og beskrivende varemærker ved Patent- og Varemærkestyrelsens registreringspraksis	56 afg.
11	Velkendte varemærker, renommébeskyttelse og ond tro	19 afg.

Hver oversigt er et selvstændigt kapitel med introduktion, principper, gennemgang, lovgrundlag og citerede afgørelser. Titlerne er klikbare, og kapitlerne findes også som bogmærker i PDF-læseren.

01

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over administrativ ophævelse og ugyldighed af registrerede varemærker

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers prøvelse af begæringer om ugyldighed og ophævelse efter varemærkelovens §§ 28, 29 og 34

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 22 afgørelser · 1995-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Når et varemærke først er registreret, kan dets gyldighed efterprøves administrativt: enhver kan efter varemærkelovens § 34 begære registreringen erklæret ugyldig eller fortabt over for Patent- og Varemærkestyrelsen, hvis afgørelse kan påklages til Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Denne oversigt kortlægger Ankenævnets praksis om ugyldighed og ophævelse på både absolutte grunde (manglende særpræg, beskrivende eller vildledende mærker, §§ 13-14) og relative grunde (ældre rettigheder og velkendthed, § 15) samt den snævre kompetencegrænse i § 29 for udløbne registreringer. Hovedmønstrene er en konkret helhedsvurdering af forvekslelighed og velkendthed, et krav om at degeneration skal skyldes indehaverens egen brug eller passivitet, samt en betydelig vægt på mangeårig fredelig sameksistens. Oversigten inddrager også den parallelle domstolsprøvelse, hvor Sø- og Handelsretten og landsretterne foretager fuld prøvelse af Ankenævnets kendelser, men kun tilsidesætter nævnets skøn på et "tilstrækkeligt sikkert grundlag".

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Administrativ ophævelse efter varemærkelovens § 34 kan begæres af enhver efter registreringsprocedurens afslutning og kan støttes på både absolutte ugyldighedsgrunde (§§ 13-14) og relative grunde (§ 15), eventuelt kombineret i samme begæring.
- 02** Ankenævnet kræver ved velkendthedsbeskyttelse (§ 15, stk. 3, nr. 1) en vis grad af lighed, der får gennemsnitsforbrugeren til at skabe en sammenhæng (link) mellem mærkerne; er ligheden for lav, afvises ophævelsen uanset mærkets renommé (LELE BROTHER mod LEGO).
- 03** Ankenævnet afviser at ophæve et mærke som degenereret, medmindre tabet af adskillelsesevne er en følge af indehaverens egen brug eller passivitet (PVIKJ).
- 04** Ankenævnet accepterer mangeårig fredelig sameksistens som grund til at begrænse ophævelsen til de varer, hvor der er konkret kollision (TRIP TRAP/TRIPP TRAPP).

- 05** Ankenævnet fastslår, at styrelsen kun har kompetence til at prøve en udløbet registrerings gyldighed i de snævre § 29-tilfælde; træffes der materiel afgørelse om et mærke, der allerede er bortfaldet ved fornyelsesfristens udløb, er afgørelsen uden retsgrundlag og annulleres (GENESIS).
- 06** En begæring på relativt grundlag (§ 15) kan kun fremsættes af indehaveren af den påberåbte ældre ret, mens absolutte grunde kan påberåbes af enhver, jf. § 34, stk. 1 og 2.
- 07** Verserer der en endnu ikke afgjort retssag om registreringen, må styrelsen ikke realitetsbehandle ophævelsesbegæringen (§ 34, stk. 5-6), og parterne kan til enhver tid indbringe spørgsmålet direkte for domstolene (§ 34, stk. 7).
- 08** Ankenævnet hjemviser sagen, hvis der først under klagesagen rejses et nyt anbringende (fx om brugspligt), som styrelsen ikke har taget stilling til (THINK POSITIVE).
- 09** Domstolene foretager fuld prøvelse af Ankenævnets kendelser, men tilsidesætter kun nævnets skønsmæssige helhedsvurderinger, hvis der foreligger et tilstrækkeligt sikkert grundlag (REYULTI).

Retsgrundlaget: administrativ prøvning ved styrelsen med § 1 klageadgang til Ankenævnet

Efter at registreringsproceduren er afsluttet, kan **enhver** over for Patent- og Varemærkestyrelsen begære en varemærkeregistrering erklæret ugyldig eller fortabt, jf. [varemærkelovens § 34, stk. 1](#). Med begæringen følger et gebyr, jf. [§ 60 c, stk. 2](#). Det materielle grundlag for en **ugyldighedsbegæring** er, at mærket er registreret i strid med en af registreringshindringerne i kapitel 3 – navnlig de absolutte hindringer i [§ 13](#) (særpræg mv.) og [§ 14](#) (bl.a. vildledende mærker) samt de relative hindringer i [§ 15](#) (ældre rettigheder og velkendthed), jf. [§ 28, stk. 1](#). En begæring kan også støttes på **fortabelsesgrunde** (degeneration, vildledende brug og manglende reel brug).

Reglerne gennemfører [EU-varemærkedirektivet \(direktiv \(EU\) 2015/2436\)](#), og Ankenævnet inddrager løbende EU-Domstolens praksis i sin fortolkning. Klageinstansrækken er:

- **Patent- og Varemærkestyrelsen** træffer afgørelse i 1. instans efter en skriftlig partsproces.
- **Ankenævnet for Patenter og Varemærker** er administrativ klageinstans og foretager en fornyet, fuld prøvelse af styrelsens afgørelse – nævnet kan stadfæste, ændre eller hjemvise.
- **Domstolene** (Sø- og Handelsretten/byret som 1. instans, dernæst landsret og Højesteret) prøver Ankenævnets endelige kendelser.

Den nærmere sagsbehandling er udfyldt i [bekendtgørelse om ansøgning og registrering m.v. af varemærker § 27](#), der bl.a. fastslår, at indehaveren skal underrettes og have adgang til at udtale sig, at flere begæringer mod samme registrering kan behandles under ét, og at ophævelsen offentliggøres, når afgørelsen er endelig; for internationale designeringer gælder [§ 28](#).

Oversigten afgrænser sig fra ophævelse specifikt pga. manglende reel brug ([brugspligt-varemaerke-](#)), fra indsigelse *før* registrering ([varemaerke-forvekslelighed-indsigelse](#)), fra fornyelse og genoprettelse ([immaterialret-frister-fornyelse-genoprettelse](#)) og fra rene krænkelsessager ([varemaerkeret](#)).

LOV

Varemærkeloven § 13

Varemærkeloven § 14

Varemærkeloven § 15

Varemærkeloven § 28, stk. 1

Varemærkeloven § 34, stk. 1

Varemærkeloven § 60c, stk. 2

§ 2 Begæringens grundlag: absolutte og relative ugyldigheds- og ophævelsesgrunde

Ankenævnets praksis viser, at en ophævelsesbegæring kan hvile på vidt forskellige grundlag, og at de **absolutte** og **relative** grunde ofte kombineres.

Absolutte grunde (kan påberåbes af enhver):

- *Manglende særpræg/beskrivende karakter*, jf. § 13, stk. 1, nr. 2-3. I AN 2011 00027 (NLP-Psykoterapeut) ophævede Ankenævnet en registrering i sin helhed, fordi mærket allerede på ansøgningstidspunktet var beskrivende for uddannelse af psykoterapeuter – registreringen burde aldrig være sket.
- *Generisk/almindelig betegnelse (degeneration)*, jf. § 13, stk. 1, nr. 4. I AN 2000 00051 (PVIKJ) blev mærket ophævet som degenereret til en artsbetegnelse for installationskabler.
- *Vildledende mærker mv.*, jf. § 14, stk. 1, nr. 3, der bl.a. fanger mærker, som kan vildlede om varens art eller geografiske oprindelse.

Relative grunde (kan kun fremsættes af rettighedshaveren, jf. § 34, stk. 2):

- *Forvekslelighed med ældre mærke*, jf. § 15, stk. 1, nr. 2 – fx ophævelsessagen 22/12730 (VERVIG mod VERTIV).
- *Velkendte mærkers udvidede beskyttelse*, jf. § 15, stk. 3, nr. 1 – påberåbt af LEGO i AN 2021 00007 (LELE BROTHER).
- *Ældre ibrugtagne (uregistrerede) rettigheder*, jf. § 15, stk. 2, nr. 4 – som i AN 2003 00038 (TRIPP TRAPP), hvor Stokke Gruppen støttede begæringen på en ibrugtagen ret til den velkendte barnestol.
- *Onnd tro over for udenlandsk mærke* (§ 15, stk. 3, nr. 9) og *ejendoms-/navnerettigheder* (§ 15, stk. 3, nr. 7) – sidstnævnte er relevant for geografiske og stednavnebaserede mærker som i Kokkedal Slot-sagen (behandlet nedenfor).

Den samlede pointe er, at den administrative ophævelse er en bred efterprøvelse: alt, der kunne have hindret registrering, kan som udgangspunkt også føre til efterfølgende ugyldighed.

LOV

Varemærkeloven § 13, stk. 1

Varemærkeloven § 14, stk. 1

Varemærkeloven § 15, stk. 1, 2, 3

Varemærkeloven § 34, stk. 2

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forvekslelighed for specialiseret software	24.06.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af afslag på ophævelse af varemærket 'LELE BROTHER' i sag mod LEGO	27.10.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket 'NLP-Psykoterapeut' på grund af manglende særpræg og beskrivende karakter	09.02.2012
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om forvekslelighed mellem varemærkerne TRIP TRAP og TRIPP TRAPP samt betydningen af mangeårig sameksistens	22.06.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket PVIKJ på grund af degeneration til en generisk artsbetegnelse inden for kabelbranchen	28.12.2001

§ 3 Hvad Ankenævnet lægger vægt på i forvekslelighedsvurderingen

Ved relative grunde foretager Ankenævnet en **konkret helhedsvurdering** af forvekslingsrisikoen. Nævnet lægger gentagne gange vægt på følgende momenter:

- **Mærkernes visuelle, lydige og begrebsmæssige lighed** bedømt ud fra helhedsindtrykket, ikke ud fra enkeltelementer. I [AN 2005 00021](#) (PATRADE) omgjorde nævnet styrelsens delvise ophævelse, fordi mærkerne PATRADE og PATRAFEE trods de fælles indledende stavelser adskilte sig visuelt, auditivt og begrebsmæssigt.
- **Omsætningskredsens opmærksomhedsgrad.** I [22/12730](#) (VERVIG mod VERTIV) opretholdt nævnet registreringen for specialiseret software i klasse 9, fordi de professionelle indkøbere har en høj opmærksomhedsgrad og ikke forveksler sundhedssoftware med datacenterinfrastruktur – mens mærket forblev ophævet for kommunikationsydelser i klasse 38, hvor omsætningskredsen er bredere og opmærksomheden lavere.
- **Ordlyden af varefortegnelsen.** I samme sag fortolkede nævnet en uklar ydelsesbeskrivelse snævert efter sin ordlyd og afviste at udstrække den til generel softwareudvikling.

Ved **velkendte mærker** kræver Ankenævnet, at der består en lighed, som får gennemsnitsforbrugeren til at skabe en tankemæssig sammenhæng (link) mellem mærkerne. I [AN 2021 00007](#) (LELE BROTHER) afviste nævnet LEGOs begæring, selvom LEGO-mærket er særdeles velkendt:

"Ankenævnet kan tiltræde styrelsens vurdering af, at den lighed, der består mellem klagers velkendte varemærker og indklagedes varemærke, ikke er tilstrækkelig til at medføre en sådan sammenhæng mellem mærkerne, som krævet ved de nævnte EU-domme."

Velkendthed kan altså ikke kompensere for manglende lighed. Påstanden om ond tro blev tilsvarende afvist, da det samlede indtryk af mærkerne var for forskelligt.

LOV [Varemærkeloven § 15, stk. 1, 3](#)

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forvekslelighed for specialiseret software	24.06.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af afslag på ophævelse af varemærket 'LELE BROTHER' i sag mod LEGO	27.10.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ingen forvekslelighed mellem figurmærket PATRADE og de ældre rettigheder til PATRAFEE og PATRAWIN	07.04.2006

§ 4 Hvad Ankenævnet lægger vægt på ved absolutte grunde: særpræg, degeneration og indarbejdelse

Ved absolutte grunde prøver Ankenævnet, om mærket overhovedet kan opfylde sin adskillelsesfunktion.

Manglende særpræg/beskrivende karakter. Nævnet ophæver et registreret mærke, hvis det allerede ved ansøgningen var beskrivende. I [AN 2011 00027](#) (NLP-Psykoterapeut) tiltrådte nævnet, at betegnelsen i sin helhed var beskrivende, og at registreringen derfor savnede særpræg efter den dagældende bestemmelse svarende til [§ 13, stk. 2](#). Tilsvarende blev et vareudstyrmærke nægtet i [V 5/93](#) (den koboltblå frugtbakke), hvor selv en betydelig og stigende omsætning ikke kunne godtgøre indarbejdelse, fordi mærket var af så

almindelig karakter. Den samme bedømmelsesstandard for særpræg anvendes i registreringsafslag (jf. fx [22/12719](#) NORDVESTLIV og [22/12721](#) VALBYLIV, hvor friholdelseshensynet til stednavne var afgørende).

Degeneration. Et mærke kan ophæves, hvis det er blevet en almindelig artsbetegnelse – men kun hvis dette skyldes indehaverens egen adfærd. Forarbejderne til varemærkeloven udtrykker det således:

"Ophævelse, fordi mærket har mistet sin adskillelsesevne, kan kun ske, hvis dette er en følge af indehaverens egen brug eller passivitet."

I [AN 2000 00051](#) (PVIKJ) lagde Ankenævnet netop vægt på, at indehaveren havde forholdt sig passiv over for branchens brug og selv havde anvendt betegnelsen som typebeskrivelse, herunder i egne kataloger og over for tekniske kontrolinstanser. Nævnet fremhævede, at en dominerende markedsposition øger risikoen for degeneration, hvis retten ikke håndhæves konsekvent:

"Mærkeindehavers passivitet overfor anvendelse af mærket som en almindelig betegnelse i branchen tillægges i denne forbindelse særlig betydning."

Indarbejdelse kan redde et svagt mærke. Et oprindeligt svagt eller beskrivende mærke kan opnå særpræg ved brug, jf. [§ 13, stk. 2](#). Det illustreres af domstolspraksis nedenfor (Kokkedal Slot og Panzerglass), hvor nogle mærker blev opretholdt som indarbejdede, mens andre blev kendt ugyldige.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2	Varemærkeloven § 28, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket 'NLP-Psykoterapeut' på grund af manglende særpræg og beskrivende karakter	09.02.2012
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket PVIKJ på grund af degeneration til en generisk artsbetegnelse inden for kabelbranchen	28.12.2001
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Koboltblå frugtbakke nægtet varemærkeregistrering – særpræg og indarbejdelse ikke godtgjort	31.05.1995

§ 5 Passivitet og sameksistens som grænse for ophævelse

Selv hvor betingelserne for ophævelse i øvrigt er opfyldt, kan **passivitet** og **sameksistens** begrænse eller udelukke ophævelsen. Retsgrundlaget er bl.a. samtykkereglen i [§ 15, stk. 4](#) og passivitetsreglerne i [§ 8](#) og [§ 9](#).

Den ledende afgørelse er [AN 2003 00038](#) (TRIP TRAP/TRIPP TRAPP). Ankenævnet anerkendte Stokke Gruppens ibrugtagne ret til TRIPP TRAPP for den høje barnestol og ophævede TRIP TRAP-registreringen for netop disse varer, men nævnte **begrænsede** ophævelsen og afviste udvidet velkendthedsbeskyttelse på andre vareområder under udtrykkelig henvisning til parternes mangeårige sameksistens:

"På områder, hvor der ikke er varekollision, finder ankenævnet ikke, at brug af mærkerne vil medføre en utilbørlig udnyttelse af mærkernes særpræg eller renommé, jfr. Varemærkelovens § 4, stk. 2, hvorved bemærkes, at mærkerne i mange år har sameksisteret på det danske marked."

Passivitet kan dog ikke påberåbes, hvis rettighedshaveren faktisk har protesteret. I [AN 2005 00021](#) (PATRADE) blev en passivitetsindsigelse afvist, fordi indsigeren løbende havde gjort indsigelse og ført sag. Og som vist i

PVIKJ-sagen kan indehaverens **egen** passivitet i den modsatte retning blive en selvstændig ophævelsesgrund (degeneration). Ankenævnet vurderer altså konkret, hvilken parts passivitet der gør sig gældende, og med hvilken retsvirkning.

LOV	Varemærkeloven § 8	Varemærkeloven § 9	Varemærkeloven § 15, stk. 4	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ingen forvekslelighed mellem figurmærket PATRADE og de ældre rettigheder til PATRAFEE og PATRAWIN			07.04.2006
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om forvekslelighed mellem varemærkerne TRIP TRAP og TRIPP TRAPP samt betydningen af mangeårig sameksistens			22.06.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket PVIKJ på grund af degeneration til en generisk artsbetegnelse inden for kabelbranchen			28.12.2001

§ 6 Kompetencegrænsen: udløbne registreringer og kravet om retsgrundlag (GENESIS)

En central – og strengt overholdt – grænse for den administrative prøvning er, at der skal foreligge en **eksisterende registrering** at træffe afgørelse om. Den principielle afgørelse er [23/05451](#) (GENESIS).

Styrelsen havde realitetsbehandlet en ophævelsesbegæring og opretholdt registreringerne VR 1992 06978 GENESIS. Under klagesagen kom det frem, at mærket allerede var **udløbet** den 31. juli 2022 grundet manglende fornyelse, og at den seks måneders respitperiode var udløbet, før styrelsen traf sin afgørelse i februar 2023. Ankenævnet ophævede styrelsens afgørelse og hjemviste sagen, idet styrelsen kun har hjemmel til at træffe afgørelse om en udløbet registrerings gyldighed i de specifikke tilfælde, der er nævnt i [§ 29](#) (anciennitetstilfælde efter EU-varemærkeforordningen). Da intet sådant tilfælde forelå, var den materielle prøvelse af brugspligten **uden retsgrundlag**. Styrelsen erkendte selv den manglende hjemmel.

GENESIS viser, at Ankenævnet ud over den materielle prøvelse også udøver en **legalitetskontrol** med styrelsens kompetence: en afgørelse uden hjemmel annulleres, uanset sagens materielle udfald. Dette er en konkret udmøntning af en almindelig forvaltningsretlig grundsætning, som domstolene anvender bredt – jf. Højesterets dom i [BS-40602/2022-HJR](#), hvor et administrativt tvistorgans kendelse blev kendt ugyldig, fordi den lå uden for organets lovhjemlede beføjelser. Spørgsmål om selve fornyelsesfristerne behandles i øvrigt i [immaterialret-frister-fornyelse-genoprettelse](#).

LOV	Varemærkeloven § 29	Varemærkeloven § 34, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Ugyldighed af vurderingsmænds kendelse om handlepligt efter mark- og vejfredsloven samt spørgsmål om søgsmålskompetence		15.08.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb		18.12.2023

§ 7 Dokumentations- og beviskrav samt nævnets behandling af nye anbringender

Bevisbyrden i ophævelsessager fordeles efter, hvem der påberåber sig hvad. Anmoderen skal sandsynliggøre ugyldigheds- eller fortabelsesgrunden (fx manglende særpræg, degeneration eller forvekslelighed), mens indehaveren skal dokumentere forhold, der opretholder mærket – fx indarbejdelse eller reel brug. Ankenævnet

stiller konkrete krav til dokumentationen og afviser materiale, der er udateret, uden markedsføringsværdi eller uden klar forbindelse til indehaveren.

To mønstre fremtræder tydeligt:

- **Nye anbringender hjemvises.** I [AN 2016 00022](#) (THINK POSITIVE) rejste klageren først for Ankenævnet en formel indsigelse om, at modparten ikke havde opfyldt sin brugspligt for de ældre mærker. Da styrelsen ikke havde taget stilling hertil, hjemviste nævnet sagen til fornyet behandling. Ankenævnet træffer som udgangspunkt ikke afgørelse i 1. instans om spørgsmål, styrelsen ikke har prøvet.
- **Brug gennem andre kan tilregnes indehaveren.** I [24/06625](#) (MEDEX) godtog nævnet, at brug gennem en dansk agent med indehaverens samtykke ligestilles med indehaverens egen brug, og at brug i en let afvigende form opretholder mærket, så længe særpræget ikke ændres. Samtidig blev en for bred varekategori ("farmaceutiske præparater") begrænset til de produkter, der faktisk var dokumenteret solgt.

Ved fortabelse pga. manglende brug gælder desuden en regel om, at brug i de sidste tre måneder før begæringen ikke tæller, hvis indehaveren vidste, at en begæring var på vej; i [AN 2009 00003](#) (TRYGG HANSA) afviste nævnet dog at anvende reglen, da positivt kendskab til den konkrete begæring ikke var bevist, og opretholdt mærket i begrænset omfang. De detaljerede brugskrav behandles i [brugspligt-varemaerke](#).

LOV	Varemærkeloven § 28	Varemærkeloven § 34, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvis ophævelse af varemærket MEDEX grundet brugspligt 25.03.2025 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af indsigelsessag om varemærket THINK POSITIVE grundet nyt krav om dokumentation for brug 23.06.2017 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærkesag om TRYGG HANSA: Reel brug og 3-måneders-reglen ved administrativ ophævelse 27.10.2009		

§ 8 Klagebehandling, frister, gebyr og forholdet til verserende retssager

Sagsgangen ved den administrative ophævelse har flere karakteristiske træk, der adskiller den fra indsigelse før registrering:

- **Ingen klagefrist for begæringen.** Mens indsigelse skal fremsættes inden for en kort frist efter offentliggørelsen, kan en ophævelsesbegæring efter [§ 34, stk. 1](#) som udgangspunkt fremsættes når som helst i registreringsens levetid – kun begrænset af passivitets- og sameksistensreglerne (jf. ovenfor).
- **Hvem kan begære.** Absolutte grunde kan påberåbes af enhver, mens relative grunde efter [§ 34, stk. 2](#) kun kan fremsættes af indehaveren af den påberåbte ældre ret. Påberåbes flere ældre rettigheder, skal de tilhøre samme indehaver, jf. [§ 34, stk. 4](#).
- **Gebyr.** Med begæringen følger et gebyr efter [§ 60 c, stk. 2](#). Gebyret er pr. 1. januar 2026 forhøjet fra 2.500 kr. til 3.000 kr. ved en ændringslov vedtaget i december 2025 (endnu ikke konsolideret i lovbekendtgørelsen).
- **Forholdet til domstolene.** Er en retssag om registreringen ikke endeligt afgjort, kan der ikke fremsættes begæring, jf. [§ 34, stk. 5](#), og rejses der retssag, mens begæringen verserer, skal styrelsen stille behandlingen i bero, jf. [§ 34, stk. 6](#). Omvendt kan parterne efter [§ 34, stk. 7 til enhver tid](#) anlægge sag ved domstolene om de spørgsmål, begæringen omfatter – uanset om styrelsen har truffet afgørelse.
-

Afgørelsens karakter. Patent- og Varemærkestyrelsen og Ankenævnet er registreringsmyndighed, og en afgørelse om ophævelse er **bindende** (ikke blot henstillende): ophæves registreringen helt eller delvis, slettes den i registeret, og afgørelsen offentliggøres, når den er endelig, jf. § 34, stk. 8 og bekendtgørelsens § 27.

Sagerne behandles skriftligt, og indehaveren skal underrettes om begæringen og have lejlighed til at udtale sig.

LOV

Varemærkeloven § 34, stk. 1, 2, 4, 5, 6, 7

Varemærkeloven § 60c, stk. 2

§ 9 Sammenhæng med domstolsprøvelsen af nævnets kendelser

Ankenævnets endelige kendelser kan indbringes for domstolene, og praksis viser et fast mønster for prøvelsesintensiteten.

Fuld prøvelse, men tilbageholdenhed med skønnet. I [BS-49141/2020-SHR](#) (REYULTI) behandlede Sø- og Handelsretten Ankenævnets kendelse som en fuld prøvelse af både det faktuelle grundlag og retsanvendelsen, men fastslog, at tilsidesættelse af nævnets skønsmæssige helhedsvurdering af forvekslingsrisiko forudsætter et "tilstrækkeligt sikkert grundlag". Da nævnet havde inddraget de relevante og fornødne oplysninger inden for den retlige ramme, blev kendelsen opretholdt. Samme tilbageholdenhed prægede [BS-25766/2021-SHR](#), hvor retten frifandt Ankenævnet og accepterede nævnets afgrænsning af sit eget prøvelsesomfang.

Domstolene som parallelt ophævelsesforum. Efter § 34, stk. 7 kan ophævelse også ske ved dom. I [BS-10686/2017-SHR](#) (Kokkedal Slot) ophævede Sø- og Handelsretten et figurmærke for klasse 43, samtidig med at sagsøgerens indarbejdede ordmærke blev opretholdt – et eksempel på, at de samme materielle grunde prøves uanset forum.

Ophævelse som modkrav i krænkelssager. I Panzerglass-sagen – [BS-17838/2020-SHR](#) i 1. instans og [BS-56350/2023-OLR](#) ved Østre Landsret – fremsatte den sagsøgte modkrav om ophævelse pga. manglende særpræg og degenerering. Sø- og Handelsretten kendte mærket PANSEGLAS ugyldigt som beskrivende efter § 13, stk. 1, nr. 2, men fandt ikke degenerering godtgjort for de øvrige mærker; landsretten ændrede dommen og tog Panzerglass' forbudspåstande til følge.

Formodning for gyldighed. I [BS-1863/2024-OLR](#) (TECHNICAL MERINO) understregede landsretten, at der består en formodning for et registreret mærkes gyldighed, og at den, der påberåber sig manglende særpræg eller degenerering, har bevisbyrden – udateret materiale eller brug uden for EU var ikke nok.

EU-varemærker og litispænds. For EU-varemærker behandles ophævelse ved EUIPO efter [EU-varemærkeforordningen \(forordning \(EU\) 2017/1001\)](#); i [BS-11407/2020-OLR](#) (Santa Cruz) udsatte landsretten en krænkelssag, indtil EUIPO havde afgjort begæringer om fortabelse og ugyldighed.

LOV

Varemærkeloven § 13, stk. 1

Varemærkeloven § 28, stk. 1

Varemærkeloven § 34, stk. 7

PRAKSIS

Landsretten · Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelser 31.01.2025

Landsretten · Stadfæstelse af kendelse om forbud mod brug af betegnelsen "TECHNICAL MERINO" 05.09.2024

Landsretten · Kendelse om udsættelse af varemærkekrænkelssag afventende EUIPO's afgørelse om varemærkets gyldighed 23.06.2020

Byretten · Varemærkekrænkelser af 'Kokkedal Slot': Erstatning og delvis ophævelse af figurmærke 31.01.2024

Byretten · BS-17838/2020-SHR: PANZERGLASS A/S mod WePack ApS – Varemærkekrænkelser og gyldighed af varemærker	24.10.2023
Byretten · Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmodel - Ankenævnets kompetence og prøvelsesomfang	06.01.2023
Byretten · Afgørelse om opretholdelse af varemærkeregistrering for REYULTI	12.01.2022

§ 10 Sammenfattende mønstre i Ankenævnets ophævelsespraksis

Praksis fra Ankenævnet for Patenter og Varemærker tegner et samlet billede:

- Den administrative ophævelse er en **bred efterprøvelse**, hvor både absolutte og relative grunde kan påberåbes – men kun rettighedshaveren kan støtte begæringen på en ældre ret.
- Udfaldet beror på en **konkret helhedsvurdering**, hvor Ankenævnet lægger afgørende vægt på mærkernes lighed, omsætningskredsens opmærksomhedsgrad og – ved velkendte mærker – om der overhovedet skabes en sammenhæng mellem mærkerne.
- Ankenævnet **afviser** at ophæve for degeneration, medmindre indehaverens egen brug eller passivitet er årsagen, og **accepterer**, at mangeårig sameksistens begrænser ophævelsens rækkevidde.
- Nævnet håndhæver en klar **kompetencegrænse**: en afgørelse uden retsgrundlag – fx om en allerede udløbet registrering uden for § 29-tilfældene – annulleres.
- Domstolene bekræfter linjen ved at foretage fuld prøvelse, men tilsidesætter kun nævnets skøn på et tilstrækkeligt sikkert grundlag, og de fungerer efter § 34, stk. 7 som et parallelt ophævelsesforum, bl.a. via modkrav i krænkelssager.

LOV	Varemærkeloven § 15	Varemærkeloven § 29	Varemærkeloven § 34
PRAKSIS	Byretten · Afgørelse om opretholdelse af varemærkeregistrering for REYULTI 12.01.2022 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb 18.12.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af afslag på ophævelse af varemærket 'LELE BROTHER' i sag mod LEGO 27.10.2021 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om forvekslelighed mellem varemærkerne TRIP TRAP og TRIPP TRAPP samt betydningen af mangeårig sameksistens 22.06.2004 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket PVIKJ på grund af degeneration til en generisk artsbetegnelse inden for kabelbranchen 28.12.2001		

REFERENCE Lovgrundlag 6 paragraffer

Varemærkeloven § 13	Varemærkeloven § 14
Varemærkeloven § 15	Varemærkeloven § 28
Varemærkeloven § 29	Varemærkeloven § 34

MATERIALE Citerede afgørelser 22 afgørelser

15.08.2023 Ugyldighed af vurderingsmænds kendelse om handlepligt efter mark- og vejfredsloven samt spørgsmål om søgsmålskompetence bs-40602-2022-hjr

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS 3

31.01.2025 Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelser 7182-8648

05.09.2024 Stadfæstelse af kendelse om forbud mod brug af betegnelsen "TECHNICAL MERINO" 6107-7318

23.06.2020 Kendelse om udsættelse af varemærkekrænkelssag afventende EUIPO's afgørelse om varemærkets gyldighed 2090-2817

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS 4

31.01.2024 Varemærkekrænkelser af 'Kokkedal Slot': Erstatning og delvis ophævelse af figurmærke 7023-8437

24.10.2023 BS-17838/2020-SHR: PANZERGLASS A/S mod WePack ApS – Varemærkekrænkelser og gyldighed af varemærker 7175-8637

06.01.2023 Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmode l - Ankenævnets kompetence og prøvelsesomfang 3773-4534

12.01.2022 Afgørelse om opretholdelse af varemærkere registrering for REYULTI 1365-1652

ANKENÆVN ET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS 14

25.03.2025 Stadfæstelse af delvis ophævelse af varemærket MEDEX grundet brugspligt 24/06625

24.06.2024 Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forveksle lighed for specialiseret software 22/12730

18.12.2023 Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb 23/05451

01.08.2023 Ophævelse af varemærket TERTIANUM på grund af manglende brug trods påberåbt paneuropæisk strategi 22/12715

23.02.2023 Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter 22/12719

23.02.2023 Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg 22/12721

27.10.2021 Ankenævnets stadfæstelse af afslag på ophævelse af varemærket 'LELE BROTHER' i sag mod LEGO AN 2021 00007

23.06.2017 Hjemvisning af indsigelsessag om varemærket THINK POSITIVE grundet nyt krav om dokumentation for brug AN 2016 00022

09.02.2012 Ophævelse af varemærket 'NLP-Psykoterapeut' på grund af manglende særpræg og beskrivende karakter AN 2011 00027

27.10.2009 Varemærkesag om TRYGG HANSA: Reel brug og 3-måneders-reglen ved administrativ ophævelse AN 2009 00003

07.04.2006	Ingen forvekslelighed mellem figurmærket PATRADE og de ældre rettigheder til PATRAFEE og PATRAWIN	AN 2005 00021
22.06.2004	Sag om forvekslelighed mellem varemærkerne TRIP TRAP og TRIPP TRAPP samt betydningen af mangeårig sameksistens	AN 2003 00038
28.12.2001	Ophævelse af varemærket PVIKJ på grund af degeneration til en generisk artsbetegnelse inden for kabelbranchen	AN 2000 00051
31.05.1995	Koboltblå frugtbakke nægtet varemærkere registrering – særpræg og indarbejdelse ikke godtgjort	V 5/93

02

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over andre absolutte hindringer for varemærker – navne, vildledning og generiske betegnelser

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om § 14 og de øvrige absolutte hindringer – navne, vildledning, geografiske betegnelser og generiske ord

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 47 afgørelser · 1989-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Ud over den rene særprægsprøvelse rummer varemærkeloven en række selvstændige registreringshindringer, som Ankenævnet for Patenter og Varemærker prøver: mærker i strid med lov, offentlig orden eller sædelighed, vildledende mærker, mærker der kolliderer med beskyttede oprindelses- og geografiske betegnelser, mærker der uhjemlet indeholder andres personnavn eller portræt, samt ord der er blevet en sædvanlig betegnelse i handelen. Nævnets praksis viser to gennemgående linjer: en historisk meget vidtgående – og siden 2019 stærkt indsnævret – beskyttelse af personnavne, og en tilbageholdende vildledningsprøvelse, hvor Ankenævnet for Patenter og Varemærker kun statuerer vildledning, når mærket set i forhold til den konkrete varefortegnelse utvivlsomt siger noget forkert om varen. Oversigten kortlægger, hvad nævnet lægger vægt på, hvilke beviser det kræver, hvordan klagesagen forløber, og hvordan Sø- og Handelsretten, landsretterne og Højesteret har bekræftet eller korrigeret linjen.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ankenævnet for Patenter og Varemærker anvender vildledningsforbuddet i varemærkeloven § 14, stk. 1, nr. 3 restriktivt: der kræves en utvivlsom modstrid mellem mærkets budskab og den konkrete varefortegnelse, ikke blot en teoretisk risiko for misforståelse.
- 02** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser at anse et geografisk mærke for vildledende, alene fordi varerne faktisk stammer et andet sted fra – vildledning forudsætter som udgangspunkt, at varefortegnelsen selv angiver en anden oprindelse end mærket.
- 03** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at et kunstord er så meget mere end en uvæsentlig ændring af en generisk stof- eller artsbetegnelse, at afstanden er både visuel og auditiv – INN-navne skal holdes frie, men små, fremtrædende ændringer kan give særpræg.

- 04 Ankenævnet for Patenter og Varemærker anså under den ældre lov efternavnsbeskyttelsen for vidtgående og uafhængig af navnets sjældenhed, når navnet faktisk blev båret i Danmark, og krævede samtykke fra samtlige myndige navnebærere.
- 05 En hjemlandsregistrering er efter nævnets praksis ikke tilstrækkelig hjemmel til at registrere et beskyttet dansk personnavn som varemærke.
- 06 Efter varemærkeloven af 2019 er personnavne og portrætter flyttet fra de absolutte hindringer til § 15, stk. 3, nr. 6, og prøves derfor ikke længere af egen drift af Patent- og Varemærkestyrelsen, jf. § 16, stk. 1.
- 07 Højesteret har fastslået, at navnelovens navnebeskyttelse ikke omfatter erhvervsmæssig brug som varemærke eller selskabsnavn, og at et navn, der sigter til en for længst afdød person, kan registreres.
- 08 Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger afgørende vægt på mærkeindehaverens egen sprogbrug: brug af mærket med lille begyndelsesbogstav, i flertal eller som typebetegnelse tæller stærkt for, at ordet er en artsbetegnelse.
- 09 Ved påstået degenerering kræver Ankenævnet for Patenter og Varemærker, at den generiske brug kan tilregnes indehaverens egen virksomhed eller passivitet – dokumenteret systematisk håndhævelse redder mærket.
- 10 Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer brancheerklæringer, men kun når de er konkret begrundede; udokumenterede erklæringer kan ikke i sig selv løfte bevisbyrden for indarbejdelse af en artsbetegnelse.
- 11 Ved konflikt med en beskyttet geografisk betegnelse er det tilstrækkeligt, at mærket hypotetisk kunne bruges på varer uden for produktspecifikationen – nævnet begrænser da varefortegnelsen frem for at afslå mærket.
- 12 Klage til Ankenævnet for Patenter og Varemærker skal indgives senest 2 måneder efter afgørelsen, gebyret skal betales inden samme frist, og indbringelsen har opsættende virkning, jf. varemærkeloven § 46, stk. 1.
- 13 Ankenævnet for Patenter og Varemærkers afgørelser kan ikke påklages administrativt, men skal indbringes for domstolene inden 2 måneder, og søgsmålet har opsættende virkning.

Lovgrundlaget: § 14's absolutte hindringer og deres afgrænsning til § 13 og § 15

§ 1

De hindringer, denne oversigt handler om, ligger i [varemærkeloven § 14, stk. 1](#). Bestemmelsen udelukker bl.a. varemærker, som strider mod lov, den offentlige orden eller sædelighed ([nr. 2](#)), varemærker der "vil kunne vildlede offentligheden, f.eks. med hensyn til varens eller tjenesteydelsens art, beskaffenhed eller geografiske oprindelse" ([nr. 3](#)), mærker der gengiver tegn, emblemer og våben af offentlig interesse, jf. Pariserkonventionens artikel 6 c ([nr. 4](#)), mærker udelukket i henhold til regler om oprindelsesbetegnelser og

geografiske betegnelser (nr. 5), traditionelle benævnelser for vin (nr. 6), garanterede traditionelle specialiteter (nr. 7), ældre plantesortsbetegnelser (nr. 8) og mærker ansøgt i ond tro (nr. 9). Hertil kommer § 14, stk. 2 om kollektiv-, garanti- og certificeringsmærker, der kan vildlede om mærkets karakter.

Tæt op ad ligger den generiske hindring i § 13, stk. 1, nr. 4 – mærker der "i daglig sprogbrug eller efter redelig og almindelig markedsføringsskik er blevet almindelige som betegnelse for varerne eller tjenesteydelserne". Denne hindring kan efter § 13, stk. 2 overvindes ved indarbejdelse før ansøgningsdatoen, mens vildledningshindringen i § 14 ikke kan repareres ved brug.

Den mest indgribende ændring i nyere tid er, at personnavne og portrætter i 2019-loven er flyttet ud af § 14 og over i de relative hindringer i § 15, stk. 3, nr. 6, sammen med særegne ejendomsnavne i nr. 7 og geografiske betegnelser i nr. 3. Det har direkte processuel betydning: efter § 16, stk. 1 påser Patent- og Varemærkestyrelsen kun af egen drift § 2, § 11 og §§ 12-14 – ikke § 15. Navnekonflikter prøves derfor i dag alene, når en berettiget rejser indsigelse eller begærer ophævelse, mens de før 2019 blev fanget ex officio under ansøgningsbehandlingen. Det er nøglen til at læse den ældre nævnspraksis korrekt.

Af de oprindelige forarbejder til § 14 (lovforslag L 83, folketingssamlingen 1990-91) fremgår bl.a., at bestemmelsen om emblemer og våben var en nyskabelse:

"Nr. 3 svarer til den gældende lovs § 14, stk. 1, nr. 1, og direktivets artikel 3, stk. 1, litra h, og stk. 2, litra c. Som noget nyt giver bestemmelsen hjemmel til at nægte registrering af emblemer og våben, der har offentlig interesse."

Om navne- og firmahindringen bemærkede lovgiver samtidig:

"Ordet firma er erstattet af den bredere terminologi »virksomhedsnavn«. Dette omfatter således også aktieselskabsnavne, foreningsnavne o.l. Lokale navne skal behandles i overensstemmelse med nugældende praksis."

Den rene særprægs- og beskrivelsesprøvelse efter § 13, stk. 1, nr. 2-3 behandles i [praksisoversigten om særpræg og beskrivende mærker](#), og degenerering efter registreringen i [oversigten om administrativ ophævelse og ugyldighed](#).

LOV

Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2

Varemærkeloven § 14, stk. 1, 2

Varemærkeloven § 15, stk. 3

Varemærkeloven § 16, stk. 1

Fra AUSTER til Ørsted: efternavnsbeskyttelsen og dens

§ 2 sammenbrud som absolut hindring

Den ledende afgørelse om efternavne er [V 10/89](#) (AUSTER, 1991). Mærket AUSTER blev søgt registreret for flyvemaskiner i klasse 12. Ansøgeren anførte, at navnet var ekstremt sjældent i Danmark, at ordet er latin for søndenvind, og at det var verdenskendt i flybranchen. Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæstede afslaget og lagde vægt på, at den latinske betydning ikke er så udbredt i den danske befolkning, at den overskygger opfattelsen som personnavn. Nævnet udtalte, at beskyttelsen af efternavne i varemærkeretten er **vidtgående**, at der kræves samtykke fra samtlige navnebærere, medmindre mærket ved brug har mistet karakteren af rent efternavn, og at selv et begrænset antal bærere i Danmark er tilstrækkeligt til at hindre registrering.

AUSTER fik umiddelbart en meget bred administrativ udmøntning. I [V 1/94](#) (MELLIN) fastholdt Patentdirektoratet afslaget med den begrundelse:

"Den indsendte hjemlandsregistrering er dog ikke tilstrækkelig til, at der kan ses bort fra indvendingen i medfør af varemærkelovens § 14 nr. 4, idet MELLIN er optaget på Civilretsdirektoratets liste over forbeholdte personnavne."

Klageren fremlagde en liste med over 35 registrerede varemærker indeholdende forbeholdte personnavne og gjorde gældende, at AUSTER-kendelsen var en konkret afgørelse, som ikke bar den generalisering, direktoratet havde udledt. Ankenævnet afviste klagen kortfattet med to konstateringer: MELLIN kan ikke opfattes som et fællesnavn eller -begreb, og en hjemlandsregistrering er ikke tilstrækkelig hjemmel, når navnet er beskyttet i Danmark.

Presset førte til, at myndigheden selv skiftede linje. I [V 12/94](#) (VINTEN) oplyste Patentdirektoratet under ankesagen om en praksisændring:

"En afændringerne angår tilfælde, som det i nærværende sag foreliggende, nemlig hvor mærket består af et efternavn, som indgår som en væsentlig del af ansøgerens selskabsnavn. Direktoratet godkender nu et sådant mærke, uanset om personnavnet bliver båret af personer i Danmark."

Ankenævnet hjemviste sagen uden at tage stilling til AUSTER-kendelsens rækkevidde – et mønster, der går igen: **nævnet foretrækker at lade en erkendt praksisændring løse sagen på styrelsesniveau frem for at træffe en principiel kendelse.**

Beskyttelsen forudsætter, at navnebæreren faktisk har adkomsten. I [AN 2007 00021](#) (CLORIUS) blev ordmærket delvist ophævet efter begæring fra bærerne af det sjældne slægtsnavn Clorius – kun 22 personer i Danmark ifølge Kirkeministeriets oplysninger. Indehaveren påberåbte sig en virksomhedsoverdragelse fra 1974 og præsumptionsreglen om, at varemærker følger virksomheden. Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviste:

"Således som sagen foreligger oplyst for ankenævnet, findes indehaver ikke at have godtgjort i kraft af aftale at have opnået adkomst til at benytte betegnelsen "Clorius" i isoleret form som ordmærke."

Nævnet afviste samtidig, at navnebærerne havde udvist retsfortabende passivitet, selvom de først protesterede syv år efter registreringen og 27 år efter virksomhedssalget. Sagen viser to ting, nævnet lægger vægt på: **rettigheder til figurmærker og selskabsnavne indeholdende navnet giver ikke automatisk adkomst til det isolerede ordmærke**, og bevisbyrden for aftalt adkomst ligger hos indehaveren.

At navnehindringen ikke er en generel adgang til at blokere ligeartede mærker, fremgår af [AN 2003 00007](#) (BRUBAKER). Indehaveren havde samtykke fra en person ved navn Gerald Brubaker og påberåbte sig retten til at bruge eget navn. Ankenævnet afviste anbringendet som irrelevant for registrerings gyldighed og understregede, at styrelsen og nævnet alene har kompetence til at vurdere **registreringens** gyldighed – ikke den faktiske markedsføring. Tilsvarende blev en indsigelse baseret på efternavnslighed afvist i [AN 1999 00017](#) (HARDY'S mod HARDEE'S), hvor nævnet lagde vægt på farvevalg, skrifttype og at HARDY'S på dansk naturligt udtales med y.

Spørgsmålet om, hvornår et samtykke er gyldigt, og om det kan tilbagekaldes under en verserende indsigelsessag, har nævnet behandlet i [AN 2000 00047](#). Samtykkeadgangen er i dag forankret i [§ 15, stk. 4](#).

Den endelige korrektion kom fra Højesteret i [BS-25678/2019-HJR](#) (Ørsted). Efterkommere af H.C. Ørsted forsøgte at forbyde energikoncernen Ørsted A/S at bruge navnet som varemærke, selskabsnavn og domænenavn. Højesteret afviste både navneretligt og varemærkeretligt:

"Det må derfor lægges til grund, at bestemmelsen i navnelovens § 27 alene angår krænkelse, der består i, at nogen uberettiget benytter en andens navn som personnavn, eller hvad der må sidestilles hermed, og ikke som varemærke eller selskabsnavn."

Og om undtagelsen for afdøde:

"Højesteret tiltræder, at der ved anvendelsen af navnet Ørsted sigtes til den for længst afdøde videnskabsmand H.C. Ørsted, og at navnet herunder også i den brede offentlighed opfattes således, når det anvendes i sammenhæng med elproduktion."

Højesteret lagde her udtrykkeligt vægt på markedsundersøgelser, der viste, at offentligheden primært associerer navnet med videnskabsmanden. Sammenholdt med flytningen til [§ 15, stk. 3, nr. 6](#) – der udtrykkeligt kræver, at der "til navnet eller portrættet er knyttet en ret til at forbyde brugen af varemærket", og som ikke sigter til for længst afdøde personer – er den vidtgående AUSTER-linje i dag historisk.

Beslægtede navnetyper prøves fortsat. I [AN 2020 00002](#) (Åbenbar) fandt nævnet, at et CVR-registreret binavn "Åbenbar NV ApS" ikke var krænkelse af ordmærket "Åbenbar", fordi firmadominanten var "Åbenbar NV", og identiteten dermed ikke var bevaret i mærket. Modsat blev registreringen ophævet i [AN 1998 00083](#) (BASE CAMP), hvor indsigeren først under ankesagen fremlagde håndskrevne kvitteringer og salgsbilag fra 1995-96, som dokumenterede salg af netop soveposer og telte under navnet – hvorefter styrelsen ændrede opfattelse og nævnet ophævede mærket. Endelig anerkendte nævnet i [AN 2016 00006](#) (Kokkedal Slot), at et særegent navn på en fast ejendom, båret siden 1327, i sig selv har iboende særpræg og ikke uhjemlet indeholder en andens ejendomsnavn.

Et sidste bemærkelsesværdigt spor: personnavnet i mærket kan også mangle særpræg. I [V. 18/88](#) (SIGFRED CHRISTENSEN) blev et figurmærke med guldsmedens eget navn nægtet, fordi "Christensen" er et af de mest almindelige efternavne i Danmark, og den dokumenterede indarbejdelse var lokal:

"Det er en forudsætning for registrering på grundlag af indarbejdelse, at mærket er kendt som et varemærke af en væsentlig del af den relevante kundekreds i hele landet. Selvom klageren har dokumenteret en betydelig og langvarig brug af mærket i Nordjylland, er denne brug geografisk begrænset og kan ikke føre til, at mærket har opnået særpræg i varemærkelovens forstand for hele Danmark."

LOV

[Navneloven § 27](#)

[Varemærkeloven § 13, stk. 2](#)

[Varemærkeloven § 14, stk. 1](#)

[Varemærkeloven § 15, stk. 3, 4](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om brug af efternavnet Ørsted som varemærke og selskabsnavn	11.11.2019
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærkeregistringen "Åbenbar" trods indsigelser om manglende særpræg og forvekslelighed	01.06.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om opretholdelse af varemærket KOKKEDAL SLOT trods påstande om manglende særpræg og vildledning	01.12.2016
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ ophævelse af varemærket CLORIUS grundet rettigheder til slægtsnavn og manglende dokumentation for fuld indarbejdelse	03.06.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ ophævelse af varemærket BRUBAKER på grund af forvekslelighed med HENRY BRUBAKER	15.03.2005

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Gyldighed af samtykke til varemærkere registrering og adgangen til at tilbagekalde dette under en indsigelsessag	28.12.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket BASE CAMP grundet forudgående brug som virksomhedsnavn	07.02.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · HARDY'S mod HARDEE'S: Ankenævnet stadfæster afslag på ophævelse af varemærkere registrering grundet manglende mærkelighed	30.03.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · VINTEN-mærket hjemvist: Patentdirektoratets praksisændring om personnavne i selskabsnavne	31.07.1997
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · MELLIN-varemærket nægtet registrering – personnavnsbeskyttelse overvinder hjemlandsregistrering	08.01.1996
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket "AUSTER" grundet beskyttelse af efternavne	26.08.1991
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af personnavn som varemærke for guldsmedevirksomhed: Sigfred Christensen, Aalborg ApS mod Patent- og Varemærkestyrelsen	22.09.1989

§ 3 Hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på ved vildledning

Vildledningsprøvelsen efter § 14, stk. 1, nr. 3 er den mest karakteristiske del af nævnets § 14-praksis, og den er markant tilbageholdende. Mønstrer på tværs af afgørelserne er, at Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på:

- **Forholdet mellem mærkets budskab og den konkrete varefortegnelse** – ikke mellem mærket og den virkelighed, ansøgeren tilfældigvis opererer i.
- **Om mærket er et kunstord af suggestiv karakter** frem for en gengivelse af den beskyttede eller regulerede betegnelse.
- **Om den relevante danske omsætningskreds faktisk forbinder betegnelsen med den påståede egenskab** – udenlandsk sprogforståelse og udenlandske registreringer tillægges ringe vægt.
- **Om ansøgeren selv kan afhjælpe risikoen** ved en begrænsning af varefortegnelsen; nævnet foretrækker begrænsning frem for fuldt afslag.

Den klareste illustration af, hvor lidt der skal til for at *undgå* vildledning, er [AN 1996 00559](#) (Cavi•Art). Mærket blev brugt for et tangbaseret produkt, og både Forbrugerrådet og Veterinær- og Fødevaredirektoratet mente, at navnet var egnet til at vildlede om produktets art og sammensætning, uanset varedeklarationen. Ankenævnet stadfæstede alligevel registreringen:

"Selvom det omhandlede varemærke leder tanken hen på ordet kaviar, er der ikke grundlag for at antage, at mærket er egnet til at vildlede... Ankenævnet har hermed navnlig taget hensyn til, at mærket er et kunstord af suggestiv karakter og med fornødent særpræg."

Modsat blev vildledning statueret, hvor mærket direkte sagde noget forkert om varen. I [23/04674](#) (SPRITFABRIKKEN DANMARK) fandt nævnet mærket beskrivende for spiritus i klasse 33 og **vildledende** for de ikke-alkoholholdige drikke i klasse 32: fordi mærket eksplicit indeholder "SPRITFABRIKKEN" og "Spirits Factory", er det nærliggende for forbrugeren at antage, at produktet indeholder spiritus – og netop de varer, ansøgningen dækkede i klasse 32, er karakteriseret ved ikke at være spiritus. Samme mekanik ses i [AN 2007 0050](#) (JURAKALK), hvor mærket blev anset for beskrivende for kalkvarer, men **vildledende** for asfalt og tjære, fordi forbrugeren kunne forledes til at tro, at disse produkter indeholder jurakalk.

Den mest citerede formel om geografisk vildledning kommer fra [AN 2016 00006](#) (Kokkedal Slot), hvor et nordjysk slotshotel blev angrebet af ejerne af en nordsjællandsk ejendom i byen Kokkedal:

Geografiske betegnelser bør alene betegnes som vildledende, hvis det direkte fremgår af vare- og tjenesteydelsesfortegnelsen, at disse stammer fra et andet land end angivet i mærket. Det forhold, at varerne/tjenesteydelserne ikke hidrører fra det nordsjællandske område, men fra klager i Brovst, gør ikke mærket vildledende.

En tilsvarende restriktiv linje følges ved udenlandske stednavne. I [AN 1999 00024](#) (M MONTANA) havde Patentdirektoratet afslået et figurmærke for mejeriprodukter, fordi mærket kunne få forbrugerne til at tro, at varerne kom fra den amerikanske delstat Montana. Ankenævnet omgjorde og hentede fortolkningsstøtte i TRIPS-aftalen:

"Ved fortolkningen af den nævnte lovbestemmelse finder ankenævnet at kunne hente støtte fra TRIPS-aftalens artikel 22, stk. 1, hvor begrebet geografiske indikationer defineres. Her lægges vægt på, om en given kvalitet, et omdømme eller et karakteristika ved varen i væsentlig grad er knyttet til varens geografiske oprindelse."

Da der ikke var holdepunkter for, at mejeriprodukter fra Montana har særlige kvaliteter knyttet til statens geografi, var mærket ikke vildledende. Praksis skelner altså skarpt: en geografisk angivelse, som forbrugeren opfatter som en *oprindelsesangivelse* uden kvalitetskobling, rammes normalt af friholdelseshensynet i [§ 13, stk. 1, nr. 3](#) – ikke af vildledningsforbuddet. Det er baggrunden for afslagene i [21/11616](#) (KØBENHAVN for belysning), [AN 2000 00059](#) (DJURS), [AN 2013 00002](#) (CAFFE VERONA) og [V 42/97](#) (HAVANA) – og for omgørelsen i [AN 2019 00030](#) (THYREGOD INVEST), hvor nævnet ikke fandt det godtgjort, at omsætningskredsen forbinder en landsby med under 1.400 indbyggere med finansielle ydelser.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1	Varemærkeloven § 14, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærkere registrering af "SPRITFABRIKKEN DANMARK" grundet manglende særpræg og vildledning		25.09.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkere registrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer		12.04.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Beskyttelse af varemærket THYREGOD INVEST: Ankenævnet tilsidesætter afslag baseret på geografisk oprindelse		07.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om opretholdelse af varemærket KOKKEDAL SLOT trods påstande om manglende særpræg og vildledning		01.12.2016
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket CAFFE VERONA på grund af manglende særpræg		16.09.2013
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nævnet stadfæster delvis ophævelse af varemærket JURAKALK grundet manglende særpræg		12.02.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov		07.05.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af figurmærket M MONTANA for mejeriprodukter		17.11.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærkere registrering af mærket Cavi •Art trods påstande om vildledning		23.11.1999
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket HAVANA grundet geografisk beskrivende karakter		21.05.1999

Beskyttede oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser – antydningsprøven

Hvor et mærke støder mod en EU-beskyttet geografisk betegnelse, skifter prøvelsen karakter. Her er standarden ikke, om forbrugeren faktisk vildledes, men om mærket "antyder" den beskyttede betegnelse.

Den ledende afgørelse er [22/12764](#) (JOHN A. McLAREN DISTILLERS 1831). The Scotch Whisky Association gjorde indsigelse mod et mærke for "alkoholholdige drikke, dog ikke øl" og fremlagde en markedsundersøgelse, der viste, at en betydelig del af danske forbrugere forbinder navne med "Mc"/"Mac" med Skotland. Patent- og Varemærkestyrelsen havde afvist indsigelsen med henvisning til en formodning for loyal brug og til, at [§ 14, stk. 1, nr. 3](#) efter styrelsens opfattelse kun rammer utvivlsom vildledning.

Ankenævnet for Patenter og Varemærker omgjorde. Nævnet holdt de to regelsæt adskilt – den generelle vildledningsregel og den strengere *sui generis*-beskyttelse for geografiske betegnelser – og bemærkede, at den danske sprogversion af **forordning (EU) 2019/787** artikel 36, stk. 1, er upræcis: hvor den danske tekst siger "vil svare til", skal den læses som "ville svare til" (conditionalis). Dermed er det tilstrækkeligt, at mærket *hypotetisk* kunne bruges på ikke-skotsk whisky. Nævnet støttede sig på EU-Domstolens dom i sag **C-44/17 (Glen Buchenbach)** om, hvornår en antydning foreligger, og valgte en proportional løsning frem for afslag:

"Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelse af 25. august 2021 omgøres og VA 2019 02327 JOHN A. McLAREN DISTILLERS 1831 registreres alene for følgende varer i klasse 33: whisky; whisky-baserede præparater til fremstilling af drikke; alle ovennævnte varer i overensstemmelse med den geografiske betegnelse 'SCOTCH WHISKY'."

Omvendt kræver nævnet, at ligheden er reel og opfattelig for den danske omsætningskreds. I [AN 1997 00558 \(V 32/97\)](#) (MOZELL) angreb Deutscher Weinfonds og det franske INAO mærket som forveksleligt med den beskyttede betegnelse MOSELLE og som vildledende for cider. Ankenævnet fandt, at MOZELL hverken fonologisk eller visuelt kan anses for forveksleligt med Mosel, at mærket derfor heller ikke er vildledende, og at det besidder fornødent særpræg – særligt efter at indehaveren under ankesagen havde begrænset varefortegnelsen til mineralvand og kulsyreholdige vande.

Samme resultat i [AN 2007 00052](#) (BUDWEISER), hvor det tjekkiske bryggeri Budějovický Budvar påberåbte sig de beskyttede betegnelser "Budějovické pivo" m.fl. Afgørende var den danske omsætningskreds' faktiske sprogforståelse:

"Det er styrelsens opfattelse, at der for nærværende sag gælder den væsentlige præmis, at det ikke er almindeligt kendt i den relevante omsætningskreds i Danmark, at betegnelserne 'Budejovické pivo' og 'Èeskobudejovické pivo' kan oversættes til 'Beer from Budweis' eller 'Budweiser Bier'."

Mønstret er dermed: **Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver ikke bevis for faktisk vildledning ved beskyttede geografiske betegnelser, men det kræver, at den danske omsætningskreds overhovedet kan foretage den sproglige kobling.** Hindringen er i dag udtrykkeligt forankret både i [§ 14, stk. 1, nr. 5](#) som absolut grund og i [§ 15, stk. 3, nr. 3](#) som indsigelsesgrund.

LOV

[Varemærkeloven § 14, stk. 1](#)[Varemærkeloven § 15, stk. 3](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Begrænsning af varemærket 'JOHN A. McLAREN' til produkter i overensstemmelse med den geografiske betegnelse 'Scotch Whisky'

28.03.2023

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærket BUDWEISER i Danmark trods indsigelse baseret på tjekkiske geografiske betegnelser	19.09.2008
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · MOZELL-varemærket ikke forveksleligt med geografisk betegnelse MOSELLE – registrering stadfæstet	28.02.2000

§ 5 Generiske betegnelser, INN-navne og artsbetegnelser

Hindringen i § 13, stk. 1, nr. 4 rammer tegn, der er blevet almindelige som betegnelse for varerne. Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis her hviler på nogle meget håndfaste bevistemaer.

INN-navne. Den ledende afgørelse er [AN 2002 00025](#) (DIZEM mod DILTIAZEM). Sanofi-Synthélabo gjorde gældende, at DIZEM blot bestod af INN-navnets første og sidste stavelse, og at generiske stoffbetegnelser fra WHO's INN-liste skal holdes frie. Ankenævnet stadfæstede registreringen:

"Ankenævnet finder, at varemærket DIZEM og INN-navnet Diltiazem er så forskellige både visuelt og auditivt, at der ikke er tale om en uvæsentlig ændring af INN-navnet."

Styrelsens sammenligning, som nævnet tiltrådte, hæftede sig ved, at netop den fjernede midterdel "-LTIA-" er syns- og lydmæssigt fremtrædende i INN-navnet. Testen er altså ikke, om mærket er *indeholdt* i INN-navnet, men om ændringen er **uvæsentlig**.

Indehaverens egen sprogbrug er det tungeste bevis. I [23/02419](#) (LEGESKUM) havde ansøgeren dokumenteret ca. 11 mio. kr. i årlig omsætning, over 20.000 følgere på Facebook og landsdækkende forhandlere. Det hjalp ikke, fordi ansøgerens eget markedsføringsmateriale brugte ordet med lille begyndelsesbogstav og i flertal ("deres forskellige legeskum såsom skummøbler"). Nævnet fandt, at klagerens brug af betegnelsen både som varemærke og deskriptivt tydeligt antydte, at forbrugerne opfatter ordet som en artsbetegnelse. Samme forhold var afgørende i [AN 2007 0050](#) (JURAKALK), hvor fakturaerne brugte ordet med små bogstaver:

"Idet klager ikke har været i stand til at dokumentere, at klager har anvendt betegnelsen "jurakalk" som et varemærke, finder styrelsen det irrelevant, at flere ingeniører, arkitekter og brancheorganisationer eller sammenslutninger "forbinder" jurakalk med klagers virksomhed."

Brancheerklæringer skal være begrundede. I [AN 2011 00030](#) (LIKØRTOPPE) fremlagde Carletti en erklæring fra Dagligvareleverandørerne og salgstal på ca. 37 mio. kr. over ti år. Nævnet afviste erklæringen med den begrundelse, at den fremstod udokumenteret og ikke præciserede, hvad vurderingen hvilede på – og noterede, at markedsandelen var beregnet til 0,07 %. Omvendt blev fjorten konkrete brancheerklæringer fra bl.a. Dansk Beton Industriforening og Betonelement-Foreningen udslagsgivende i [AN 1999 00033](#) (RAPID for cement), hvor de dokumenterede brug siden 1934 og en opfattelse i den professionelle omsætningskreds af RAPID som Aalborg Portlands kendetegn – selv om leksika brugte "rapidcement" generisk.

Degenerering forudsætter tilregnelser. Kontrasten mellem RAPID og [AN 2000 00051](#) (PVIKJ) er instruktiv. I PVIKJ ophævede nævnet registreringen, fordi betegnelsen figurerede som teknisk typebetegnelse i lærebøger fra 1977 og 1991, i branchekataloger fra 1983 og hos DEMKO – og fordi NKT's egne kataloger fra 1957 havde brugt ordet som typebeskrivelse:

"Mærkeindehavers passivitet overfor anvendelse af mærket som en almindelig betegnelse i branchen tillægges i denne forbindelse særlig betydning."

Nævnet understregede samtidig, at netop en dominerende markedsposition øger risikoen for, at et produkt navn glider over i almindeligt sprogbrug, hvis indehaveren ikke håndhæver konsekvent.

Samme mønster ses i [AN 2011 00027](#) (NLP-Psykoterapeut), hvor nævnet – efter at styrelsen selv havde skiftet standpunkt under ankesagen på grundlag af indehaverens egen brochure fra 1994 – ophævede mærket, men med den **ændrede begrundelse**, at mærket allerede på ansøgningstidspunktet i 1997 var beskrivende, ikke at det senere var degenereret. I [AN 1997 00746](#) (PLAYMAKERS) delte nævnet resultatet klassevis: ordet var en almindelig betegnelse for forretningsledelse i klasse 35, men ikke beskrivende for beklædning i klasse 25.

Endelig viser [AN 1998 00451 \(V03/98\)](#) (NEUTRAL), hvor konkret nævnet vejer bevismaterialet: en markedsundersøgelse med en uhjulpet bekendtskabsgrad på 1-8 % for de omtvistede varearter var afgørende for at ophæve registreringen for personlige plejeprodukter, mens den blev opretholdt for vaske- og rengøringsmidler. Argumentet om en "carry over"-effekt fra ét varesegment til et andet blev ikke tillagt vægt. Tilsvarende blev en påstand om, at "gule sider" var på vej mod degenerering, afvist i [AN 2008 00044](#) (KrakGuleSider) med den begrundelse, at indsiger aktivt havde håndhævet sine rettigheder. Og i [AN 2005 00018](#) (HJÆLP UDEN GRÆNSER) konstaterede nævnet, at udtrykket "uden grænser" er en almindelig beskrivende angivelse – dokumenteret ved brug som "uddannelse uden grænser", "fjernsyn uden grænser", "spil uden grænser" og "ingeniører uden grænser" – og at heller ikke et meget velkendt mærke giver eneret til dets beskrivende bestanddele.

Et ældre, men lærerigt eksempel er [V 46/90](#) (LørdagsKylling Natur). Dansk Sprognævn bekræftede, at Danpo havde skabt ordet i 1982, men advarede samtidig om, at ordet var på vej til at blive en fribetegnelse, og dokumenterede tredjemands generiske brug i Hjemmet (1984) og Information (1988). Ankenævnet stadfæstede afslaget – og at Danpo ikke havde skredet ind over for denne brug, indgik i vurderingen.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2	Varemærkeloven § 28, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter		20.09.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket 'NLP-Psykoterapeut' på grund af manglende særpræg og beskrivende karakter		09.02.2012
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om varemærkereгистраering af "LIKØRTOPPE" – Artsbetegnelse og manglende indarbejdelse		10.01.2012
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærkereгистраeringen "KrakGuleSider": Ingen forvekslelighed med "DE GULE SIDER" trods velkendthed		21.09.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nævnet stadfæster delvis ophævelse af varemærket JURAKALK grundet manglende særpræg		12.02.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af registrering af figurmærket "HJÆLP UDEN GRÆNSER": Ingen forvekslelighed med "LÆGER UDEN GRÆNSER"		01.06.2006
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærket DIZEM over for INN-navnet DILTIAZEM		28.02.2003
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket PVIKJ på grund af degeneration til en generisk artsbetegnelse inden for kabelbranchen		28.12.2001
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Aalborg Portlands varemærke RAPID for cement: Fra påstået artsbetegnelse til anerkendt indarbejdelse		29.12.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ordmærket NEUTRAL ophævet for personlige plejeprodukter – utilstrækkelig indarbejdelse dokumenteret via markedsundersøgelse		17.07.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om varemærket PLAYMAKERS: Konflikt mellem varemærkeret og erhvervsnavne i klasse 28		17.12.1999

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærkeregistrering af 'LørdagsKylling Natur' nægtet 20.03.1992
– manglende særpræg trods langvarig indarbejdelse

Offentlig orden, sædelighed, emblemer og våben – en sparsomt belyst hindring

§ 6

Hindringerne i § 14, stk. 1, nr. 2 (mærker der strider mod lov, den offentlige orden eller sædelighed) og nr. 4 (tegn, emblemer og våben af offentlig interesse samt mærker, der skal afslås efter Pariserkonventionens artikel 6 c) er de mindst belyste i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers offentliggjorte praksis. Der findes ikke i det tilgængelige materiale ledende kendelser, der udmønter disse to numre selvstændigt.

Retsgrundlaget er ikke desto mindre klart afgrænset. Emblem- og våbenhindringen blev udvidet ved varemærkeloven af 1991, hvor lovgiver i forarbejderne til den daværende § 14, nr. 3, bemærkede, at bestemmelsen "som noget nyt giver bestemmelsen hjemmel til at nægte registrering af emblemer og våben, der har offentlig interesse". Beskyttelsen er dobbeltsidet: mærket kan registreres, hvis den kompetente myndighed har godkendt brugen.

For kollektivmærker og garanti- eller certificeringsmærker gælder desuden to selvstændige regler, som Patent- og Varemærkestyrelsen prøver af egen drift. Efter § 14, stk. 2 kan et sådant mærke ikke registreres, hvis det vil kunne vildlede offentligheden om mærkets karakter eller betydning – navnlig hvis det kan blive antaget som værende noget andet end et kollektiv- eller certificeringsmærke. Og efter § 16, stk. 2 påser styrelsen, at **bestemmelserne om mærkets anvendelse** ikke strider mod den offentlige orden eller sædelighed – altså en prøvelse af selve mærkevedtægten, ikke blot af tegnet. Overtrædelse kan efter § 28, stk. 2 dog repareres ved en ændring af anvendelsesbestemmelserne, så mærket ikke erklæres ugyldigt.

At de geografiske hindringer og kollektivmærkerne hænger sammen, fremgår af § 13, stk. 3: tegn, der betegner geografisk oprindelse, kan trods friholdelseshensynet udgøre et kollektiv-, garanti- eller certificeringsmærke, men mærket kan ikke påberåbes over for tredjemand, der har ret til at bruge den pågældende geografiske betegnelse.

Processuelt bør bemærkes, at absolutte hindringer efter § 14 kan gøres gældende hele vejen frem til registreringen. I 22/12718 (VANLØSELIV) anførte klageren, at styrelsen ikke havde hjemmel til at omgøre sin vurdering efter offentliggørelse af ansøgningen. Styrelsen fastholdt – og nævnet tiltrådte – at styrelsen er forpligtet til at påse, at alle lovens krav er opfyldt frem til registreringstidspunktet, og at offentliggørelsen ikke er en bindende afgørelse, der afskærer indvendinger om absolutte hindringer.

LOV

Varemærkeloven § 13, stk. 3

Varemærkeloven § 14, stk. 1, 2

Varemærkeloven § 16, stk. 1, 2

Varemærkeloven § 28, stk. 2

Sagsgang, frister og prøvelsesintensitet ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker

§ 7

Klageadgangen følger af varemærkeloven § 46, stk. 1: Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser kan indbringes for Ankenævnet for Patenter og Varemærker (Patentankenævnet) **senest 2 måneder** efter, at afgørelsen er meddelt, og gebyret skal betales inden samme frist. Sker det ikke, skal klagen afvises. Indbringelsen har

opsættende virkning. Efter [§ 46, stk. 2](#) kan nævnets afgørelser ikke indbringes for højere administrativ myndighed – nævnet er sidste administrative instans.

Fristerne i førsteinstansen er fastsat i **bekendtgørelse om ansøgning og registrering m.v. af varemærker**: indsigelse skal indgives inden **2 måneder fra offentliggørelsesdatoen**, tredjemand kan fremsætte bemærkninger indtil registreringen efter [§ 14](#), og ophævelse begæres efter registreringsprocedurens afslutning efter [§ 27](#). Styrelsen påser kravene i varemærkelovens [§ 16](#) og skal give ansøgeren frist til at udtale sig, jf. [bekendtgørelsens § 11](#). Sagsbehandlingen kan efter [§ 46](#) foregå på engelsk, hvis parterne er enige. Styrelsens kompetence hviler i øvrigt på [cirkulæreskrivelse om henlæggelse af visse beføjelser til Patent- og Varemærkestyrelsen](#), hvorefter beføjelsen til at nedsætte selve ankenævnet dog forbliver hos ministeren.

Gebyrniveauet er ændret. Ved en ændringslov af 30. december 2025 om ændring af patentloven og forskellige andre love blev varemærkegebyrerne forhøjet med virkning fra 1. januar 2026 – ansøgningsgebyret fra 2.000 til 2.400 kr., og gebyret for henholdsvis indsigelse ([§ 60 c, stk. 1](#)) og administrativ ophævelse ([§ 60 c, stk. 2](#)) fra 2.500 til 3.000 kr. Ændringerne er i kraft, men endnu ikke konsolideret i lovbekendtgørelsen. Samtidig er kapitel 6 A om den særlige enhed om håndhævelse og piratkopiering ophævet med virkning fra 1. januar 2025.

Prøvelsesintensiteten er fuld. Ankenævnet for Patenter og Varemærker foretager en selvstændig materiel prøvelse og omgør uden videre styrelsens vurdering, når det finder den forkert – se [AN 2019 00030](#) (THYREGOD INVEST), [AN 1999 00024](#) (M MONTANA), [AN 2016 00006](#) (Kokkedal Slot) og [22/12764](#) (McLAREN). Nævnet kan også ændre begrundelsen og fastholde resultatet, jf. [AN 2011 00027](#) (NLP-Psykoterapeut).

Nyt bevismateriale under anken er tilladt – men kan koste en hjemvisning. Fordi ankesagen ofte tilføres omfattende nyt materiale, hænder det, at styrelsen selv skifter standpunkt under høringen. Det skete i [AN 2020 00024](#) (DANÆG), hvor en GfK-undersøgelse med ca. 75 % hjulpet kendskab og en brancheerklæring fra Danske Æg fik styrelsen til at henstille omgørelse, og i [AN 1998 00083](#) (BASE CAMP). Er ændringen i sagens grundlag tilstrækkelig fundamental, hjemviser nævnet i stedet, så styrelsen som førsteinstans kan vurdere sagen på det nye grundlag – se [AN 2019 00032](#) (GRANDFAR), hvor over 60 nye bilag og en først under anken påberåbt ibrugtaget figurmærkeret førte til hjemvisning, og [24/03188](#) (AVANT DENMARK), hvor en først under anken fremsat modpåstand om manglende reel brug udløste hjemvisning.

Nævnet holder sig inden for registreringsspørgsmålet. Det er en gennemgående begrænsning, at Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser at tage stilling til, om den faktiske markedsføring er lovlig. I [AN 2003 00007](#) (BRUBAKER) blev spørgsmålet om indehaverens ret til at bruge et personnavn i markedsføringen – i dag reguleret af [§ 10, stk. 1, nr. 1](#) – afvist som irrelevant for registreringens gyldighed.

LOV	Varemærkeloven § 10, stk. 1	Varemærkeloven § 16, stk. 1	Varemærkeloven § 46, stk. 1, 2
	Varemærkeloven § 60c, stk. 1, 2		
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om AVANT Denmark grundet modpåstand om manglende brug		16.10.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Begrænsning af varemærket 'JOHN A. McLAREN' til produkter i overensstemmelse med den geografiske betegnelse 'Scotch Whisky'		28.03.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG: Særpræg opnået gennem årtiers intensiv brug og indarbejdelse		07.05.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om ophævelse af varemærket GRANDFAR grundet nye beviser for GRUNDFOS-mærkets velkendthed		17.02.2021

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Beskyttelse af varemærket THYREGOD INVEST: Ankenævnet tilsidesætter afslag baseret på geografisk oprindelse	07.07.2020
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om opretholdelse af varemærket KOKKEDAL SLOT trods påstande om manglende særpræg og vildledning	01.12.2016
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket 'NLP-Psykoterapeut' på grund af manglende særpræg og beskrivende karakter	09.02.2012
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ ophævelse af varemærket BRUBAKER på grund af forvekslelighed med HENRY BRUBAKER	15.03.2005
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket BASE CAMP grundet forudgående brug som virksomhedsnavn	07.02.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af figurmærket M MONTANA for mejeriprodukter	17.11.2000

Domstolsprøvelsen: Sø- og Handelsretten, landsretterne og

§ 8 Højesteret

Efter [§ 46, stk. 3](#) kan søgsmål til prøvelse af styrelsens afgørelser ikke anlægges, før ankenævnets afgørelse foreligger, og søgsmål mod nævnets afgørelser skal anlægges **inden 2 måneder** efter, at afgørelsen er meddelt. Også dette søgsmål har opsættende virkning. I praksis anlægges sagerne mod ankenævnet ved Sø- og Handelsretten.

Domstolene prøver nævnets skøn med tilbageholdenhed. I [BS-29589/2021-SHR](#) anlagde Julius Sämman Ltd sag mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker med påstand om, at tre nævnsafgørelser om det stiliserede grantræ var ugyldige. Sø- og Handelsretten frifandt nævnet og fandt, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte nævnets skøn om, at mærkerne ikke lignede hinanden tilstrækkeligt. Samme resultat i [BS-26141/2021-SHR](#) (3 MAX), hvor Palmerston Limited – udtrykkeligt med henvisning til grundlovsprøvelsen efter [grundloven § 63](#) – anfægtede nævnets kendelse og blev afvist.

Om generiske betegnelser går domstolene undertiden længere end nævnet. I [BS-17838/2020-SHR](#) ophævede Sø- og Handelsretten Panzerglass A/S' danske ordmærke PANSERGLAS som ugyldigt på grund af manglende oprindeligt særpræg og frifandt WePack for krænkelse, fordi "panserglas", "panser" og "pansret" var beskrivende og derfor lovlige efter [§ 10, stk. 1, nr. 2](#). Østre Landsret ændrede dommen i [BS-56350/2023-OLR](#). Landsretten frifandt Panzerglass for ugyldigheds- og fortabelsespåstandene og lagde afgørende vægt på bevisbyrden og på skønserklæringens rækkevidde:

Det kan på den baggrund ikke alene ud fra skønserklæringen konkluderes, at panserglas inden ansøgningstidspunkterne for EU-ordmærket PANZER GLASS den 8. maj 2013 og det danske ordmærke PANSERGLAS den 14. december 2016 var blevet en almindelig betegnelse for beskyttelse af mobiltelefoner, tablets mv.

Skønsmanden fra Dansk Sprognævn havde alene undersøgt to tidligt daterede artikler ud af ca. 3.500 fund på Infomedia. Landsretten lagde desuden vægt på, at Panzerglass siden 23. juni 2016 systematisk havde håndhævet sine rettigheder – samme tilregnelseskraav som i nævnets PVIKJ- og RAPID-praksis – og på en forbrugerundersøgelse med 48 % hjulpet kendskab. Landsretten præciserede endelig, at fortabelses- og ugyldighedsgrundene er **udtømmende** opregnet, så påberåbte sagsbehandlingsfejl hos EUIPO eller Patent- og Varemærkestyrelsen ikke kan begrunde ugyldighed. Endelig fastslog landsretten, at [§ 28, stk. 1](#), jf. [§ 13, stk. 2](#),

skal fortolkes direktivkonformt, så et mærke ikke kan erklæres ugyldigt, hvis det inden ugyldighedsbegæringen har opnået særpræg ved brug.

Også indsigelser om beskrivende eller generisk karakter i forbudssager havner ved Sø- og Handelsretten.

I [BS-33943/2023-SHR](#) (Technical Merino) fandt retten det sandsynliggjort, at Herning Fabrics A/S'

EU-figurmærke var gyldigt og krænkert, og meddelte forbud mod sikkerhedsstillelse på 200.000 kr. Modsat

blev betegnelsen WOODFLOOR i [V-136-05](#) anset for at mangle fornødent særpræg uden tilstrækkelig

indarbejdelse. Også byretterne kan prøve, om der er stiftet varemærkeret ved ibrugtagning til en betegnelse,

jf. [BS-811/2000-FRH](#) om brug af en betegnelse for uldvarer.

Højesteret har endnu ikke prøvet vildledningsforbuddet i § 14, stk. 1, nr. 3. Den centrale højesteretsdom på oversigtens område er navnesagen [BS-25678/2019-HJR](#) (Ørsted). Højesterets øvrige nyere varemærkepraksis vedrører velkendthed og forvekslelighed frem for de absolutte hindringer – se [BS-10171/2021-HJR](#) (TREK mod OUTTREK).

LOV	Grundloven § 63	Varemærkeloven § 10, stk. 1	Varemærkeloven § 13, stk. 2
	Varemærkeloven § 28, stk. 1	Varemærkeloven § 46, stk. 3	
PRAKSIS	Højesteret · Varemærkeretlig tvist om velkendthed og forvekslelighed mellem TREK og OUTTREK Højesteret · Højesterets dom om brug af efternavnet Ørsted som varemærke og selskabsnavn Landsretten · Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelse Sø- og Handelsretten · Midlertidigt forbud mod brug af varemærket "Technical Merino" - Sø- og Handelsretten Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten: "Panserglas" er en beskrivende betegnelse og kan ikke monopoliseres som varemærke for skærmbeskyttelse Sø- og Handelsretten · Varemærkeret: Afvisning af indsigelse mod registrering af varemærke med stiliseret grantræ Sø- og Handelsretten · Afgørelse om varemærkeregistrering af "3 MAX" i forhold til ældre "3"-varemærker Sø- og Handelsretten · Varemærkeret til WOODFLOOR – Manglende særpræg – Markedsføringsskik Byretten · Sag om forbud mod brug af betegnelse i markedsføring		
			04.10.2023
			11.11.2019
			31.01.2025
			10.01.2024
			24.10.2023
			17.03.2023
			05.02.2023
			04.01.2007
			31.05.2001

§ 9 Sammenfatning: de bærende mønstre i nævnets praksis

Praksis kan sammenfattes i fem linjer.

1. Vildledning er en snæver hindring. Ankenævnet for Patenter og Varemærker sammenholder mærkets budskab med den *ansøgte varefortegnelse*. Er der ikke en positiv modstrid – som i [23/04674](#) (spiritusmærke for ikke-alkoholholdige drikke) eller [AN 2007 0050](#) (kalkmærke for asfalt og tjære) – statueres vildledning ikke. Suggestive kunstord slipper igennem, jf. [AN 1996 00559](#).

2. Beskyttede geografiske betegnelser prøves efter en strengere, hypotetisk standard. [22/12764](#) viser, at det er nok, at mærket *kunne* bruges uden for produktspecifikationen. Men koblingen skal kunne foretages af den danske omsætningskreds, jf. [AN 2007 00052](#) og [AN 1997 00558 \(V 32/97\)](#). Nævnets foretrukne retsfølge er en **begrænsning af varefortegnelsen**, ikke et afslag.

3. Navnebeskyttelsen har flyttet sig fundamentalt. [V 10/89](#) og [V 1/94](#) står for en vidtgående, ex officio-prøvet efternavnsbeskyttelse, hvor selv få navnebærere blokerede. Praksisændringen i [V 12/94](#), Højesterets dom i

BS-25678/2019-HJR og flytningen til § 15, stk. 3, nr. 6 har gjort navnehindringen til en **relativ** grund, som kun den, der kan forbyde brugen, kan påberåbe sig. Rettighedsgrundlaget skal dokumenteres, jf. AN 2007 00021.

4. Ved generiske ord vejer indehaverens egen adfærd tungest. Egen deskriptiv brug (23/02419, AN 2007 0050) og passivitet over for branchens brug (AN 2000 00051) er ødelæggende, mens dokumenteret, konsekvent håndhævelse redder mærket (AN 1999 00033, AN 2008 00044, og for domstolene BS-56350/2023-OLR). INN-navne og andre fællesbetegnelser skal holdes frie, men en ikke-uvæsentlig, syns- og lydmæssigt mærkbar ændring giver særpræg (AN 2002 00025).

5. Dokumentationskravet er kvantitativt og landsdækkende. Markedsundersøgelser med lav uhjulpet kendskabsgrad (AN 1998 00451 (V03/98): 1-8 %), lokal indarbejdelse (V. 18/88) og ubegrundede brancheerklæringer (AN 2011 00030) rækker ikke. Omvendt accepterer nævnet omfattende, historisk dokumenteret brug kombineret med høj kendskabsgrad (AN 2020 00024, AN 2016 00006).

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2	Varemærkeloven § 14, stk. 1	Varemærkeloven § 15, stk. 3
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om brug af efternavnet Ørsted som varemærke og selskabsnavn 11.11.2019 Landsretten · Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelse 31.01.2025 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærkere registrering af "SPRITFABRIKKEN DANMARK" grundet manglende særpræg og vildledning 25.09.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter 20.09.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Begrænsning af varemærket 'JOHN A. McLAREN' til produkter i overensstemmelse med den geografiske betegnelse 'Scotch Whisky' 28.03.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG: Særpræg opnået gennem årtiers intensiv brug og indarbejdelse 07.05.2021 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om opretholdelse af varemærket KOKKEDAL SLOT trods påstande om manglende særpræg og vildledning 01.12.2016 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om varemærkere registrering af "LIKØRTOPPE" – Artsbetegnelse og manglende indarbejdelse 10.01.2012 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærkere registreringen "KrakGuleSider": Ingen forvekslelighed med "DE GULE SIDER" trods velkendthed 21.09.2009 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nævnet stadfæster delvis ophævelse af varemærket JURAKALK grundet manglende særpræg 12.02.2009 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærket BUDWEISER i Danmark trods indsigelse baseret på tjekkiske geografiske betegnelser 19.09.2008 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ ophævelse af varemærket CLORIUS grundet rettigheder til slægtsnavn og manglende dokumentation for fuld indarbejdelse 03.06.2008 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærket DIZEM over for INN-navnet DILTIAZEM 28.02.2003 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket PVIKJ på grund af degeneration til en generisk artsbetegnelse inden for kabelbranchen 28.12.2001 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Aalborg Portlands varemærke RAPID for cement: Fra påstået artsbetegnelse til anerkendt indarbejdelse 29.12.2000 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ordmærket NEUTRAL ophævet for personlige plejeprodukter – utilstrækkelig indarbejdelse dokumenteret via markedsundersøgelse 17.07.2000 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · MOZELL-varemærket ikke forveksleligt med geografisk betegnelse MOSELLE – registrering stadfæstet 28.02.2000 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærkere registrering af mærket Cavi •Art trods påstande om vildledning 23.11.1999		

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · VINTEN-mærket hjemvist: Patentdirektoratets praksisændring om personnavne i selskabsnavne	31.07.1997
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · MELLIN-varemærket nægtet registrering – personnavnsbeskyttelse overvinder hjemlandsregistrering	08.01.1996
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket "AUSTER" grundet beskyttelse af efternavne	26.08.1991
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af personnavn som varemærke for guldsmedevirksomhed: Sigfred Christensen, Aalborg ApS mod Patent- og Varemærkestyrelsen	22.09.1989

REFERENCE Lovgrundlag 6 paragraffer

Varemærkeloven § 13	stk. 1	Varemærkeloven § 14	stk. 1
Varemærkeloven § 15	stk. 3	Varemærkeloven § 16	stk. 1
Varemærkeloven § 28	stk. 1	Varemærkeloven § 46	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser 47 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS 2

04.10.2023	Varemærkeretlig tvist om velkendthed og forvekslelighed mellem TREK og OUTTREK	bs-10171-2021-hjr
11.11.2019	Højesterets dom om brug af efternavnet Ørsted som varemærke og selskabsnavn	bs-25678-2019-hjr-bs-25685-2

LANDSRETTE · ANKEINSTANS 1

31.01.2025	Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelse	7182-8648
------------	---	-----------

SØ- OG HANDELSRETTE · SPECIALRET 5

10.01.2024	Midlertidigt forbud mod brug af varemærket "Technical Merino" - Sø- og Handelsretten	BS-33943/2023-SHR
24.10.2023	Sø- og Handelsretten: "Panserglas" er en beskrivende betegnelse og kan ikke monopoliseres som varemærke for skærmbeskyttelse	BS-17838/2020-SHR
17.03.2023	Varemærkeret: Afvisning af indsigelse mod registrering af varemærke med stiliseret grantræ	BS-29589/2021-SHR
05.02.2023	Afgørelse om varemærkeregistrering af "3 MAX" i forhold til ældre "3"-varemærker	3782-4547
04.01.2007	Varemærkeret til WOODFLOOR – Manglende særpræg – Markedsføringsskik	V-136-05

BYRETTE · FØRSTE INSTANS 1

31.05.2001	Sag om forbud mod brug af betegnelse i markedsføring	5272-6330
------------	--	-----------

ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS 37

16.10.2024	Hjemvisning af varemærkesag om AVANT Denmark grundet modpåstand om manglende brug	24/03188
25.09.2023	Stadfæstelse af afslag på varemærkeregistrering af "SPRITFABRIKKEN DANMARK" grundet manglende særpræg og vildledning	23/04674
20.09.2023	Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter	23/02419
28.03.2023	Begrænsning af varemærket 'JOHN A. McLAREN' til produkter i overensstemmelse med den geografiske betegnelse 'Scotch Whisky'	22/12764
12.04.2022	Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer	21/11616
01.06.2021	Stadfæstelse af varemærkeregistreringen "Åbenbar" trods indsigelser om manglende særpræg og forvekslelighed	AN 2020 00002
07.05.2021	Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG: Særpræg opnået gennem årtiers intensiv brug og indarbejdelse	AN 2020 00024
17.02.2021	Hjemvisning af sag om ophævelse af varemærket GRANDFAR grundet nye beviser for GRUNDFOS-mærkets velkendthed	AN 2019 00032
07.07.2020	Beskyttelse af varemærket THYREGOD INVEST: Ankenævnet tilsidesætter afslag baseret på geografisk oprindelse	AN 2019 00030
01.12.2016	Afgørelse om opretholdelse af varemærket KOKKEDAL SLOT trods påstande om manglende særpræg og vildledning	AN 2016 00006
16.09.2013	Afslag på registrering af varemærket CAFFE VERONA på grund af manglende særpræg	AN 2013 00002
09.02.2012	Ophævelse af varemærket 'NLP-Psykoterapeut' på grund af manglende særpræg og beskrivende karakter	AN 2011 00027
10.01.2012	Sag om varemærkeregistrering af "LIKØRTOPPE" – Artsbetegnelse og manglende indarbejdelse	AN 2011 00030
21.09.2009	Stadfæstelse af varemærkeregistreringen "KrakGuleSider": Ingen forvekslelighed med "DE GULE SIDER" trods velkendthed	AN 2008 00044
12.02.2009	Nævnet stadfæster delvis ophævelse af varemærket JURAKALK grundet manglende særpræg	AN 2007 00050
19.09.2008	Stadfæstelse af varemærket BUDWEISER i Danmark trods indsigelse baseret på tjekkiske geografiske betegnelser	AN 2007 00052
03.06.2008	Administrativ ophævelse af varemærket CLORIUS grundet rettigheder til slægtsnavn og manglende dokumentation for fuld indarbejdelse	AN 2007 00021
01.06.2006	Stadfæstelse af registrering af figurmærket "HJÆLP UDEN GRÆNSER": Ingen forvekslelighed med "LÆGER UDEN GRÆNSER"	AN 2005 00018
15.03.2005	Administrativ ophævelse af varemærket BRUBAKER på grund af forvekslelighed med HENRY BRUBAKER	AN 2003 00007
28.02.2003	Stadfæstelse af varemærket DIZEM over for INN-navnet DILTIAZEM	AN 2002 00025

07.05.2002	Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov	AN 2000 00059
28.12.2001	Gyldighed af samtykke til varemærkere registrering og adgangen til at tilbagekalde dette under en indsigelsessag	AN 2000 00047
28.12.2001	Ophævelse af varemærket PVIKJ på grund af degeneration til en generisk artsbetegnelse inden for kabelbranchen	AN 2000 00051
07.02.2001	Ophævelse af varemærket BASE CAMP grundet forudgående brug som virksomhedsnavn	AN 1998 00083
29.12.2000	Aalborg Portlands varemærke RAPID for cement: Fra påstået artsbetegnelse til anerkendt indarbejdelse	AN 1999 00033
17.11.2000	Registrering af figurmærket M MONTANA for mejeriprodukter	AN 1999 00024
17.07.2000	Ordmærket NEUTRAL ophævet for personlige plejeprodukter – utilstrækkelig indarbejdelse dokumenteret via markedsundersøgelse	AN 1998 00451 (V03/98)
30.03.2000	HARDY'S mod HARDEE'S: Ankenævnet stadfæster afslag på ophævelse af varemærkere registrering grundet manglende mærkelighed	AN 1999 00017
28.02.2000	MOZELL-varemærket ikke forveksleligt med geografisk betegnelse MOSELLE – registrering stadfæstet	AN 1997 00558 (V 32/97)
17.12.1999	Sag om varemærket PLAYMAKERS: Konflikt mellem varemærkeret og erhvervsnavne i klasse 28	AN 1997 00746
23.11.1999	Afgørelse om varemærkere registrering af mærket Cavi •Art trods påstande om vildledning	AN 1996 00559
21.05.1999	Afslag på registrering af ordmærket HAVANA grundet geografisk beskrivende karakter	V 42/97
31.07.1997	VINTEN-mærket hjemvist: Patentdirektoratets praksisændring om personnavne i selskabsnavne	V 12/94
08.01.1996	MELLIN-varemærket nægtet registrering – personnavnsbeskyttelse overvinder hjemlandsregistrering	V 1/94
20.03.1992	Varemærkere registrering af 'LørdagsKylling Natur' nægtet – manglende særpræg trods langvarig indarbejdelse	V 46/90
26.08.1991	Afslag på registrering af varemærket "AUSTER" grundet beskyttelse af efternavne	V 10/89
22.09.1989	Afslag på registrering af personnavn som varemærke for guldsmedevirksomhed: Sigfred Christensen, Aalborg ApS mod Patent- og Varemærkestyrelsen	V. 18/88
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
27.06.2024	Ugyldig kontrolafgift grundet utilstrækkelig tid til afhentning af p-tilladelse hos svagelig borger	park-4547

03

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over brugsmodelregistrering og administrativ ugyldiggørelse

Nyhed, tydelig adskillelse, forgrening og administrativ prøvning i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 24 afgørelser · 2002-2024

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Brugsmodellen – det såkaldte "lille patent" – beskytter tekniske frembringelser med lavere krav end patent, men stadig med krav om nyhed og en vis "tydelig adskillelse" fra kendt teknik.

Denne praksisoversigt samler Ankenævnet for Patenter og Varemærkers afgørelser om registrering og administrativ ugyldiggørelse (udslettelse) af brugsmodeller og sammenholder dem med den parallelle domstolspraksis fra Sø- og Handelsretten, landsretterne og Højesteret. Hovedmønstrene er, at manglende nyhed (produktet var allerede i handelen før ansøgningsdagen), utilstrækkelig adskillelse (hjælpekrav uden frembringelseshøjde) og for sen forgrening fra en patentansøgning er de hyppigste grunde til, at en brugsmodel falder. Oversigten dækker ikke krænkelser, forbud og vederlag, der behandles sammen med patenter i [patentret](#).

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser brugsmodelregistreringer, hvor det godtgøres, at et identisk produkt allerede var bragt i handelen før ansøgningsdagen – så mangler frembringelsen nyhed efter brugsmodelloven § 5, stk. 1.
- 02** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at en anmoder dokumenterer den kendte teknik på et "tilstrækkeligt objektivt grundlag"; løse vareprøver og udsagn om, at noget "har været solgt i årevis", rækker ikke uden kobling til datofast salgsmateriale.
- 03** Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer kun hjælpekrav (tolerancer, materialekonstanter som E-modul, teksttryk mv.) som tilstrækkelig "tydelig adskillelse", når de tilfører noget, der ikke er nærliggende for en fagmand.
- 04** Frembringelseshøjden ligger lavere end patentrettens opfindelseshøjde, men trivielle og åbenbart nærliggende ændringer af kendt teknik kan ikke registreres.
- 05** Forgrening fra en (europæisk) patentansøgning skal begæres inden for fristen; en for sen begæring koster både prioritet og nyhed, og Ankenævnet for Patenter og Varemærker beregner EPK-fristen efter afslagets retsvirkning, ikke efter en uudnyttet viderebehandlingsfrist.

- 06** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser ændringer, der udvider beskyttelsesomfanget efter registrering, og fører i givet fald brugsmodellen tilbage til dens oprindelige form.
- 07** Ved registrering påser Patent- og Varemærkestyrelsen kun de formelle krav i § 19, stk. 1; nyhed og tydelig adskillelse (§ 5) prøves alene efter særskilt anmodning og betaling af gebyr – bekræftet af Sø- og Handelsretten.
- 08** En brugsmodel kan udslettes administrativt efter § 50 eller kendes ugyldig ved dom efter § 47; Ankenævnet for Patenter og Varemærker refunderer som udgangspunkt ikke ankegebyret, når klageren har været behørigt hørt.

Brugsmodellen som det "lille patent" – lovgrundlaget og

§ 1 Ankenævnets prøvelseskompetence

Brugsmodelbeskyttelse opnås for en teknisk frembringelse, der **er ny** i forhold til, hvad der var kendt før ansøgningens indleveringsdag, og som **tydeligt adskiller sig** derfra, jf. [brugsmodelloven § 5, stk. 1](#). Kravet om "frembringelseshøjde" er bevidst lavere end patentrettens opfindelseshøjde. Det fremgår direkte af forarbejderne til § 5:

"Kravet om frembringelseshøjde ligger på et lavere niveau end patentrettens opfindelseshøjde. Dette understreges ved, at frembringelsen 'skal adskille sig tydeligt', mens der inden for patentområdet er krav om 'væsentlig adskillelse'."

Brugsmodelsystemet er et **registreringssystem**, ikke et fuldt prøvelsessystem. Ved indlevering påser Patent- og Varemærkestyrelsen efter [§ 19, stk. 1](#) kun de formelle betingelser (§§ 1, 2, 3, 4, 16 og 18). Om frembringelsen rent faktisk er ny og adskiller sig tydeligt efter § 5, prøves **kun efter særskilt anmodning og mod gebyr**, jf. [§ 19, stk. 2](#) og [bekendtgørelsens § 5](#). Gyldigheden kan efterfølgende anfægtes ad to spor: ved **administrativ prøvning** efter [§ 50](#) (hvor enhver mod gebyr kan begære registreringen udslettet) eller ved **dom** efter [§ 47](#).

Denne sondring mellem formel og materiel prøvelse er afgørende for nævnets kompetence. I dobbeltbeskyttelsessagen **BS-25766/2021-SHR** stadfæstede Sø- og Handelsretten Ankenævnets linje om, at Patent- og Varemærkestyrelsen ikke *ex officio* skal påse materielle forhold beslægtet med nyhed. Ankenævnet havde i sin kendelse udtalt:

"spørgsmålet om dobbelt beskyttelse, i lighed med spørgsmålet om (frembringerisk) enhed, er af ordensmæssig karakter og ikke udgør en absolut hindring for registrering af en brugsmodel, jf. BML §§ 1-5, jf. også § 47."

Retten fandt det berettiget, at Ankenævnet havde begrænset sin prøvelse, jf. **BS-25766/2021-SHR**. Det typiske ugyldiggørelsesspor er derimod den administrative omprøvning efter § 50, som det ses i skrubbebehandsker-sagen **AN 2008 00011**. Afgrænsningen mod patenternes nyhed og opfindelseshøjde behandles i [patenterbarhed-nyhed-opfindelseshøjde-styrelsen](#).

LOV

[Bekendtgørelse om brugsmodelansøgningers og registrerede brugsmodellens behandling § 5](#)

[Brugsmodelloven § 5, stk. 1](#)

[Brugsmodelloven § 19, stk. 1, 2](#)

[Brugsmodelloven § 47](#)

[Brugsmodelloven § 50](#)

PRAKSIS

Sø- og Handelsretten · Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmodel – Ankenævnets kompetence og prøvelse efter Brugsmodellovens § 19	06.01.2023
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af brugsmodel for skrubbehandsker grundet manglende nyhed og manglende opfindeshøjde	18.12.2008

Manglende nyhed: når produktet allerede var i handelen før ansøgningsdagen

§ 2

Den hyppigste ugyldiggørelsesgrund er, at frembringelsen ikke var ny. Som kendt anses alt, hvad der før ansøgningsdagen er blevet almindeligt tilgængeligt gennem bl.a. **udbud, udnyttelse og salg**, jf. § 5, stk. 2. Et produkt, der allerede sælges i butikkerne, foregriber derfor en senere brugsmodel.

Det klassiske eksempel er skrubbehandsker-sagen [AN 2008 00011](#). Anmoderen dokumenterede, at tilsvarende skrubbehandsker ("Magic Glove"/MCO af 95 % polyester og 5 % elastan) havde været solgt i Matas og hos en kinesisk producent siden 2004 – altså før ansøgningsdagen. Ankenævnet stadfæstede, at brugsmodellen var **foregrebet** af de allerede markedsførte handsker.

Højesteret har fulgt samme linje i **Tesa-reolen**, [Sag 257/2013](#). Et foldedisplay i metal (BR 2006 00292) blev kendt ugyldigt, fordi den såkaldte Tesa-reol var solgt og leveret kommercielt i 2005 – 56 eksemplarer uden fortrolighedsklausul – og dermed gjort almindeligt tilgængelig før prioritetsdagen i marts 2006. Registreringen kunne heller ikke opretholdes med et ændret kravssæt.

Modsat blev en før-ansøgnings-afprøvning **ikke** anset for nyhedsskadelig i byggebloksagen [V-57-13](#), fordi testen i Ølandsparken foregik i en lukket kreds under en underforstået fortrolighedsaftale, hvor blokkene blev leveret indpakket. Og i sættevognssagen [BS-2254/2003-VLR](#) frifandt Vestre Landsret ikke for krænkelse, fordi det ikke var godtgjort, at fremvisningen forud for ansøgningen havde haft en sådan karakter, at en sagkyndig kunne udøve opfindelsen – der var altså ikke ført bevis for en nyhedsskadende offentliggørelse.

Sag	Påberåbt før-brug	Udfald for nyhed
AN 2008 00011 (skrubbehandske)	Salg i Matas/Kina siden 2004	Foregrebet – ugyldig
Sag 257/2013 (Tesa-reol)	56 displays solgt 2005 uden fortrolighed	Almindeligt tilgængelig – ugyldig
V-57-13 (byggeblok)	Test i lukket kreds under fortrolighed	Ikke nyhedsskadelig – gyldig
BS-2254/2003-VLR (sættevogn)	Fremvisning før ansøgning	Ikke bevist nyhedsskadende – gyldig

LOV

[Brugsmodelloven § 5, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets stadfæstelse af ugyldighed af brugsmodelregistrering grundet manglende nyhed (Tesa-reolen)	22.04.2015
Landsretten · Krænkelse af brugsmodel og patent vedrørende tvangsstyring af sættevogns baghjul	24.01.2006
Sø- og Handelsretten · Krænkelse af brugsmodel til isolerede byggeblokke og vurdering af nyhedsskadelig brug	11.11.2015
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af brugsmodel for skrubbehandsker grundet manglende nyhed og manglende opfindeshøjde	18.12.2008

Tydelig adskillelse og frembringelseshøjde: hjælpekrav, tolerancer og kombination af kendt teknik

§ 3

Selv en frembringelse, der ikke er fuldstændigt foregrebet, skal **tydeligt adskille sig** fra det kendte.

Forarbejderne understreger, at "trivielle og åbenbart nærliggende ændringer i forhold til den kendte teknik ikke vil kunne udgøre tilstrækkelig adskillelse", og at frembringelsen skal adskille sig fra det, der er "helt nærliggende for en fagmand".

Når en registrering forsøges "reddet" med **hjelpekrav**, vurderer Ankenævnet, om de tilføjede træk reelt løfter frembringelseshøjden. I [AN 2008 00011](#) afviste nævnet både et træk om teksttryk på håndryggen og specifikke materialeparametre (E-modul på 125.000–150.000 psi, brudforlængelse 600–900 %):

"de særlige træk, der er beskrevet i hjelpekravet, formuleret i bilag A, ikke går udover, hvad der er nærliggende for en fagmand."

Nævnet tilføjede, at de angivne tolerancekrav til materialeegenskaberne ikke udgjorde "sådanne særlige træk, at det kan føre til en brugsmodelregistrering".

Det samme mønster ses, når en frembringelse blot kombinerer kendt teknik. I slibebræt-sagen [AN 2003 00059](#) blev en registrering udsløjet, fordi det var nærliggende for en fagmand at anvende kendte tynde stålplader med påloddede hårdmetalkorn på et slibebræt; indehaverens sondring mellem "håndpudseklods" og "slibebræt" var uden betydning, og et subsidiært krav om en basisplade af aluminium kunne heller ikke redde registreringen. I bygningsselement-sagen [AN 2000 00068](#) fastholdt nævnet et afslag, selv om EPO havde meddelt europæisk patent på samme opfindelse – det er **sædvanlig fagmandsteknik** at tilpasse dimensionerne af et kraveelement, og en EPO-godkendelse medfører ikke automatisk dansk brugsmodelret.

At kravet trods alt kan opfyldes, viser medbringerbånd-sagen [AN 2015 00008](#), hvor nævnet opretholdt registreringen, fordi den konkrete "slidsløsning" med frit svingende medbringere hverken kunne udledes direkte eller på nærliggende måde af modholdene. Domstolene knytter desuden **beskyttelsesomfanget til frembringelseshøjden**: i murbindersagen [V-118-11](#) fandt Sø- og Handelsretten brugsmodellen gyldig, men med kun "beskeden frembringelseshøjde" og dermed snæver beskyttelse, så et lignende produkt faldt uden for.

LOV

[Brugsmodelloven § 5, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS

Sø- og Handelsretten · Dom om gyldighed og påstået krænkelse af brugsmodel vedrørende murbindere til porebeton	07.01.2014
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af brugsmodelregistrering for medbringerbånd: Nyhed og tydelig adskillelse i slidsløsning	23.11.2017
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af brugsmodel for skrubbehandsker grundet manglende nyhed og manglende opfindelseshøjde	18.12.2008
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af brugsmodel for slibebræt til håndslibning grundet manglende frembringelseshøjde	29.10.2004
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på brugsmodelregistrering af bygningsselement grundet manglende tydelig adskillelse fra kendt teknik	18.04.2002

Forgrening fra patentansøgning: frister, prioritet og forgreningsgrundlag

§ 4

En ansøger kan bruge en tidligere patentansøgning som grundlag for en brugsmodel og bevare patentansøgningens indleveringsdag og prioritet, jf. [§ 12](#) (forgrening/afgrening). De nærmere frister er fastsat

i brugsmodelbekendtgørelsen, og **for sen begæring er fatal**: mister man indleveringsdagen, bliver den oprindelige patentansøgning selv nyhedsskadende.

Det illustreres af cykellygte-sagen [AN 2003 00013](#). En europæisk patentansøgning blev afslået af EPO med retsvirkning den 9. november 2000. Da ansøgeren **ikke** anmodede om viderebehandling ("further processing") efter EPK art. 121, løb 2-måneders-fristen for forgrening fra denne dato og udløb den 9. januar 2001. Brugsmodelansøgningen indleveret den 27. februar 2001 var derfor for sen, og brugsmodellen blev udslettet på grund af manglende nyhed. Ankenævnet stadfæstede kortfattet:

"Af de af Patent- og Varemærkestyrelsen i afgørelsen af 23. januar 2003 og i styrelsens skrivelse af 22. juli 2003 til ankenævnet anførte grunde, og idet det overfor ankenævnet anførte ikke findes at kunne føre til andet resultat stadfæster ankenævnet den påklagede afgørelse."

Forgreningsadgangen ophører, når patentansøgningen er endeligt afgjort. I [AN 2001 00049](#) fastslog nævnet med stemmerne 2-1, at forgrening ikke kan ske efter at patentet er **udstedt** – heller ikke selv om patentet senere blev tilbagekaldt efter indsigelse; mindretallet ville ligestille situationen med et afslag og henstillede til genovervejelse.

Forgreningsgrundlaget er ikke blot en formssag. I [AN 2014 00019](#) hjemviste nævnet en sag, fordi Patent- og Varemærkestyrelsen fejlagtigt mente, at den ikke ved en administrativ prøvning kunne efterprøve, om en forgrenet brugsmodel angik "samme frembringelse" som patentansøgningen. Nævnet udtalte, at betingelsen for afgrening har betydning for "fastsættelse af den 'effektive' indleveringsdag" og dermed er "af grundlæggende betydning" for nyhedsvurderingen efter § 5. Det parallelle patentspørgsmål – om en dansk ansøgning kan afdeles fra en europæisk stamansøgning – besvarede nævnet benægtende i [AN 2016 00004](#) med henvisning til manglende lovhjemmel.

LOV

Bekendtgørelse om brugsmodelansøgningers og registrerede brugsmodellens behandling § 5

Brugsmodelloven § 5, stk. 1

Brugsmodelloven § 12

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på patent: Manglende hjemmel til afdeling af dansk patentansøgning fra europæisk moderansøgning	18.01.2017
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning til Patent- og Varemærkestyrelsen vedrørende prøvelse af forgreningsgrundlag for brugsmodelregistrering	26.08.2015
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af brugsmodel for cykellygte grundet for sent indgivet begæring om forgrening fra europæisk patentansøgning	29.10.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på afgrening af brugsmodelansøgning fra en europæisk patentansøgning efter patentets udstedelse og efterfølgende tilbagekaldelse	13.09.2002

Ulovlig udvidelse af beskyttelsesomfanget og opretholdelse i ændret form

En brugsmodel kan kendes ugyldig, hvis beskyttelsesomfanget er ændret i strid med § 18 eller udvidet efter registreringen, jf. § 47, stk. 1, nr. 3 og 4. Ankenævnet håndhæver dette stramt, også når en ændring sker under en administrativ omprøvning.

I nummerpladeramme-sagen [AN 2002 00061](#) havde Patent- og Varemærkestyrelsen ved omprøvning opretholdt brugsmodellen i ændret form, men nævnet tilsidesatte dette: ved at udelade det oprindelige (negative) karakteristikum om, at det andet sæt holdeclips var *uden* løsrivelsesmidler, var beskyttelsen blevet

udvidet ud over den oprindelige registrering. Nævnet sendte sagen tilbage, så registreringen blev ført tilbage til den oprindelige form, og fandt det herefter unødvendigt at tage stilling til nyhed og adskillelse (dagældende § 27, nu § 47, stk. 1, nr. 4, jf. § 18).

Tilsvarende blev en tilføjelse af ordlyden "eller lignende" anset for problematisk i lukkeanordning-sagen [AN 2006 00005](#), hvor nævnet tog en subsidær påstand til følge og **begrænsede** registreringen til en snævrere kravformulering frem for at slette den helt. Når en brugsmodel opretholdes i ændret form, skal indehaveren efter [bekendtgørelsens § 63](#) høres om den tekst, registreringen agtes opretholdt på grundlag af.

Muligheden for at indskrænke en rettighed efter udstedelse anerkendes også af domstolene. I [BS-25520/2022-OLR](#) bemærkede Østre Landsret, at patenter og brugsmodeller ofte begrænses efter udstedelsen som følge af indsigelser, og at en igangværende EPO-indsigelse mod et parallelt patent ikke i sig selv svækkede formodningen for de danske rettigheders gyldighed.

LOV	Bekendtgørelse om brugsmodelansøgningers og registrerede brugsmodellens behandling § 63	
	Brugsmodelloven § 18	Brugsmodelloven § 47, stk. 1
PRAKSIS	Landsretten · Stadfæstelse af midlertidige forbud og påbud vedrørende krænkelse af patent- og brugsmodelrettigheder	20.10.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af brugsmodel for lukkeanordning til affaldsposer grundet manglende nyhed og kravudvidelse	21.03.2007
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af ændret brugsmodelregistrering for nummerpladeramme grundet ulovlig udvidelse af beskyttelsesomfanget	27.11.2003

§ 6 Hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på – dokumentations- og beviskrav

På tværs af afgørelserne tegner der sig et klart mønster for, hvad der afgør udfaldet.

- **Objektiv, datofast dokumentation for den kendte teknik.** Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger afgørende vægt på, at en anmoder kan godtgøre den påståede kendte teknik på et objektivt konstaterbart grundlag knyttet til en dato før ansøgningdagen. I [AN 2008 00011](#) afviste Patent- og Varemærkestyrelsen i første omgang dokumentationen med ordene:

"Den fremsendte dokumentation godtgør ikke på et tilstrækkeligt objektivt grundlag, at skrubbehandsken som defineret i brugsmodelkravet, var kendt før brugsmodelansøgningens indleveringsdag."

Først da anmoderen koblede vareprøver til salgslister og fakturaer (Matas-salgsudtræk, kinesiske fakturaer), blev nyhedsmangel anset for godtgjort.

- **Strengt krav til bevis for almindelig tilgængelighed.** Højesteret har i [Sag 257/2013](#) lagt vægt på samspillet mellem fakturaer, tekniske tegninger, vidneforklaringer og et SAP-lagerregistreringssystem, før det blev lagt til grund, at Tesa-reolen var leveret kommercielt i 2005.
- **Bevisbyrdens placering.** Ved administrativ prøvning kan patentmyndigheden kræve, at anmodningen er ledsaget af dokumentation, jf. [§ 50, stk. 3](#), og det er anmoderen, der må løfte bevisbyrden for ugyldighedsgrunden. I en efterfølgende krænkelsessag ved domstolene påhviler det omvendt den, der **påberåber sig ugyldighed**, at godtgøre, at frembringelsen ikke opfylder § 5 – som i [BS-2254/2003-VLR](#), hvor den sagsøgte ikke løftede denne byrde.

- **Fortrolighed og fagmandsvurdering.** Om en før-ansøgnings-brug er nyhedsskadelig, afhænger af, om den skete offentligt eller i en lukket, fortrolig kreds (jf. [V-57-13](#)), og adskillelsen måles altid mod, hvad der er nærliggende for en fagmand med den relevante kombination af kendt teknik.

LOV	Brugsmodelloven § 5, stk. 1	Brugsmodelloven § 50, stk. 3	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets stadfæstelse af ugyldighed af brugsmodelregistrering grundet manglende nyhed (Tesa-reolen)		22.04.2015
	Landsretten · Krænkelse af brugsmodel og patent vedrørende tvangsstyring af sættevogns baghjul		24.01.2006
	Sø- og Handelsretten · Krænkelse af brugsmodel til isolerede byggeblokke og vurdering af nyhedsskadelig brug		11.11.2015
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af brugsmodel for skrubbehandsker grundet manglende nyhed og manglende opfindeshøjde		18.12.2008

§ 7 Klagebehandling, frister, gebyr og forholdet til domstolene

Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser – registrering, udslettelse eller opretholdelse i ændret form – kan indbringes for Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Den administrative prøvning efter [§ 50](#) kan begæres af enhver mod gebyr, men kan **kun** støttes på ugyldighedsgrundene i [§ 47, stk. 1](#), jf. [§ 50, stk. 2](#).

- **Gebyr.** Gebyret for prøvning af en registreret brugsmodel udgjorde 4.000 kr., men er ved en ændringslov med virkning fra 1. januar 2026 forhøjet til **4.800 kr.** (brugsmodellovens § 73 c); tilsvarende er prøvningsgebyret efter § 19, stk. 2, hævet til 4.800 kr. og genoprettelsesgebyret til 3.600 kr. Forhøjelserne er trådt i kraft, men endnu ikke konsolideret i lovbekendtgørelsen.
- **Ankegebyr-refusion.** Ankenævnet refunderer ikke ankegebyret blot fordi styrelsen har begået processuelle uregelmæssigheder, når klageren reelt har været hørt. I [AN 2008 00011](#) bestemte nævnet trods en indledende sagsnummer-forveksling: "Den påklagede afgørelse stadfæstes og ankegebyret refunderes ikke", fordi klageren havde haft "fornøden lejlighed til at udtale sig". Også i cykellygte-sagen [AN 2003 00013](#) blev refusion begæret. Selve klagesagsbehandlingen og gebyrspørgsmål behandles bredere i [apv-klagesag-gebyr-hjemvisning](#).
- **Berostillelse ved parallel retssag.** Verserer der samtidig en retssag om registreringen, skal prøvningen som udgangspunkt stilles i bero efter [§ 50, stk. 4](#). I medbringerbånd-sagen [AN 2015 00008](#) erkendte nævnet, at styrelsen burde have berostillet sagen, men da nævnet selv afventede landsrettens afgørelse, var fejlen uden betydning for realitetsbehandlingen.
- **Genoprettelse efter fristoverskridelse.** Bortfalder rettigheden, fordi fornyelsesgebyr ikke betales rettidigt, kan genoprettelse begæres efter [§ 66](#), men 2-måneders-fristen håndhæves strengt. I [AN 2008 00033](#) (sammenfoldelig stol) blev genoprettelse nægtet, fordi fuldmægtigen, der havde modtaget styrelsens meddelelse om rettighedens ophør, burde have opdaget betalingsfejlen langt tidligere. Den parallelle patentpraksis om "fornøden omhu" efter [patentloven § 72](#) er streng og kræver bl.a. en uafhængig dobbeltkontrol, jf. [24/02042](#), [AN 2003 00046](#) og [AN 2007 00016](#).

Nævnets afgørelser kan indbringes for domstolene, og en brugsmodel kan kun kendes **endeligt ugyldig ved dom** efter § 47 – den administrative udslettelse er den hurtige vej. Domstolene har gennemgående bekræftet nævnets linje: i [T-6-08](#) (Power Stow) og i dobbeltbeskyttelsessagen [BS-25766/2021-SHR](#) frifandt Sø- og Handelsretten Ankenævnet. Efter en gennemført prøvning gælder desuden en **formodning for gyldighed**, som ses anvendt i forbuds- og bevissikringssagerne [BS-32103/2021-SHR](#), [BS-25520/2022-OLR](#) og [BS-2440/2014-VLR](#).

LOV

Brugsmodelloven § 47, stk. 1

Brugsmodelloven § 50, stk. 4

Brugsmodelloven § 66

Patentloven § 72

PRAKSIS	Landsretten · Stadfæstelse af midlertidige forbud og påbud vedrørende krænkelse af patent- og brugsmodelrettigheder	20.10.2023
	Landsretten · Stadfæstelse af fogedrettens kendelse om bevissikring i sag om krænkelse af brugsmodel	12.03.2015
	Sø- og Handelsretten · Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmodel – Ankenævnets kompetence og prøvelse efter Brugsmodellovens § 19	06.01.2023
	Sø- og Handelsretten · Sag om udslettelse af brugsmodelregistrering for transportbånd til stykgods	10.11.2010
	Byretten · Midlertidigt forbud og påbud vedrørende patent- og brugsmodelrettigheder til Voice Pick Up Bone Sensor i WF-1000XM4	21.06.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende uafhængig kontrol	15.07.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af brugsmodelregistrering for medbringerbånd: Nyhed og tydelig adskillelse i slidsløsning	23.11.2017
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af brugsmodelrettighed for sammenfoldelig stol grundet overskridelse af 2-måneders fristen	23.06.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af brugsmodel for skrubbehandsker grundet manglende nyhed og manglende opfindelseshøjde	18.12.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter menneskelig fejl i fuldmægtigens administrative system	19.12.2007
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af brugsmodel for cykellygte grundet for sent indgivet begæring om forgrening fra europæisk patentansøgning	29.10.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen i patentlovens § 72	10.08.2004

§ 8 Sammenfatning – de bærende mønstre

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om brugsmodeller kan sammenfattes i nogle få, robuste mønstre:

- **Nyhed er det centrale.** En brugsmodel falder, hvis et identisk produkt allerede var i handelen eller på anden måde almindeligt tilgængeligt før ansøgningsdagen, jf. § 5 – skrubbehandsker, AN 2008 00011, og Tesa-reolen, Sag 257/2013.
- **Lav, men reel tærskel.** Frembringelseshøjden er lavere end patentrettens opfindelseshøjde, men hjælpekrav om tolerancer, materialekonstanter eller trivielle tilføjelser løfter den ikke, jf. AN 2008 00011 og AN 2003 00059 – og kan opfyldes, når der findes en reel teknisk særegenhed, jf. AN 2015 00008.
- **Frister er ufravigelige.** For sen forgrening fra en patentansøgning koster prioritet og nyhed, jf. cykellygte, AN 2003 00013, og genoprettelsesfristen håndhæves strengt, jf. AN 2008 00033.
- **Ingen udvidelse efter registrering.** Ændringer, der udvider beskyttelsesomfanget, fører til udslettelse eller tilbageførsel, jf. AN 2002 00061.
- **Begrænset ex officio-prøvelse.** Patent- og Varemærkestyrelsen påser kun de formelle krav uden anmodning; nyhed og adskillelse prøves mod gebyr – bekræftet af Sø- og Handelsretten i BS-25766/2021-SHR.

Domstolene har konsekvent bekræftet nævnets vurderinger, og krænkelses- og forbudssporet – herunder beskyttelsesomfang og vederlag – behandles sammen med patenter i [patentret](#). Designbeskyttelsens særskilte nyheds- og individuel karakter-krav behandles i [design-nyhed-individuel-karakter](#).

LOV

[Brugsmodelloven § 5](#)[Brugsmodelloven § 47, stk. 1](#)[Brugsmodelloven § 50](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets stadfæstelse af ugyldighed af brugsmodelregistrering grundet manglende nyhed (Tesa-reolen) 22.04.2015

Sø- og Handelsretten · Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmodel – Ankenævnets kompetence og prøvelse efter Brugsmodellovens § 19 06.01.2023

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af brugsmodelregistrering for medbringerbånd: Nyhed og tydelig adskillelse i slidsløsning 23.11.2017

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af brugsmodelrettighed for sammenfoldelig stol grundet overskridelse af 2-måneders fristen 23.06.2009

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af brugsmodel for skrubbehandsker grundet manglende nyhed og manglende opfindelseshøjde 18.12.2008

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af brugsmodel for slibebræt til håndslibning grundet manglende frembringelseshøjde 29.10.2004

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af brugsmodel for cykellygte grundet for sent indgivet begæring om forgrening fra europæisk patentansøgning 29.10.2004

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af ændret brugsmodelregistrering for nummerpladeramme grundet ulovlig udvidelse af beskyttelsesomfanget 27.11.2003

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Bekendtgørelse om
brugsmodelansøgningers og
registrerede brugsmodellens
behandling § 5

[Brugsmodelloven § 5](#) stk. 1

[Brugsmodelloven § 12](#)

[Brugsmodelloven § 19](#)

[Brugsmodelloven § 47](#) stk. 1

[Brugsmodelloven § 50](#)

MATERIALE Citerede afgørelser

24 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

1

22.04.2015 Højesterets stadfæstelse af ugyldighed af brugsmodelregistrering grundet manglende nyhed (Tesa-reolen) 257-2013

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

3

20.10.2023 Stadfæstelse af midlertidige forbud og påbud vedrørende krænkelse af patent- og brugsmodelrettigheder 4287-5136

12.03.2015 Stadfæstelse af fogedrettens kendelse om bevissikring i sag om krænkelse af brugsmodel 1644-1980

24.01.2006 Krænkelse af brugsmodel og patent vedrørende tvangsstyring af sættevogns baghjul 4525-5426

SØ- OG HANDELSRETTE · SPECIALRET

4

06.01.2023 Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmodel – Ankenævnets kompetence og prøvelse efter Brugsmodellovens § 19 BS-25766/2021-SHR

11.11.2015	Krænkelser af brugsmodel til isolerede byggeblokke og vurdering af nyhedsskadelig brug	V-57-13
07.01.2014	Dom om gyldighed og påstået krænkelser af brugsmodel vedrørende murbindere til porebeton	V-118-11
10.11.2010	Sag om udslettelse af brugsmodelregistrering for transportbånd til stykgods	T-6-08
BYRETTE · FØRSTE INSTANS		1
21.06.2022	Midlertidigt forbud og påbud vedrørende patent- og brugsmodelrettigheder til Voice Pick Up Bone Sensor i WF-1000XM4	4285-5133
ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS		15
15.07.2024	Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende uafhængig kontrol	24/02042
09.05.2023	Stadfæstelse af patentopretholdelse for vandballon-fyldeapparat i ændret form trods indsigelse om manglende opfindelseshøjde	22/12783
23.11.2017	Stadfæstelse af brugsmodelregistrering for medbringerbånd: Nyhed og tydelig adskillelse i slidsløsning	AN 2015 00008
18.01.2017	Afslag på patent: Manglende hjemmel til afdeling af dansk patentansøgning fra europæisk moderansøgning	AN 2016 00004
26.08.2015	Hjemvisning til Patent- og Varemærkestyrelsen vedrørende prøvelse af forgreningsgrundlag for brugsmodelregistrering	AN 2014 00019
23.06.2009	Afslag på genoprettelse af brugsmodelrettighed for sammenfoldelig stol grundet overskridelse af 2-måneders fristen	AN 2008 00033
18.12.2008	Ugyldiggørelse af brugsmodel for skrubbehandsker grundet manglende nyhed og manglende opfindelseshøjde	AN 2008 00011
19.12.2007	Genoprettelse af EP-patent efter menneskelig fejl i fuldmægtigens administrative system	AN 2007 00016
21.03.2007	Udslettelse af brugsmodel for lukkeanordning til affaldsposer grundet manglende nyhed og kravudvidelse	AN 2006 00005
29.10.2004	Udslettelse af brugsmodel for cykellygte grundet for sent indgivet begæring om forgrening fra europæisk patentansøgning	AN 2003 00013
29.10.2004	Udslettelse af brugsmodel for slibebræt til håndslibning grundet manglende frembringelseshøjde	AN 2003 00059
10.08.2004	Afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen i patentlovens § 72	AN 2003 00046
27.11.2003	Ugyldiggørelse af ændret brugsmodelregistrering for nummerpladeramme grundet ulovlig udvidelse af beskyttelsesomfanget	AN 2002 00061
13.09.2002	Afslag på afgrening af brugsmodelansøgning fra en europæisk patentansøgning efter patentets udstedelse og efterfølgende tilbagekaldelse	AN 2001 00049

18.04.2002	Afslag på brugsmodelregistrering af bygningselement grundet manglende tydelig adskillelse fra kendt teknik	AN 2000 00068
------------	--	---------------

04

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over designregistrering – nyhed, individuel karakter og teknisk funktion

Nyhed, individuel karakter og teknisk funktion i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om administrativ prøvning

Version 1 Opdateret 29. maj 2026 13 afgørelser · 2003-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt samler Ankenævnet for Patenter og Varemærkers afgørelser om registrering og administrativ udslettelse af design efter designlovens krav om nyhed (§ 3, stk. 2) og individuel karakter for den informerede bruger (§ 3, stk. 3) samt undtagelsen for udseende, der udelukkende er bestemt af teknisk funktion (§ 8, stk. 1). Fordi Patent- og Varemærkestyrelsen ikke foretager en fuld materiel prøvelse før registrering, er den administrative prøvning efter §§ 25 og 32 – og nævnets klageprøvelse – den centrale kvalitetskontrol af danske designregistreringer. Oversigten viser, hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på i helhedsvurderingen, hvordan teknisk betingede træk holdes ude af sammenligningen (jf. EU-Domstolens C-395/16 Doceram), og hvordan nævnets linje spiller sammen med Sø- og Handelsrettens parallelle designpraksis.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer offentliggørelse på sociale medier (Instagram, Facebook) og salgssider som tilstrækkelig nyhedshindring efter designloven § 5 – antallet af likes er uden betydning (LED-juletræslys, 24/06444).
- 02** Ankenævnet for Patenter og Varemærker holder træk, der udelukkende er bestemt af teknisk funktion, helt ude af sammenligningen efter designloven § 8, stk. 1 – også selv om ansøgeren ikke har anvendt en visuel disclaimer, jf. EU-Domstolens dom i C-395/16 (Doceram).
- 03** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at et designs helhedsindtryk for den informerede bruger adskiller sig klart fra tidligere design; mindre forskelle i mål og proportioner er ikke nok.
- 04** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser at tillægge materialevalg, anvendelsesformål eller tekniske detaljer betydning, medmindre de giver sig udslag i produktets visuelle helhedsindtryk.
- 05** Den informerede bruger er hverken fagmand/ekspert eller helt uden kendskab til produktet, og kravet til individuel karakter reduceres, når designerens frihedsgrad er begrænset af produktets funktion.

- 06** Ankenævnet for Patenter og Varemærker foretager fuld prøvelse og kan både stadfæste og omgøre styrelsens afgørelse – underkop-sagen blev omgjort til udslettelse, mens stegepande-registreringen blev opretholdt.
- 07** Ved stemmelighed i nævnet er formandens stemme afgørende, jf. bekendtgørelsen om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 23 (tagstensbane-sagen).
- 08** Klage til Ankenævnet for Patenter og Varemærker skal indgives senest 2 måneder efter styrelsens afgørelse mod gebyr og har opsættende virkning; nævnet er sidste administrative instans, hvorefter sagen kan indbringes for domstolene inden 2 måneder.

Retsgrundlaget og Ankenævnet for Patenter og Varemærkers prøvelse af designregistreringer

Designret kan efter [Designloven § 3, stk. 1](#) kun opnås, hvis designet er **nyt** og har **individuel karakter**. Sammen med undtagelsen for udseende, der udelukkende er bestemt af teknisk funktion i [Designloven § 8, stk. 1](#), udgør disse betingelser kernen i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers designpraksis. Reglerne gennemfører EU's designdirektiv (direktiv 98/71/EF), og nævnet fortolker dem i lyset af direktivet og EU-Domstolens praksis.

Et helt centralt træk ved systemet er, at Patent- og Varemærkestyrelsen **ikke** foretager en fuld materiel prøvelse, før et design registreres. Efter [Designloven § 17, stk. 1](#) påser styrelsen alene, at ansøgningen angår et design, og at [§ 7, stk. 1, nr. 1](#) om offentlig orden ikke er til hinder – nyhed og individuel karakter undersøges ikke af egen drift. Forarbejderne til § 25 fremhæver, at mange registreringer derfor foretages uden videregående prøvning, og at den efterfølgende kontrol blev indført som et lettilgængeligt alternativ:

"En administrativ prøvning vil være hurtig og billig og fremstå som et alternativ til domstolsprøvelse."

Enhver kan efter [Designloven § 25, stk. 1](#) anmode om hel eller delvis udslettelse med henvisning til, at registreringen ikke opfylder §§ 1-8, herunder kravene til nyhed og individuel karakter. Finder myndigheden, at der foreligger en hindring, udslettes registreringen efter [Designloven § 32, stk. 1](#); ellers afslås anmodningen, og registreringen opretholdes efter [§ 32, stk. 2](#). Parallelt hermed kan en registrering kendes ugyldig ved dom på samme grundlag efter [Designloven § 27](#).

Ankenævnet for Patenter og Varemærker er klageinstans for styrelsens afgørelser, jf. [Designloven § 34](#) og [Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 1](#). Nævnet foretager en **fuld prøvelse** og er ikke bundet af styrelsens resultat: I underkop-sagen [AN 2005 00052](#) **omgjorde** nævnet således styrelsens opretholdelse og udslettede designet, mens nævnet i stegepande-sagen [AN 2003 00061](#) **stadfæstede** en opretholdelse, og i LED-juletræslys-sagen [24/06444](#) stadfæstede en udslettelse. Nævnet kan med andre ord gå i begge retninger og er ikke begrænset til en ren legalitetskontrol.

LOV

[Designloven § 3, stk. 1](#)
[Designloven § 8, stk. 1](#)
[Designloven § 17, stk. 1](#)
[Designloven § 25, stk. 1](#)
[Designloven § 27](#)
[Designloven § 32, stk. 1](#)
[Designloven § 34](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af udslettelse af designregistrering for LED-juletræslys pga. manglende individuel karakter

16.01.2025

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af designregistrering for underkop grundet manglende individuel karakter i forhold til eksisterende design med hul i midten	12.09.2006
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af designregistrering for oval stegepande med integrerede hældetude og hjælpegreb	07.09.2004

§ 2 Nyhedskravet: offentliggørelse på sociale medier og salgssider er nok

Et design anses for nyt, hvis intet **identisk** design er blevet offentligt tilgængeligt før ansøgnings- eller prioritetsdagen, jf. [Designloven § 3, stk. 2](#). Design er identiske, hvis deres træk kun adskiller sig på uvæsentlige punkter. Hvad der gør et design "offentligt tilgængeligt" fastlægges i [Designloven § 5](#): offentliggørelse, udstilling, kommerciel benyttelse eller kendskab "på anden måde". Kravet er globalt, men modificeret af [§ 5, stk. 2, nr. 1](#), hvorefter en offentliggørelse ikke er nyhedsskadelig, hvis fagkredsene i EU ikke med rimelighed kan have fået kendskab til den. Forarbejderne illustrerer rækkevidden:

"Hvis designet således har været vist på en messe i Kina, hvor branchefolk fra medlemsstaterne i EU har deltaget, vil designet være nyhedsskadeligt for en dansk designansøgning."

Det mest markante nyere bidrag er **offentliggørelse via sociale medier og salgssider**. I [24/06444](#) (LED-juletræslys) fremlagde anmoderen screenshots fra Instagram og Facebook samt Amazon-salgssider for at vise, at konkurrerende lys var offentliggjort før ansøgningsdatoen den 22. april 2020. Indehaveren indvendte, at opslagene havde få likes og derfor ikke nåede den relevante fagkreds. **Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviste denne indvending** og fastslog, at tilgængelighed på sociale medier er tilstrækkelig, fordi fagkredsen med rimelighed kan have fået kendskab hertil – det faktiske antal interaktioner (likes) er uden betydning. Nævnet lægger altså vægt på tilgængeligheden, ikke på den dokumenterede gennemslagskraft.

Beviskravet er, at den, der gør manglende nyhed gældende, skal dokumentere offentliggørelsen før ansøgningsdagen. I tagstensbane-sagen [AN 2003 00056](#) skete det med ældre svenske, norske og danske mønsterregistreringer fra 1985-1998, og i dørhængsel-sagen [AN 2002 00072](#) gjorde indsigeren gældende, at de første eksemplarer var produceret og faktureret før ansøgningen. Designerens egen offentliggørelse inden for skånefristen i [Designloven § 6](#) er dog ikke nyhedsskadelig. I praksis er nyhedskravet (ikke-identitet med modhold) ofte opfyldt – slaget står typisk om den individuelle karakter, jf. næste afsnit.

LOV	Designloven § 3, stk. 2	Designloven § 5, stk. 1	Designloven § 6
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af udslettelse af designregistrering for LED-juletræslys pga. manglende individuel karakter Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Individuel karakter af design til tagstensbane: Helhedsindtryk over for tekniske detaljer Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om mønsterregistrering af dørhængsel: Spørgsmål om nyhed, væsentlig adskillelse og rettighedsforhold		
			16.01.2025
			27.01.2005
			31.10.2003

§ 3 Hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på: den informerede brugers helhedsindtryk

Selv et nyt design kan slettes, hvis det mangler **individuel karakter**. Efter [Designloven § 3, stk. 3](#) har et design individuel karakter, hvis det **helhedsindtryk**, det giver den **informerede bruger**, adskiller sig fra helhedsindtrykket af tidligere design. Designdirektivets præambel (punkt 13), som forarbejderne henviser

til, kræver, at helhedsindtrykket adskiller sig **"klart"**. Den informerede bruger er ifølge forarbejderne en mellemfigur:

"... brugeren ikke skal være fagmand eller ekspert på området. På den anden side må den pågældende person heller ikke være helt uden kendskab til produktet, dets formål og variationsmuligheder."

Nævnets praksis viser konkret, hvad der vægter i helhedsvurderingen:

- **Det dominerende, bærende træk afgør.** I underkop-sagen [AN 2005 00052](#) var helhedsindtrykket domineret af et hul i midten, som genfandtes i modholdet. Nævnet udtalte:

"Det helhedsindtryk, som indehavers design giver, er domineret af det hul, som findes i midten af underkoppen. Dette hul genfindes i anmoders design ... De to design er bortset herfra meget ens."
At indehaverens hul var mere end dobbelt så stort (7 cm mod 3 cm) ændrede ikke, at det bærende træk var det samme.

- **Mindre forskelle i mål og proportioner er ikke nok.** I [24/06444](#) fandt nævnet forskelle i længde og bredde mellem det registrerede LED-lys og et tidligere "UYUNI-lys" uvæsentlige:

"Det forhold alene, at UYUNI-lyset kan synes længere og bredere end det registrerede design, medfører ikke, at den informerede bruger får forskellige indtryk af de to designs. En mindre forskel i længde og bredde er ikke tilstrækkeligt til at give et andet helhedsindtryk."

- **Materialevalg og anvendelsesformål er uden betydning, hvis de ikke ses.** I underkop-sagen afviste nævnet at lægge vægt på, at produktet var tænkt i træ/gummi/plast frem for porcelæn, eller at det skulle bruges som glasholder; disse forhold havde ikke givet sig udslag i et anderledes visuelt design. Vurderingen sker alene på grundlag af produktets udseende på afbildningerne.
- **En ny kombination af kendte træk kan skabe individuel karakter.** I stegepande-sagen [AN 2003 00061](#) var den ovale grundform kendt, men kombinationen af en "buttet" profil, integrerede hældetude og et særligt gribehåndtag gav et nyt helhedsindtryk, og registreringen blev opretholdt.

Mønstret er konsekvent: **Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver en klar visuel afstand i helhedsindtrykket** og afviser detailforskelle, der ikke ændrer det samlede indtryk for den informerede bruger. Den ophavsretlige værkshøjdevurdering af brugskunst er en anden bedømmelse og behandles under [ophavsret](#); figurmærkers særpræg behandles under [varemaerke-saerpraeg-beskrivende-registrering](#).

LOV [Designloven § 3, stk. 3](#)

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af udslettelse af designregistrering for LED-juletræslys pga. manglende individuel karakter	16.01.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af designregistrering for underkop grundet manglende individuel karakter i forhold til eksisterende design med hul i midten	12.09.2006
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af designregistrering for oval stegepande med integrerede hældetude og hjælpegreb	07.09.2004

Designerens frihedsgrad og købsituationen – og formandens stemme ved stemmelighed

§ 4

Designloven § 3, stk. 3, 2. pkt., bestemmer, at der ved vurderingen af individuel karakter skal tages hensyn til **den grad af frihed, designeren har haft** ved udviklingen af designet. Forarbejderne forklarer, at kravet til individuel karakter reduceres, når produktet stiller bestemte funktionelle krav:

"Eksempelvis er det lettere at opnå designret til fantasiprodukter, f.eks. legetøj, end til telefoner og lettere at opnå designret til hjulkapsler end bildæk, da dæks udseende i et vist omfang er funktionsbestemte på grund af kravene til udformningen af dækkets riller og slidbaner ..."

Frihedsgraden er ofte et stridspunkt. I tagstensbane-sagen [AN 2003 00056](#) gjorde indehaveren gældende, at frihedsgraden var snæver, fordi tagplader skal kunne bortlede vand og passe til andre byggematerialer. Modparten anførte derimod, at tagmaterialer kan udformes på mange måder (firkantede, trekantede), så den bølgede form ikke var teknisk nødvendig i en grad, der væsentligt begrænsede variationen. Tilsvarende i stegepande-sagen [AN 2003 00061](#), hvor frihedsgraden var begrænset af pandens funktion, men hvor de valgte løsninger alligevel gav tilstrækkelig afstand.

Et beslægtet spørgsmål er, **i hvilken situation den informerede bruger bedømmer produktet**. I tagstensbane-sagen argumenterede klageren for, at bedømmelsen skulle ske i selve **købssituationen**, hvor en "handyman" undersøger tekniske detaljer som samlinger og isolering på undersiden:

"Den informerede bruger i nærværende sag, handymanden, vil lægge vægt på udseendet, teknikken for samling og det praktiske (isolering). Da klagers element på de 2 sidstnævnte punkter er uden sidestykke, vil den informerede bruger opfatte klagers design som unikt."

Styrelsen og to af nævnets medlemmer mente derimod, at den informerede bruger lægger vægt på, hvordan produktet fremstår **færdigmonteret** på taget, hvor detaljer på undersiden ikke ses, og at tekniske træk kun indgår, hvis de tydeligt præger den visuelle fremtræden. Sagen blev afgjort ved **stemmelighed (2-2)**, og **formandens stemme blev udslagsgivende**, jf. [Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 23, stk. 1](#) – registreringen blev udslettet. Sagen viser, at spørgsmålet om købssituation kontra færdigmonteret produkt kan være reelt tvivlsomt og udfaldsbestemmende.

LOV

[Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 23, stk. 1](#)
[Designloven § 3, stk. 3](#)

PRAKSIS **Ankenævnet for Patenter og Varemærker** · Individuel karakter af design til tagstensbane: 27.01.2005
Helhedsindtryk over for tekniske detaljer

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af designregistrering for oval stegepande med integrerede hældetude og hjælpegreb 07.09.2004

§ 5 Teknisk funktion holdes ude af sammenligningen – § 8 og Doceram

Efter [Designloven § 8, stk. 1, nr. 1](#) kan der ikke opnås designret til de dele af et produkts udseende, som **udelukkende er bestemt af produktets tekniske funktion**. Bestemmelsen suppleres af [§ 8, stk. 1, nr. 2](#) om **sammenkoblingsdele** (must-fit) – fx kanter og profiler, der må reproducere præcist, for at produkter kan kobles sammen – mens [§ 8, stk. 2](#) undtager modulopbyggede systemer med indbyrdes udskiftelige dele (fx byggeklodser). Forarbejderne understreger afgrænsningen til patentretten:

"En egentlig beskyttelse af tekniske principper kan alene ydes via patent- eller brugsmodellovgivningen. Grænsedragningen kan være vanskelig i praksis."

Den ledende nævnsafgørelse er [24/06444](#) (LED-juletræslys). Her var det springende punkt en **grøn ring** nederst på lyset. Nævnet fandt, at ringen i farve og form svarede til en standard lysholder og **udelukkende** tjente til montering i et juletræ – altså et teknisk betinget træk. Ringen blev derfor **holdt helt ude af sammenligningen** med ældre design. Afgørende er, at nævnet anvendte § 8 **uanset, at ansøgeren ikke havde brugt en visuel disclaimer**: nævnet fastslog, at § 8 gælder, uanset om ansøgeren markerer trækket som undtaget i ansøgningen. Da der blev set bort fra den grønne ring, manglede resten af designet individuel karakter. Nævnet henviste udtrykkeligt til **EU-Domstolens dom i C-395/16 (Doceram)**, hvorefter et træk er udelukkende bestemt af teknisk funktion, når de tekniske hensyn er den eneste faktor bag valget – uden at det er afgørende, om der findes alternative former.

Den samme retsanvendelse genfindes i domstolspraksis. I Sø- og Handelsrettens kendelse [BS-19837/2021-SHR](#) (Concens mod Brd. Klee, aktuatorer) gjorde den indklagede netop gældende, at designet var funktionsbestemt og derfor ugyldigt efter [Designloven § 8, stk. 1](#). Retten fastslog – med samme henvisning til **C-395/16 (Doceram)** – at designet ikke udelukkende var teknisk bestemt, at designere af aktuatorer har "betydelig frihed", og at indehaveren havde "prioriteret aktuatorernes udseende". Retten holdt de teknisk bestemte elementer ude af beskyttelsesomfanget og bedømte dernæst helhedsindtrykket for den informerede bruger. Mønstret er altså sammenfaldende mellem nævn og domstole: **rent funktionelle træk skæres fra, hvorefter den individuelle karakter bedømmes på det resterende**.

LOV	Designloven § 8, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Byretten · Designkrænkelser og ulovlig produkt efterligning af aktuator mellem to danske virksomheder	09.11.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af udslettelse af designregistrering for LED-juletræslys pga. manglende individuel karakter	16.01.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Individuel karakter af design til tagstensbane: Helhedsindtryk over for tekniske detaljer	27.01.2005

§ 6 Klagebehandling, sagsgang og frister ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker

Klageadgang. Styrelsens afgørelser i designsager kan påklages til Ankenævnet for Patenter og Varemærker (i loven benævnt Patentankenævnet) efter [Designloven § 34](#). Klageberettiget er ansøgeren ved afslag, designindehaveren ved hel eller delvis udslettelse, og anmoderen, hvis registreringen opretholdes.

Frist og gebyr. Klage skal indgives **senest 2 måneder** efter, at styrelsen har givet underretning om afgørelsen, og klagegebyret skal betales inden samme frist – ellers afvises klagen, jf. [Designloven § 35, stk. 1](#). Klagegebyret for designsager er efter [Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8](#) 4.000 kr. For selve den administrative prøvning ved styrelsen betales gebyr efter [Designloven § 25, stk. 4](#); dette gebyr er ved en ændringslov med ikrafttræden den 1. januar 2026 hævet fra 3.000 kr. til 3.600 kr.

Opsættende virkning og endelighed. Indbringelse for ankenævnet har **opsættende virkning**. Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, og styrelsens afgørelser kan ikke indbringes for domstolene, før nævnets afgørelse foreligger. Ønskes nævnets afgørelse prøvet ved domstolene, skal sag

anlægges senest 2 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, og søgsmålet har opsættende virkning, jf. [Designloven § 35](#).

Ingen parallel behandling. Efter [Designloven § 25, stk. 3](#) kan der ikke ske samtidig behandling ved domstolene og myndighederne: anlægges en retssag om designet, skal styrelsen eller ankenævnet stille den administrative prøvning i bero, indtil retssagen er endeligt afgjort – medmindre anmodningen er fremsat af designindehaveren selv.

Sagsoplysning og procedurefejl. Nævnet prøver også sagsbehandlingen. I patentsagen [22/15878](#) (sprederværktøj til vindmøllevinger) afviste nævnet en indsigelse om proceduremæssige fejl under styrelsens behandling og fandt sagen tilstrækkeligt oplyst – en linje, der også gælder designsager.

Genoprettelse ved fristoverskridelse. Bortfalder en registrering, fordi fornyelsesgebyret ikke betales rettidigt, kan den genoprettes efter [Designloven § 48](#), men kun hvis indehaveren har udvist "al den omhu, som med rimelighed kunne kræves". I [AN 2019 00016](#) (kabelskabe) stadfæstede nævnet et afslag på genoprettelse, fordi virksomheden havde ladet betalingen følge sit almindelige leverandørsystem og ikke reageret på styrelsens rykker:

"Ved således at lade betalingen af fornyelsesgebyret afhænge af modtagelsen af fornyelsesadviseringen fra Patent- og Varemærkestyrelsen ... har klager ikke godtgjort at have etableret et system, der er egnet til at håndtere de lovfæstede frister ..."

Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver således et betryggende fristhåndteringssystem og **accepterer ikke**, at gebyrbetaling overlades til standardprocedurer for leverandørbetaling.

LOV	Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8	Designloven § 25, stk. 3
	Designloven § 34	Designloven § 35, stk. 1 Designloven § 48, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af udslettelse af designregistrering for LED-juletræslys pga. manglende individuel karakter 16.01.2025 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilladelig udvidelse 14.06.2024 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af designregistrering for kabelskabe grundet manglende administrativ kontrol 21.04.2020	

§ 7 Sammenhæng med domstolspraksis: Sø- og Handelsretten, landsretterne og Højesteret

Ankenævnets afgørelser indgår i et samspil med domstolene, der dels prøver nævnets afgørelser, dels behandler designspørgsmål i forbuds- og krænkelsessager. Krænkelser, vederlag og forbud behandles selvstændigt under [designret](#) og [immaterialret-soe-og-handelsretten](#).

Direkte parallel på § 8 og Doceram. Sø- og Handelsrettens kendelse [BS-19837/2021-SHR](#) (Concens mod Brd. Klee) anvender samme retsgrundlag som nævnet: teknisk bestemte træk holdes ude efter [Designloven § 8, stk. 1](#) med henvisning til [C-395/16 \(Doceram\)](#), hvorefter helhedsindtrykket for den informerede bruger bedømmes, jf. [Designloven § 9, stk. 2](#). Retten fandt designet gyldigt og krænkert. Sagen bekræfter, at nævnets og domstolens metode for designgyldighed er sammenfaldende.

Domstolsprøvelse af nævnets afgørelser. Fordi nævnet er sidste administrative instans, sker prøvelsen herefter ved domstolene. I [BS-53836/2023-SHR](#) (Haribos "Guldbamse") – en varemærkesag, men illustrativ for prøvelsesintensiteten – frifandt Sø- og Handelsretten ankenævnet for påstanden om registrering, men **hjemviste** sagen til fornyet behandling, fordi der under retssagen var fremlagt en ny markedsundersøgelse, som nævnet ikke havde haft. Retten ville ikke tilsidesætte nævnets skøn på det grundlag, nævnet havde haft, men nye, væsentlige beviser kan føre til hjemvisning. Det samme princip er relevant i designsager, hvor nye modhold eller dokumentation for tidligere offentliggørelse kan ændre billedet.

Helhedsindtryk og kendte elementer i domstolspraksis. Designlignende helhedsvurderinger optræder også i de ophavs- og markedsføringsretlige forbudssager om mode. I Ganni-sagerne – Sø- og Handelsretten i [BS-25562/2024-SHR](#) og [BS-32550/2024-SHR](#) samt Østre Landsret i [BS-43774/2024-OLR](#) og [kendelsen af 17. marts 2025 \(Ganni mod Lulu's Fashion Lounge\)](#) – vurderede retterne, om sko bestående af "kendte designelementer" alligevel kunne være beskyttede, og om de efterlignende sko gav "samme helhedsindtryk". Det blev her noteret, at Gannis EU-designregistreringer var opgivet eller mødt med indsigelse, hvilket modparten påberåbte som tegn på manglende nyhed og individuel karakter. Udfaldene (forbud mod den nærmest identiske sko, men frifindelse for en sko med flere forskelle) afspejler samme grundtanke som nævnets designpraksis: **det er det samlede helhedsindtryk – ikke de enkelte detailforskelle – der afgør.** Disse sager hviler dog på ophavsret og markedsføringsloven, ikke på designlovens registreringsbetingelser.

Højesteret. Højesteret har i det foreliggende materiale ikke direkte taget stilling til en designregistrerings gyldighed efter nyheds- og individuel karakter-kravene; Højesterets nyere immaterialretlige praksis angår navnlig midlertidige forbud og beviskrav på patentområdet. Den ledende prøvelse af designgyldighed sker derfor fortsat i Ankenævnet for Patenter og Varemærker og ved Sø- og Handelsretten.

LOV	Designloven § 8, stk. 1	Designloven § 9, stk. 2	
PRAKSIS	Landsretten · Landsretten stadfæster forbud mod Steve Maddens salg af Grand Ave-skoen grundet krænkelse af Gannis Buckle Ballerina-design		17.03.2025
	Landsretten · Landsrettens kendelse i sag mellem Ganni A/S og Lulu's Fashion Lounge, LLC om designrettigheder til sko		17.03.2025
	Byretten · Sø- og Handelsretten hjemviser sag om Haribos Guldbamse-varemærke til Ankenævnet på grund af nye beviser		08.01.2025
	Byretten · Midlertidigt forbud mod salg af sko: Ganni A/S mod Lulu's Fashion Lounge, LLC		01.11.2024
	Byretten · Forbud mod salg af sko: GANNI A/S vinder sag om ophavsret og markedsføring mod Steve Madden		09.08.2024
	Byretten · Designkrænkelser og ulovlig produkt efterligning af aktuator mellem to danske virksomheder		09.11.2021

§ 8 Sammenfatning af centrale takeaways

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om designregistrering tegner et klart billede:

- **Nyhed** vurderes mod et globalt, men EU-fagkreds-modificeret offentliggørelsesbegreb. Offentliggørelse på sociale medier og salgssider er tilstrækkelig nyhedshindring uanset antal likes ([24/06444](#)).
- **Individuel karakter** er det reelle stridspunkt. Nævnet kræver, at helhedsindtrykket for den informerede bruger adskiller sig **klart** fra kendte design, og afviser, at mindre forskelle i mål, proportioner, materiale eller anvendelse er nok, når de ikke ses i det visuelle helhedsindtryk ([AN 2005 00052](#), [24/06444](#)). En ny kombination af kendte træk kan derimod være tilstrækkelig ([AN 2003 00061](#)).

- **Teknisk funktion** skæres fra efter [Designloven § 8](#) – også uden visuel disclaimer – jf. **C-395/16 (Doceram)**, og først derefter bedømmes den individuelle karakter på resten ([24/06444](#), [BS-19837/2021-SHR](#)).
- **Designerens frihedsgrad** og spørgsmålet om købsituation kontra færdigmonteret produkt kan være udfaldsbestemmende og endte i tagstensbane-sagen ([AN 2003 00056](#)) med, at formandens stemme blev afgørende ved stemmelighed.
- **Sagsgangen** er kendetegnet ved en begrænset forudgående styrelsesprøvelse, en hurtig og billig administrativ prøvning ([§ 25](#)), en 2-måneders klagefrist med opsættende virkning ([§ 35](#)), og at nævnet er sidste administrative instans før domstolene.

For den, der vil angribe eller forsvare en designregistrering, er den praktiske lære, at **dokumentation for tidligere offentliggørelse** og en **præcis analyse af helhedsindtrykket efter fradrag af teknisk bestemte træk** er afgørende for udfaldet.

LOV	Designloven § 8	Designloven § 25	Designloven § 35	
PRAKSIS	Byretten · Designkrænkelser og ulovlig produktefterligning af aktuator mellem to danske virksomheder Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af udslettelse af designregistrering for LED-juletræslys pga. manglende individuel karakter Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Udslettelse af designregistrering for underkop grundet manglende individuel karakter i forhold til eksisterende design med hul i midten Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Individuel karakter af design til tagstensbane: Helhedsindtryk over for tekniske detaljer Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af designregistrering for oval stegepande med integrerede hældetude og hjælpegreb			09.11.2021 16.01.2025 12.09.2006 27.01.2005 07.09.2004

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Designloven § 3	stk. 1-3	Designloven § 5	stk. 1
Designloven § 8	stk. 1	Designloven § 25	stk. 1
Designloven § 32	stk. 1	Designloven § 35	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

13 afgørelser

LANDSRETTE	· ANKEINSTANS	2
17.03.2025	Landsrettens kendelse i sag mellem Ganni A/S og Lulu's Fashion Lounge, LLC om designrettigheder til sko	9497-11056
17.03.2025	Landsretten stadfæster forbud mod Steve Maddens salg af Grand Ave-skoen grundet krænkelse af Gannis Buckle Ballerina-design	9510-11076
BYRETTE	· FØRSTE INSTANS	4
08.01.2025	Sø- og Handelsretten hjemviser sag om Haribos Guldbamse-varemærke til Ankenævnet på grund af nye beviser	9855-11530

01.11.2024	Midlertidigt forbud mod salg af sko: Ganni A/S mod Lulu's Fashion Lounge, LLC	9447-10985
09.08.2024	Forbud mod salg af sko: GANNI A/S vinder sag om ophavsret og markedsføring mod Steve Madden	9448-10986
09.11.2021	Designkrænkelse og ulovlig produkt efterligning af aktuator mellem to danske virksomheder	393-444
ANKENÆVNEN FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS		7
16.01.2025	Stadfæstelse af udslættelse af designregistrering for LED-juletræslys pga. manglende individuel karakter	24/06444
14.06.2024	Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilladelig udvidelse	22/15878
21.04.2020	Afslag på genoprettelse af designregistrering for kabelskabe grundet manglende administrativ kontrol	AN 2019 00016
12.09.2006	Udslettelse af designregistrering for underkop grundet manglende individuel karakter i forhold til eksisterende design med hul i midten	AN 2005 00052
27.01.2005	Individuel karakter af design til tagstensbane: Helhedsindtryk over for tekniske detaljer	AN 2003 00056
07.09.2004	Stadfæstelse af designregistrering for oval stegepande med integrerede hældetude og hjælpegreb	AN 2003 00061
31.10.2003	Sag om mønsterregistrering af dørhængsel: Spørgsmål om nyhed, væsentlig adskillelse og rettighedsforhold	AN 2002 00072

05

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over forvekslelighed og indsigelse mod varemærkeregistrering

Relative registreringshindringer og forvekslingsrisiko i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 48 afgørelser · 1995–2026

[Læs online](#)**INTRODUKTION**

Praksisoversigten kortlægger, hvordan Ankenævnet for Patenter og Varemærker prøver de relative registreringshindringer – først og fremmest risikoen for forveksling med et ældre varemærke efter [varemærkelovens § 15, stk. 1, nr. 2](#) – i klager over Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser i indsigelsessager efter [§ 19](#). Ankenævnet foretager en fuld materiel efterprøvelse af styrelsens forvekslelighedsvurdering, men holder indsigelsesgrundlaget stramt inden for [§ 15](#): påstande om manglende særpræg eller ond tro henvises til [§ 22](#)-bemærkninger fra tredjemand. Gennemgangen viser de faste mønstre i nævnets helhedsvurdering – mærkets begyndelse, begrebsmæssige forskelle, svage fælleselementer, varelighed og omsætningskredsens opmærksomhedsniveau – samt de dokumentationskrav, der følger af brugspligtsindsigelsen efter [§ 21](#). Endelig sammenholdes nævnets linje med den domstolspraksis, der er opstået ved Sø- og Handelsretten, landsretterne og Højesteret, hvor Ankenævnet ofte selv er sagsøgt.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at en indsigelse efter [varemærkelovens § 19, stk. 2](#), holder sig inden for de relative hindringer i [§ 15](#) – påstande om manglende særpræg ([§ 13](#)) eller ond tro ([§ 14](#)) behandles ikke som del af indsigelsen, men alene som bemærkninger fra tredjemand efter [§ 22](#).
- 02** Ankenævnet foretager en helhedsvurdering af den visuelle, lydlige og begrebsmæssige lighed set fra en almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet dansk gennemsnitsforbruger med et udvisket erindringsbillede.
- 03** En kendt begrebsmæssig betydning i mærkets FØRSTE, dominerende stavelse kan opveje betydelig visuel lighed i endelsen – CARMARK blev ikke fundet forveksleligt med STARMARK trods fuldt varesammenfald i klasse 12.
- 04** Ankenævnet accepterer kun begrebsmæssig neutralisering, når betydningen umiddelbart forstås af den danske gennemsnitsforbruger; ordet CREED blev ikke anset for almindeligt kendt, og FREED blev derfor nægtet registrering.

- 05** Svage eller beskrivende fælleslementer giver et snævert beskyttelsesomfang – men Ankenævnet afviser, at et svagt element er uden beskyttelse: adskiller mærkerne sig ALENE ved usærprægede elementer, foreligger der forvekslingsrisiko (Nordic Life mod life).
- 06** Korte bogstavmærker har begrænset beskyttelsesomfang, og det indledende bogstav vægter tungt – FGS blev ikke fundet forveksleligt med GS trods vareidentitet for batterier.
- 07** Ankenævnet kræver, at velkendthed og indarbejdelse dokumenteres over for den DANSKE omsætningskreds; udenlandske markedsdata og udenlandske afgørelser er ikke tilstrækkelige og binder ikke nævnet.
- 08** Ankenævnet afviser at være bundet af EUIPO's administrative praksis og foretager en selvstændig vurdering ud fra den danske gennemsnitsforbrugers opfattelse.
- 09** Et ældre EU-varemærke, hvis reelle brug ikke dokumenteres efter § 21, jf. artikel 18 i forordning (EU) 2017/1001, kan slet ikke danne grundlag for indsigelsen – også når mærkelighed og varelighed ellers ville føre til forveksling.
- 10** Ankenævnet hjemviser sagen til styrelsen som første instans, når der for nævnet rejses en modpåstand om manglende reel brug, eller når omsætningskredsen ikke er fastlagt tilstrækkeligt konkret.
- 11** Høj opmærksomhedsgrad hos en rent professionel omsætningskreds kan sammen med lav varelighed opveje betydelig mærkelighed (VERVIG mod VERTIV i klasse 9).
- 12** Mangeårig fredelig sameksistens på det danske marked indgår i vurderingen og kan begrænse rækkevidden af det ældre mærkes beskyttelse (TRIP TRAP mod TRIPP TRAPP).
- 13** Klagefristen til Ankenævnet er 2 måneder efter varemærkelovens § 46, stk. 1, klagegebyret på 4.000 kr. skal betales inden fristens udløb, og klagen har opsættende virkning.
- 14** Ankenævnets afgørelser kan ikke påklages administrativt, men skal indbringes for domstolene inden 2 måneder – og Sø- og Handelsretten har flere gange tilsidesat nævnets forvekslelighedsvurdering.

Retsgrundlaget: de relative hindringer i § 15 og indsigelsesadgangen efter § 19

§ 1

Indsigelsessagen er den centrale administrative mekanisme, hvorved en indehaver af en ældre rettighed kan forhindre registrering af et yngre varemærke. Efter [varemærkelovens § 19, stk. 1](#) kan indsigelse fremsættes, når ansøgningen er offentliggjort, og den skal være begrundet og indgivet til Patent- og Varemærkestyrelsen **inden 2 måneder fra offentliggørelsesdatoen** mod betaling af gebyr.

Det materielle grundlag er de relative hindringer i [§ 15](#). Kernen i praksis er [§ 15, stk. 1, nr. 2](#), som Ankenævnet gengiver ordret i sine kendelser:

»... der i offentlighedens bevidsthed er risiko for forveksling, herunder at der er en forbindelse med det ældre varemærke, fordi det yngre varemærke er identisk med eller ligner det ældre varemærke og varerne eller tjenesteydelserne er identiske eller lignende.«

Ved identitet både i mærke og varer gælder [§ 15, stk. 1, nr. 1](#) uden krav om forvekslingsrisiko. [§ 15, stk. 2](#) definerer, hvad der er et »ældre varemærke« – herunder danske og internationale registreringer, EU-varemærker, ansøgninger med forbehold for registrering, vitterlig kendte mærker samt uregistrerede mærker stiftet ved brug. [§ 15, stk. 3](#) rummer de øvrige relative hindringer: velkendte mærker (nr. 1), agentmærker (nr. 2), virksomhedsnavne registreret i CVR (nr. 4), andre forretningskendetegn (nr. 5), personnavne (nr. 6), ejendomsnavne (nr. 7), ophavsret og industrielle rettigheder (nr. 8) samt ond tro over for udenlandsk beskyttede mærker (nr. 9).

Indsigelsen kan efter [§ 19, stk. 3](#) kun fremsættes af indehaveren af de påberåbte rettigheder, og påberåbes flere ældre rettigheder, skal de alle tilhøre samme indehaver. Styrelsen kan efter [§ 19, stk. 4](#) opretholde ansøgningen i sin helhed, afslå den helt eller delvis eller overdrage den. Forhandler parterne om et forlig, kan sagen efter [§ 20](#) sættes i bero i mindst 2 måneder – hvilket faktisk skete i **Nordic Life**-sagen, [24-11870](#), hvor indsiger under berostillelsen frafaldt to af syv påberåbte EU-mærker.

AKTUALITET: indsigelsesgebyret i [§ 60 c, stk. 1](#) er ved **lov nr. 1 af 30. december 2025 om ændring af patentloven og forskellige andre love** hævet fra 2.500 kr. til 3.000 kr. med virkning fra 1. januar 2026. Ændringen er endnu ikke konsolideret ind i lovbekendtgørelsen. Klagegebyret til Ankenævnet reguleres derimod af bekendtgørelsen og er uændret, jf. nedenfor.

Oversigten dækker ikke den udvidede beskyttelse af velkendte mærker og ond tro (-[varemaerke-velkendte-renomme](#)), de absolutte hindringer ([varemaerke-saerpraeg-beskrivende-registrering](#)), administrativ ophævelse efter registrering ([varemaerke-administrativ-ophaevelse-ugyldighed](#)) eller krænkelssager ved Sø- og Handelsretten ([immaterialret-soe-og-handelsretten](#)) og brugspligt som selvstændigt tema ([brugspligt-varemaerke](#)).

LOV

[Varemærkeloven § 15, stk. 1, 2, 3](#)
[Varemærkeloven § 19, stk. 1-4](#)
[Varemærkeloven § 20](#)
[Varemærkeloven § 60c, stk. 1](#)

PRAKSIS **Ankenævnet for Patenter og Varemærker** · Nordic Life mod Life: Ankenævnet stadfæster afslag på varemærkeregistrering grundet forvekslingsrisiko 10.04.2026

Ankenævnets afgrænsning af indsigelsesgrundlaget – § 19, stk. 2 over for § 22

Ankenævnet for Patenter og Varemærker holder indsigelsesgrundlaget stramt. Den ledende afgørelse er [23/09850](#) (CARMARK mod STARMARK, kendelse af 21. maj 2024), hvor klager ud over forvekslelighed havde gjort gældende, at det ansøgte mærke manglede særpræg og var ansøgt i ond tro. Ankenævnet fastslog, at indsigelser efter [§ 19, stk. 2 alene](#) kan baseres på de relative hindringer i [§ 15](#). Anbringender om manglende særpræg efter [§ 13](#) og om ond tro efter [§ 14, stk. 1, nr. 9](#) kunne derfor ikke behandles som en del af selve indsigelsessagen, men alene fremsættes som bemærkninger fra tredjemand efter [§ 22](#) – hvorved den, der fremsætter dem, ikke bliver part i sagen.

Afgrænsningen har flere praktiske konsekvenser:

- **Den, der vil angribe særpræget, får ingen partsstatus.** § 22 giver adgang til at fremsætte begrundede bemærkninger om, at mærket ikke bør registreres af de grunde, der er nævnt i § 16, stk. 1 og 2 – dvs. de forhold, styrelsen selv skal påse, herunder §§ 12-14. Men bemærkningerne udløser ikke partsrettigheder, klageadgang eller kontradiktion.
- **Styrelsen kan stadig af egen drift inddrage absolutte hindringer.** I 22/12721 (VALBYLIV) tiltrådte Ankenævnet, at en offentliggørelse efter § 18 ikke er en endelig forvaltningsafgørelse om registrering, og at styrelsen ikke er afskåret fra at nægte registrering efter de absolutte hindringer, blot fordi mærket har været offentliggjort – netop understøttet af tredjemandsadgangen i § 22.
- **Passivitet og prioritetskollisioner hører ikke hjemme i indsigelsessagen.** I AN 2015 00026 (WEST WIND mod WIND) knyttede Ankenævnet en særlig bemærkning til, at § 10 om retsfortabende passivitet ikke finder anvendelse i indsigelsessager. En indsigelsessag er en administrativ procedure, der tager stilling til, om en ny registrering kan sameksistere med en eksisterende, og den er ikke egnet til at afgøre komplekse spørgsmål om passivitet eller prioritetskollisioner baseret på ibrugtagning; den, der vil have prøvet en påstået ældre ibrugtagen ret, må anlægge en selvstændig ophævelsessag.

Modsat prøver Ankenævnet fuldt ud de relative hindringer i § 15, stk. 3, når de er gjort gældende. I AN 2020 00002 (»Åbenbar«) tog nævnet stilling til både virksomhedsnavneretten og en påstået ret stiftet ved ibrugtagning, men fandt, at firmadominanten »Åbenbar NV« ikke var bevaret i mærket, og at den dokumenterede brug var for snævert knyttet til én lokalitet i København NV til at have mere end lokalt afgrænset karakter.

Endelig er nævnet bundet af klagens omfang. I CARMARK-sagen var afgørelsen kun indbragt »for så vidt angår vurderingen af forvekslingsrisikoen«, og velkendthedsspørgsmålet var dermed ikke i strid; tilsvarende i 23/13659 (STORM P. mod STORMIO), hvor brugspligtsdelen ikke var anket og derfor lå fast.

LOV

Varemærkeloven § 10

Varemærkeloven § 13, stk. 1

Varemærkeloven § 14, stk. 1

Varemærkeloven § 16, stk. 1-2

Varemærkeloven § 18

Varemærkeloven § 19, stk. 2

Varemærkeloven § 22

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket STORM P. opretholdes: Begrebsmæssig forskel til STORMIO udelukker forvekslingsrisiko	02.09.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK	21.05.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	23.02.2023
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærkeregistreringen "Åbenbar" trods indsigelser om manglende særpræg og forvekslelighed	01.06.2021
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvis ophævelse af varemærket WEST WIND grundet forvekslingsrisiko med EU-varemærket WIND	18.05.2016

Helhedsvurderingen af mærkeligheden – hvad Ankenævnet lægger vægt på

Ankenævnet for Patenter og Varemærker formulerer prøvelsesnormen ensartet: bedømmelsen foretages ud fra opfattelsen hos en **almindeligt oplyst, rimeligt opmærksom og velunderrettet dansk gennemsnitsforbruger**, og det afgørende er en helhedsbedømmelse, der inddrager de begrebsmæssige, lydlig

og synsmæssige ligheder og forskelle samt alle øvrige relevante omstændigheder. Forbrugeren har sjældent begge mærker foran sig samtidig og må støtte sig til et udvisket erindringsbillede.

Mærkets begyndelse vejer tungt, og en kendt begrebsmæssig betydning dér kan slå igennem. Dette er den mest markante linje i nyere praksis. I [23/09850](#) (CARMARK mod STARMARK) forelå der fuldt varesammenfald i klasse 12 og »en stor grad af synsmæssig lighed«, idet begge mærker består af to stavelser med identisk slutstavelse »mark«. Ankenævnet nåede alligevel frem til, at der ikke forelå mærkelighed:

»...Mærkernes første stavelse, der udgør det dominerende element i begge mærker, udgøres af ordene »car« og »star«, der begge har en kendt begrebsmæssig betydning på engelsk, der umiddelbart vil blive opfattet og forstået en af dansk gennemsnitsforbruger. Da de to indledende stavelser desuden adskiller sig lydligt fra hinanden finder ankenævnet, at der samlet set ikke foreligger mærkelighed.«

Nævnet afviste dermed klagers argument om, at mærkerne skulle betragtes som betydningstomme fantasiord, hvor kun visuel og fonetisk lighed måtte tælle.

Begrebsmæssig neutralisering forudsætter, at betydningen er kendt i Danmark. Grænsen tegnes skarpt i [23/01674](#) (FREED mod CREED). Her konstaterede nævnet høj lydlig lighed mellem to enstavelsesord med næsten identisk opbygning og en vis visuel lighed. Selvom »FREED« har en kendt betydning, fandt nævnet ikke, at »CREED« er et almindeligt kendt ord i Danmark – den begrebsmæssige forskel kunne derfor ikke opveje lighederne, og registreringen blev nægtet for klasse 3.

Omvendt i [23/13659](#) (STORM P. mod STORMIO), hvor de fem første bogstaver var identiske og varerne ligeartede:

»Ankenævnet kan således også tiltræde styrelsens vurdering af, at gennemsnitsforbrugeren ved sin oplevelse af de to mærker må forventes af lægge særlig vægt på den begrebsmæssige forskel, og vil således opfatte indklagedes mærke VA 2020 02095 som en henvisning til kunstneren Robert Storm Petersen, hvorimod klagers mærke IR1149505 STORMIO ikke har en kendt begrebsmæssig betydning.«

Nævnet lagde tillige vægt på, at den signaturagtige typografi afsvækkede den visuelle lighed betydeligt.

Samme mønster ses ældre: i [AN 2011 00014](#) (Havremøllen mod HavneMøllerne) var begrebsforskellen mellem »havre« og »havn« afgørende trods varesammenfald i klasse 30, og i [AN 2006 00025](#) (WILD GEESE mod WILD TURKEY) var den fælles begrebsverden »vild fugl« ikke tilstrækkelig, da det er almindeligt at bruge fuglenavne som varemærker for spiritus.

Men begrebsmæssig lighed kan også skabe forveksling. I [AN 1998 00116](#) (UDE & INDE mod UDE OG HJEMME) lagde nævnet vægt på, at de afsluttende ord »INDE« og »HJEMME« begge har to stavelser og fremkalder de samme begrebsmæssige associationer som modsætning til »ude«.

Lydlig lighed alene kan bære en ophævelse. I [V 15/93](#) (NITROVEN mod NITROMEX) blev der lagt vægt på, at suffikserne »VEN« og »MEX« begge består af tre bogstaver med E i midten, og at NITROMEX var det eneste øvrige NITRO-mærke i klasse 5 med denne opbygning – selv over for en fagkyndig omsætningskreds af receptudstedende læger.

Et svagt tilføjet element kan ikke skabe afstand. I [AN 2018 00013](#) (MORVIS mod MR MARVIS) fastslog nævnet, at »MR« er en velkendt forkortelse for »Mister« og derfor en svag bestanddel; det dominerende element var »MARVIS«:

»Indklagedes mærke består udelukkende af ordet "MORVIS", og der foreligger både synsmæssigt og lydligt en stor lighed mellem dette mærke og mærkebestanddelen "MARVIS" i klagers mærke.«

Tilsvarende i [AN 2014 00002](#) (ORANGE TECHNOLOGIES mod ORANGE), hvor »TECHNOLOGIES« var svagt og beskrivende for tekniske installationer, og i [AN 2005 00014](#) (MINIMAX), hvor mærkeidentitet førte til, at nævnet vurderede vareligheden bredere end styrelsen.

Modsat kan forskelle i endelsen bære frifindelse ved fælles begyndelse. I [21/10870](#) (ORYZATEIN mod ORYZA) var det ældre mærke fuldt indeholdt i begyndelsen af det yngre, men endelsen »-TEIN« skabte tilstrækkelig afstand set i lyset af ORYZA's svage særpræg som latinsk betegnelse for ris. Afgørelsen blev truffet med dissens 3-1.

Modeksemplet – når det svage element alligevel vægter fuldt. I [AN 2013 00031](#) (VIR mod HM VIR) omgjorde Ankenævnet styrelsens afgørelse og afviste, at »HM« skulle være mere dominerende end »VIR«:

»Ved sammenligningen af de to mærker skal begge dele af klagers mærke derfor tillægges lige stor vægt. Da indehavers mærke herefter er identisk med en væsentlig del af klagers mærke, da der som følge heraf består en betydelig visuel og lydmæssig lighed mellem mærkerne, og da der er varelighed, finder Ankenævnet efter en samlet vurdering, at der er risiko for forveksling.«

LOV

[Varemærkeloven § 15, stk. 1](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket STORM P. opretholdes: Begrebsmæssig forskel til STORMIO udelukker forvekslingsrisiko	02.09.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK	21.05.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærkeregistrering af FREED pga. forvekslingsrisiko med varemærket CREED	13.10.2023
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket ORYZATEIN: Ingen risiko for forveksling med ris-varemærket ORYZA	27.04.2022
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket MORVIS på grund af risiko for forveksling med MR MARVIS	18.03.2020
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket ORANGE TECHNOLOGIES og vurdering af forvekslelighed med EU-varemærket ORANGE	10.12.2014
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærkeregistrering for 'VIR' grundet risiko for forveksling med 'HM VIR'	02.10.2014
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæster afslag på ophævelse af varemærket Havremøllen grundet manglende forvekslelighed	12.12.2011
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på indsigelse mod varemærket WILD GEESE over for WILD TURKEY	13.04.2007
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket MINIMAX i sin helhed på grund af identitet og vareartslighed	16.03.2006
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket UDE & INDE ophævet efter forveksling med det velkendte magasin UDE OG HJEMME	25.04.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · NITROVEN mod NITROMEX: Patentankenævnet stadfæster sletning af varemærkeregistrering grundet forvekslingsrisiko	19.05.1995

§ 4

Svage mærkeelementer og beskyttelsesomfangets bredde

Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger systematisk vægt på det ældre mærkes iboende særpræg som styrende for beskyttelsesomfanget. Jo tættere mærket ligger på en beskrivende eller almindelig betegnelse for varerne, jo mindre skal der til for at skabe den fornødne afstand.

[21/09829](#) (ATHLECIA mod ATHLETA) er skoleeksemplet. Nævnet bemærkede, at mærket ATHLETA har en lav grad af særpræg for sportstøj, da det ligger tæt op ad det engelske ord »athlete«. Konsekvensen var en differentieret afgørelse: forvekslingsrisiko blev alene fundet for »bagage« i klasse 18 og detailhandel med hårtilbehør i klasse 35 – altså netop de varer og ydelser, hvor mærket ikke var beskrivelsesnært – mens registreringen blev opretholdt for beklædning i klasse 25 og sportsudstyr i klasse 28. Nævnet henviste herved bl.a. til [varemærkelovens § 12, stk. 6](#), hvorefter varer ikke betragtes som lignende alene fordi de står i samme Nice-klasse.

Korte bogstavmærker er en særlig kategori. I [AN 2019 00014](#) (FGS mod GS) var der fuldstændigt varesammenfald for batterier og akkumulatorer, men indsigelsen blev afvist:

»Korte mærker har et begrænset beskyttelsesomfang, og sådanne korte mærker vil ofte ikke ligne hinanden, når de indledes med forskellige bogstaver, da indledningen har en stor betydning for ligheden.«

De figurlige elementer (understregning og pol-symboler) bidrog yderligere til adskillelsen, og indsigers dokumentation for velkendthed blev afvist som utilstrækkelig i forhold til den danske omsætningskreds.

Andre eksempler på svage elementer, der ikke kan bære en indsigelse:

Sag	Svagt element	Udfald
AN 2007 00023 YELLO/YELLOW LINE	»YELLOW« som farveangivelse	Ingen forveksling; »LINE« var det bærende element
AN 1998 00505 BRANDS/THE BRAND	»brand« = mærkevare i klasse 25	Ingen forveksling; kun helhedslighed kunne bære det
AN 2011 00014 Havremøllen/HavneMøllerne	»møllerne« for mølleriprodukter	Ingen forveksling; snævert beskyttelsesomfang
AN 2010 00026 ACOM-Murerfirma	hus-figurer i byggebranchen	Ingen forveksling; branchetypisk og svagt figurelement

Ankenævnet afviser dog udtrykkeligt, at et svagt element er ubeskyttet. Den vigtigste nyere afgørelse er [24-11870](#) (Nordic Life mod life) af 10. april 2026. Ankenævnet tiltrådte, at »life« er et svagt mærkeelement for kosttilskud i klasse 5, at »Nordic« er rent beskrivende for geografisk oprindelse og derfor ikke kunne tillægges vægt, og at de figurative elementer i det ældre figurmærke var enkle og ukarakteristiske:

»Der består således efter ankenævnets opfattelse en sådan lighed mellem mærkerne, at der i den foreliggende sag, hvor der er direkte varesammenfald, og hvor mærkerne alene adskiller sig ved usærprægede og svage mærkeelementer, består en risiko for forveksling.«

Sagen viser tillige en klar linje om, at nævnet **ikke er bundet af EUIPO's praksis**. Klageren havde påberåbt sig en EUIPO-indsigelsesafgørelse om selvsamme ældre »life«-figurmærke, hvor der ikke var fundet forvekslingsrisiko over for »LIFE HAPPENS«. Styrelsen henviste heroverfor til, at et EU-varemærke ikke kan fratages enhver beskyttelse med den begrundelse, at den nationale myndighed selv finder mærket usærpræget, jf. bl.a. EU-Domstolens dom i sag C-196/11 P (Formula One Licensing) samt nævnets egne kendelser AN 2010 00014 (AUTO EUROPA) og AN 2015 00014 (SG SHOE GALLERY). Samme afvisning af bundethed ses i [21/10870](#) og [22/12730](#).

LOV	Varemærkeloven § 12, stk. 6	Varemærkeloven § 15, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nordic Life mod Life: Ankenævnet stadfæster afslag på varemærkeregistrering grundet forvekslingsrisiko 10.04.2026 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forvekslelighed for specialiseret software 24.06.2024 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket ATHLECIA: Manglende dokumentation for reel brug og vurdering af forvekslingsrisiko 03.11.2022 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket ORYZATEIN: Ingen risiko for forveksling med ris-varemærket ORYZA 27.04.2022 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod figurmærket "FGS" baseret på det ældre varemærke "GS" for batterier og akkumulatorer 18.06.2020 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæster afslag på ophævelse af varemærket Havremøllen grundet manglende forvekslelighed 12.12.2011 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket ACOM-Murerfirma afvist: Ingen forvekslelighed med tidligere registreret figurmærke i byggebranchen 16.02.2011 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om manglende forvekslelighed mellem varemærkerne YELLO og YELLOW LINE 28.02.2008 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · BRANDS-mærke opretholdt mod indsigelse fra THE BRAND – ordet 'brand' mangler særpræg for beklædningsvarer 10.04.2000	

§ 5 Varelighed, omsætningskreds og opmærksomhedsniveau

Vareligheden vurderes selvstændigt og efter ordlyden af varefortegnelsen. [Varemærkelovens § 12, stk. 5](#) foreskriver en ordlydsfortolkning, hvorefter generelle betegnelser omfatter alt, hvad der klart er omfattet af angivelsen – men ikke mere. [§ 12, stk. 6](#) fastslår, at Nice-klassen hverken i sig selv skaber eller udelukker lighed.

Ankenævnet anvender denne ordlydsfortolkning stramt. I [22/12730](#) (VERVIG mod VERTIV) afviste nævnet, at klagers uklare klasse 42-ydelse »design for andre inden for planlægning af spændings-, computer- og telekommunikationsprojekter« også skulle omfatte design af software; nævnet fortolkede ydelsen snævert som teknisk projektledelse og støttede sig bl.a. på klagers egne oplysninger på sin hjemmeside. Omvendt i [AN 2006 00014](#) (OLIVIA), hvor nævnet omgjorde styrelsen og lagde afgørende vægt på indsigers **egen begrænsning** af varefortegnelsen:

»... ankenævnet finder ikke at kunne se bort fra, at indsiger i forbindelse med sin registrering udtrykkeligt har begrænset beskyttelsen til at omfatte de i klasse 16 nævnte varer 'vedrørende den berømte kunstner Olivia Newton John'. Indehavers anvendelse af ordmærket OLIVIA for de anførte varer kan på denne baggrund ikke antages at medføre en risiko for forveksling.«

Ankenævnet lægger ved varelighedsvurderingen vægt på omsætningskreds og brancheforhold samt på, om varerne kan **erstatte, supplere eller konkurrere** med hinanden. I VERVIG-sagen blev sundhedssoftware og software til datacenterinfrastruktur – begge i klasse 9 – vurderet som havende lav lighed på grund af forskellige formål, brancher og omsætningskredse. I [21/10870](#) blev almindelig ris (basisfødevarer, supermarkedshylde, gennemsnitsforbruger) og risproteinkoncentrat (helsekost, pulverform, sundhedsbevidste forbrugere) fundet kun begrænset lignende.

Opmærksomhedsniveauet hos omsætningskredsen er en selvstændig faktor, der kan vende udfaldet.

VERVIG-sagen viser det i renkultur, fordi nævnet nåede forskellige resultater for forskellige klasser i samme sag:

»I forhold til indehavers varer i klasse 9, vil den lave grad af lighed med anmoders varer og ydelser i kombination med en høj grad af opmærksomhed hos omsætningskredsen for varerne i klasse 9, opveje lighederne mellem mærkerne, hvorfor mærkerne i relation til indehavers varer i klasse 9 ikke er forvekslelige med anmoders varer og ydelser.«

For klasse 38 (tele- og onlinekommunikation), hvor omsætningskredsen omfattede både professionelle og almindelige forbrugere med relativt lav opmærksomhedsgrad, forelå der derimod forvekslingsrisiko.

At fastlæggelsen af omsætningskredsen er fundamental, understreges af de to parallelle hjemvisningskendelser [AN 2019 00028](#) og [AN 2019 00029](#) (Materialise mod 3Shape). Styrelsen erkendte under ankesagen, at den oprindelige definition af omsætningskredsen var for generisk – kirurgiske instrumenter i klasse 10 henvender sig til læger, mens software i klasse 9 principielt retter sig mod alle – og Ankenævnet ophævede afgørelserne og hjemviste sagerne, fordi afgrænsningen kunne have væsentlig betydning for både forvekslelighed og velkendthedsdokumentationen.

Endelig indgår markedsføring og distributionsform. I [23/13659](#) indgik det i argumentationen, at kaffekapsler sælges i særlige butikskoncepter, mens almindelig kaffe sælges formalet og frysetørret i dagligvarehandelen.

LOV	Varemærkeoven § 12, stk. 5, 6	Varemærkeoven § 15, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket STORM P. opretholdes: Begrebsmæssig forskel til STORMIO udelukker forvekslingsrisiko		02.09.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forvekslelighed for specialiseret software		24.06.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket ORYZATEIN: Ingen risiko for forveksling med ris-varemærket ORYZA		27.04.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af indsigelsessag mod figurmærke til 3D-teknologi på grund af utilstrækkelig definition af omsætningskredsen		10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen		10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om forvekslelighed mellem varemærket OLIVIA og varemærket OLIVIA NEWTON-JOHN		20.10.2006

Figurmærker: helhedsindtryk, motivbeskyttelse og stilistiske forskelle

§ 6

Ved figurmærker afviser Ankenævnet for Patenter og Varemærker konsekvent en generel »motivbeskyttelse«. Ligheden skal findes i den konkrete grafiske udformning, ikke i motivvalget som sådan.

Den klareste udtalelse findes i [AN 2013 00017](#) (Abercrombie & Fitch mod Urban Elk). Begge mærker afbildede en elg i profil, men nævnet fandt, at ligheden udelukkende skyldtes det begrebsmæssige indhold. Indsigers logo var en naturalistisk silhuet med anatomisk korrekt gevir; indehavers var karikeret og tegneserieagtigt med store cirkelrunde øjne, buttet krop og skeformede takker. Om velkendthedspåstanden udtalte nævnet:

»Da klager heller ikke efter Ankenævnets opfattelse har godtgjort (heller ikke ved den rapport, som af klager er fremlagt fra analyseinstituttet Nielsen), at deres mærker er velkendte i den relevante omsætningskreds her i landet, findes brugen af det ansøgte mærke allerede af denne grund ikke at kunne medføre en utilbørlig udnyttelse.«

Markedsundersøgelsen viste kun 5 % uhjulpel genkendelse blandt danske unge – for lavt til velkendthed.

Tilsvarende i [V 44/96](#) (FALTEC mod Portspecialisten), hvor begge mærker indeholdt en stiliseret port i en firkant. Myndigheden fandt, at farvevending (hvid port på sort baggrund over for mørk port på lys baggrund), portens form og orddelens placering skabte tilstrækkelig afstand:

»Efter en vurdering af mærkerne i deres helhed, finder direktoratet således ikke, at mærkerne ligner hinanden i et sådant omfang, at risiko for forveksling er til stede.«

Ankenævnet tilsluttede sig fuldt ud denne helhedsvurdering.

I [AN 2010 00026](#) (ACOM-Murerfirma) var husfigurerne branchetypiske og dermed svage; det var de dominerende ordddele (kunstordet »ACOM« over for navnet »Bjørn Svendsen«), der afgjorde sagen, uanset sammenfald i tjenesteydelser og geografisk nærhed mellem parterne.

At figurmærkesager kan være tæt på, illustreres af [AN 2000 00042](#), hvor to stiliserede figurer for farmaceutiske præparater i klasse 5 blev sammenlignet. Flertallet (3-1) fandt, at mærkerne i grunddesign og konkret udformning adskilte sig tilstrækkeligt, mens mindretallet lagde vægt på det udviskede erindringsbillede:

»Der er detailforskelle, men de fortaber sig ud fra en helhedsvurdering, der må tage det udviskede erindringsbillede i betragtning, så meget mere som forbrugeren ikke vil være forhåndsindstillet på at lede efter detailforskelle imellem kalligrafiske tegninger af dansende personer i forbindelse med de varer, for hvilke der her er sammenfald.«

I kombinationsmærker fastlægger Ankenævnet først, hvilket element der er dominerende. I [24-11870](#) blev de figurative elementer i det ældre mærke (grøn skråskrift med rosa prik over i'et) anset for enkle og ukarakteristiske og kunne kun tillægges begrænset vægt, hvorefter ordelementet blev afgørende. Modsat i [23/13659](#), hvor den særlige signaturagtige typografi netop afsvækkede den visuelle lighed og understregede mærkets begrebsmæssige forbindelse til kunstneren.

LOV	Varemærkeloven § 15, stk. 1, 3	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nordic Life mod Life: Ankenævnet stadfæster afslag på varemærkeregistrering grundet forvekslingsrisiko	10.04.2026
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket STORM P. opretholdes: Begrebsmæssig forskel til STORMIO udelukker forvekslingsrisiko	02.09.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om forvekslelighed og varemærkeretlig beskyttelse af figurmærker med elg-motiver	21.03.2014
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket ACOM-Murerfirma afvist: Ingen forvekslelighed med tidligere registreret figurmærke i byggebranchen	16.02.2011
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på indsigelse mod figurmærke for farmaceutiske præparater grundet manglende forvekslelighed	15.01.2002

§ 7 Beviskrav og bevisbyrde: brugspligtsindsigelsen efter § 21

Den mest effektive forsvarsstrategi mod en indsigelse er modpåstanden om manglende reel brug. Efter [varemærkelovens § 21, stk. 1](#) skal indsigeren – når 5-årsperioden i [§ 10 c](#) var udløbet på ansøgnings- eller prioritetsdatoen for det yngre mærke – på anmodning fra ansøgeren dokumentere reel brug i den forudgående 5-årsperiode. Kan indsigeren ikke det, tager Patent- og Varemærkestyrelsen ikke påstanden om krænkelse til følge. For EU-varemærker gælder [§ 21, stk. 3](#), hvorefter brugen vurderes efter [artikel 18 i forordning \(EU\) 2017/1001](#).

Ankenævnet stiller reelle krav til dokumentationen. I [21/09829](#) (ATHLECIA) havde indsiger dokumenteret ca. 2,5 mio. besøg på hjemmesiden fra EU-borgere og et samlet EU-salg på ca. 349.000 USD (ca. 5.000 varer) over fem år, omtale i Vogue og Marie Claire samt over 7.000 EU-følgere på Instagram. Det var ikke nok:

»Det er imidlertid ikke dokumenteret, at klager har foretaget en markedsføring, der er målrettet den relevante omsætningskreds inden for EU, ligesom der ikke foreligger oplysninger om, at klagers produkter sælges af autoriserede forhandlere i EU.«

To af de tre påberåbte EU-mærker kunne derfor slet ikke danne grundlag for indsigelsen, og kun det tredje – ikke omfattet af brugspligt – blev prøvet materielt.

Mønstret gentager sig. I [24-08043](#) (NIRO mod NVIRO) stadfæstede Ankenævnet afvisningen af indsigelsen, fordi GEA Group ikke kunne dokumentere reel brug af NIRO i den relevante 5-årsperiode – heller ikke efter at have fremlagt supplerende materiale for nævnet. I [24/06719](#) (DSI DANTECH) faldt indsigelsen på alle fire påberåbte grundlag: hverken reel brug af EU-figurmærket, ibrugtagen ret ud over det lokalt afgrænsede, velkendthed eller virksomhedsnavneret var godtgjort.

Modsat viser [23/13659](#) (STORMIO), at kravet er opfyldeligt: 109 fakturaer for salg af i alt 4.340 kaffekapsler i fire lande over fem år, advertorials i landsdækkende magasiner og medieomtale blev anset for mere end sporadisk og symbolsk brug – men brugspligten blev kun anset opfyldt for den konkrete vare »fyldte kaffekapsler«, hvilket efter [§ 21, stk. 2](#) begrænser indsigelsesgrundlaget tilsvarende.

Timing er afgørende. Modpåstanden bør fremsættes under sagen i styrelsen. Rejses den først for Ankenævnet, hjemvises sagen. Det skete i [24/03188](#) (AVANT DENMARK mod Audi's AVANT), hvor klager først for nævnet opfordrede indsiger til at dokumentere brug:

»Ankenævnet finder, i overensstemmelse med styrelsens vurdering, at betingelserne for klagers fremsættelse af modpåstand om manglende reelt brug er opfyldt, idet indklagedes EU-varemærkeregistrering er registreret den 12. oktober 1998 og ansøgningsdatoen for klagers varemærke er den 7. juni 2022, jf. varemærkelovens § 21, stk. 3. På denne baggrund, og henset til styrelsens anmodning herom, hjemviser ankenævnet sagen til fornyet behandling ved styrelsen.«

Begrundelsen er instansprincipiel: spørgsmålet om reel brug kræver en konkret bevisførelse, som ikke tidligere har fundet sted, og som derfor skal behandles af styrelsen som første instans.

For rettigheder stiftet ved brug efter [§ 15, stk. 2, nr. 4](#) og [§ 15, stk. 3, nr. 5](#) kræver Ankenævnet dokumentation for mere end lokalt afgrænset karakter – jf. [AN 2020 00002](#), hvor aktivitet på Facebook, Instagram og en hjemmeside knyttet til én adresse i København NV ikke rakte.

LOV	Varemærkeloven § 10c, stk. 1	Varemærkeloven § 15, stk. 2, 3
	Varemærkeloven § 21, stk. 1-3	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · NIRO mod NVIRO: Ankenævnet stadfæster afvisning af indsigelse, da brugspligt ikke var dokumenteret 02.12.2025 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Dantech ApS' indsigelse mod varemærket DSI DANTECH afvist – dokumentation for brugspligt og ibrugtagen ret til DANTECH utilstrækkelig (AN 2024 00010) 17.09.2025 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om AVANT Denmark grundet modpåstand om manglende brug 16.10.2024 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket STORM P. opretholdes: Begrebsmæssig forskel til STORMIO udelukker forvekslingsrisiko 02.09.2024 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket ATHLECIA: Manglende dokumentation for reel brug og vurdering af forvekslingsrisiko 03.11.2022 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærkeregistreringen "Åbenbar" trods indsigelser om manglende særpræg og forvekslelighed 01.06.2021	

Sagsgang ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker: frister, gebyr og prøvelsesintensitet

Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser i indsigelsessager kan efter [varemærkelovens § 46, stk. 1](#) indbringes for Ankenævnet for Patenter og Varemærker **senest 2 måneder** efter, at afgørelsen er meddelt. Inden samme frist skal klagegebyret betales; sker det ikke, skal klagen afvises. Indbringelse har **opsættende virkning**. Efter [§ 46, stk. 2](#) kan nævnets afgørelser ikke indbringes for højere administrativ myndighed, og efter [§ 46, stk. 3](#) kan styrelsens afgørelser ikke bringes for domstolene, før nævnets afgørelse foreligger; søgsmål mod nævnets afgørelse skal anlægges inden 2 måneder og har opsættende virkning.

De processuelle rammer følger af [bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker](#), der efter [§ 1](#) dækker klager om patenter, brugsmodeller, mønstre, design, varemærker, fællesmærker, halvlederprodukters topografi samt aktindsigt. Hovedpunkterne:

- **Klagens indhold.** Efter [§ 8, stk. 2](#) skal klagen angive den påklagede afgørelse, klagerens påstand samt anbringender og beviser. Efter [§ 8, stk. 3](#) skal **ikke tidligere fremførte beviser angives i klagen**, og ønskes yderligere indlæg, skal klagen indeholde anmodning herom.
- **Gebyr.** Efter [§ 8, stk. 4](#) er klagegebyret 4.000 kr. i varemærkesager (8.000 kr. i patentsager, 5.000 kr. i brugsmodelsager). Betales gebyret ikke inden klagefristens udløb, afvises klagen. Gives klageren medhold, kan nævnet efter [§ 8, stk. 7](#) bestemme hel eller delvis tilbagebetaling.
- **Kontradiktion.** Har klageren en modpart, underrettes denne, og modparten skal efter [§ 9, stk. 2](#) have lejlighed til at fremkomme med bemærkninger inden en frist fastsat af nævnet.
- **Styrelsens udtalelse.** Nævnet kan efter [§ 12](#) indhente udtalelser fra Patent- og Varemærkestyrelsen, parterne eller særlige sagkyndige, og parterne skal have lejlighed til at udtale sig herom. Styrelsens udtalelse indgår systematisk i sagerne – og har flere gange fået styrelsen til at ændre standpunkt, jf. [AN 1998 00505](#) (BRANDS) og hjemvisningerne i [AN 2019 00028](#) og [AN 2019 00029](#).

- **Præklauson af sent materiale.** Efter § 13, stk. 2 indgår materiale fremsendt efter, at nævnet har erklæret skriftvekslingen for afsluttet, ikke i behandlingen, medmindre formanden undtagelsesvist tillader det.
- **Mundtlig forhandling er undtagelsen.** Efter § 13, stk. 1 skal parterne have lejlighed til at anmode om mundtlig forhandling, hvorefter formanden tager stilling til, om anmodningen »undtagelsesvist« skal imødekommes; en part, der ikke svarer, anses for at have afstået. Sker mundtlig forhandling, gælder indkaldelsesfrist på 6 uger og påstandsdokument senest 2 uger før, jf. § 15, og efter § 21 må intet medlem, der ikke har overværet hele forhandlingen, deltage i afgørelsen. I praksis afgøres forvekslelighedssagerne skriftligt – det gjaldt bl.a. CARMARK, STORM P., VERVIG, Nordic Life og AVANT DENMARK.

Prøvelsesintensiteten er høj. Ankenævnet foretager en fuld materiel efterprøvelse af forvekslelighedsvurderingen og omgør uden tøven styrelsen, når det er berettiget – jf. AN 2013 00031 (VIR), AN 2018 00013 (MORVIS), AN 2006 00014 (OLIVIA), AN 2005 00014 (MINIMAX) og AN 2010 00015 (LILLY/LILY). Nævnet er sammensat med en formand og næstformand (typisk dommere) og sagkyndige medlemmer, afgør ved stemmeflertal og angiver dissens – jf. 3-1-afgørelserne i 21/10870 og AN 2000 00042.

Nævnet henviser i praksis kun sparsomt til sine egne tidligere kendelser i selve præmisserne – men styrelsen og parterne påberåber sig dem systematisk, og Ankenævnets kendelser fungerer dermed reelt som ledende praksis i den administrative forvekslelighedsvurdering.

LOV

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8, stk. 2-7

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 9, stk. 2

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 12

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 13, stk. 1-2

Varemærkeloven § 46, stk. 1-3

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nordic Life mod Life: Ankenævnet stadfæster afslag på varemærkeregistrering grundet forvekslingsrisiko	10.04.2026
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om AVANT Denmark grundet modpåstand om manglende brug	16.10.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket STORM P. opretholdes: Begrebsmæssig forskel til STORMIO udelukker forvekslingsrisiko	02.09.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forvekslelighed for specialiseret software	24.06.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK	21.05.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket ORYZATEIN: Ingen risiko for forveksling med ris-varemærket ORYZA	27.04.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af indsigelsessag mod figurmærke til 3D-teknologi på grund af utilstrækkelig definition af omsætningskredsen	10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen	10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket MORVIS på grund af risiko for forveksling med MR MARVIS	18.03.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærkeregistrering for 'VIR' grundet risiko for forveksling med 'HM VIR'	02.10.2014
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · LILLY mod LILY: Udvidelse af varemærkebeskyttelse for velkendte mærker i tekstilbranchen	30.11.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om forvekslelighed mellem varemærket OLIVIA og varemærket OLIVIA NEWTON-JOHN	20.10.2006

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af varemærket MINIMAX i sin helhed på grund af identitet og vareartslighed	16.03.2006
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på indsigelse mod figurmærke for farmaceutiske præparater grundet manglende forvekslelighed	15.01.2002
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · BRANDS-mærke opretholdt mod indsigelse fra THE BRAND – ordet 'brand' mangler særpræg for beklædningsvarer	10.04.2000

Sameksistens, samtykke og de rettigheder, indsigelsen ikke kan rumme

Varemærkelovens § 15, stk. 4 fastslår, at stk. 1 og 3 under passende omstændigheder ikke finder anvendelse, hvis indehaveren af den ældre rettighed har givet samtykke til registreringen. Ud over det formelle samtykke tillægger Ankenævnet for Patenter og Varemærker faktisk, langvarig sameksistens vægt.

Den ledende afgørelse er [AN 2003 00038](#) (TRIP TRAP mod TRIPP TRAPP). Nævnet tiltrådte, at Stokke ved vedvarende brug havde opnået varemærkeret til TRIPP TRAPP for høj barnestol med dele og tilbehør, og at mærkerne var næsten identiske og forvekslelige for netop disse varer. Men nævnet afviste at udstrække beskyttelsen videre:

»På områder, hvor der ikke er varekollision, finder ankenævnet ikke, at brug af mærkerne vil medføre en utilbørlig udnyttelse af mærkernes særpræg eller renommé, jfr. Varemærkelovens § 4, stk. 2, hvorved bemærkes, at mærkerne i mange år har sameksisteret på det danske marked.«

Resultatet blev en meget snæver ophævelse – alene for »høj barnestol samt dele og tilbehør til denne samt puder, hynder, sikkerhedsbøjle og læderstrop specielt udformet til den nævnte høje barnestol« – mens de generelle kategorier møbler, lædervarer samt spil og legetøj blev opretholdt.

Afgørelsen skal ses sammen med afgrænsningen ovenfor: indsigelsessagen er ikke rammen for at afgøre passivitet, prioritetskollisioner mellem ibrugtagne rettigheder eller aftaleretlige sameksistensspørgsmål. Det følger udtrykkeligt af [AN 2015 00026](#) (WEST WIND), hvor indehaverens påberåbelse af brug siden 1990'erne og af modpartens passivitet blev afvist som noget, der måtte forfølges i en selvstændig ophævelsessag.

At indsigelsesgrundlaget derimod godt kan omfatte ældre ikke-registrerede kendetegn, når de er tilstrækkeligt dokumenterede, følger af [§ 15, stk. 2, nr. 4](#) og [§ 15, stk. 3, nr. 4-5](#) – men beviskravene er høje, jf. [24/06719](#) (DANTECH) og [AN 2020 00002](#) (»Åbenbar«).

Endelig grænser den almindelige forvekslelighedsvurdering op til den udvidede beskyttelse af velkendte mærker efter [§ 15, stk. 3, nr. 1](#). Ankenævnet kræver her dokumentation for velkendthed i Danmark – jf. [AN 2018 00011](#) (Nettofitness.dk mod NETTO), hvor beskyttelsen slog igennem, over for [AN 2015 00037](#) (AYONA mod DAYTONA), hvor nævnet – selv hvis DAYTONA måtte anses velkendt – ikke fandt ligheden tilstrækkelig til at skabe den fornødne »sammenhæng« i EU-Domstolens forstand efter sag C-408/01 (Adidas/Fitnessworld). Dette tema behandles nærmere i [varemaerke-velkendte-renomme](#).

LOV	Varemærkeloven § 4, stk. 2	Varemærkeloven § 15, stk. 2-4
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Dantech ApS' indsigelse mod varemærket DSI DANTECH afvist – dokumentation for brugspligt og ibrugtagen ret til DANTECH utilstrækkelig (AN 2024 00010)	17.09.2025

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærkeregistreringen "Åbenbar" trods indsigelser om manglende særpræg og forvekslelighed	01.06.2021
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af Nettofitness.dk grundet risiko for forveksling med det velkendte varemærke NETTO	23.03.2020
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket AYONA mod DAYTONA: Ingen forvekslingsrisiko trods lighed i varer	24.06.2016
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvis ophævelse af varemærket WEST WIND grundet forvekslingsrisiko med EU-varemærket WIND	18.05.2016
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om forvekslelighed mellem varemærkerne TRIP TRAP og TRIPP TRAPP samt betydningen af mangeårig sameksistens	22.06.2004

Sammenhængen med domstolspraksis – når nævnets kendelse

§ 10 indbringes

Ankenævnets afgørelser er endelige i det administrative system, men kan efter [varemærkelovens § 46, stk. 3](#) indbringes for domstolene inden 2 måneder. Kompetencen ligger i praksis hos Sø- og Handelsretten, hvorfra sagen kan ankes til landsretten og – med tilladelse – til Højesteret. Der findes derfor en betydelig retspraksis, hvor Ankenævnet selv er sagsøgt.

Sø- og Handelsretten har både frifundet og tilsidesat nævnet. I [BS-16677/2018-SHR](#) (Puma SE mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker) blev nævnet frifundet: retten fandt ikke tilstrækkelig lighed mellem Pumas velkendte »form strip« og en buformet sideapplikation med to baner, og Puma blev pålagt sagsomkostninger. Samme udfald i [V-92-10](#) (paraply-logoerne), hvor retten fandt, at et blå kvadrat med paraply i negativ plus teksten »BHM VEST« gav et samlet visuelt indtryk forskelligt fra en fritstående paraply.

Omvendt er nævnets kendelser blevet omgjort i flere ordmærkesager. I [V-112-02](#) fandt Sø- og Handelsretten – modsat nævnet – betydelig visuel og auditiv lighed mellem PENTASA og PERTANZA og risiko for forveksling hos læger og patienter, og registreringen af PERTANZA blev ophævet. I [V 60/06](#) (PATRAFEE mod PATRADE A/S) fandt retten med dissens mærkerne forvekslelige for de overlappende ydelser og hjemviste med pålæg om delvis nægtelse af registrering. Og i [V-0081-00](#) fandt retten »GOURMET« særpræget og dominerende i begge figurmærker og nægtede endelig registrering. Landsretten gik i [BS-5730/2025-OLR](#) endnu videre og omstødte både Ankenævnets afgørelse og Sø- og Handelsrettens stadfæstelse heraf vedrørende Haribos »Guldbamse«. Domstolsprøvelsen er altså reel og ikke blot en legalitetskontrol.

Højesteret anvender samme helhedsvurdering. I [BS-10171/2021-HJR](#) (TREK mod OUTTREK) fandt Højesteret først, at velkendthed ikke var bevist:

»Efter de anførte oplysninger og bevisførelsen i øvrigt finder Højesteret efter en samlet vurdering, at TBC ikke har bevist, at varemærket TREK var velkendt i Danmark, dvs. kendt af en betydelig del af den relevante del af offentligheden, inden T. Hansen Gruppen tog mærkerne OUTTREK og OUTTREK TECHNOLOGY i brug i 2010.«

Herefter foretog Højesteret den almindelige forvekslelighedsvurdering med vægt på målgrupper og distributionskanaler – hel- og halvprofessionelle sportsudøvere over for lavt prissatte »value for money«-produkter solgt eksklusivt i T. Hansens egne butikker og kataloger:

»Højesteret tiltræder, at der efter en helhedsvurdering ikke er grundlag for at antage, at der er risiko for, at forbrugerne vil forveksle, herunder antage at der er forbindelse mellem, T. Hansen Gruppens varer under mærkerne OUTTREK og OUTTREK TECHNOLOGY og TBC's varer under varemærket TREK.«

Dommen bekræfter dermed nævnets metode: salgskanaler, markedsføring og målgruppe indgår i helhedsvurderingen på lige fod med mærkeligheden.

Landsretterne følger samme spor. I [BS-56934/2023-OLR](#) (RR-logoerne) blev det afgørende, at parterne henvendte sig til så forskellige omsætningskredse – engros til discountkæder over for detailsalg til slutbrugere og frisørsaloner – at der sammenholdt med den begrænsede visuelle lighed ikke var risiko for forveksling. Og i [BS-29922/2024-OLR](#) (»Sport Direct«) begrænsede Østre Landsret varemærket yderligere i klasse 25 og 28 ud fra kravet om reel brug og opdeling i selvstændige underkategorier, men opretholdt forbuddet mod Sportmaster – en illustration af, at brugspligtens rækkevidde er den samme uanset instans.

Krænkelssager belyser den samme vurdering. [BS-31476/2019-SHR](#) (NÜ mod NU) og [BS-29700/2018-SHR](#) (SANTA CRUZ mod CRUZ) viser, at et ældre mærke, der er fuldstændig indeholdt i og udgør en væsentlig bestanddel af det yngre, normalt bærer forvekslingsrisiko. Modsat [BS-48344/2024-SHR](#) (MULTIAIR), hvor produkternes forskellige anvendelse og den professionelle omsætningskreds' grundige undersøgelser udelukkede forveksling – præcis det ræsonnement Ankenævnet anvendte i VERVIG-sagen. Allerede i [BS-811/2000-FRH](#) prøvede byretten tilsvarende, om der var stiftet varemærkeret ved ibrugtagning, og om den efterfølgende markedsføring medvirkede til forveksling.

For krænkelsses- og forbudssiden henvises i øvrigt til [immaterialret-soe-og-handelsretten](#).

LOV	Varemærkeloven § 4, stk. 2	Varemærkeloven § 15, stk. 1	Varemærkeloven § 46, stk. 3
PRAKSIS			
	Højesteret · Varemærkeretlig tvist om velkendthed og forvekslelighed mellem TREK og OUTTREK		04.10.2023
	Landsretten · Østre Landsret: Varemærket "Sport Direct" begrænses yderligere i klasse 25 og 28 – forbud mod Sportmaster opretholdes		15.12.2025
	Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke		02.07.2025
	Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på midlertidigt forbud i varemærketvist om RR-logoer		08.03.2024
	Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten afviser forbud mod brug af varemærket MULTIAIR grundet manglende forvekslingsfare		24.02.2025
	Sø- og Handelsretten · Varemærkekrænkelser? Afgørelse om forvekslingsrisiko mellem "NÜ" og figurmærke for beklædning		14.03.2022
	Sø- og Handelsretten · Puma SE mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker: Tvist om varemærkeregistrering og forvekslingsrisiko for sko-applikationer		04.07.2019
	Sø- og Handelsretten · Midlertidigt forbud og påbud vedrørende varemærkekrænkelser af CRUZ på skateboards		01.03.2019
	Sø- og Handelsretten · Varemærketvist om paraply-logo: The Travelers Indemnity Company mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker		08.07.2011
	Sø- og Handelsretten · Varemærkeretssag: Patrafee AB mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker vedrørende forvekslingsrisiko mellem PATRALEE og PATRADE A/S		23.02.2010
	Sø- og Handelsretten · Varemærkeretssag: Farmaceutisk Laboratorium Ferring A/S mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker vedrørende varemærkerne PENTASA og PERTANZA		02.05.2003
	Sø- og Handelsretten · Varemærkeretssag om forvekslelighed mellem figurmærker for kattermad og kosttilskud til dyr		12.07.2001
	Byretten · Sag om forbud mod brug af betegnelse i markedsføring		31.05.2001
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forvekslelighed for specialiseret software		24.06.2024

§ 11 Sammenfatning: den praktiske checkliste for indsigelse og klage

Praksis fra Ankenævnet for Patenter og Varemærker tegner et forholdsvis forudsigeligt billede, som kan sammenfattes i nogle få operative regler.

For indsigeren:

1. Hold indsigelsen inden for § 15. Anbringender om manglende særpræg eller ond tro afvises som del af indsigelsessagen og kan alene rejses som § 22-bemærkninger uden partsstatus, jf. 23/09850.
2. Regn med en modpåstand om reel brug. Er det ældre mærke mere end fem år gammelt, skal brugen kunne dokumenteres med fakturaer, markedsføring rettet mod den relevante omsætningskreds og helst forhandlernet – jf. 21/09829, 24-08043 og 24/06719. Brugspligten begrænser samtidig indsigelsesgrundlaget til de varer, brugen faktisk dækker.
3. Bygger indsigelsen på et svagt eller beskrivelsesnært element, skal der påvises noget mere end det fælles svage element – ellers falder sagen, jf. 21/09829, AN 2007 00023 og AN 2019 00014. Omvendt kan indsigelsen bæres hjem, hvis det yngre mærke alene adskiller sig ved usærprægede tilføjelser, jf. 24-11870 og AN 2014 00002.
4. Dokumentér velkendthed og indarbejdelse i Danmark. Udenlandske markedsdata, udenlandske registreringer og EUIPO-afgørelser er ikke tilstrækkelige og binder ikke nævnet, jf. AN 2013 00017, AN 2015 00037 og AN 2019 00014.

For ansøgeren/indehaveren:

1. Fremsæt modpåstanden om manglende reel brug allerede for styrelsen. Rejses den først for Ankenævnet, hjemvises sagen, og forløbet forlænges betydeligt, jf. 24/03188.
2. Argumentér på mærkets begyndelse og på en begrebsmæssig betydning, den danske gennemsnitsforbruger umiddelbart griber – det er den mest effektive vej ud af en indsigelse, selv ved fuldt varesammenfald, jf. 23/09850 og 23/13659. Betydningen skal være kendt her i landet – ellers slår den ikke igennem, jf. 23/01674.
3. Angrib vareligheden ved ordlydsfortolkning af den ældre varefortegnelse og påvis forskelle i formål, branche, salgskanaler og omsætningskreds – kombineret med et højt opmærksomhedsniveau kan det opveje betydelig mærkelighed, jf. 22/12730.

Processuelt: klagefristen til Ankenævnet er 2 måneder efter § 46, stk. 1, klagegebyret på 4.000 kr. i varemærkesager skal betales inden fristens udløb, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 4, nye beviser skal angives i klagen efter § 8, stk. 3, og materiale fremsendt efter skriftvekslingens afslutning prækluderes efter § 13, stk. 2. Nævnets afgørelse er endelig administrativt, men søgsmål kan anlægges inden 2 måneder med opsættende virkning – og domstolene har som vist flere gange nået et andet resultat end nævnet.

LOV

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8, stk. 3, 4

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 13, stk. 2

Varemærkeloven § 15, stk. 1

Varemærkeloven § 19, stk. 1

Varemærkeloven § 21, stk. 1

Varemærkeloven § 46, stk. 1

PRAKSIS Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nordic Life mod Life: Ankenævnet stadfæster afslag på varemærkeregistrering grundet forvekslingsrisiko 10.04.2026

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · NIRO mod NVIRO: Ankenævnet stadfæster afvisning af indsigelse, da brugspligt ikke var dokumenteret 02.12.2025

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Dantech ApS' indsigelse mod varemærket DSI DANTECH afvist – dokumentation for brugspligt og ibrugtagen ret til DANTECH utilstrækkelig (AN 2024 00010)	17.09.2025
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om AVANT Denmark grundet modpåstand om manglende brug	16.10.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket STORM P. opretholdes: Begrebsmæssig forskel til STORMIO udelukker forvekslingsrisiko	02.09.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forvekslelighed for specialiseret software	24.06.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK	21.05.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærkeregistrering af FREED pga. forvekslingsrisiko med varemærket CREED	13.10.2023
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket ATHLECIA: Manglende dokumentation for reel brug og vurdering af forvekslingsrisiko	03.11.2022
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod figurmærket "FGS" baseret på det ældre varemærke "GS" for batterier og akkumulatorer	18.06.2020
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket AYONA mod DAYTONA: Ingen forvekslingsrisiko trods lighed i varer	24.06.2016
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket ORANGE TECHNOLOGIES og vurdering af forvekslelighed med EU-varemærket ORANGE	10.12.2014
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om forvekslelighed og varemærkeretlig beskyttelse af figurmærker med elg-motiver	21.03.2014
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om manglende forvekslelighed mellem varemærkerne YELLO og YELLOW LINE	28.02.2008

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Varemærkeloven § 12	stk. 5, 6	Varemærkeloven § 15	stk. 1, 3
Varemærkeloven § 19	stk. 1-4	Varemærkeloven § 21	stk. 1
Varemærkeloven § 22		Varemærkeloven § 46	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

48 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

1

04.10.2023	Varemærkeretlig tvist om velkendthed og forvekslelighed mellem TREK og OUTTREK	bs-10171-2021-hjr
------------	--	-------------------

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

3

15.12.2025	Østre Landsret: Varemærket "Sport Direct" begrænses yderligere i klasse 25 og 28 – forbud mod Sportmaster opretholdes	10659-12625
02.07.2025	Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	9872-11550

08.03.2024	Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på midlertidigt forbud i varemærketvist om RR-logoer	5362-6433
------------	---	-----------

SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET

8

24.02.2025	Sø- og Handelsretten afviser forbud mod brug af varemærket MULTIAIR grundet manglende forvekslingsfare	BS-48344/2024-SHR
14.03.2022	Varemærkekrænkelser? Afgørelse om forvekslingsrisiko mellem "NÜ" og figurmærke for beklædning	BS-31476/2019-SHR
04.07.2019	Puma SE mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker: Tvist om varemærkeregistrering og forvekslingsrisiko for sko-applikationer	BS-16677/2018-SHR
01.03.2019	Midlertidigt forbud og påbud vedrørende varemærkekrænkelser af CRUZ på skateboards	BS-29700/2018-SHR
08.07.2011	Varemærketvist om paraply-logo: The Travelers Indemnity Company mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker	V-92-10
23.02.2010	Varemærkeretssag: Patrafee AB mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker vedrørende forvekslingsrisiko mellem PATRAFEE og PATRADE A/S	V 60/06
02.05.2003	Varemærkeretssag: Farmaceutisk Laboratorium Ferring A/S mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker vedrørende varemærkerne PENTASA og PERTANZA	V-112-02
12.07.2001	Varemærkeretssag om forvekslelighed mellem figurmærker for kattedyr og kosttilskud til dyr	V-0081-00

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

1

31.05.2001	Sag om forbud mod brug af betegnelse i markedsføring	5272-6330
------------	--	-----------

ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS

35

10.04.2026	Nordic Life mod Life: Ankenævnet stadfæster afslag på varemærkeregistrering grundet forvekslingsrisiko	24-11870
02.12.2025	NIRO mod NVIRO: Ankenævnet stadfæster afvisning af indsigelse, da brugspligt ikke var dokumenteret	24-08043
17.09.2025	Dantech ApS' indsigelse mod varemærket DSI DANTECH afvist – dokumentation for brugspligt og ibrugtagen ret til DANTECH utilstrækkelig (AN 2024 00010)	24/06719
16.10.2024	Hjemvisning af varemærkesag om AVANT Denmark grundet modpåstand om manglende brug	24/03188
02.09.2024	Varemærket STORM P. opretholdes: Begrebsmæssig forskel til STORMIO udelukker forvekslingsrisiko	23/13659
24.06.2024	Stadfæstelse af afgørelse om delvis ophævelse af varemærket VERVIG grundet manglende forvekslelighed for specialiseret software	22/12730
21.05.2024	Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK	23/09850

13.10.2023	Stadfæstelse af afslag på varemærkeregistrering af FREED pga. forvekslingsrisiko med varemærket CREED	23/01674
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	22/12721
03.11.2022	Indsigelse mod varemærket ATHLECIA: Manglende dokumentation for reel brug og vurdering af forvekslingsrisiko	21/09829
27.04.2022	Afgørelse om varemærket ORYZATEIN: Ingen risiko for forveksling med ris-varemærket ORYZA	21/10870
01.06.2021	Stadfæstelse af varemærkeregistreringen "Åbenbar" trods indsigelser om manglende særpræg og forvekslelighed	AN 2020 00002
10.07.2020	Hjemvisning af indsigelsessag mod figurmærke til 3D-teknologi på grund af utilstrækkelig definition af omsætningskredsen	AN 2019 00028
10.07.2020	Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen	AN 2019 00029
18.06.2020	Indsigelse mod figurmærket "FGS" baseret på det ældre varemærke "GS" for batterier og akkumulatorer	AN 2019 00014
23.03.2020	Afslag på registrering af Nettofitness.dk grundet risiko for forveksling med det velkendte varemærke NETTO	AN 2018 00011
18.03.2020	Indsigelse mod varemærket MORVIS på grund af risiko for forveksling med MR MARVIS	AN 2018 00013
24.06.2016	Afgørelse om varemærket AYONA mod DAYTONA: Ingen forvekslingsrisiko trods lighed i varer	AN 2015 00037
18.05.2016	Stadfæstelse af delvis ophævelse af varemærket WEST WIND grundet forvekslingsrisiko med EU-varemærket WIND	AN 2015 00026
10.12.2014	Indsigelse mod varemærket ORANGE TECHNOLOGIES og vurdering af forvekslelighed med EU-varemærket ORANGE	AN 2014 00002
02.10.2014	Ophævelse af varemærkeregistrering for 'VIR' grundet risiko for forveksling med 'HM VIR'	AN 2013 00031
21.03.2014	Sag om forvekslelighed og varemærkeretlig beskyttelse af figurmærker med elg-motiver	AN 2013 00017
12.12.2011	Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæster afslag på ophævelse af varemærket Havremøllen grundet manglende forvekslelighed	AN 2011 00014
16.02.2011	Indsigelse mod varemærket ACOM-Murerfirma afvist: Ingen forvekslelighed med tidligere registreret figurmærke i byggebranchen	AN 2010 00026
30.11.2010	LILLY mod LILY: Udvidelse af varemærkebeskyttelse for velkendte mærker i tekstilbranchen	AN 2010 00015
28.02.2008	Afgørelse om manglende forvekslelighed mellem varemærkerne YELLO og YELLOW LINE	AN 2007 00023

13.04.2007	Stadfæstelse af afslag på indsigelse mod varemærket WILD GEESE over for WILD TURKEY	AN 2006 00025
20.10.2006	Sag om forvekslelighed mellem varemærket OLIVIA og varemærket OLIVIA NEWTON-JOHN	AN 2006 00014
16.03.2006	Ophævelse af varemærket MINIMAX i sin helhed på grund af identitet og vareartslighed	AN 2005 00014
22.06.2004	Sag om forvekslelighed mellem varemærkerne TRIP TRAP og TRIPP TRAPP samt betydningen af mangeårig sameksistens	AN 2003 00038
15.01.2002	Stadfæstelse af afslag på indsigelse mod figurmærke for farmaceutiske præparater grundet manglende forvekslelighed	AN 2000 00042
25.04.2000	Varemærket UDE & INDE ophævet efter forveksling med det velkendte magasin UDE OG HJEMME	AN 1998 00116
10.04.2000	BRANDS-mærke opretholdt mod indsigelse fra THE BRAND – ordet 'brand' mangler særpræg for beklædningsvarer	AN 1998 00505
10.08.1998	Varemærkestrid om portfigurer: FALTEC (fig.) mod Portspecialisten Johnni Kristensen (fig.) – ingen forvekslingsrisiko	V 44/96
19.05.1995	NITROVEN mod NITROMEX: Patentankenævnet stadfæster sletning af varemærkeregistrering grundet forvekslingsrisiko	V 15/93

06

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over frister, fornyelse og genoprettelse af immaterialrettigheder

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om rettighedstab efter varemærkeloven § 24 og genoprettelse efter patentloven § 72

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 23 afgørelser · 2000-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Praksisoversigten kortlægger, hvornår immaterialrettigheder går tabt ved fristoverskridelse, og hvornår de kan genoprettes, som det afgøres af Patent- og Varemærkestyrelsen og efterprøves af Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Området falder i to skarpt adskilte spor: varemærkefornyelse, hvor en manglende betaling – også blot tillægsgebyret – medfører et uigenkaldeligt rettighedstab uden dispensationsadgang, og patent-, brugsmodel- og designrettigheder, hvor der kan ske genoprettelse, hvis rettighedshaveren har udvist "al den omhu, som med rimelighed kunne kræves". Ankenævnet for Patenter og Varemærker fortolker genoprettelsesventilen som en snæver undtagelse og lægger gennemgående afgørende vægt på, om fristovervågningen indeholdt et selvstændigt, uafhængigt krydstjek, der kunne opfange den menneskelige fejl.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 Manglende rettidig betaling af et varemærkes fornyelsesgebyr – også blot det forhøjede tillægsgebyr – medfører et uigenkaldeligt rettighedstab, og varemærkeloven giver hverken adgang til genoprettelse eller dispensation fra fristerne.
- 02 Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver ved genoprettelse efter patentloven § 72, at rettighedshaveren godtgør at have udvist 'al den omhu, som med rimelighed kunne kræves' – en streng undtagelsesvurdering, hvor bevisbyrden påhviler den, der søger genoprettelse.
- 03 Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer genoprettelse ved en enkeltstående menneskelig fejl i et ellers velfungerende fristovervågningssystem med en effektiv, uafhængig dobbeltkontrol.
- 04 Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser genoprettelse, når fristovervågningen mangler et selvstændigt krydstjek, når samme person både indtaster og kontrollerer data, eller når den samme fejl er begået i flere sager.
- 05 Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser at lade et fristovervågningssystem hvile på styrelsens serviceopkrævninger; en professionel fuldmægtig skal kunne beregne og overvåge frister uafhængigt af myndighedens påmindelser.

- 06** Fejl begået af en fuldmægtig identificeres med rettighedshaveren selv, og det er uden betydning, at klienten har udvist omhu i valget af fuldmægtig, hvis fuldmægtigen har været forsømmelig.
- 07** 2-måneders-fristen for genoprettelse løber fra det tidspunkt, hvor den ansvarlige indså eller burde have indset fristoverskridelsen, og både den undladte handling og gebyret skal være på plads inden fristen.
- 08** Styrelsen har ingen opkrævnings- eller vejledningspligt ud over almindelig partshøring; ansvaret for rettidig fornyelse og betaling påhviler entydigt rettighedshaveren, idet styrelsen ikke er ansvarlig for rettighedstab som følge af manglende opkrævning.

§ 1 To rettighedstyper, to skæbner: lovgrundlaget og nævnets prøvelse

Emnet spænder over to retligt vidt forskellige regimer, som Ankenævnet for Patenter og Varemærker behandler efter hver sin logik.

For **patenter, brugsmodeller og design** findes en udtrykkelig genoprettelsesventil: lider rettighedshaveren retstab, fordi en frist over for patentmyndigheden ikke er overholdt, men har den pågældende udvist *al den omhu, som med rimelighed kunne kræves*, skal rettighederne genoprettes, jf. [Patentloven § 72, stk. 1](#), [Brugsmodelloven § 66, stk. 1](#) og [Designloven § 48](#). Begæringen skal indgives inden 2 måneder efter, at hindringen er bortfaldet, dog senest 1 år efter fristens udløb, og den undladte handling skal foretages inden for samme frist.

For **varemærker** findes derimod ingen tilsvarende ventil. Fornyelse sker ved betaling af fornyelsesgebyret, og betales det ikke rettidigt, kan ansøgningen mod et tillægsgebyr indgives inden for en yderligere respitperiode på 6 måneder efter registreringsperiodens udløb, jf. [Varemærkeloven § 24, stk. 5](#). Passerer denne respitperiode uden fuld betaling, er rettighedstabet endeligt. En søgning i den gældende varemærkelov efter en genoprettelsesbestemmelse svarende til patentlovens § 72 giver intet resultat – den findes ikke.

Fælles for alle fire rettighedstyper er, at **styrelsen ikke er ansvarlig for rettighedstab som følge af manglende opkrævning eller meddelelse**, jf. [Patentloven § 41, stk. 4](#), [Varemærkeloven § 24, stk. 4](#) og [Designloven § 24, stk. 2](#). Opkrævninger og påmindelser er en service, ikke en retlig forpligtelse.

Rettighed	Betalingsregel	Respit/forhøjelse	Genoprettelse ved "fornøden omhu"?
Varemærke	Fornyelsesgebyr, VML § 24	6 mdr mod tillægsgebyr	Nej – uigenkaldeligt tab
Patent	Årsgebyr, PTL § 41	6 mdr mod forhøjelse	Ja – PTL § 72
Brugsmodel	Fornyelsesgebyr, BML § 39	Forhøjet gebyr	Ja – BML § 66
Design	Fornyelsesgebyr, DSL § 24	6 mdr forhøjet gebyr	Ja – DSL § 48

Nævnets prøvelse er en fuld efterprøvelse af både retsanvendelse og det administrative skøn, men nævnet kan ikke se bort fra de lovbestemte frister: de er ufravigelige, og der kan ikke dispenseres. Denne oversigt behandler alene rettighedstab og genoprettelse som følge af **fristoverskridelser** – ikke de materielle gyldighedsbetingelser eller administrativ ophævelse på materielt grundlag, jf. [varemaerke-administrativ-ophaevelse-ugyldighed](#), og heller ikke brugspligt, jf. [brugspligt-varemaerke](#).

[Patentloven § 41, stk. 4](#)[Patentloven § 72, stk. 1](#)[Varemærkeloven § 24, stk. 5](#)

§ 2 Varemærkefornyelse: det uigenkaldelige rettighedstab

Det centrale og strengeste mønster i nævnets praksis er, at varemærkefornyelse er en ren formel betalingsbetingelse uden sikkerhedsventil. Den ledende afgørelse er **PREGNATAL**-sagen, [AN 2012 00003](#). Rettighedshaveren havde betalt grundgebyret på 2.350 kr., men ikke det forhøjede tillægsgebyr på blot **470 kr.**, som forfaldt, fordi betalingen var nogle få dage for sen. Konsekvensen var tab af en varemærkeprioritet helt tilbage fra 1990. Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæstede afslaget og udtalte med stor klarhed:

"Varemærkeloven giver desuden ikke mulighed for genopretning eller lignende, og det er heller ikke muligt at dispensere fra de i lovbestemmelsen fastsatte frister. Manglende fornyelse medfører således et uigenkaldeligt rettighedstab."

Sagen fastlægger flere principper. For det første afviste nævnet, at styrelsen havde en **skærpet orienteringspligt** ud over almindelig partshøring efter [Forvaltningsloven § 19](#); det var tilstrækkeligt, at en faktura på det fulde, forhøjede gebyr fremgik af styrelsens økonomisystem. For det andet afviste nævnet et proportionalitetssynspunkt om, at tabet af en gammel prioritet var uforholdsmæssigt i forhold til de manglende 470 kr. For det tredje fastslog nævnet, at det påhviler **rettighedshaveren** at tilrettelægge sine kontorrutiner, så fornyelse sikres – ansvaret kan ikke væltes over på myndigheden. Fornyelsesreglerne lå på afgørelsestidspunktet i den dagældende varemærkelovs **§§ 26-27**, men er efter 2019-reformen samlet i [varemærkeloven § 24](#).

Konsekvensen af manglende fornyelse rækker ind i verserende sager. I **GENESIS**-sagen, [23/05451](#), havde styrelsen truffet materiel afgørelse om brugspligt for et varemærke, der reelt var udløbet, fordi det ikke var fornyet, og fordi respitperioden efter [Varemærkeloven § 24, stk. 5](#) var passeret. Ankenævnet for Patenter og Varemærker ophævede afgørelsen og fastslog, at styrelsen kun har hjemmel til at træffe afgørelse om en udløbet registrerings gyldighed i de særlige tilfælde, der er nævnt i [Varemærkeloven § 29](#). Da mærket uigenkaldeligt var udløbet, da afgørelsen blev truffet, var den materielle prøvelse af brugspligten uden retsgrundlag. Et udløbet varemærke ophører altså med at eksistere som genstand for prøvelse.

LOV

[Forvaltningsloven § 19](#)[Varemærkeloven § 24, stk. 5](#)[Varemærkeloven § 29](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb

18.12.2023

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærkefornyelse grundet manglende betaling af tillægsgebyr for varemærket PREGNATAL

28.08.2012

§ 3 Patentloven § 72 og kravet om "fornøden omhu"

Hvor varemærker fortabes uigenkaldeligt, åbner patentloven en snæver dør. Efter [Patentloven § 72, stk. 1](#) skal patentmyndigheden genoprette rettighederne, hvis rettighedshaveren trods fristoverskridelsen har udvist *al den omhu, som med rimelighed kunne kræves*. Et bortfaldet patent følger ellers af, at årsgebyret ikke er betalt rettidigt – heller ikke inden for den 6-måneders respitperiode mod forhøjelse, jf. [Patentloven § 41, stk. 3](#) og [Patentloven § 51](#) – mens en patentansøgning henlægges efter [Patentloven § 15](#).

Forarbejderne til § 72, der blev indsat i 1977 efter mønster af artikel 122 i Den Europæiske Patentkonvention, lægger op til en restriktiv anvendelse:

"Ved bedømmelsen må der udvises en vis strenghed, således at bestemmelsens karakter af undtagelse ikke elimineres."

Forarbejderne tilføjer, at adgangen til genoprettelse også gælder, når det er ansøgerens **fuldmægtig**, der har overskredet fristen, men at rettighedshaveren ikke kan påberåbe sig egen omhu i valget af fuldmægtig, hvis fuldmægtigen har været forsømmelig. Dette **identifikationsprincip** er gennemgående i nævnets praksis: fejl begået af en professionel fuldmægtig identificeres som udgangspunkt med rettighedshaveren selv, jf. [AN 2006 00007](#).

Bevisbyrden påhviler den, der søger genoprettelse. I [AN 2002 00048](#) sammenfattede nævnet standarden:

"Det påhviler den, der søger om genoprettelse, at godtgøre, at der er udvist al fornøden omhu. Ved anvendelse af edb-baserede fristsystemer kræves det, at systemet er indrettet med en sådan sikkerhed, at menneskelige fejl i videst muligt omfang forebygges eller opdages ved kontrol."

Dermed er to forhold afgørende fra start: der skal være tale om en *enkeltstående* fejl, og den skal være sket i et *system, der i øvrigt fanger fejl*. Det er denne dobbelte test, nævnets praksis udfolder.

LOV	Patentloven § 15	Patentloven § 41, stk. 3	Patentloven § 51	Patentloven § 72, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende dokumentation for omhu og overskridelse af frist			21.12.2006
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen			04.07.2003

§ 4 Hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på ved omhuvurderingen

Tværgående i genoprettelsessagerne tegner der sig et fast vurderingsmønster. Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger **afgørende vægt på, om fristovervågningen indeholdt et selvstændigt, uafhængigt krydstjek**, der kunne opfange den menneskelige fejl. De forhold, der gentagne gange afgør udfaldet, er:

- **Uafhængig dobbeltkontrol er et kernekrav.** I [24/02042](#) blev en forkert "base-date" indtastet, og den samme medarbejder "kontrollerede" senere sine egne data. Nævnet fastslog, at dette ikke er en reel dobbeltkontrol:

"I forbindelse med den oprindelige indtastning af data i det administrative system baseret på Decision to Grant blev der ikke foretaget en (dobbelt)kontrol af de indtastede data. Den senere begivenhed – uanset om modtagelsen af patentcertifikatet blev håndteret af den ovennævnte medarbejder eller af en anden medarbejder – kvalificerer ikke som det andet led i en dobbeltkontrol, idet eksisterende data i det administrative system på dette langt senere tidspunkt (dvs. måneder senere) må anses for allerede kontrollerede og dermed valide."

- **Et manglende krydstjek bærer afslaget.** I Astion-sagen, [AN 2010 00028](#), modtog både en sagskoordinator og en sagskonsulent instruktion om at genåbne en lukket sag, men ingen fulgte op. Nævnet udtalte, at systemet "ikke kan anses for at være et velfungerende system, idet der mangler et selvstændigt fungerende krydscheck" – også selvom helbreds- og stressforhold forklarede den enkelte medarbejders fejl.

Flere fejl udelukker, at fejlen er "enkeltstående". I de to Marel-sager, [AN 2008 00035](#) og [AN 2008 00036](#), var samme type fejl begået i to parallelle sager med få dages mellemrum. Det svækkede afgørende argumentet om en undskyldelig enlig fejl, uanset stress og sygdom i medarbejderens familie.

- **Et system må ikke hvile på styrelsens opkrævninger.** I Smart Tie-sagen, [AN 2009 00010](#), var rettighedstabet udløst af en fejladresseret opkrævning, men nævnet stadfæstede afslaget: et "system, der baseres på styrelsens opkrævninger[,] ikke kan anses for at være et velfungerende system". En professionel fuldmægtig skal kunne beregne og overvåge frister uafhængigt af myndigheden.
- **Dokumentationen for systemet skal kunne fremlægges.** I [AN 2006 00007](#) var den eneste forklaring fra den tidligere fuldmægtig: *"Jeg har et sædvanligvis velfungerende og finmasket system på kontoret ... men af en for mig uforklarlig grund, er der sket det, som ikke må ske"*. En sådan udokumenteret påstand løftede ikke bevisbyrden.
- **At vente til selve fristdagen er ikke omhu.** I [AN 2007 00041](#) traf patenthaveren beslutning om validering på selve fristdagen og forsøgte at eksekvere den på tværs af tidszoner, hvor det udenlandske kontor var lukket på en helligdag. Risikoen ved at handle i sidste øjeblik bæres af rettighedshaveren.
- **Standarden gælder også design.** I ABB-sagen, [AN 2019 00016](#), havde en virksomhed lagt fornyelsesgebyret ind i et almindeligt bogholderisystem med leverandørbetalingsfrist på "løbende måned + 90 dage". Nævnet fandt – under udtrykkelig parallel til [Patentloven § 72](#) – at virksomheden ikke havde "etableret et system, der er egnet til at håndtere de lovfastsatte frister", især fordi den ikke reagerede på styrelsens brev om den forsinkede betaling.

Summen er en klar linje: Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer den isolerede menneskelige fejl, men kun når den er sket *på trods af* et system med indbygget, uafhængig kontrol – og afviser genoprettelse, så snart selve systemet er sårbart.

LOV	Designloven § 48, stk. 1	Patentloven § 72, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende uafhængig kontrol		15.07.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af designregistrering for kabelskabe grundet manglende administrativ kontrol		21.04.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder trods menneskelig fejl og helbredsmæssige omstændigheder		02.02.2011
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder efter manglende betaling af årsgebyrer og kravet om fornøden omhu i fristsystemer		10.12.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder vedrørende EF-patent 1476732		24.06.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder afvist efter gentagne procedurefejl hos islandsk patentfuldmægtig		24.06.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder efter overskridelse af valideringsfrist grundet fejlbedømmelse af helligdage		31.10.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende dokumentation for omhu og overskridelse af frist		21.12.2006

§ 5 De to frister: hindringens bortfald og 2-måneders-reglen

Selv hvor omhukrøvet kunne vøre opfyldt, falder mange sager på de **tidsmæssige** betingelser i [Patentloven § 72, stk. 1](#): begæringen skal indgives inden 2 måneder efter, at den hindring, der bevirkede fristoverskridelsen, er bortfaldet, dog senest 1 år efter fristens udløb, og den undladte handling skal foretages inden for samme frist.

Det centrale stridspunkt er, **hvornår hindringen anses for bortfaldet**. Nævnets udgangspunkt er, at fristen løber fra det tidspunkt, hvor den ansvarlige *indså eller burde have indset* fejlen. I de to Metabolix/Holland & Knight-sager, [AN 2003 00045](#) og [AN 2003 00046](#), fastslog nævnet:

"Ankenævnet finder, at den i patentlovens § 72, stk. 1, 2. pkt. nævnte hindring må anses som bortfaldet den 26. marts 2002, hvor indehavers fuldmægtig Holland & Knight indså eller burde have indset, at 9. årsgebyr ikke var blevet betalt."

At fuldmægtigen først flere måneder senere faktisk *opdagede* fejlen, fordi et dokument var fejlhæftet, kunne ikke udskyde fristen. Tilsvarende blev genoprettelse afvist i [AN 2003 00009](#), hvor nævnet regnede fristen fra den registrerede fuldmægtigs modtagelse af bortfaldsmeddelelsen og fastholdt **identifikationsprincippet** mellem fuldmægtig og klient.

En vigtig nuancering kom i Kuraray-sagen, [AN 2002 00087](#). Her gav nævnet klageren medhold og hjemviste sagen: § 72 skal fortolkes i overensstemmelse med EPC artikel 122, og hvor der er en klar, entydig ansvarsfordeling mellem flere fuldmægtige, indtræder hindringens bortfald først, når den fuldmægtig, der **var ansvarlig for fristen**, erkendte eller burde have erkendt fejlen – ikke allerede når en anden, ikke-ansvarlig dansk fuldmægtig modtog brevet. Afgørelsen viser, at identifikationsprincippet ikke anvendes mekanisk, når ansvaret reelt lå hos en anden.

Endelig er det en **absolut betingelse, at den undladte handling foretages inden fristen**. I Stork Townsend-sagen, [AN 2009 00011](#), var genoprettelsesgebyret betalt, men selve det manglende årsgebyr blev ikke indbetalt inden for 2-måneders-fristen. Nævnet afviste genoprettelse og fandt ikke, at en påstået telefonisk vejledning fra en unavngiven medarbejder kunne fritage en professionel fuldmægtig fra ansvaret for at kende lovgrundlaget. Samme strenge fristhåndhævelse gælder brugsmodeller, jf. [Brugsmodelloven § 66](#): i FOLD-IT-sagen, [AN 2008 00033](#), løb fristen fra fuldmægtigens modtagelse af ophørsmeddelelsen, og det fritog ikke, at man blindt havde stolet på sit eget fejlbehæftede betalingssystem.

LOV	Brugsmodelloven § 66, stk. 1	Patentloven § 72, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder afvist grundet manglende rettidig betaling af årsgebyr trods påstand om vildledende vejledning 10.12.2009	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af brugsmodelrettighed for sammenfoldelig stol grundet overskridelse af 2-måneders fristen 23.06.2009	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af europæisk patent som følge af overskredet 2-måneders frist 10.08.2004	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen i patentlovens § 72 10.08.2004	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder som følge af overskridelse af 2-måneders fristen 19.04.2004	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder: Fortolkning af 2-måneders frist ved anvendelse af flere fuldmægtige 18.11.2003	

§ 6 Når genoprettelse lykkes – og når styrelsen selv fejler

Genoprettelse er undtagelsen, men den forekommer. Mønstrer er, at Ankenævnet for Patenter og Varemærker imødekommer genoprettelse, hvor fejlen reelt er **enkeltstående og undskyldelig** og sker i et system, der ellers fungerer.

I ChemGen-sagen, [AN 2000 00012](#), omstødte nævnet styrelsens afslag. Rettighedstabet skyldtes en konkret telefonisk misforståelse mellem klienten og den amerikanske patentagent, som fik agenten til at fjerne de europæiske lande fra sit overvågningssystem:

"Ankenævnet er af den opfattelse, at såfremt der ikke var opstået den påklagede misforståelse mellem klient og Foley & Lardner, ville enten sidstnævnte have fortsat med at give advis ... eller også ville direktør Treidl ... have anmodet en anden patentagent om at forestå disse."

Nævnet karakteriserede det som en "undskyldelig menneskelig fejl" og tillagde det betydelig vægt, at genoprettelse allerede var sket i en række andre europæiske lande. **International praksis** på samme faktum er således et tilbagevendende støtteargument – også i [AN 2007 00016](#), hvor styrelsen efter fornyet gennemgang selv anbefalede hjemvisning til positiv behandling, fordi der var tale om én menneskelig fejl i et velfungerende system med erfarne medarbejdere.

Den mest illustrative sag er **Hepatitis A-sagen**, [AN 2005 00015](#). Rettighedstabet var her udløst af et sammensat forløb: en menneskelig fejl, et kompliceret fuldmægtigskift og **vildledende information fra en ekstern tjenesteyder**, som fejlagtigt oplyste, at en "grace period" var udløbet (hvilket ikke var korrekt for Danmark). Hertil kom, at styrelsen i sit oprindelige afslag havde inddraget faktiske omstændigheder fra en helt anden sag. Efter fornyet gennemgang erkendte styrelsen sagsbehandlingsfejlen, og Ankenævnet for Patenter og Varemærker genoprettede rettighederne med følgende begrundelse:

"Der var tale om en enkeltstående menneskelig fejl i et ellers velfungerende system, forstærket af vildledende information fra en ekstern tjenesteyder og et kompliceret fuldmægtigskift."

Fordi førsteinstansafgørelsen var truffet på et forkert grundlag, bestemte nævnet samtidig, at **klagegebyret på 8.000 kr. skulle tilbagebetales**. Det samme skete i System B8-sagen, [AN 2006 00013](#), hvor styrelsen oprindeligt havde imødekommet genoprettelse (enkeltstående fejl efter fratrådt sekretær), men i afslagsbrevet havde angivet en forkert ankefrist på 6 måneder i stedet for de lovbestemte 2 måneder – en fejl, der efter nævnets opfattelse skulle komme adressaten til gode.

LOV	Patentloven § 67	Patentloven § 72, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter menneskelig fejl i fuldmægtigens administrative system		19.12.2007
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på patent trods sproglige unøjagtigheder i beskrivelsen		09.01.2007
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen		20.10.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter fristoverskridelse grundet telefonisk misforståelse		28.11.2000

§ 7 Klagebehandling, frister, gebyrer og opsættende virkning

Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser om genoprettelse, henlæggelse og fornyelse kan påklages til Ankenævnet for Patenter og Varemærker. Klagereglerne er ensartede på tværs af rettighedstyperne:

- **Klagefrist på 2 måneder.** For patentafgørelser efter bl.a. § 72 følger det af [Patentloven § 67, stk. 1](#), at klage skal indgives senest 2 måneder efter underretningen; for varemærker gælder samme frist efter [Varemærkeloven § 46, stk. 1](#).
- **Gebyr som gyldighedsbetingelse.** Klagegebyret skal betales inden for klagefristen, og sker det ikke, *skal* klagen afvises, jf. [Patentloven § 67, stk. 2](#) og [Varemærkeloven § 46, stk. 1](#). For patentgenoprettelse skal der desuden betales et særskilt genoprettelsesgebyr (i [AN 2009 00011](#) udgjorde det 3.000 kr.).
- **Opsættende virkning.** For varemærker har indbringelse for ankenævnet udtrykkeligt opsættende virkning, og det samme gælder et efterfølgende søgsmål, jf. [Varemærkeloven § 46, stk. 1 og 3](#).
- **Tilbagebetaling af klagegebyr ved styrelsesfejl.** Hvor førsteinstansafgørelsen er truffet på et forkert grundlag eller med en sagsbehandlingsfejl, tilbagebetaler nævnet klagegebyret – således i Hepatitis A-sagen, [AN 2005 00015](#), og i [AN 2005 00008](#), hvor sagen blev hjemvist, fordi styrelsen havde nægtet en begæret mundtlig forhandling.

Ankenævnet for Patenter og Varemærker træffer enten **stadfæstelse, omgørelse** eller **hjemvisning**. Hjemvisning anvendes, hvor styrelsen selv efter fornyet gennemgang ændrer indstilling (som i [AN 2007 00016](#)), eller hvor et formelt grundlag svigter (som i GENESIS-sagen, [23/05451](#)). Nævnets behandling reguleres nærmere af [bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker](#). De bredere processuelle spørgsmål om gebyr og hjemvisning ved sagsbehandlingsfejl behandles særskilt i [apv-klagesag-gebyr-hjemvisning](#).

LOV	Patentloven § 25	Patentloven § 67	Varemærkeloven § 46
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb 18.12.2023		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentrettigheder afvist grundet manglende rettidig betaling af årsgebyr trods påstand om vildledende vejledning 10.12.2009		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter menneskelig fejl i fuldmægtigens administrative system 19.12.2007		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet hjemviser sag om støttearrangement til læsejl pga. manglende mundtlig forhandling 13.12.2005		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen 20.10.2005		

§ 8 Sammenhæng med domstolspraksis

Ankenævnet for Patenter og Varemærker er sidste administrative instans, jf. [Patentloven § 25, stk. 2](#) og [Varemærkeloven § 46, stk. 2](#), men nævnets afgørelser kan indbringes for domstolene. For patenter skal søgsmål mod en ankenævnsafgørelse, der afslår en ansøgning eller erklærer et patent ugyldigt, anlægges inden 2 måneder, jf. [Patentloven § 25, stk. 3](#); for varemærker skal søgsmål anlægges inden 2 måneder med opsættende virkning, jf. [Varemærkeloven § 46, stk. 3](#).

Domstolene foretager en **fuld prøvelse** af nævnets afgørelser. Det illustreres af Haribo-sagen om "GULDBAMSEN", [BS-5730/2025-OLR](#), hvor Østre Landsret ændrede både Ankenævnet for Patenter og Varemærkers og Sø- og Handelsrettens afgørelser og pålagde nævnet at føre varemærket til registrering. Sagen angik ganske vist materielt særpræg og ikke fristfortabelse, men den viser, at domstolene reelt efterprøver

nævnets vurderinger fuldt ud og kan tilsidesætte dem – også under henvisning til EU-rettens krav om effektiv domstolsprøvelse.

Selve frist- og omhuspørgsmålet efter [Patentloven § 72](#) og [Varemærkeloven § 24](#) ses ikke at være prøvet af Højesteret; en søgning i Højesterets praksis på området giver ingen afgørelser, der angår rettighedstab eller genoprettelse ved fornyelses- og gebyrfrister i immaterialretten. Retsstillingen på dette snævre, stærkt formaliserede område hviler derfor i praksis på Ankenævnet for Patenter og Varemærkers egne, indbyrdes konsistente afgørelser, suppleret af den europæiske patentpraksis (EPC artikel 122), som nævnet udtrykkeligt søger at harmonisere med. For den civilretlige forældelse af pengekrav – en beslægtet, men adskilt frist-problematik – henvises til [forældelse-pengekrav-afbrydelse](#).

LOV

[Patentloven § 25](#)[Varemærkeloven § 24](#)[Varemærkeloven § 46](#)

PRAKSIS

Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke 02.07.2025

§ 9 Sammenfatning: streng formalisme med en snæver ventil

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis på fristområdet kan koges ned til nogle få, robuste linjer.

For **varemærker** er retsstillingen ubøjelig: betales fornyelsesgebyret – herunder tillægsgebyret – ikke fuldt ud inden respitperiodens udløb efter [Varemærkeloven § 24, stk. 5](#), er rettighedstabet uigenkaldeligt. Der er hverken genoprettelse eller dispensation, og selv et beskedent restbeløb på 470 kr. koster en mangeårig prioritet, jf. PREGNATAL, [AN 2012 00003](#). Et udløbet mærke kan end ikke gøres til genstand for materiel prøvelse, jf. GENESIS, [23/05451](#).

For **patenter, brugsmodeller og design** findes genoprettelsesventilen i [Patentloven § 72](#), [Brugsmodelloven § 66](#) og [Designloven § 48](#), men Ankenævnet for Patenter og Varemærker fortolker den som en streng undtagelse. Genoprettelse forudsætter, at fejlen er enkeltstående og sker i et system med en **uafhængig dobbeltkontrol** – kravet, der bærer både afslagene (24/02042, Astion, Marel, Smart Tie) og de få medhold (ChemGen, Hepatitis A). Hertil kommer to ufravigelige tidsbetingelser: 2-måneders-fristen løber fra det tidspunkt, hvor den ansvarlige burde have indset fejlen, og både den undladte handling og gebyret skal være på plads inden fristen.

Ansaret er entydigt placeret hos rettighedshaveren og dennes fuldmægtig. Styrelsens opkrævninger og påmindelser er en service uden retlig forpligtelse, jf. [Patentloven § 41, stk. 4](#), og fuldmægtigens forsømmelse identificeres med klienten. Hvor det er **styrelsen selv**, der har fejlet – forkert grundlag eller sagsbehandlingsfejl – retter nævnet op og tilbagebetaler klagegebyret. Domstolene prøver afgørelserne fuldt ud, men har på dette område hidtil ikke korrigeret den linje, Ankenævnet for Patenter og Varemærker har lagt.

LOV

[Brugsmodelloven § 66](#)[Designloven § 48](#)[Patentloven § 41, stk. 4](#)[Patentloven § 72, stk. 1](#)[Varemærkeloven § 24, stk. 5](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende uafhængig kontrol	15.07.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb	18.12.2023
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærkefornyelse grundet manglende betaling af tillægsgebyr for varemærket PREGNATAL	28.08.2012

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på genoprettelse af patentrettigheder trods menneskelig fejl og helbredsmæssige omstændigheder	02.02.2011
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen	20.10.2005
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af EP-patent efter fristoverskridelse grundet telefonisk misforståelse	28.11.2000

REFERENCE Lovgrundlag

8 paragraffer

Brugsmodelloven § 66	Designloven § 48
Patentloven § 15	Patentloven § 41 stk. 4
Patentloven § 67	Patentloven § 72 stk. 1
Varemærkeloven § 24 stk. 5	Varemærkeloven § 46

MATERIALE Citerede afgørelser

23 afgørelser

LANDSRETTE · ANKEINSTANS		1
02.07.2025	Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	9872-11550
ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS		22
15.07.2024	Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende uafhængig kontrol	24/02042
18.12.2023	Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb	23/05451
21.04.2020	Afslag på genoprettelse af designregistrering for kabelskabe grundet manglende administrativ kontrol	AN 2019 00016
28.08.2012	Stadfæstelse af afslag på varemærkefornyelse grundet manglende betaling af tillægsgebyr for varemærket PREGNATAL	AN 2012 00003
02.02.2011	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder trods menneskelig fejl og helbredsmæssige omstændigheder	AN 2010 00028
10.12.2009	Genoprettelse af patentrettigheder efter manglende betaling af årsgebyrer og kravet om fornøden omhu i fristsystemer	AN 2009 00010
10.12.2009	Genoprettelse af patentrettigheder afvist grundet manglende rettidig betaling af årsgebyr trods påstand om vildledende vejledning	AN 2009 00011
24.06.2009	Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af patentrettigheder vedrørende EF-patent 1476732	AN 2008 00035
24.06.2009	Genoprettelse af patentrettigheder afvist efter gentagne procedurefejl hos islandsk patentfuldmægtig	AN 2008 00036

23.06.2009	Afslag på genoprettelse af brugsmodelrettighed for sammenfoldelig stol grundet overskridelse af 2-måneders fristen	AN 2008 00033
31.10.2008	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder efter overskridelse af valideringsfrist grundet fejlbedømmelse af helligdage	AN 2007 00041
19.12.2007	Genoprettelse af EP-patent efter menneskelig fejl i fuldmægtigens administrative system	AN 2007 00016
09.01.2007	Ankenævnet omstøder afslag på patent trods sproglige unøjagtigheder i beskrivelsen	AN 2006 00013
21.12.2006	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende dokumentation for omhu og overskridelse af frist	AN 2006 00007
13.12.2005	Ankenævnet hjemviser sag om støttearrangement til læsejl pga. manglende mundtlig forhandling	AN 2005 00008
20.10.2005	Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen	AN 2005 00015
10.08.2004	Afslag på genoprettelse af europæisk patent som følge af overskredet 2-måneders frist	AN 2003 00045
10.08.2004	Afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen i patentlovens § 72	AN 2003 00046
19.04.2004	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder som følge af overskridelse af 2-måneders fristen	AN 2003 00009
18.11.2003	Genoprettelse af patentrettigheder: Fortolkning af 2-måneders frist ved anvendelse af flere fuldmægtige	AN 2002 00087
04.07.2003	Stadfæstelse af afslag på genoprettelse af europæisk patent på grund af overskridelse af to-måneders fristen	AN 2002 00048
28.11.2000	Genoprettelse af EP-patent efter fristoverskridelse grundet telefonisk misforståelse	AN 2000 00012

07

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over indarbejdelse og særpræg opnået ved brug for varemærker

Dokumentationskrav ved særpræg opnået ved brug i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 40 afgørelser · 1999-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Et mærke, der i sig selv er beskrivende eller usærpræget, kan alligevel registreres, hvis det inden ansøgningsdatoen har fået fornødent særpræg ved brug, jf. [varemærkeloven § 13, stk. 2](#), og en brugsbaseret ret stiftes tilsvarende først, når særpræg er skabt gennem anvendelsen, jf. [§ 3, stk. 3](#). Ankenævnet for Patenter og Varemærker er klageinstans for Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser efter [§ 46, stk. 1](#) og har gennem mere end tre årtiers praksis udviklet et stramt, dokumentationsdrevet vurderingsmønster: bevisbyrden påhviler den, der påberåber sig indarbejdelsen, og dokumentationen skal være konkret, dateret, knyttet til de specifikke varer/ytelser og til det danske marked. Denne oversigt kortlægger, hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på – kendskabsmålinger, brancheerklæringer, markedsandele, medieomtale og konsekvent mærkebrug – og hvordan Sø- og Handelsretten, landsretterne og Højesteret har bekræftet og på enkelte punkter korrigeret nævnets linje.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Bevisbyrden for indarbejdelse påhviler den, der påberåber sig den – Ankenævnet for Patenter og Varemærker pålægger konsekvent ansøgeren/klageren at godtgøre, at mærket opfattes som kendetegn for netop dennes virksomhed.
- 02** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at dokumentationen er dateret og vedrører tiden FØR ansøgningsdatoen; en markedsundersøgelse foretaget efter ansøgningen kan ikke reparere manglende bevis (TIPS, 2009).
- 03** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser indarbejdelse, når kendskabet knytter sig til virksomhedens NAVN og ikke til det konkret ansøgte tegn – 99,4 % kendskab til "e-Boks" rakte ikke for det isolerede figur-"e".
- 04** Ankenævnet for Patenter og Varemærker stiller skærpede beviskrav ved rent beskrivende ord og artsbetegnelser og henviser her til Højesterets LOTTO-praksis om "strengt krav til beviset".

- 05** Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer indarbejdelse, når langvarig og intensiv brug er understøttet af kendskabsmålinger i høje intervaller kombineret med markedsandele, historisk materiale og brancheerklæringer (DANÆG, RAPID, Bodum-stempelkanden).
- 06** Lave uhjulpne kendskabsgrader er dødsstødet: 1-8 % (NEUTRAL for plejeprodukter) og 2,8-3,9 % (Kokkedal Slot) blev fundet klart utilstrækkelige.
- 07** Ankenævnet for Patenter og Varemærker tillægger brancheerklæringer vægt, men kun som støttebevis – de er afgørende, når erklæringerne kommer fra mange aktører i den relevante omsætningskreds, og uden betydning, når omsætningskredsen er den brede offentlighed.
- 08** Indarbejdelsen vurderes vare for vare: registrering opretholdes kun for de varer/ydelser, hvor brugen faktisk er dokumenteret (NEUTRAL, WEEKENDAVISEN, FORBRUGER-KONTAKT).
- 09** Dokumentation skal vise varemærkemæssig brug – bruges ordet også generisk af ansøgeren selv eller af branchen, afvises indarbejdelsen (PAPIRULD, JURAKALK).
- 10** Klage til Ankenævnet for Patenter og Varemærker skal indgives inden 2 måneder, har opsættende virkning, og klagegebyret for varemærkesager er 4.000 kr., der kan tilbagebetales helt eller delvist ved medhold.
- 11** Ankenævnet for Patenter og Varemærker hjemviser i stedet for selv at afgøre, når klageren under anken fremlægger væsentligt nyt bevismateriale, som styrelsen ikke har taget stilling til som første instans.
- 12** Domstolene efterprøver nævnets indarbejdelsesvurdering fuldt ud og har både skærpet (Kokkedal Slot) og underkendt nævnets linje (Guldbamsen), når nævnet alene har fokuseret på iboende særpræg.

Retsgrundlaget: § 13, stk. 2 og § 3, stk. 3 – og faldgruben med den gamle paragrafnummerering

§ 1

Udgangspunktet er, at et varemærke ikke kan registreres, hvis det mangler fornødent særpræg, er beskrivende for varens art, beskaffenhed eller geografiske oprindelse eller er blevet en almindelig betegnelse, jf.

[varemærkeloven § 13, stk. 1, nr. 2-4](#). Undtagelsen er indarbejdelsesreglen i [§ 13, stk. 2](#):

Et varemærke må ikke udelukkes fra registrering efter stk. 1, nr. 2-4, hvis det inden datoen for ansøgning om registrering som følge af den brug, der er gjort deraf, har fået fornødent særpræg.

Den tilsvarende regel for **brugsbaseret** stiftelse står i [§ 3, stk. 3](#): der kan ikke ved brug stiftes ret til et tegn, der efter sin beskaffenhed er udelukket fra registrering, og har mærket ikke særpræg ved ibrugtagningen, "stiftes retten først, når der skabes særpræg gennem mærkets anvendelse". Sammen med [§ 3, stk. 1, nr. 3](#) om ibrugtagning af mere end lokalt afgrænset karakter er dette hjemlen i ophævelses- og indsigelsessager, hvor en part påberåber sig en ældre uregistreret ret.

En **vigtig praktisk faldgrube**: indtil varemærkeloven blev nyaffattet med virkning fra 1. januar 2019, stod indarbejdelsesreglen i [§ 13, stk. 3](#). Størstedelen af Ankenævnet for Patenter og Varemærkers ældre praksis – fx

[AN 1997 00572](#) (KLAPPEHAT), [AN 2009 00001](#) (TIPS) og [AN 2013 00015](#) (PAPIRULD) – henviser derfor til § 13, stk. 3. Realindholdet er uændret, men henvisningen skal i dag læses som § 13, stk. 2.

Forarbejderne til bestemmelsen findes i **1990 LSF 83 (forslag til varemærkelov)**, hvor det om den daværende § 13 hedder:

Stk. 3 giver hjemmel til registrering af mærker, der har opnået særpræg ved brug, jf. § 3, stk. 1, nr. 2.

og videre, at også andre forhold kan åbne for registrering, idet "f.eks. geografiske angivelser [kan] registreres på grundlag af en registrering i det pågældende land". Bemærkningerne understreger samtidig, at der ikke var tilsigtet nogen praksisændring, og at mærker bestående af "ikke særligt udformede bogstaver eller tal" fortsat mangler fornødent særpræg – et udgangspunkt, der stadig bærer nævnets afgørelser om enkeltbogstavsmærker.

Efter [§ 28, stk. 1](#) kan et mærke, der er registreret i strid med bl.a. §§ 13-15, erklæres ugyldigt, og indarbejdelsesspørgsmålet dukker derfor også op i indsigelses- og ophævelsessager, ikke kun i ansøgningssager efter [§ 16, stk. 1](#).

Kommende ændringer: ved **lov nr. 1 af 30. december 2025 om ændring af patentloven og forskellige andre love** hæves en række gebyrer med virkning fra 1. januar 2026 – ansøgningsgebyret fra 2.000 kr. til 2.400 kr., indsigelsesgebyret og gebyret for administrativ ophævelse hver fra 2.500 kr. til 3.000 kr. Ændringerne er endnu ikke konsolideret ind i lovbekendtgørelsen. Ankenævnets eget klagegebyr fastsættes derimod i bekendtgørelsen om nævnet og er ikke omfattet.

LOV

[Varemærkeloven § 3, stk. 1, 3](#)[Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2](#)[Varemærkeloven § 16, stk. 1](#)[Varemærkeloven § 28, stk. 1](#)

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket PAPIRULD: Afslag på registrering grundet manglende særpræg og utilstrækkelig indarbejdelse	17.02.2014
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'TIPS' på grund af manglende særpræg og utilstrækkelig dokumentation for indarbejdelse	10.12.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket 'KLAPPEHAT': Indarbejdet særpræg gennem mangeårig brug	29.01.1999

§ 2 Sagsgang og prøvelse ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker

Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser i varemærkesager kan indbringes for Ankenævnet for Patenter og Varemærker senest **2 måneder** efter, at afgørelsen er meddelt, jf. [varemærkeloven § 46, stk. 1](#). Indbringelsen har **opsættende virkning**, og nævnets afgørelser kan ikke påklages til højere administrativ myndighed, jf. [§ 46, stk. 2](#). Søgsmål til prøvelse af nævnets afgørelser skal anlægges inden 2 måneder og har ligeledes opsættende virkning, jf. [§ 46, stk. 3](#). Nævnets kompetence er nærmere afgrænset i [bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 1](#), der udtrykkeligt omfatter varemærkesager efter varemærkelovens § 46.

De processuelle rammer er stramme og har direkte betydning for indarbejdelsesbeviset:

- **Gebyr og indhold af klagen.** Efter [§ 8](#) skal klagen angive den påklagede afgørelse, påstand samt anbringender og beviser, og "vil klageren påberåbe sig ikke tidligere fremførte beviser, skal disse angives i klagen". Klagegebyret er **4.000 kr.** for varemærkesager. Giver der klageren medhold, kan nævnet bestemme, at gebyret helt eller delvist tilbagebetales.
-

Skriftlighed som hovedregel. Nævnet træffer efter § 22 afgørelse efter skriftveksling; mundtlig forhandling imødekommes kun undtagelsesvist, jf. § 13. Når skriftvekslingen er erklæret afsluttet, indgår senere fremsendt materiale ikke, medmindre formanden undtagelsesvist tillader det. Anmodning om mundtlig forhandling afvises rutinemæssigt som unødvendig, når sagen er tilstrækkeligt oplyst skriftligt – det skete bl.a. i 24-10791.

- **Nye beviser under mundtlig forhandling.** Efter § 18 kan en part som udgangspunkt ikke ændre påstand eller påberåbe sig nye anbringender eller beviser under den mundtlige forhandling, og vidneforklaring tillades kun undtagelsesvist.
- **Styrelsens udtalelse.** Nævnet indhenter efter § 12 udtalelse fra Patent- og Varemærkestyrelsen, og parterne skal have lejlighed til at kommentere den. Denne udtalelse er i praksis afgørende: i en lang række indarbejdelsessager ændrer styrelsen opfattelse under anken efter at have set nyt materiale, og nævnet følger da styrelsens reviderede indstilling – således i AN 2020 00024 og AN 2020 00025 (DANÆG), i 22/12747 og 22/12748 (eBoks), i AN 1997 00572 (KLAPPEHAT) og i AN 1999 00033 (RAPID).
- **Afgørelsens form.** Efter § 24 skal kendelsen angive parternes påstande og anbringender, bevisførelsen samt grunde og konklusion, og et eventuelt mindretals opfattelse skal fremgå.

Prøvelsesintensiteten er høj: Ankenævnet for Patenter og Varemærker foretager en fuld materiel efterprøvelse af styrelsens særprægs- og indarbejdelsessvurdering – ikke blot en legalitetskontrol. Nævnet omgør derfor jævnligt styrelsen i begge retninger og kan også udvide afslagets rækkevidde, når styrelsen under anken ændrer opfattelse til skade for klageren, som det skete i AN 2003 00054. Nævnet foretager samtidig en selvstændig, differentieret vurdering vare for vare og klasse for klasse – i 22/12750 blev afslaget omgjort for klasse 39 og stadfæstet for klasse 9, 38 og 42.

Hjemvisning frem for realitetsafgørelse er nævnets faste reaktion, når klageren først for nævnet fremlægger væsentligt nyt materiale, som styrelsen ikke har haft lejlighed til at vurdere som første instans. Det skete i AN 2019 00007 (TM BAX, ny dokumentation for ibrugtagning), i AN 2019 00032 (GRANDFAR/GRUNDFOS, 60 nye bilag om velkendthed) og i AN 2019 00028 og AN 2019 00029, hvor omsætningskredsen ikke var fastlagt konkret nok til, at indarbejdelsen kunne vurderes.

LOV

Varemærkeloven § 46, stk. 1-3

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på registrering af varemærket "eBoks" grundet indarbejdet særpræg	09.05.2023
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser	09.05.2023
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG: Særpræg opnået gennem årtiers intensiv brug og indarbejdelse	07.05.2021
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG efter dokumentation for indarbejdelse	07.05.2021
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket "eBoks.dk": Dokumentation for ekstremt højt kendskab sikrer registrering	09.05.2009
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Aalborg Portlands varemærke RAPID for cement: Fra påstået artsbetegnelse til anerkendt indarbejdelse	29.12.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket 'KLAPPEHAT': Indarbejdet særpræg gennem mangeårig brug	29.01.1999

Hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på ved indarbejdelse

§ 3

På tværs af afgørelserne tegner der sig et fast vurderingsmønster. Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på følgende faktorer, og det er sjældent én af dem alene, der bærer resultatet:

- **Om omsætningskredsen forbinder tegnet med netop denne virksomhed.** Dette er det bærende kriterium. I [24/05014](#) (ESCORT GUIDE) formulerede nævnet det sådan:

Det afgørende for vurderingen af, om et mærke har erhvervet særpræg gennem indarbejdelse er, hvorvidt mærket på baggrund af brugen heraf opfattes som et kendetegn for klagers virksomhed hos den relevante omsætningskreds.

- **Brugens varighed og intensitet.** Langvarig og massiv brug vejer tungt, men er aldrig i sig selv tilstrækkelig. I DANÆG-sagerne var der dokumenteret kontinuerlig brug siden 1976/1991, historiske butiksfotos fra 1979, annoncer i Samvirke fra 1988, jubilæumsmateriale og eksponering på lastbiler og emballage. Omvendt gav 18 års dokumenteret brug af escortguide.dk ikke indarbejdelse i [24/05014](#), fordi der ikke var ført bevis for, hvordan brugerne faktisk opfattede tegnet.
- **Markedsposition og markedsandel.** I [AN 2003 00024](#) (TEMP-TEAM) fandt nævnet indarbejdelse godtgjort på grundlag af bl.a. en markedsandel af vikartimer, der voksede fra 15,8 % (1998) til 22,4 % (2002), omsætning fra 130 til 250,8 mio. kr. og 90.700 direct mails i 2002. I Bodum-sagerne var markedsandelen på det danske marked for stempelkander ca. 80 %.
- **Om mærket bruges konsekvent og selvstændigt.** I [AN 2004 00031](#) (WEEKENDAVISEN) gennemgik styrelsen kritisk, at mærket over årene havde optrådt som "BERLINGSKE AFTENAVIS WEEKEND", "WEEKENDAVISEN BERLINGSKE AFTEN" og "WEEKENDAVISEN BERLINGSKE" – nævnet fandt dog indarbejdelse godtgjort for aviser, men ikke for de øvrige varer.
- **Om mærket samtidig bruges generisk.** Dette er den hyppigste afvisningsgrund ved artsbetegnelser. I [AN 2013 00015](#) (PAPIRULD) bemærkede nævnet:

Af det fremlagte materiale fremgår det imidlertid, at betegnelsen papiruld også er blevet anvendt som en generel betegnelse for denne særlige type af isoleringsmateriale, både af ansøger og af andre.

Tilsvarende i [AN 2007 0050](#) (JURAKALK), hvor ordet i fakturaerne fremstod som artsbetegnelse skrevet med små bogstaver, og i [AN 2017 00023](#) (KEGTAILS), hvor journalister havde brugt ordet som artsbetegnelse for "cocktails på fad".

- **Fravær af generisk brug taler for indarbejdelse.** I [AN 1999 00055](#) (FlexLån) var det udslagsgivende, at branchen selv skelnede mellem den generiske låntype og det kommercielle navn:

Der foreligger ikke for ankenævnet dokumentation for, at mærket skulle være en generisk betegnelse. Tværtimod er det dokumenteret, at Realkreditrådet så sent som i november 1999 har publiceret, at låntypen rentetilpasningslån markedsføres under flere navne, eksempelvis FlexLån og Tilpasningslån.

- **Den korrekte afgrænsning af omsætningskredsen.** Er kredsen den brede offentlighed, kan kendskab i en snæver fagkreds ikke bære indarbejdelsen. I [22/00025](#) (CARS.DK) omfattede omsætningskredsen "stort set alle danske forbrugere med kørekort", og erklæringer fra Bilbranchen og leasingselskaber rakte derfor ikke. Samme betragtning i [AN 2017 00023](#), hvor kendskabet var dokumenteret i festivalbranchen, mens den relevante kreds for drikkevarer er den almindelige forbruger.

- **Friholdelsesbehovet.** Jo mere generisk tegnet er, jo stærkere er hensynet til, at andre erhvervsdrivende skal kunne bruge det. I [AN 2000 00059](#) (DJURS) fandt nævnet det dokumenteret, at "der er et reelt friholdelsesbehov for betegnelsen DJURS til brug for enhver interesseret".

LOV

Varemærkeloven § 3, stk. 3

Varemærkeloven § 13, stk. 2

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelsesbegæring mod varemærket ESCORT GUIDE (VR 2019 01393) afvist: Beskrivende mærke ikke dokumenteret indarbejdet trods 18 års brug

28.03.2025

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærket "CARS.DK" grundet beskrivende karakter og utilstrækkelig indarbejdelse

04.05.2022

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG: Særpræg opnået gennem årtiers intensiv brug og indarbejdelse

07.05.2021

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter

02.03.2020

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket PAPIRULD: Afslag på registrering grundet manglende særpræg og utilstrækkelig indarbejdelse

17.02.2014

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nævnet stadfæster delvis ophævelse af varemærket JURAKALK grundet manglende særpræg

12.02.2009

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af ordmærket WEEKENDAVISEN på baggrund af indarbejdelse

31.01.2005

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om varemærkeretlig forvekslelighed mellem "TEMP-TEAM" og "TEMPO-TEAM" inden for vikarservice og personaleudvælgelse

17.06.2004

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov

07.05.2002

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærket FlexLån: Indarbejdelse overvinder manglende særpræg

14.02.2001

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af Bodums stempelkande som tredimensionelt varemærke

16.06.1999

§ 4 Beviskravet ved beskrivende ord: LOTTO-standard

Ankenævnet for Patenter og Varemærker anvender en **skærpet bevisstandard**, når mærket består af beskrivende ord eller artsbetegnelser. Standarden hentes fra Højesterets LOTTO-dom (U.2010.1979 H) og blev gengivet ordret af nævnet i [24/05014](#):

For at opnå særpræg gennem brug må der for et mærke som det omhandlede, der består af beskrivende ord, stilles strenge krav til beviset for, at mærket er blevet indarbejdet. Det må således i hvert fald kræves godtgjort, at mærket i de relevante omsætningskredse opfattes som et kendetegn for netop den pågældende virksomheds tjenesteydelser.

I [22/00025](#) (CARS.DK) supplerede nævnet med Højesterets formulering om, at et ord, der hidtil har været en generel betegnelse for en vare eller tjenesteydelse, kun "i helt særlige tilfælde ved indarbejdelse" kan gå over til at være en bestemt virksomheds kendetegn – og fandt, at sådanne helt særlige tilfælde ikke forelå.

I ESCORT GUIDE-sagen præciserede Patent- og Varemærkestyrelsen i sin udtalelse til nævnet, hvad beviset skal ramme: det er afgørende at fastslå, **hvem** den relevante omsætningskreds er, og **i hvilket omfang** denne kreds er eksponeret for tegnet i den relevante periode. Nævnet afviste her, at ydelsernes "private" og "skjulte" karakter kunne lempe kravet, og stadfæstede med den begrundelse, at det hverken er tilstrækkeligt at dokumentere stor trafik på domænet eller langvarig brug af hjemmesiden:

For at opnå varemærkeret til ordet "escortguide", og dermed kunne forhindre andre i at bruge det erhvervsmæssigt, kræves som nævnt, at det godtgøres, at mærket som følge af den stedfundne brug af internetbrugerne forbindes med netop klagers virksomhed.

Den strenge linje går igen ved rene ordsammensætninger: [v 48/96](#) (Blomsterskolen), [AN 2003 00054](#) (KØB OG BYG), [22/12718](#) (VANLØSELIV) og [24/03257](#) (NATURLI' for handelsydelse i klasse 35) illustrerer alle, at hverken suggestive argumenter eller henvisninger til andre registreringer erstatter et konkret indarbejdelsesbevis.

At standarden ikke er uoverstigelig viser [AN 1999 00033](#) (RAPID for cement), hvor selv leksikale opslagsværker beskrev "rapidcement" generisk, men 14 erklæringer fra centrale brancheaktører kombineret med dokumenteret brug siden 1934 førte til, at mærket blev anset indarbejdet, og at der ikke forelå degeneration.

LOV	Varemærkeloven § 3, stk. 3	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelsesbegæring mod varemærket ESCORT GUIDE (VR 2019 01393) afvist: Beskrivende mærke ikke dokumenteret indarbejdet trods 18 års brug		28.03.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket NATURLI' for handelstjenesteydelser i klasse 35		07.08.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket "VANLØSELIV" grundet beskrivende karakter		23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærket "CARS.DK" grundet beskrivende karakter og utilstrækkelig indarbejdelse		04.05.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Aalborg Portlands varemærke RAPID for cement: Fra påstået artsbetegnelse til anerkendt indarbejdelse		29.12.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeretlig beskyttelse af ordmærket "Blomsterskolen" grundet manglende særpræg		26.02.1999

§ 5 Markedsundersøgelser og kendskabsgrader – hvilke tal holder?

Markedsundersøgelser er det stærkeste enkeltbevis for indarbejdelse, og Ankenævnet for Patenter og Varemærker og domstolene har over tid efterladt et brugbart erfaringsmateriale om, hvilke niveauer der bærer. Bemærk, at målemetoden (uhjulpet vs. hjulpet kendskab, og om respondenterne henhører varen til én bestemt virksomhed) er lige så vigtig som procenten:

Sag	Mærke/tegn	Måling	Udfald
AN 1998 00451	NEUTRAL (plejeprodukter)	1-8 % uhjulpet bekendtskabsgrad	Ikke indarbejdet
BS-10389/2024-OLR	Kokkedal Slot	2,8 % (restaurant) / 3,9 % (hotel)	Ikke indarbejdet
BS-5730/2025-OLR	GULDBAMSEN (3D)	62 % forbandt udseendet med Haribo; 53 % med én bestemt virksomhed	Indarbejdet
AN 2020 00025	DANÆG	ca. 75 % hjulpet kendskab; 62 % havde købt produktet	Indarbejdet

AN 1997 00432	Bodums stempelkande (3D)	82 % kendte formen; 71 % identificerede den som "en Bodum" (95 %/89 % blandt brugere)	Indarbejdet
22/12750	Figurmærket "e"	99,4 % kendskab – men til navnet "e-Boks"	Ikke indarbejdet for det isolerede "e"

To lærdomme springer i øjnene. For det første er **måletidspunktet** kritisk: i [AN 2009 00001](#) (TIPS) forkastede nævnet en TNS Gallup-undersøgelse fra juni 2009, fordi ansøgningen var indleveret i december 2005:

Markedsundersøgelsen, som klager henviser til er udarbejdet den 15. juni 2009 og dokumenterer ikke mærkets velkendthed på tidspunktet for ansøgningens indgivelse, jf. varemærkelovens § 13, stk. 3. Det bemærkes i den forbindelse, at den i varemærkedirektivets artikel 3, stk. 3, andet punktum, nævnte fakultative mulighed for at lægge vægt på indarbejdelse efter ansøgningens indlevering ikke er i udnyttet i dansk ret.

En senere undersøgelse kan dog fungere som **indicium bagud**, hvis den viser lave tal: i Kokkedal Slot-sagen var undersøgelsen foretaget ca. 9 år efter ansøgningsdatoen, og Østre Landsret lagde vægt på, at kendskabet på måletidspunktet måtte antages at være **højere** end på ansøgningstidspunktet – hvilket gjorde de 2,8-3,9 % endnu mere afgørende.

For det andet skal undersøgelsen måle **det rigtige tegn**. Det er kernen i [22/12750](#): e-Boks fremlagde et kendskab på 99,4 % i den danske befolkning, sponsorater, landsdækkende kampagner og et app-ikon på millioner af telefoner – men dokumentationen vedrørte navnet og det sammensatte figurmærke "e-Boks", ikke det isolerede "e" i den røde firkant. Nævnet fandt det derfor ikke godtgjort, at forbrugerne opfattede det isolerede logo som en selvstændig oprindelsesangivelse. Samme sagskompleks viser kontrasten: for de sammensatte mærker "eBoks" og "eBoks.dk" blev afslagene omgjort netop på grundlag af det samme materiale, jf. [22/12747](#) og [22/12748](#).

Andre bevistyper end undersøgelser bedømmes efter samme målestok. Google Ads-eksponeringer, YouTube-visninger og avisers samlede rækkevidde blev i [22/00025](#) (CARS.DK) fundet utilstrækkelige, dels fordi en væsentlig del af materialet var **udateret** eller **dateret efter** ansøgningstidspunktet i maj 2019, dels fordi det vedrørte ydelser uden for varefortegnelsen. Og i [24/05014](#) blev Google Analytics-trafikdata, chatforummtaler og to BT-artikler samlet vurderet som utilstrækkelige.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 2	
PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	02.07.2025
	Landsretten · Strid om varemærket "Kokkedal Slot": Østre Landsret ophæver registrering og frifinder hotel i Hørsholm for millionkrav	08.01.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelsesbegæring mod varemærket ESCORT GUIDE (VR 2019 01393) afvist: Beskrivende mærke ikke dokumenteret indarbejdet trods 18 års brug	28.03.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser	09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på registrering af varemærket "eBoks" grundet indarbejdet særpræg	09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærket "CARS.DK" grundet beskrivende karakter og utilstrækkelig indarbejdelse	04.05.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG efter dokumentation for indarbejdelse	07.05.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'TIPS' på grund af manglende særpræg og utilstrækkelig dokumentation for indarbejdelse	10.12.2009

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket "eBoks.dk": Dokumentation for ekstremt højt kendskab sikrer registrering	09.05.2009
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket NEUTRAL delvist slettet: Utilstrækkelig indarbejdelse for personlige plejeprodukter	17.07.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af Bodums stempelkande som tredimensionelt varemærke	16.06.1999

§ 6 Brancheerklærings vægt – støttebevis, ikke trumfkort

Brancheerklæringer indgår i næsten alle indarbejdelsessager, men Ankenævnet for Patenter og Varemærker behandler dem konsekvent som **støttebevis**, hvis vægt afhænger af, hvem der udtaler sig, hvor mange der gør det, og om afsenderne repræsenterer den relevante omsætningskreds.

Erklæringerne er **afgørende**, når de kommer fra mange og centrale aktører i en professionel omsætningskreds:

- [AN 1999 00033](#) (RAPID): 14 erklæringer fra bl.a. Dansk Beton Industriforening og Betonelement-Foreningen fik styrelsen til at skifte standpunkt – "i betragtning af klagers langvarige brug af mærket, og at de ganske mange erklæringer er givet af organisationer og virksomheder indenfor omsætningskredsen, bør RAPID kunne anses for indarbejdet".
- [AN 2004 00031](#) (WEEKENDAVISEN): nævnet lagde "særlig vægt" på brancheerklæringen fra Danske Dagblades Forening, som understøttede, at mærket i branchen og hos forbrugerne opfattedes som kendetegn for klageren.
- [AN 2020 00024](#) (DANÆG): erklæringen fra brancheforeningen Danske Æg bekræftede brug siden 1976 og konkluderede, at "DANÆG betegnelsen er et velkendt og indarbejdet varemærke tilhørende DANÆG A/S".

Erklæringerne er derimod **uden afgørende vægt**, når omsætningskredsen er bredere end den kreds, erklæringerne repræsenterer, eller når den underliggende varemærkemæssige brug ikke er dokumenteret:

- [22/00025](#) (CARS.DK): erklæringer fra Bilbranchen (DI), Nordania Leasing og Autolease kunne ikke bære indarbejdelsen, da omsætningskredsen omfattede stort set alle danske bilister.
- [AN 2007 0050](#) (JURAKALK): erklæringer fra Kalk- og Teglværksforeningen og Københavns Murerlaug blev afvist med den skarpe begrundelse, at

Idet klager ikke har været i stand til at dokumentere, at klager har anvendt betegnelsen "jurakalk" som et varemærke, finder styrelsen det irrelevant, at flere ingeniører, arkitekter og brancheorganisationer eller sammenslutninger "forbinder" jurakalk med klagers virksomhed.

- [AN 2013 00015](#) (PAPIRULD): udtalelser fra 3F, XL-BYG og Statens Byggeforskningsinstitut kunne ikke opveje, at ordet også blev brugt generisk – herunder af ansøgeren selv.
- [AN 1998 00451](#) (NEUTRAL): brancheerklæringen fra SPT og en AIM Nielsen-profilanalyse havde båret styrelsens oprindelige afgørelse, men nævnet omgjorde med markedsundersøgelsens 1-8 % som det udslagsgivende.
- [AN 2017 00023](#) (KEGTAILS): erklæringer fra branchefolk rakte ikke, da kendskabet var dokumenteret i festivalbranchen og ikke hos den almindelige forbruger.

Mønsteret er entydigt: Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer brancheerklæringer som bekræftelse af en indarbejdelse, der allerede er sandsynliggjort ved faktisk brug og markedsdata – men

afviser dem som selvstændigt bevis. At erklæringerne dog ikke er uden betydning i domstolsprøvelsen, viser Guldbamse-sagen, hvor Østre Landsret netop henviste til brancheerklæringer fra DI Fødevarer og Mærkevareleverandørerne (MLDK) som en del af grundlaget for at underkende nævnets afgørelse, jf. [BS-5730/2025-OLR](#).

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 2	
PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	02.07.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærket "CARS.DK" grundet beskrivende karakter og utilstrækkelig indarbejdelse	04.05.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG: Særpræg opnået gennem årtiers intensiv brug og indarbejdelse	07.05.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	02.03.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket PAPIRULD: Afslag på registrering grundet manglende særpræg og utilstrækkelig indarbejdelse	17.02.2014
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nævnet stadfæster delvis ophævelse af varemærket JURAKALK grundet manglende særpræg	12.02.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af ordmærket WEEKENDAVISEN på baggrund af indarbejdelse	31.01.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Aalborg Portlands varemærke RAPID for cement: Fra påstået artsbetegnelse til anerkendt indarbejdelse	29.12.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket NEUTRAL delvist slettet: Utilstrækkelig indarbejdelse for personlige plejeprodukter	17.07.2000

Ansøgningsdatoen som ufravigelig skæringsdag – og § 7 vare-for-vare-vurderingen

Ordlyden af [varemærkeloven § 13, stk. 2](#) er kategorisk: særpræget skal være opnået "inden datoen for ansøgning om registrering". Ankenævnet for Patenter og Varemærker håndhæver dette strengt og har i [AN 2009 00001](#) (TIPS) udtrykkeligt fastslået, at den fakultative direktivmulighed for at tage hensyn til indarbejdelse **efter** ansøgningens indlevering ikke er udnyttet i dansk ret. Konsekvensen er, at dokumentation dateret efter ansøgningsdatoen er uden værdi som indarbejdelsesbevis – hvilket også fældede en væsentlig del af bilagene i [22/00025](#) (CARS.DK), hvor nævnet påpegede, at det er afgørende, at mærket er dokumenteret indarbejdet på selve ansøgningstidspunktet.

I ophævelses- og indsigelsessager baseret på en ældre **ibrugtagen** ret efter [§ 3, stk. 1, nr. 3](#), jf. [§ 3, stk. 3](#), er skæringsdagen tilsvarende ansøgningsdatoen for det angrebne mærke. Det var netop grunden til, at OEMA ApS' bevismateriale i [24/05014](#) skulle vise indarbejdelse forud for 6. februar 2018, og i [AN 2004 00018](#) blev interne dokumenter udarbejdet af indsigeren selv i 2003 tillagt begrænset bevisværdi for brugen i 2001-2002.

Indarbejdelsen vurderes desuden vare for vare og ydelse for ydelse. Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser konsekvent "carry over"-argumenter om, at kendskab inden for én varekategori automatisk smitter af på en anden:

- I [AN 1998 00451](#) (NEUTRAL) blev registreringen opretholdt for vaske- og rengøringsmidler, men omgjort for toiletsæbe, shampoo, badepræparater og deodoriseringsmidler – uanset mærkeindehaverens argument om, at forbrugerne "tager kendskabet med sig".

- I [AN 2004 00031](#) (WEEKENDAVISEN) blev indarbejdelse anerkendt for aviser i klasse 16, men ikke for elektroniske publikationer i klasse 9 eller andre tryksager.
- I [AN 2002 00030](#) (FORBRUGER-KONTAKT) blev indarbejdelsen holdt fast på "distribution af adresseløse forsendelser" og ikke udvidet til elektronisk distribution eller generel annoncevirksomhed.
- I [AN 2004 00046](#) (DEN RØDE LOKALBOG) blev registreringen for "telefonbøger" opretholdt **på grundlag af indarbejdelse** med udtrykkelig notering herom i registeret, mens de øvrige varer og ydelser hvilede på iboende særpræg.

Den sidste sag illustrerer en praktisk pointe: en registrering opnået ved indarbejdelse noteres som sådan i varemærkeregisteret, hvilket har betydning for beskyttelsens rækkevidde i senere konflikter.

LOV	Varemærkeloven § 3, stk. 1, 3	Varemærkeloven § 13, stk. 2
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelsesbegæring mod varemærket ESCORT GUIDE (VR 2019 01393) afvist: Beskrivende mærke ikke dokumenteret indarbejdet trods 18 års brug	28.03.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærket "CARS.DK" grundet beskrivende karakter og utilstrækkelig indarbejdelse	04.05.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'TIPS' på grund af manglende særpræg og utilstrækkelig dokumentation for indarbejdelse	10.12.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om varemærket "DEN RØDE LOKALBOG": Særpræg gennem indarbejdelse og vurdering af vildledning	13.02.2006
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af ordmærket WEEKENDAVISEN på baggrund af indarbejdelse	31.01.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om særpræg og indarbejdelse af varemærket FORBRUGER-KONTAKT	24.03.2003
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket NEUTRAL delvist slettet: Utilstrækkelig indarbejdelse for personlige plejeprodukter	17.07.2000

Mærketyper med særlige dokumentationsbyrder: bogstaver, vareudstyr og geografiske betegnelser

§ 8

Kravet til indarbejdelsesbeviset varierer med mærketypen, fordi udgangspunktet for det iboende særpræg gør det.

Enkeltbogstaver og simple figurer. Forarbejderne fra 1990 forudsætter, at ikke særligt udformede bogstaver og tal mangler særpræg, og nævnet fastholder linjen. I [22/12750](#) begrundede nævnet afslaget med friholdelseshensynet:

Ankenævnet finder ligeledes, ligesom styrelsen, at den eneret, der måtte tildeles det ansøgte varemærke uden krav om indarbejdelse vil kunne sidestilles med en eneret til bogstavet "e" i sig selv.

Simple geometriske figurer nyder tilsvarende kun begrænset beskyttelse, jf. [AN 1998 000133](#) (BG DATA), og rent informative branchesymboler afvises helt, jf. [22/12749](#) om jordvarmesymbolet.

Vareudstyr og tredimensionelle mærker. Her er indarbejdelse ofte den eneste farbare vej. Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterede formen på Bodums stempelkande i [AN 1997 00432](#) og [AN 1997 00433](#) med en usædvanligt tydelig begrundelse:

Under hensyn til den fremlagte dokumentation for den meget betydelige omsætning og markedsføring af den ansøgte kande samt resultatet af den foretagne markedsundersøgelse, findes varemærket at have erhvervet fornødent særpræg ved indarbejdelse.

Omvendt afvistes et rød/hvidstribet bolche i [AN 2005 00001](#) som dekorativt element, og et rundt plaster med prikker i [V-33-14](#) (Novartis mod nævnet). Registrering **uden** indarbejdelse forudsætter, at formen afviger væsentligt fra branchens normer – det lykkedes for en tandbørsteudformning i [AN 2000 00064](#) og for en valmuefrøkapsel-formet chokolade i [AN 2004 00042](#).

Geografiske betegnelser. Nævnet anvender EU-Domstolens **Windsurfing Chiemsee** (C-108/97 og C-109/97) som fortolkningsramme: afgørende er, om omsætningskredsen opfatter – eller med rimelighed kan forventes at komme til at opfatte – betegnelsen som en angivelse af varens geografiske oprindelse. Registrering blev nægtet for KØBENHAVN til belysning i [21/11616](#), for YOGA AMAGER i [23/10465](#), for MADRID til fodtøj i [24/07388](#), for DJURS i [AN 2000 00059](#) og for VENDIA HUSET i [V 25/90](#). Modsat i [AN 2019 00030](#) (THYREGOD INVEST), hvor nævnet omgjorde afslaget, fordi der ikke bestod nogen relevant association mellem en landsby med under 1.400 indbyggere og finansielle ydelser.

For geografiske angivelser findes desuden to selvstændige veje uden om indarbejdelse: forarbejderne til 1990-loven nævner registrering på grundlag af registrering i oprindelseslandet, og [§ 13, stk. 3](#) tillader, at geografiske angivelser udgør et kollektivmærke eller et garanti- eller certificeringsmærke.

LOV	Varemærkeloven § 2	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 3	
PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Varemærkeret: Afslag på registrering af plasterform grundet manglende særpræg (Novartis AG mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker)		22.06.2015
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser		09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer		12.04.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Beskyttelse af varemærket THYREGOD INVEST: Ankenævnet tilsidesætter afslag baseret på geografisk oprindelse		07.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af stribet bolche-figurmærke grundet manglende særpræg		08.09.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov		07.05.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af en tandbørstes udformning som tredimensionelt varemærke		10.08.2001
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af Bodums stempelkande som tredimensionelt varemærke		16.06.1999
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af formen på Bodums stempelkaffekande som tredimensionelt varemærke		16.06.1999

Sammenhængen med domstolspraksis: Guldbamsen, Kokkedal Slot og LOTTO-linjen

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers afgørelser indbringes efter [varemærkeloven § 46, stk. 3](#) for domstolene – i praksis Sø- og Handelsretten som første instans med anke til landsretten. Prøvelsen er reel og har både bekræftet og korigeret nævnets linje.

Domstolene har underkendt nævnet, når det ikke har vurderet indarbejdelsen selvstændigt.

Guldbamse-sagen er det mest markante eksempel. Ankenævnet havde afvist registrering af Haribos vingummibamseform under henvisning til manglende særpræg på ansøgningstidspunktet i maj 2018. Sø- og Handelsretten frifandt nævnet for påstanden om umiddelbar registrering, men hjemviste sagen, fordi en ny spørgeundersøgelse udgjorde en væsentlig ny oplysning, jf. [BS-53836/2023-SHR](#). Østre Landsret gik videre og pålagde direkte registrering i [BS-5730/2025-OLR](#):

Landsretten finder, at selv hvis GULDBAMSEN ikke havde oprindeligt særpræg, må det efter brancheerklæringerne, det oplyste om Haribo-koncernens markedsføring og salg af GULDBAMSEN gennem tiden... lægges til grund, at GULDBAMSEN på et tidspunkt betydeligt før ansøgningstidspunktet havde opnået særpræg gennem indarbejdelse...

Landsretten fandt, at nævnet fejlagtigt havde koncentreret sig om det iboende særpræg uden tilstrækkeligt at vurdere indarbejdelsen efter [§ 13, stk. 2](#) og [§ 3, stk. 3](#), og afviste samtidig at forelægge spørgsmålet om prøvelsesintensiteten præjudicielt for EU-Domstolen, da praksis efter [varemærkedirektivet artikel 4](#) blev anset for klar. Nævnet blev pålagt sagsomkostninger på 126.500 kr.

Domstolene har samtidig skærpet linjen over for lave kendskabsgrader. I [BS-10389/2024-OLR](#) ophævede Østre Landsret varemærket "Kokkedal Slot" i både klasse 41 og 43 og ændrede dermed [BS-10686/2017-SHR](#), som havde opretholdt registreringen i klasse 43 og tilkendt 2 mio. kr. Landsretten formulerede beviskravet for geografisk beskrivende mærker således, at der kræves **stærke holdepunkter**, og konkluderede:

Person 1 har ikke godtgjort, at "Kokkedal Slot" på ansøgningstidspunktet den 2. december 2008 havde opnået fornødent særpræg i registreringsklasse 43 ved brug, jf. varemærkelovens § 13, stk. 2.

De bærende momenter – lav kendskabsgrad (2,8-3,9 %), inkonsekvent mærkebrug ("Kokkedal Slotshotel", "Kokkedal Herregård") og omtale primært i lokale/regionale medier og om andre emner end hotelvirksomheden – er identiske med dem, Ankenævnet for Patenter og Varemærker anvender. Landsretten anvendte samtidig EU-Domstolens **Oberbank** (C-217/13 og C-218/13), hvorefter der kan tages hensyn til markedsandel, brugens intensitet, geografiske udstrækning og varighed, markedsføringsinvesteringer og erklæringer fra faglige sammenslutninger.

Højesteret har ikke i det fremfundne materiale prøvet en ankenævnsafgørelse om indarbejdelse direkte, men Højesterets praksis er den standard, nævnet selv anvender. LOTTO-dommen (U.2010.1979 H) leverer beviskravet for beskrivende ord, og i [Sag 288/2009](#) tog Højesteret stilling til, om Danske Spil havde opnået varemærkeret til den generiske betegnelse "Danske Spil" – og ændrede Sø- og Handelsrettens begrundelse på netop varemærkespørgsmålet. Højesteret har desuden i [BS-33996/2020-HJR](#) fastslået den obligatoriske udsættelse af nationale krænkelssager ved parallel EUIPO-behandling.

Domstolene har i øvrigt stadfæstet nævnet i en række særprægssager, fx [BS-1448/2016-SHR](#) (CREAM), hvor Sø- og Handelsretten ikke fandt grundlag for at tilsidesætte nævnets vurdering, og hvor ansøgeren netop ikke havde godtgjort indarbejdelse før ansøgningsdatoen.

Endelig gælder det samme indarbejdelseskrav uden for varemærkeloven, når kendetegnsbeskyttelse påberåbes efter markedsføringsloven. I [BS-26271/2022-OLR](#) fandt Østre Landsret ikke godtgjort, at Wood Woods cirkel-logo havde opnået tilstrækkeligt særpræg ved indarbejdelse før konkurrentens lancering, og i [BS-29317/2024-OLR](#) var brugen af "Copenhagen Legal Tech" for begrænset til at stifte beskyttelse. Også byretterne har prøvet spørgsmålet om varemærkeret stiftet ved ibrugtagning, jf. [BS-811/2000-FRH](#).

LOV	Varemærkeloven § 3, stk. 3	Varemærkeloven § 13, stk. 2	Varemærkeloven § 46, stk. 3
PRAKSIS	Højesteret · Dom om markedsføringskampagner og varemærkeret for "Danske Spil" 06.01.2012 Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke 02.07.2025 Landsretten · Landsretten afviste krav om navneforbud da selskabs brug af 'Copenhagen Legal Tech' var for begrænset til at opnå beskyttelse 23.06.2025 Landsretten · Strid om varemærket "Kokkedal Slot": Østre Landsret ophæver registrering og frifinder hotel i Hørsholm for millionkrav 08.01.2025 Landsretten · Landsretten stadfæster dom om manglende kendetegnsbeskyttelse af logo 08.02.2024 Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten hjemviser sag om 'Guldbamsen' varemærkereгистраering til Ankenævnet 08.01.2025 Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten: Tvist om varemærket "Kokkedal Slot" - Indarbejdelse og særpræg 09.02.2024 Sø- og Handelsretten · Dom om afslag på varemærkereгистраering af ordmærket CREAM grundet manglende særpræg 29.08.2019 Byretten · Sag om forbud mod brug af betegnelse i markedsføring 31.05.2001		

§ 10 Sammenfatning: sådan bygger man et indarbejdelsesbevis, der holder

Praksis fra Ankenævnet for Patenter og Varemærker efterlader en ret præcis opskrift – og en tilsvarende præcis liste over, hvad der ikke virker.

Det, der bærer:

1. En **kendskabsmåling** blandt den korrekt afgrænsede omsætningskreds, som viser, at en betydelig andel henfører varen til én bestemt virksomhed – helst med både uhjulpel og hjulpel kendskab, og med spørgsmål der måler netop det ansøgte tegn.
2. **Objektive markedsdata**: omsætning, markedsandele, salgsvolumen, markedsføringsinvesteringer og eksponering – dokumenteret år for år frem til ansøgningsdatoen.
3. **Historisk brugsdokumentation**: emballage, annoncer, kataloger, butiksmateriale – dateret og gerne strækkende sig over årtier, som i DANÆG- og RAPID-sagerne.
4. **Brancheerklæringer fra mange og centrale aktører** i den relevante omsætningskreds – som bekræftelse, ikke som fundament.
5. **Konsekvent varemærkemæssig brug** af netop det tegn, der søges beskyttet, uden generisk anvendelse fra ansøgerens egen side.

Det, der ikke bærer:

- Kendskab til **virksomhedens navn** frem for det ansøgte tegn ([22/12750](#)).
- **Lang brug alene** uden bevis for omsætningskredsens opfattelse ([24/05014](#)).
- **Undersøgelser dateret efter ansøgningen** ([AN 2009 00001](#)).
- **Udateret eller uden for varefortegnelsen liggende materiale** ([22/00025](#)).
- "Carry over" fra andre varekategorier ([AN 1998 00451](#)).
- **Egen generisk brug af ordet** ([AN 2013 00015](#), [AN 2007 0050](#)).
-

Henvisninger til udenlandske registreringer eller andre danske registreringer som selvstændigt argument – nævnet har fastslået, at vurderingen sker med udgangspunkt i den danske gennemsnitsforbruger og ikke er bundet af andre landes myndigheder ([AN 2015 00012](#)).

Processuelt er det værd at bemærke, at **materialet bør fremlægges allerede for styrelsen**. Fremlægges det først for Ankenævnet for Patenter og Varemærker, er den typiske reaktion hjemvisning frem for en realitetsafgørelse, hvilket forlænger sagsforløbet betydeligt – og fremlægges det først for domstolene, risikerer man som i Guldbamse-sagen at skulle igennem både Sø- og Handelsretten og landsretten.

Emnet skal afgrænses over for tre nabospørgsmål: selve sondringen mellem særpræg og beskrivende karakter uden brugsdokumentation behandles i [varemaerke-saerpraeg-beskrivende-registrering](#); kravet om reel brug efter registreringen i [brugspligt-varemaerke](#); og den udvidede beskyttelse af velkendte mærkers renommé i [varemaerke-velkendte-renomme](#).

LOV	Varemærkeloven § 3, stk. 3	Varemærkeloven § 13, stk. 2	
PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke		02.07.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelsesbegæring mod varemærket ESCORT GUIDE (VR 2019 01393) afvist: Beskrivende mærke ikke dokumenteret indarbejdet trods 18 års brug		28.03.2025
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser		09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærket "CARS.DK" grundet beskrivende karakter og utilstrækkelig indarbejdelse		04.05.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG: Særpræg opnået gennem årtiers intensiv brug og indarbejdelse		07.05.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket PAPIRULD: Afslag på registrering grundet manglende særpræg og utilstrækkelig indarbejdelse		17.02.2014
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'TIPS' på grund af manglende særpræg og utilstrækkelig dokumentation for indarbejdelse		10.12.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nævnet stadfæster delvis ophævelse af varemærket JURAKALK grundet manglende særpræg		12.02.2009
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Aalborg Portlands varemærke RAPID for cement: Fra påstået artsbetegnelse til anerkendt indarbejdelse		29.12.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket NEUTRAL delvist slettet: Utilstrækkelig indarbejdelse for personlige plejeprodukter		17.07.2000

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

Varemærkeloven § 3	stk. 3	Varemærkeloven § 13	stk. 1, 2
Varemærkeloven § 16	stk. 1	Varemærkeloven § 28	stk. 1
Varemærkeloven § 46	stk. 1		

MATERIALE Citerede afgørelser

40 afgørelser

06.01.2012	Dom om markedsføringskampagner og varemærkeret for "Danske Spil"	288-2009- - og-289-2009
LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		4
02.07.2025	Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	9872-11550
23.06.2025	Landsretten afviste krav om navneforbud da selskabs brug af 'Copenhagen Legal Tech' var for begrænset til at opnå beskyttelse	9782-11433
08.01.2025	Strid om varemærket "Kokkedal Slot": Østre Landsret ophæver registrering og frifinder hotel i Hørsholm for millionkrav	7027-8444
08.02.2024	Landsretten stadfæster dom om manglende kendetegnsbeskyttelse af logo	4707-5666
SØ- OG HANDELSRET TEN · SPECIALRET		4
08.01.2025	Sø- og Handelsretten hjemviser sag om 'Guldbamsen' varemærkeregist rering til Ankenævnet	BS-53836/2023-SHR
09.02.2024	Sø- og Handelsretten: Tvist om varemærket "Kokkedal Slot" - Indarbejdelse og særpræg	BS-10686/2017-SHR
29.08.2019	Dom om afslag på varemærkeregist rering af ordmærket CREAM grundet manglende særpræg	BS-1448/2016-SHR
22.06.2015	Varemærkeret: Afslag på regist rering af plasterform grundet manglende særpræg (Novartis AG mod Ankenævnet for Patenter og Varemærker)	V-33-14
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		1
31.05.2001	Sag om forbud mod brug af betegnelse i markedsføring	5272-6330
ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS		30
28.03.2025	Ophævelsesbegæring mod varemærket ESCORT GUIDE (VR 2019 01393) afvist: Beskrivende mærke ikke dokumenteret indarbejdet trods 18 års brug	24/05014
07.08.2024	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket NATURLI' for handelstjenesteydelser i klasse 35	24/03257
09.05.2023	Omgørelse af afslag på regist rering af varemærket "eBoks" grundet indarbejdet særpræg	22/12747
09.05.2023	Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser	22/12750
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket "VANLØSELIV" grundet beskrivende karakter	22/12718
04.05.2022	Afslag på varemærket "CARS.DK" grundet beskrivende karakter og utilstrækkelig indarbejdelse	22/00025
12.04.2022	Afslag på varemærkeregist rering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer	21/11616

07.05.2021	Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG: Særpræg opnået gennem årtiers intensiv brug og indarbejdelse	AN 2020 00024
07.05.2021	Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG efter dokumentation for indarbejdelse	AN 2020 00025
07.07.2020	Beskyttelse af varemærket THYREGOD INVEST: Ankenævnet tilsidesætter afslag baseret på geografisk oprindelse	AN 2019 00030
02.03.2020	Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	AN 2017 00023
17.02.2014	Varemærket PAPIRULD: Afslag på registrering grundet manglende særpræg og utilstrækkelig indarbejdelse	AN 2013 00015
23.02.2012	Ophævelse af afslag på varemærket "UdeTeknik" efter styrelsens revurdering af særpræg og varefortegnelse	AN 2011 00033
10.12.2009	Afslag på registrering af varemærket 'TIPS' på grund af manglende særpræg og utilstrækkelig dokumentation for indarbejdelse	AN 2009 00001
09.05.2009	Omgørelse af afslag på varemærket "eBoks.dk": Dokumentation for ekstremt højt kendskab sikrer registrering	22/12748
12.02.2009	Nævnet stadfæster delvis ophævelse af varemærket JURAKALK grundet manglende særpræg	AN 2007 0050
13.02.2006	Afgørelse om varemærket "DEN RØDE LOKALBOG": Særpræg gennem indarbejdelse og vurdering af vildledning	AN 2004 00046
08.09.2005	Afslag på varemærkereгистраering af stribet bolche-figurmærke grundet manglende særpræg	AN 2005 00001
31.01.2005	Registrering af ordmærket WEEKENDAVISEN på baggrund af indarbejdelse	AN 2004 00031
17.06.2004	Sag om varemærkeretlig forvekslelighed mellem "TEMP-TEAM" og "TEMPO-TEAM" inden for vikarservice og personaleudvælgelse	AN 2003 00024
24.03.2003	Afgørelse om særpræg og indarbejdelse af varemærket FORBRUGER-KONTAKT	AN 2002 00030
07.05.2002	Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov	AN 2000 00059
10.08.2001	Registrering af en tandbørstes udformning som tredimensionelt varemærke	AN 2000 00064
14.02.2001	Stadfæstelse af varemærket FlexLån: Indarbejdelse overvinder manglende særpræg	AN 1999 00055
29.12.2000	Aalborg Portlands varemærke RAPID for cement: Fra påstået artsbetegnelse til anerkendt indarbejdelse	AN 1999 00033
17.07.2000	Varemærket NEUTRAL delvist slettet: Utilstrækkelig indarbejdelse for personlige plejeprodukter	AN 1998 00451 (V 03/98)
16.06.1999	Registrering af Bodums stempelkande som tredimensionelt varemærke	AN 1997 00432
16.06.1999	Registrering af formen på Bodums stempelkaffekande som tredimensionelt varemærke	AN 1997 00433

26.02.1999	Afslag på varemærkeretlig beskyttelse af ordmærket "Blomsterskolen" grundet manglende særpræg	V 48/96
29.01.1999	Afgørelse om varemærket 'KLAPPEHAT': Indarbejdet særpræg gennem mangeårig brug	AN 1997 00572

08

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over klagesagsbehandling ved Ankenævnet – gebyr, hjemvisning og kompetence

Klagefrist, klagegebyr og tilbagebetaling, hjemvisning, nye beviser og kompetencegrænser i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 21 afgørelser · 2005-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt kortlægger de processuelle rammer for klagesager ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker (Patentankenævnet) på tværs af patent-, brugsmodel-, design- og varemærkeområdet. Fokus er ikke de materielle registreringsbetingelser, men klagefristen, klagegebyret og dets tilbagebetaling, hjemvisning ved styrelsens sagsbehandlingsfejl og ved nye krav/ny dokumentation, adgangen til at fremlægge nye anbringender og beviser, mundtlig forhandling, stemmelighed og navnlig grænserne for nævnets kompetence. Retsgrundlaget er bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker (B20090089205) sammenholdt med klageadgangsbestemmelserne i de enkelte love samt forvaltningslovens almindelige regler. Oversigten viser, at Ankenævnet for Patenter og Varemærker konsekvent hjemviser og tilbagebetaler gebyr, når fejlen ligger hos Patent- og Varemærkestyrelsen, og afviser at træffe materielle afgørelser uden for sin hjemmel.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Klage til Ankenævnet for Patenter og Varemærker skal indgives senest 2 måneder efter, at styrelsens afgørelse er meddelt, og klagegebyret skal være betalt inden samme frist – sker det ikke, afvises klagen (varemærkeloven § 46, patentloven § 25, brugsmodelloven § 25 og bekendtgørelsens § 8).
- 02** Ankenævnet for Patenter og Varemærker tilbagebetaler altid gebyret, hvis klagen afvises, og kan beslutte hel eller delvis tilbagebetaling, når klageren får medhold; i praksis tilbagebetales gebyret, når hjemvisningen skyldes styrelsens egen fejl (8.000 kr. i patentsagen AN 2005 00015, 4.000 kr. i emballagesagen AN 2009 00022).
- 03** Ankenævnet for Patenter og Varemærker hjemviser, når Patent- og Varemærkestyrelsen har begået væsentlige sagsbehandlingsfejl – manglende journalisering, mangelfuld begrundelse, manglende vejledning eller inddragelse af fakta fra en fremmed sag.
- 04** Ankenævnet for Patenter og Varemærker hjemviser også, når der under klagesagen fremlægges nye krav eller væsentlig ny dokumentation, så den materielle og tekniske bedømmelse kan ske i to instanser.

- 05 Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer som udgangspunkt ikke, at en part under mundtlig forhandling ændrer påstand eller fremlægger nye anbringender og beviser, medmindre det er undskyldeligt (bekendtgørelsens § 18), og vidneforklaring tillades kun undtagelsesvist.
- 06 Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser at træffe materiel afgørelse om en ret, der allerede er ophørt – fx en udløbet varemærkeregistriering – fordi hjemlen hertil mangler (GENESIS, 23/05451).
- 07 Ankenævnet for Patenter og Varemærker tiltræder, at offentliggørelse efter varemærkeloven § 18 ikke er en endelig registrering, og at styrelsen efter varemærkeloven § 23 har ret og pligt til at omgøre ved absolutte registreringshindringer indtil endelig indførelse i registeret.
- 08 Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende (bekendtgørelsens § 23), og en afgørelse, der ikke er truffet i enighed, skal give mindretallets opfattelse (§ 24).
- 09 Ankenævnets afgørelser kan ikke påklages til højere administrativ myndighed; styrelsens afgørelser kan først indbringes for domstolene, når ankenævnets afgørelse foreligger, og søgsmål har opsættende virkning.
- 10 Domstolene foretager fuld prøvelse af nævnets afgørelser, men tilsidesætter kun nævnets skøn på et sikkert grundlag og hjemviser typisk sagen, når der fremlægges væsentlige nye beviser.

§ 1 Ankenævnets klagekompetence og det processuelle retsgrundlag

Ankenævnet for Patenter og Varemærker (Patentankenævnet) er fælles klageinstans for Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser på hele det industrielle retsbeskyttelsesområde. Hvilke afgørelser der kan påklages, fremgår udtømmende af [bekendtgørelsens § 1](#), der henviser videre til de enkelte love:

Ankenævnet behandler klager over afgørelser, der er truffet af Patent- og Varemærkestyrelsen. Klage kan indgives vedrørende 1) patenter, jf. patentlovens §§ 24, 25 og 67, ... 3) brugsmodeller, jf. §§ 25, 34, stk. 2 og 63 ..., 4) mønstre, jf. mønsterlovens § 22, 5) design, jf. designlovens §§ 34 og 35, 6) varemærker, jf. varemærkelovens § 46 ... og 9) anmodning om aktindsigt vedrørende nr. 1-8.

De processuelle hovedregler er ens på tværs af rettighedstyperne. Efter [Varemærkeloven § 46, stk. 1](#) skal klage indgives **senest 2 måneder** efter, at afgørelsen er meddelt, og gebyret skal betales inden samme frist – ellers afvises klagen. Indbringelse for ankenævnet har **opsættende virkning**. Tilsvarende frister og virkninger gælder for patenter efter [Patentloven § 25](#) og for brugsmodeller efter [Brugsmodelloven § 25](#). Allerede forarbejderne til den oprindelige varemærkelov (**1990 LSF 83**) fastslog dette dobbeltspor:

Det fastslås, at indbringelse for Patentankenævnet altid har opsættende virkning. Efter forslagens § 30, stk. 2, 2. pkt., har mærkeindehaveren adgang til at indbringe en sag direkte for domstolene, hvis en registrering begæres ophævet.

Nævnets afgørelser er endelige i det administrative system: de "kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed", jf. [Varemærkeloven § 46, stk. 2](#). Samtidig gælder et **subsidiaritetsprincip** over for domstolene: styrelsens afgørelser kan ikke indbringes for domstolene, før ankenævnets afgørelse foreligger, jf. [Varemærkeloven § 46, stk. 3](#).

Nævnet er sammensat af indtil 18 medlemmer udnævnt af ministeren, jf. [bekendtgørelsens § 2](#). Mindst formanden og næstformanden skal opfylde betingelserne for at kunne beskikkes til landsdommer, mens de øvrige medlemmer tilsammen skal besidde sagkundskab om patenter, brugsmodeller, design, varemærker og halvlederprodukters topografi. At kompetencen er bundet af denne lovgivning, illustreres af **GENESIS** (- [23/05451](#)), hvor nævnet ophævede en materiel brugspligtafgørelse, fordi det påklagede varemærke var udløbet, og hjemlen til at træffe afgørelse derfor manglede.

LOV

[Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 1](#)
[Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 2, stk. 1](#)
[Brugsmodelloven § 25](#)
[Patentloven § 25](#)
[Varemærkeloven § 46](#)

PRAKSIS **Ankenævnet for Patenter og Varemærker** · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket **GENESIS** grundet mærkets udløb 18.12.2023

§ 2 Klagegebyret og reglerne om tilbagebetaling efter § 8

Klagegebyret er differentieret efter rettighedstype og udgør en reel adgangsbetingelse: betales gebyret ikke inden klagefristens udløb, **afvises** klagen. [Bekendtgørelsens § 8, stk. 4](#) bestemmer:

Med klagen skal følge et klagegebyr på 8.000 kr. for patentsager ... 5.000 kr. for brugsmodelsager ... samt 4.000 kr. for sager vedrørende de øvrige i § 1 nævnte rettighedsområder. Sker betaling ikke inden klagefristens udløb, afvises klagen.

Rettighedsområde	Klagegebyr	Hjemmel
Patentsager	8.000 kr.	§ 8, stk. 4, jf. § 1, nr. 1
Brugsmodelsager	5.000 kr.	§ 8, stk. 4, jf. § 1, nr. 3
Varemærker, design, mønstre, fællesmærker, halvlederprodukter	4.000 kr.	§ 8, stk. 4
Genoptagelse af ankesag (§ 27)	4.000 kr.	§ 8, stk. 5
Klage over afslag på aktindsigt	Intet gebyr	§ 8, stk. 6

Tilbagebetalingen styres af [§ 8, stk. 7](#):

Afvises klagen, tilbagebetales gebyret. Gives der klageren medhold i den indbragte klage, kan ankenævnet træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr.

Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger ved tilbagebetalingen afgørende vægt på, **hvem fejlen kan tilskrives**. Når hjemvisningen skyldes styrelsens egen sagsbehandling, tilbagebetales gebyret. I patentgenoprettelsessagen **AN 2005 00015 (Hepatitis A-virus)** bestemte nævnet, at "klagegebyret på 8.000 kr. tilbagebetales til klageren, da afgørelsen i første instans var truffet på et forkert grundlag". I varemærkesagen **WebMap (AN 2018 00024)** blev gebyret ligeledes tilbagebetalt, fordi "fejlen lå hos myndigheden", og i emballagesagen **AN 2009 00022 (sekskantet kageemballage)** blev det bestemt, at klagegebyret på 4.000 kr. skulle tilbagebetales. Samme linje ses i fornyelsessagen **AN 2021 00039 (Silkeborg Taxi)**, hvor nævnet ophævede styrelsens afslag på grund af manglende vejledning om et tillægsgebyr.

LOV

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 27

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om fornyelse af varemærket VR 2010 03230 grundet manglende vejledning om tillægsgebyr	02.12.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om "WebMap" grundet sagsbehandlingsfejl hos Patent- og Varemærkestyrelsen	14.12.2018
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om varemærkere registrering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	08.02.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen	20.10.2005

§ 3 Hjemvisning ved styrelsens sagsbehandlingsfejl

Det mest markante mønster i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis er hjemvisning, når Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelse hviler på et mangelfuldt eller forkert grundlag. Nævnet lægger vægt på, om sagen er fuldt oplyst, om begrundelseskravet er opfyldt, og om parten har fået den vejledning og partshøring, som [Forvaltningsloven § 19](#) og officialprincippet kræver. I disse sager **henstiller styrelsen ofte selv** til hjemvisning.

- **Manglende journalisering:** I **WebMap** ([AN 2018 00024](#)) havde styrelsen truffet afgørelse uden at have journaliseret klagerens indlæg og dokumentation. Nævnet hjemviste, fordi afgørelsen led af en "væsentlig retlig mangel", og styrelsen havde selv henstillet hertil.
- **Inddragelse af fakta fra en fremmed sag:** I **AN 2005 00015** ([Hepatitis A-virus](#)) havde styrelsen i sit afslag inddraget omstændigheder fra en helt anden sag (DK/EP 0666751). Styrelsen erkendte fejlen, og nævnet gav klageren medhold med tilbagebetaling af gebyret.
- **Mangelfuld begrundelse:** I **AN 2009 00022** ([sekskantet kageemballage](#)) erkendte styrelsen, at afslaget ikke var tilstrækkeligt begrundet, og indstillede selv til hjemvisning, så klageren kunne udtale sig om en uddybet begrundelse.
- **Manglende vejledning:** I **AN 2021 00039** ([Silkeborg Taxi](#)) havde styrelsen forholdt sig passiv over for en utilstrækkelig gebyrindbetaling i stedet for at vejlede indehaveren. Nævnet tiltrådte styrelsens egen vurdering af, at der var begået en sagsbehandlingsfejl, og hjemviste.

Fælles for sagerne er, at Ankenævnet for Patenter og Varemærker ikke selv reparerer fejlen ved at træffe den materielle rigtige afgørelse, men sender sagen tilbage, så førsteinstansens behandling kan ske på et korrekt grundlag – og samtidig tilbagebetaler gebyret, jf. [bekendtgørelsens § 8, stk. 7](#).

LOV

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8, stk. 7

Forvaltningsloven § 19, stk. 1

Forvaltningsloven § 24

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om fornyelse af varemærket VR 2010 03230 grundet manglende vejledning om tillægsgebyr	02.12.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om "WebMap" grundet sagsbehandlingsfejl hos Patent- og Varemærkestyrelsen	14.12.2018
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om varemærkere registrering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	08.02.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen	20.10.2005

Hjemvisning ved nye krav og ny dokumentation – hensynet til to-instansprøvelse

Et andet selvstændigt hjemvisningsgrundlag er, at der under klagesagen fremkommer **nye krav eller væsentlig ny dokumentation**, som styrelsen ikke har haft mulighed for at vurdere. Her lægger Ankenævnet for Patenter og Varemærker vægt på, at parterne skal have de tekniske og materielle stridsspørgsmål prøvet i to instanser, og at det er førsteinstansen, der skal foretage den primære vurdering.

I patentsagen om et trådløst **radiokommunikationssystem** (AN 2016 00019) fremlagde klageren et nyt ændret kravsæt, og indsigeren fremlagde ny teknisk dokumentation (D3-D5). Da styrelsen ikke havde haft lejlighed til at vurdere dette, hjemviste nævnet i medfør af [Patentloven § 24](#). Samme begrundelse bærer hjemvisningen i de to **HMO-brugsmodelsager** (AN 2019 00033 og AN 2019 00034), hvor parterne fremlagde "omfattende ny dokumentation, herunder nye modhold og eksperterklæringer".

I silicium-enkrystalsagen AN 2017 00031 ([Float Zone-metoden](#)) formulerede nævnet det bærende hensyn klart, da en præciseret sekundær anmodning blev anerkendt som ny:

Eftersom Patent- og Varemærkestyrelsen i første instans ikke havde taget stilling til spørgsmålet om opfindelseshøjde ... besluttede ankenævnet at hjemvise sagen. Dette skete for at sikre parterne mulighed for at få spørgsmålet om opfindelseshøjde prøvet ved to instanser i overensstemmelse med [Patentloven § 24] og god forvaltningsskik.

Samme tofase-tankegang ses, hvor nævnet underkender styrelsens retlige præmis og hjemviser til fortsat behandling under den nye forudsætning: i [LegalXtract \(23/09028\)](#) anerkendte nævnet nyhed og hjemviste til prøvelse af opfindelseshøjde, og i [vindmøllesagen](#) (AN 2020 00012) blev sagen hjemvist under præmissen om, at opfindelsen havde teknisk karakter.

LOV	Brugsmodelloven § 25	Patentloven § 24	Patentloven § 25
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet ophæver ugyldiggørelse af patent på system til dokumentekstrahering 18.07.2024 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om patent på metode til forbedret rapportering af driftsdata fra vindmøller 04.10.2021 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om brugsmodel for oprensning af mælkeoligosaccharider (HMO) grundet omfattende nyt materiale 11.05.2021 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om brugsmodelbeskyttelse af spraytørrede humane mælkeoligosaccharider (HMO) 11.05.2021 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om patent på silicium-enkrystaller: Nyhed anerkendt for specifikke procesbetingelser 23.08.2018 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning til fornyet behandling af patent på radiokommunikationssystem til forbrugsmålere (PR 177624) 23.06.2017		

§ 5 Nye påstande, anbringender og beviser under klagesagen

Adgangen til at fremlægge nyt materiale er reguleret stramt. Klageren skal allerede i klagen angive ikke tidligere fremførte beviser, jf. [bekendtgørelsens § 8, stk. 3](#). Under en eventuel mundtlig forhandling er udgangspunktet et **forbud mod nova**, jf. [bekendtgørelsens § 18](#):

En part kan ikke under den mundtlige forhandling ændre sin påstand eller påberåbe sig nye anbringender eller beviser. Hvis ankenævnet finder, at det er undskyldeligt, at den ændrede påstand eller de nye anbringender eller beviser ikke tidligere er fremkommet, tillades undtagelsesvist fremsættelse heraf... Vidneforklaring tillades ikke, medmindre ankenævnet undtagelsesvist giver tilladelse hertil.

Spændingen mellem dette nova-forbud og officialprincippet løses i praksis ved hjemvisning: når det nye materiale er væsentligt, foretager nævnet ikke selv en førstegangsvurdering, men sender sagen tilbage (jf. radiokommunikations- og HMO-sagerne ovenfor, [AN 2016 00019](#) og [AN 2019 00033](#)). § 18 sikrer samtidig kontradiktion: vil nævnet selv fremdrage materiale, parterne ikke kender, skal sagen udsættes, hvis en part kræver det, og udsættelse ikke er åbenbart upåkrævet – en kodificering af partshøringskravet i [Forvaltningsloven § 19](#).

At nævnet ikke uden videre lader processuelle indsigelser føre til omgørelse, viser **RETUR (23/04690)**, hvor klagerens anbringende om manglende individuel vurdering blev afvist, fordi de omfattede ydelser udgjorde en tilstrækkeligt ensartet kategori til en fælles begrundelse. Og i overdragelsessagen **AN 2018 00018** (- [varemærkeoverdragelser](#)) afviste nævnet både at hjemvise og at stille sagen i bero, da dokumentationen for overdragelsen var utilstrækkelig – et eksempel på, at det er klageren, der bærer bevisbyrden for de faktiske forhold, der påberåbes.

LOV

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8, stk. 3

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 18

Forvaltningsloven § 19, stk. 1

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	17.11.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om brugsmodel for oprensning af mælkeoligosaccharider (HMO) grundet omfattende nyt materiale	11.05.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelse om tilbageføring af varemærkeoverdragelser grundet mangelfuld dokumentation	28.11.2018
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning til fornyet behandling af patent på radiokommunikationssystem til forbrugsmålere (PR 177624)	23.06.2017

Styrelsens gatekeeper-funktion og grænserne for nævnets

§ 6 kompetence

Et tilbagevendende kompetencespørgsmål er, hvor langt styrelsen – og dermed nævnet – kan gå i at omgøre tidligere skridt, og hvad der overhovedet kan prøves. Ankenævnet for Patenter og Varemærker tiltræder her styrelsens **gatekeeper-funktion**: offentliggørelse efter [Varemærkeloven § 18](#) er ikke en endelig registrering, og styrelsen har efter [Varemærkeloven § 23](#) pligt til at påse, at lovens betingelser er opfyldt helt frem til registreringstidspunktet. I de parallelle sager **NORDVESTLIV (22/12719)** og **VANLØSELIV (22/12718)** gjorde klageren gældende, at styrelsen – som med det tidligere accepterede "Københavnliv" – manglede hjemmel til at omgøre en offentliggørelse uden nye oplysninger. Nævnet tiltrådte styrelsens modsatte standpunkt:

Styrelsen fastholdt, at varemærkeloven § 23 forpligter myndigheden til at sikre, at alle ansøgninger overholder loven før endelig registrering. En offentliggørelse efter § 18 er ikke en endelig afgørelse om registrering, og styrelsen har ret og pligt til at rette fejl, hvis man bliver opmærksom på absolutte registreringshindringer før den endelige indførelse i registeret.

Kompetencen har imidlertid en klar **ydre grænse**: nævnet og styrelsen kan ikke træffe materiel afgørelse om en ret, der allerede er ophørt. I **GENESIS (23/05451)** var varemærket udløbet, da styrelsen traf afgørelse om brugspligt. Nævnet ophævede afgørelsen, fordi styrelsen kun har hjemmel til at afgøre en udløbet registreringsgyldighed i de særlige tilfælde, der er nævnt i varemærkeloven § 29.

Kompetencegrænsen knytter sig også til **prøvelsesomfanget**: styrelsen påser kun visse betingelser af egen drift. I dobbeltbeskyttelsessagen ved Sø- og Handelsretten (**BS-25766/2021-SHR**) blev nævnet frifundet, idet patentmyndigheden efter **Brugsmodelloven § 19, stk. 1** kun ex officio påser de formelle betingelser, mens nyhed og frembringelseshøjde – og spørgsmål af ordensmæssig karakter som dobbeltbeskyttelse – kun prøves efter anmodning og mod gebyr, jf. **Brugsmodelloven § 19, stk. 2**.

LOV	Brugsmodelloven § 19	Varemærkeloven § 18	Varemærkeloven § 23
PRAKSIS	Byretten · Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmodel - Ankenævnets kompetence og prøvelsesomfang		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket		06.01.2023
	GENESIS grundet mærkets udløb		18.12.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket		23.02.2023
	NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket		23.02.2023
	"VANLØSELIV" grundet beskrivende karakter		

Mundtlig forhandling, nævnets sammensætning, stemmelighed og genoptagelse

Klagesager afgøres som hovedregel **skriftligt**. Det fremgår direkte af kendelserne – fx i **NORDVESTLIV (22/12719)**, hvor det anføres, at afgørelsen blev truffet af formanden, næstformanden og to sagkyndige medlemmer, og at "Ankenævnet har behandlet sagen skriftligt". Vælges mundtlig forhandling, sker indkaldelse skriftligt senest 6 uger før, og parterne udveksler påstandsdokumenter senest 2 uger før mødet (bekendtgørelsens § 15).

Sammensætningen i den enkelte sag følger **bekendtgørelsens § 19**: i patentsager deltager sædvanligvis formanden, ét retskyndigt og tre teknisk sagkyndige medlemmer, men mindst formanden og ét sagkyndigt medlem; i øvrige sager mindst formanden og ét sagkyndigt medlem. Afgørelsen træffes efter **§ 22** på grundlag af voteringen ved godkendelse af et kendelsesudkast (skriftlig behandling) eller ved mundtlig rådslagning (mundtlig forhandling).

Ved uenighed afgøres sagen ved stemmeflertal, og **bekendtgørelsens § 23, stk. 1** regulerer stemmelighed:

Afgørelse træffes med almindeligt stemmeflertal. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

Er afgørelsen ikke truffet i enighed, skal den ifølge **§ 24, stk. 3** indeholde mindretallets opfattelse. Endelig kan formanden efter **§ 27** undtagelsesvist genoptage en sag inden 2 måneder efter nævnets afgørelse, og

genoptagelse koster et gebyr på 4.000 kr., jf. § 8, stk. 5. At nævnet desuden kan genoptage sin egen afgørelse uden for § 27 – på ulovbestemt grundlag – ses i RATPAC-forløbet, jf. afsnittet om domstolspraksis.

LOV [Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 19](#)

[Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 22](#)

[Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 23, stk. 1](#)

[Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 24, stk. 3](#)

[Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 27](#)

PRAKSIS **Ankenævnet for Patenter og Varemærker** · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket
NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter

23.02.2023

§ 8 Sammenhæng med domstolspraksis

Ankenævnets afgørelser kan ikke påklages administrativt, men prøves ved domstolene – i praksis ved Sø- og Handelsretten som første instans, jf. subsidiaritetsreglen i [Varemærkeloven § 46, stk. 3](#). Søgsmål skal anlægges inden 2 måneder og har opsættende virkning.

Sag	Instans	Hovedpointe
RATPAC (BS-33436/2020-SHR)	Sø- og Handelsretten	Fuld prøvelse, men skøn tilsidesættes kun på sikkert grundlag
Guldbamsen (BS-53836/2023-SHR)	Sø- og Handelsretten	Hjemvist til nævnet pga. væsentlig ny markedsundersøgelse
Guldbamsen (BS-5730/2025-OLR)	Østre Landsret	Nævnets afgørelse omgjort; registrering pålagt
Dobbeltbeskyttelse (BS-25766/2021-SHR)	Sø- og Handelsretten	Nævnets prøvelsesomfang bekræftet

Prominensen af **fuld prøvelse med tilbageholdenhed over for skøn** fremgår af RATPAC (-[BS-33436/2020-SHR](#)):

Retten foretog en fuld prøvelse af Ankenævnets afgørelse, både hvad angår det faktuelle grundlag og retsanvendelsen. Det blev dog fastslået, at en tilsidesættelse af skønsmæssige vurderinger kræver et sikkert grundlag, jf. Højesterets dom af 27. november 2019 (UfR 2020.524).

I samme sag havde Ankenævnet for Patenter og Varemærker forinden **genoptaget sin egen kendelse på ulovbestemt grundlag**, fordi det fandt en ikke uvæsentlig sagsbehandlingsfejl i sin tidligere begrundelse – en parallel til nævnets hjemvisningspraksis.

Domstolene spejler også nævnets linje om, at **nyt materiale fører til fornyet behandling i førsteinstansen**. I Guldbamsen-sagen ([BS-53836/2023-SHR](#)) hjemviste Sø- og Handelsretten sagen til Ankenævnet, fordi der under retssagen var fremlagt en ny markedsundersøgelse, der udgjorde en "væsentlig ny oplysning". Da sagen senere blev anket, omgjorde Østre Landsret ([BS-5730/2025-OLR](#)) nævnets afgørelse og pålagde Ankenævnet at føre varemærket til registrering, idet retten foretog en samlet – og EU-retligt forankret – prøvelse af indarbejdelsen.

Instansrækkefølgen er herefter: Patent- og Varemærkestyrelsen → Ankenævnet for Patenter og Varemærker → Sø- og Handelsretten → landsret, idet principielle sager kan henvises efter [retsplejelovent § 368, stk. 4](#). I det foreliggende materiale har Højesteret ikke taget stilling til de processuelle rammer for klagesager ved nævnet; de centrale prøvende afgørelser er afsagt af Sø- og Handelsretten og landsretten.

LOV	Retsplejelovent § 368, stk. 4	Varemærkeloven § 46, stk. 3	
PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke		02.07.2025
	Byretten · Sø- og Handelsretten hjemviser sag om Haribos Guldbamse-varemærke til Ankenævnet på grund af nye beviser		08.01.2025
	Byretten · Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmodel - Ankenævnets kompetence og prøvelsesomfang		06.01.2023
	Byretten · Afgørelse om varemærkeret; RATPAC vs. RAT PACK		01.11.2021

§ 9 Sammenfatning af nævnets processuelle linje

Praksis tegner et konsistent billede af, hvordan Ankenævnet for Patenter og Varemærker forvalter de processuelle rammer på tværs af patent-, brugsmodel-, design- og varemærkeområdet:

- **Adgangsbetingelser håndhæves strikt:** 2-måneders klagefrist og rettidig gebyrbetaling er ufravigelige; manglende betaling fører til afvisning (varemærkeloven § 46, patentloven § 25, brugsmodelloven § 25 og bekendtgørelsens § 8).
- **Gebyret følger ansvaret:** Afvises klagen, tilbagebetales gebyret altid; gives medhold som følge af styrelsens fejl, tilbagebetales det i praksis helt (AN 2005 00015, AN 2018 00024, AN 2009 00022).
- **Hjemvisning er det foretrukne værktøj** – både når styrelsen har begået sagsbehandlingsfejl, og når nyt materiale gør, at den materielle bedømmelse bør ske i to instanser. Nævnet træffer ikke selv den materielle førstegangsafgørelse.
- **Kompetencen er bundet:** Nævnet afviser at afgøre noget om en ophørt ret (GENESIS, 23/05451) og respekterer, at styrelsen kun prøver visse forhold ex officio, mens den til gengæld er gatekeeper for absolutte hindringer indtil endelig registrering (NORDVESTLIV/VANLØSELIV).
- **Beslutningsformen er fast:** Sager afgøres oftest skriftligt, ved stemmeflertal med formandens udslagsgivende stemme ved stemmelighed (§ 23) og med gengivelse af mindretal (§ 24).
- **Domstolene kontrollerer, men med respekt for skønnet:** Fuld prøvelse, men kun tilsidesættelse på sikkert grundlag, og hjemvisning til nævnet ved væsentlige nye beviser (RATPAC og Guldbamsen).

Oversigten behandler ikke de materielle registreringsbetingelser eller fornyelse og genoprettelse som selvstændige temaer; for sidstnævnte henvises til [immateriel ret – frister, fornyelse og genoprettelse](#), og for de generelle forvaltningsretlige spørgsmål til [officialprincippet](#) og [begrundelse i forvaltningen](#).

LOV	Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8		
	Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 23	Varemærkeloven § 46	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb		18.12.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter		23.02.2023

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om "WebMap" grundet sagsbehandlingsfejl hos Patent- og Varemærkestyrelsen	14.12.2018
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om varemærkeregistrering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	08.02.2010
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen	20.10.2005

REFERENCE Lovgrundlag 7 paragraffer

Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8		Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 18	
Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 23	stk. 1	Brugsmodelloven § 25	
Forvaltningsloven § 19	stk. 1	Patentloven § 25	
Varemærkeloven § 46			

MATERIALE Citerede afgørelser 21 afgørelser

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		1
02.07.2025	Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	9872-11550
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		3
08.01.2025	Sø- og Handelsretten hjemviser sag om Haribos Guldbamse-varemærke til Ankenævnet på grund af nye beviser	9855-11530
06.01.2023	Sag om dobbeltbeskyttelse af brugsmodel - Ankenævnets kompetence og prøvelsesomfang	3773-4534
01.11.2021	Afgørelse om varemærkeret; RATPAC vs. RAT PACK	148-173
ANKENÆVN ET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS		17
18.07.2024	Ankenævnet ophæver ugyldiggørelse af patent på system til dokumentekstrahering	23/09028
18.12.2023	Annullering af afgørelse om brugspligt for varemærket GENESIS grundet mærkets udløb	23/05451
17.11.2023	Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	23/04690
10.03.2023	Ankenævnet omstøder delvist afslag på varemærket "Supreme": Dokumenteret indarbejdelse for skateboards og onlinesalg	22/12746
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket "VANLØSELIV" grundet beskrivende karakter	22/12718

23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter	22/12719
02.12.2021	Hjemvisning af sag om fornyelse af varemærket VR 2010 03230 grundet manglende vejledning om tillægsgebyr	AN 2021 00039
04.10.2021	Hjemvisning af sag om patent på metode til forbedret rapportering af driftsdata fra vindmøller	AN 2020 00012
11.05.2021	Hjemvisning af sag om brugsmodel for oprensning af mælkeoligosaccharider (HMO) grundet omfattende nyt materiale	AN 2019 00033
11.05.2021	Hjemvisning af sag om brugsmodelbeskyttelse af spraytørrede humane mælkeoligosaccharider (HMO)	AN 2019 00034
14.12.2018	Hjemvisning af varemærkesag om "WebMap" grundet sagsbehandlingsfejl hos Patent- og Varemærkestyrelsen	AN 2018 00024
28.11.2018	Stadfæstelse af Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelse om tilbageføring af varemærkeoverdragelser grundet mangelfuld dokumentation	AN 2018 00018
23.08.2018	Hjemvisning af sag om patent på silicium-enkrystaller: Nyhed anerkendt for specifikke procesbetingelser	AN 2017 00031
23.06.2017	Hjemvisning til fornyet behandling af patent på radiokommunikationssystem til forbrugsmålere (PR 177624)	AN 2016 00019
08.02.2010	Hjemvisning af sag om varemærkeregistrering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	AN 2009 00022
21.12.2006	Afslag på genoprettelse af patentrettigheder grundet manglende dokumentation for omhu og overskridelse af frist	AN 2006 00007
20.10.2005	Genoprettelse af patentansøgning vedrørende Hepatitis A-virus efter fejlagtig sagsbehandling hos Patent- og Varemærkestyrelsen	AN 2005 00015

09

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over patenterbarhed – nyhed og opfindelseshøjde i registrerings- og indsigelsessager

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers prøvelse af patentlovens § 2 i afslags-, indsigelses- og omprøvningssager

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 56 afgørelser · 1986-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Patenterbarhed forudsætter efter patentloven, at opfindelsen er ny og tillige adskiller sig væsentligt fra den kendte teknik. Ankenævnet for Patenter og Varemærker er den administrative klageinstans, der prøver Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser om afslag på patentansøgninger, om indsigelser mod meddelte patenter og om administrativ omprøvning – og nævnet foretager en fuld, teknisk-juridisk efterprøvelse med egne sagkyndige medlemmer. Denne praksisoversigt kortlægger, hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på ved nyheds- og opfindelseshøjdevurderingen, hvilke beviser nævnet accepterer og afviser, hvornår nye krav eller nye modhold fører til hjemvisning, samt hvordan nævnets linje forholder sig til EPO-praksis og til domstolenes prøvelse af patentgyldighed.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser som udgangspunkt opfindelseshøjde, når en kendt manuel proces alene automatiseres – automatisering anses for en almindelig teknisk udviklingstendens og ikke en opfinderisk indsats.
- 02** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at en påberåbt uventet eller overraskende teknisk effekt er dokumenteret ved sammenligningsforsøg eller erklæringer for et repræsentativt udsnit af kravomfanget; en blot påstået fordel er ikke nok.
- 03** Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer opfindelseshøjde, når fagmanden på prioritetsdagen havde en begrundet faglig fordom mod løsningen, og opfindelsen overvinder denne fordom.
- 04** Nyhedsvurderingen er objektiv: et modhold er nyhedsskadeligt, selv om det ikke tidligere er beskrevet til samme formål – en ren formåls- eller anvendelsesangivelse i kravet skaber ikke nyhed.
- 05** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at fagmandens generelle viden på prioritetsdagspunktet inddrages konkret; en vurdering, der alene bygger på patentlitteratur og ikke på branchens faktiske viden, kan ikke opretholdes.

- 06 Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser ændrede kravsat, der ikke har direkte og utvetydig basis i ansøgningen som indleveret, jf. patentloven § 13 – også når basis søges i tegninger, der ikke er entydige.
- 07 Bevisbyrden for, at et modhold var almindeligt tilgængeligt før indleveringsdagen, påhviler indsigeren; formodningen taler dog for offentlighed, når materialet er journaliseret hos en forvaltningsmyndighed eller vist til en kunde uden fortrolighedsforpligtelse.
- 08 Nominel varemærkebrug ("token use") og fortrolige kliniske afprøvninger udgør ikke nyhedsskadelig offentliggørelse i patentretlig forstand.
- 09 Fremkommer der nye modhold eller nye kravsat først under klagesagen, hjemviser Ankenævnet for Patenter og Varemærker som fast praksis sagen, så parterne sikres behandling i to instanser.
- 10 Ankenævnet for Patenter og Varemærker tillægger det vægt, at EPO har vurderet en ækvivalent opfindelse – både når EPO har meddelt patent, og når EPO har underkendt opfindelseshøjden.
- 11 Klage til Ankenævnet for Patenter og Varemærker skal indgives inden 2 måneder efter underretningen om styrelsens afgørelse, og klagegebyret skal betales inden samme frist, ellers afvises klagen.
- 12 Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed; søgsmål mod afslag eller ugyldiggørelse skal anlægges inden 2 måneder.

§ 1 Retsgrundlaget: nyhed og væsentlig adskillelse efter patentloven § 2

Patenterbarhedsvurderingen hviler på to kumulative betingelser i [Patentloven § 2, stk. 1](#):

Patent meddeles kun på opfindelser, som er nye i forhold til, hvad der var kendt før patentansøgningens indleveringsdag, og som tillige adskiller sig væsentligt derfra.

Nyhedsbegrebet er absolut og globalt. Efter [Patentloven § 2, stk. 2](#) anses som kendt "alt, hvad der er blevet almindeligt tilgængeligt gennem skrift, foredrag, udnyttelse eller på anden måde". Hertil kommer den særlige regel om ældre, endnu ikke offentliggjorte danske patent- og brugsmodelansøgninger, der er nyhedsskadelige, men **ikke** kan påberåbes mod opfindelseshøjden – kravet om væsentlig adskillelse gælder efter § 2, stk. 2, sidste punktum ikke i forhold til indholdet af sådanne ansøgninger. Konsekvenserne af denne sontring for kravsaftattelsen er beskrevet i Patentdirektoratets ældre cirkulære om [behandling af patentansøgninger under hensyn til reglen om ældre ansøgninger](#), hvorefter det er tilstrækkeligt, at kravets indledning er udtryk for den almindeligt tilgængelige teknik.

Forarbejderne til § 2 viser to afgørende skridt. Ved den oprindelige nordiske patentlov fra 1967 blev nyhedsbegrebet gjort generelt, og kravet om opfindelseshøjde blev bevidst skærpet gennem formuleringen "væsentlig adskillelse":

Kravet om en vis opfindelseshøjde har fundet udtryk i forslaget, idet det kræves, at opfindelser for at kunne patenteres væsentlig adskiller sig fra, hvad der tidligere var kendt. [...] Fra de nordiske industriforbunds side er der givet udtryk for, at denne formulering burde foretrækkes som bedst givende udtryk for det af komiteerne fremhævede ønske om en skærpelse af kravet til opfindelseshøjde.

Ved lovændringen i 1977 blev bestemmelsen tilpasset Den Europæiske Patentkonvention. Af bemærkningerne fremgår, at ændringen skete "[f]or at harmonisere grundlaget for patenterbarhedsvurderingen med bestemmelsen i artikel 56 i konventionen om europæiske patenter", ligesom nyhedsreglen om stoffer til medicinsk anvendelse blev bragt i overensstemmelse med konventionens artikel 54. Denne bevidste EPK-harmonisering er den retlige forklaring på, at Ankenævnet for Patenter og Varemærker i praksis lægger vægt på EPO's vurdering af parallelle ansøgninger.

Rammen suppleres af tre bestemmelser, der i nævnspraksis optræder næsten lige så hyppigt som § 2:

- [Patentloven § 1](#) om opfindelsesbegrebet og kravet om industriel udnyttelse. Bestemmelsen bruges bl.a. til at afvise anordninger, der strider mod naturlovene – i **AN 2017 00027** stadfæstede nævnet afslag på en "mekanisk/elektronisk reaktor", der efter ansøgerens egen beskrivelse skulle levere mere energi, end den blev tilført, jf. **AN 2017 00027**.
- [Patentloven § 8, stk. 2](#), hvorefter beskrivelsen skal være "så tydelig, at en fagmand på grundlag deraf kan udøve opfindelsen".
- [Patentloven § 13](#), der forbyder, at ansøgningen ændres, så patent søges på noget, som ikke fremgik af ansøgningen ved indleveringen.

De samme grunde udgør efter [Patentloven § 21, stk. 2](#) den udtømmende ramme for en indsigelse, og efter [Patentloven § 52, stk. 1](#) for domstolenes ugyldighedsprøvelse.

LOV

[Patentloven § 1](#)
[Patentloven § 2, stk. 1, 2](#)
[Patentloven § 8, stk. 2](#)
[Patentloven § 13](#)
[Patentloven § 21, stk. 2](#)
[Patentloven § 52, stk. 1](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på patentansøgning om mekanisk/elektronisk reaktor grundet modstrid med termodynamikkens love og manglende nyhed

24.08.2018

Ankenævnets prøvelseskompetence og prøvelsesintensitet i

§ 2 patentsager

Klageadgangen følger af [Patentloven § 24, stk. 1](#). Bestemmelsen giver klageret til tre persongrupper:

Klager	Hvad kan påklages
Ansøgeren	Styrelsens endelige afgørelse af en patentansøgning (afslag)
Patenthaveren	At patentet er anset for ugyldigt, eller at styrelsen kun vil opretholde det i ændret form
Indsigeren	At patentet opretholdes i uændret form, eller at det opretholdes i ændret form trods behørig indsigelse

Ankenævnet foretager en **fuld prøvelse** af både de retlige og de tekniske spørgsmål. Det er en direkte følge af nævnets sammensætning: efter [Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 2](#) skal formand og næstformand opfylde betingelserne for at kunne beskikkes til landsdommer, mens de øvrige medlemmer skal

have teknisk-naturvidenskabelig uddannelse eller på anden måde have erhvervet den fornødne sagkundskab vedrørende bl.a. patenter. I **AN 2023 00009** om et stjernerenserarrangement blev sagen således afgjort af formand og næstformand sammen med to teknisk sagkyndige medlemmer, jf. [23/04201](#).

Nævnet nøjes ikke med legalitetskontrol. Det foretager sin egen tekniske bedømmelse af modholdene og kan tilsidesætte styrelsens skøn i begge retninger:

- **Skærpende:** I [AN 2008 00016](#) omgjorde nævnet styrelsens opretholdelse og kendte patentet på en affaldsspole ugyldigt i sin helhed. Tilsvarende omgjorde nævnet i [AN 2011 00001](#) styrelsens opretholdelse af et enzympatent og erklærede det ugyldigt både efter § 8, stk. 2, og § 2, stk. 1.
- **Lempende:** I [AN 2012 00002](#) omstødte nævnet en ugyldiggørelse og genoprettede patentet, og i [AN 1999 00073](#) hjemviste nævnet en afslået zeolit-ansøgning direkte "med henblik på udstedelse af patent".

Nævnet inddrager også egne sansninger som bevismiddel. I [AN 2002 00086](#) om en gyllespreder blev der forevist en videofilm af snittefordelerens funktion for nævnet, og nævnet lagde denne demonstration til grund ved vurderingen af den væsentlige adskillelse.

Processen er som udgangspunkt skriftlig. Efter [bekendtgørelsens § 8](#) skal klagen angive den påklagede afgørelse, påstanden samt anbringender og beviser, og vil klageren påberåbe sig ikke tidligere fremførte beviser, skal disse **angives i klagen**. Modparten skal efter [§ 9](#) høres, og yderligere indlæg kan efter [§ 10](#) kun tillades, "i det omfang det findes påkrævet under hensyn til sagens beskaffenhed". Nævnets formand afgør, om mundtlig forhandling er nødvendig; i [22/15878](#) og [23/04201](#) fandt formanden sagerne tilstrækkeligt belyst skriftligt og imødekom ikke anmodninger om mundtlig forhandling, og i [AN 2018 00022](#) blev anmodningen ligeledes afvist under henvisning til det omfattende skriftlige materiale.

Omvendt stiller nævnet krav til styrelsens egen proces. I [AN 2005 00008](#) blev styrelsens afslag på et støttearrangement til læsejl ophævet og hjemvist, alene fordi styrelsen havde truffet endelig afgørelse uden at imødekomme ansøgerens anmodning om mundtlig fremlæggelse – og klageafgiften blev tilbagebetalt.

LOV	Patentloven § 2, stk. 1	Patentloven § 8, stk. 2	Patentloven § 24, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilsadelig udvidelse 14.06.2024 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldiggørelse af patent på stjernerenser grundet manglende nyhed og forudgående offentliggørelse 26.02.2024 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på trådløst radiokommunikationssystem til forbrugsmålere pga. manglende opfindelseshøjde 14.04.2020 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omstødelse af ugyldighedsafgørelse for patent på termisk inaktivering af skimmelsvamp i bygninger 21.05.2013 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på enzymer med ændret aktivitet pga. mangelfuld beskrivelse og manglende opfindelseshøjde 22.03.2012 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på spole til affaldsopbevaring grundet manglende nyhed 15.10.2009 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet hjemviser sag om støttearrangement til læsejl pga. manglende mundtlig forhandling 13.12.2005 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent på gyllespreder med kopformede skær trods indsigelse om manglende opfindelseshøjde 11.01.2005 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om patentérbarhed af nyt krystallinsk materiale (zeolit) efter afslag fra Patent- og Varemærkestyrelsen 14.03.2003		

Nyhedsvurderingen: hvad Ankenævnet anser for almindeligt tilgængeligt

§ 3

Nyhedsprøvelsen efter [Patentloven § 2, stk. 2](#) er streng og objektiv. Ankenævnet lægger vægt på følgende gennemgående forhold:

1. Formåls- og anvendelsesangivelser skaber ikke nyhed. Et modhold er nyhedsskadeligt, selv om det aldrig har været beskrevet til det formål, patentet angiver. Nævnet formulerede princippet klart i [AN 2008 00016](#):

Den omstændighed, at det fremgår af krav 1, at spolen er anbragt i en åbningszone i "en indretning til opbevaring af affald", og at US patentet angår en generel indpakning af bløde materialer, findes efter ankenævnets opfattelse ikke at kunne begrunde en opretholdelse af patentet, idet kendt teknik må anses for nyhedsskadelig, uanset denne ikke tidligere er beskrevet til at kunne anvendes til samme formål.

Samme tilgang ses i [22/15878](#), hvor et sprederværktøj til vindmøllevinger manglede nyhed over for et modhold, der beskrev et tilsvarende værktøj til gipsvægge: værktøjet i modholdet besad "alle træk angivet i krav 18" og var "egnet til det nævnte formål, uden at der kræves ændringer".

2. Bred kravsformulering rammer bredt. I [22/12771](#) om et nervebenudtagningsapparat afviste nævnet patenthaverens indsnævrende fortolkning, fordi kravet ikke eksplicit var begrænset til en valse, men blot talte om en "trækmekanisme" – hvilket også dækkede modholdets pincetbor. Nævnet fandt det heller ikke sandsynliggjort, at modholdets teknik ikke ville kunne fungere på fileter i bevægelse.

3. Ikke-skriftlige offentliggørelser tæller. I [AN 2008 00022](#) var en animationsvideo om et bedøvelsesanlæg fra 1992 nyhedsrelevant, da det blev dokumenteret via et brancheblad, at videoen var udsendt til alle danske slagterier og kunne rekvireres af enhver for 250 kr.

4. Tidligere salg og markedsførte produkter. I [AN 2014 00034](#) blev et patent på en rørboks ophævet, fordi prøvningsrapporter fra Teknologisk Institut, sikringskataloger fra Forsikring & Pension samt fakturaer og lagerlister tilsammen godtgjorde, at to konkurrerende rørbokse var almindeligt kendte på det danske marked senest i 2002.

5. Fortrolighed er en undtagelse – ikke en formodning. Nævnets nyeste og mest udførlige stillingtagen findes i [23/04201](#). Nævnet anerkendte, at der mellem en producent og dennes eksklusive importør **kan** foreligge en implicit fortrolighedsforventning, men lagde afgørende vægt på, at tegningerne var vist videre til en potentiel kunde:

Peter Markom, der er Gutsleiter ved Stadtgut Laxenburg [...], anses i den forbindelse for at være i en almindelig kunde/leverandør-relation med LTS-Landtechnik, i hvilken kunden kun undtagelsesvis vil være underlagt en fortrolighedsforpligtelse.

Da kunden var fagligt i stand til at erkende de tekniske detaljer og frit kunne videregive dem, var modholdet almindeligt tilgængeligt før indleveringsdagen. Nævnet inddrog udtrykkeligt EPO's Boards of Appeal-praksis om implicite fortrolighedsaftaler ved fortolkningen.

6. Token use og fortrolige kliniske forsøg er ikke offentliggørelse. Modstykket findes i den ledende ældre afgørelse [P 17/95](#) om en okklusiv multilagssårforbinding. Klageren gjorde gældende, at produktet var offentliggjort gennem varemærkeregistreringer med angivelse af brug fra 1981, men nævnet fandt det ikke

godtgjort, at produktet "i teknisk henseende var gjort almindeligt tilgængeligt", da der var tale om nominel varemærkebrug ("token use"), og de kliniske afprøvninger på hospitaler var udført under streng fortrolighed.

7. Journalisering hos en myndighed skaber formodning for offentlighed. I [AN 2015 00033](#) om sikring af vandforsyning til brandslanger inddrog nævnet [Offentlighedsloven § 1, stk. 1](#) og udtalte:

Det er ankenævnets opfattelse, at formodningen taler for, at disse journaliserede dokumenter, som vedrører en byggesag i Odense Kommune, skal anses for offentligt tilgængelige fra tidspunktet for journaliseringen.

At kommunen ved en tidligere søgning ikke havde kunnet finde materialet, blev tilskrevet upræcise referencer og ikke reel fortrolighed.

LOV	Offentlighedsloven § 1, stk. 1	Patentloven § 2, stk. 2
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmølevinger grundet manglende nyhed og utilladelig udvidelse 14.06.2024	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldiggørelse af patent på stjernerenser grundet manglende nyhed og forudgående offentliggørelse 26.02.2024	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldighed for patent på nervebenudtagningsapparat på grund af manglende nyhed og ulovlig udvidelse 09.02.2023	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om sikring af vandforsyning til brandslanger pga. nye beviser for offentlig tilgængelighed 06.09.2016	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af patent på rørboks grundet manglende nyhed og ulovlig udvidelse af beskyttelsesomfanget 16.12.2015	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på spole til affaldsopbevaring grundet manglende nyhed 15.10.2009	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ omprøvning af patent på bedøvelsesanlæg: Ny dokumentation for offentliggørelse fører til hjemvisning 25.03.2009	
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent på okklusiv multilagssårforbinding trods indvendinger om manglende basis og opfindelseshøjde 16.01.1998	

§ 4 Opfindelseshøjde: automatisering, kombination af modhold og fagmandens generelle viden

Ved vurderingen af den væsentlige adskillelse efter [Patentloven § 2, stk. 1](#) arbejder Ankenævnet for Patenter og Varemærker og styrelsen med en problem-løsnings-tilgang: den nærmeste kendte teknik identificeres, det objektive tekniske problem formuleres, og det vurderes, om fagmanden ville – ikke blot kunne – nå frem til løsningen. Følgende mønstre går igen.

Automatisering af en kendt manuel proces mangler som udgangspunkt opfindelseshøjde. Den ledende afgørelse er [AN 2000 00053](#) om affedtning af tarme. Selve affedtningsprocessen var foregrebet af et fransk patentskrift, og den eneste forskel var en automatisk tidgiver. Nævnet udslattede patentet og lagde vægt på, at automatiseringen – uanset at den gav bedre produktkvalitet og færre menneskelige fejl – var et produktudviklende element, der lå inden for det nærliggende. Indsigerens formulering, som nævnet i realiteten tiltrådte, lød:

Mere automatisering af funktioner tidligere udført af personer svarer til den generelle tendens i teknikken og kan ikke som sådan betragtes som opfindende.

Samme linje ses tidligt i [M. 2/86](#) om en kombineret vaske- og tørremaskine til mopper, hvor nævnet fandt opfindelsen ny, men uden opfindelseshøjde:

Det må anses for en nærliggende teknisk løsning på problemet med sammenfiltrering af mopper at fiksere disse på en i forvejen kendt rotortype.

Kombination af modhold inden for beslægtede tekniske områder er ofte nærliggende. I [AN 2010 00012](#) fandt nævnet det nærliggende at kombinere en animationsvideo, der viste bokse til flere dyr, med et britisk patent fra 1956 om et kompakt paternoster-anlæg. Patenthaverens argument om, at fagmanden af dyrevelfærdshensyn ville se bort fra de gamle anlæg, blev afvist: det tekniske problem var pladsbesparelse, og det er de tekniske træk, der bedømmes. Tilsvarende blev et patent på et trådløst radiokommunikationssystem til forbrugsmålere ugyldiggjort i [AN 2018 00022](#), fordi kombinationen af kendte frekvensbånd til henholdsvis identifikation og dataoverførsel var nærliggende for fagmanden på området for automatisk måleraflæsning. Styrelsens formulering, som nævnet tiltrådte, er repræsentativ for den standard nævnet anvender:

Fagmanden, der arbejder med automatisk måleraflæsning og som ønsker at løse ovennævnte problem, vil inspireres af denne fagmandsviden til at anvise indholdet af krav 1 som løsning på dette problem. Vi kan ikke se, at der opnås andet end den forventede tekniske virkning med indholdet af dette krav.

I [22/15878](#) blev det tilsvarende fastslået, at fagmanden vil kombinere to dokumenter inden for samme eller nært beslægtede tekniske område (redskaber til at fordele flydende materiale på buede overflader), uanset om der findes eksplicitte krydshenvisninger mellem dem.

Fagmandens almene viden er ofte udslagsgivende. I [AN 2021 00005](#) om fleksible olie- og gasrør ophævede nævnet patentet med en detaljeret beskrivelse af, hvad fagmanden vidste:

Fagmanden ved endvidere, at stort set alle industrielt anvendte metalliske materialer kan deformationshærdes, og han ved, at særligt stållegeringer kan forøge brudstyrken væsentligt ved deformationshærdning. Endelig ved fagmanden også, at deformationshærdning reducerer materialets modstand mod korrosion.

Da fagmanden vidste, at varmebehandling ville eliminere styrkeforøgelsen, var det nærliggende at udelade den, når målet netop var høj trækstyrke.

Omvendt kan **en utilstrækkelig kortlægning af fagmandens viden føre til hjemvisning**. I [AN 2018 00019](#) ophævede nævnet styrelsens afgørelse med den begrundelse, at styrelsen alene havde vurderet sagen på patentlitteratur:

Ankenævnet for Patenter og Varemærker finder ikke, at styrelsen i sin afgørelse har inddraget fagmandens generelle viden om taneposer på prioritetstidspunktet. Ankenævnet hjemviser derfor sagen til fornyet behandling i Patent- og Varemærkestyrelsen.

Fagmanden defineres konkret og ikke nødvendigvis akademisk. I [22/12783](#) om et vandballon-fyldeapparat definerede nævnet fagmanden bredt som "en person, der fremstiller og sælger udstyr til fyldning af vandballoner og lignende underholdningsudstyr, og ikke nødvendigvis en ingeniør".

Når opfindelsen løser et andet problem end modholdet, opretholdes patentet. Det er det tydeligste mønster på den frifindende side:

- [AN 2008 00041](#): reguleringsventilen løste en anden problemstilling end modholdet, der var konstrueret til individuel styring af to udløb; fagmanden havde intet direkte incitament til at fjerne det ene udløb.

- [AN 2017 00013](#): kombinationen af påstøbt pakning og separate forsænkninger i anlægsfladen var hverken kendt eller nærliggende ud fra ni fremlagte modhold.
- [AN 1997 00128](#): et to-strengt ledningssystem med ventilen placeret lodret under dyrkningsbordet gav hurtigere afvanding og mulighed for rensning af returvand – en væsentlig teknisk forskel fra det amerikanske modhold.
- [22/12783](#): de lange, tynde rørs funktion som "blændere", der sikrer ensartet fyldning, var ikke nærliggende at udlede af modholdene.

Simple konstruktionsmæssige tilpasninger og skalering rækker ikke. I [AN 2005 00011](#) fandt nævnet, at det at integrere låsearme i karmens sidevæg frem for at montere dem som separate enheder var et naturligt valg for en fagmand uden overraskende teknisk virkning. Og i [AN 2020 00007](#) om taner til minkskind var det centrale stridsspørgsmål netop, om en ren forlængelse af et standardmål – i takt med at minkene gennem avl var blevet større – kunne bære opfindelseshøjde.

LOV	Patentloven § 2, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilladelig udvidelse	14.06.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patentopretholdelse for vandballon-fyldeapparat i ændret form trods indsigelse om manglende opfindelseshøjde	09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster ophævelse af patent på fremgangsmåde til fremstilling af fleksible rør	02.11.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod patent på taner til minkskind: Spørgsmål om opfindelseshøjde ved forlængelse af standardmål	27.04.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets hjemvisning af sag om administrativ omprøvning af patent på indvendige posere til taner	16.04.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på trådløst radiokommunikationssystem til forbrugsmålere pga. manglende opfindelseshøjde	14.04.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent på støbt dæksel med påstøbt pakning trods indsigelse om manglende nyhed og opfindelseshøjde	14.03.2018
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldighed af patent på bedøvelsesanlæg til slagtedyr som følge af manglende opfindelseshøjde	26.07.2011
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent på reguleringsventil i ændret form efter indsigelse om manglende nyhed og udvidelse	13.12.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på selvslående kloakbrøndkarm på grund af manglende opfindelseshøjde	23.03.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Patent på fremgangsmåde til affedtning af tarme med automatisk tidsstyring kendt ugyldigt grundet manglende opfindelseshøjde	22.04.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent for vandingsanlæg til dyrkningsborde trods indsigelse om manglende opfindelseshøjde	23.09.1999
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Klage over afslag på patentansøgning vedrørende en vaske- og tørremaskine til mopper	25.09.1986

§ 5 Uventet teknisk effekt, teknisk fordom og kravene til dokumentation

Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer opfindelseshøjde, når der er dokumenteret en virkning, fagmanden ikke ville forvente – men nævnet kræver reel dokumentation, ikke påstande.

Overvundet teknisk fordom. Den klareste illustration er [AN 2012 00002](#) om termisk inaktivering af skimmelsvamp med damp. Nævnet omstødte styrelsens ugyldiggørelse og støttede sig på en sagkyndig erklæring fra Teknologisk Institut:

Fagmanden ville have været stærkt modvillig over for et forslag om i almindelighed at påføre damp/vand/fugt til bygnings-overflader, som i øvrigt typisk er fugtsugende, hvilket forventeligt ville øge risikoen for skimmelvækst.

Da den patenterede metode netop overvandt denne fordom ved at tilføre kondenseringsenergi uden at efterlade vækstfremmende kondens, var opfindelseshøjden opfyldt. Nævnet bemærkede samtidig, at EPO var nået til samme konklusion.

Udeladelse af en kendt bestanddel kan give en uventet effekt. I [P 17/95](#) om en multilagssårforbinding var det afgørende, at klæbemidlet – i modsætning til modholdets – var uden blødgørere og klæbeharpikser. En erklæring (Reilly Declaration) dokumenterede, at modholdets "aggressive" klæbemiddel kunne beskadige nydannet væv ved fjernelse, mens den patenterede sammensætning gav sikker vedhæftning uden at genbeskadige såret. Nævnet fandt, at kombinationen af det specifikke klæbemiddellag og skumlaget ikke var nærliggende, og at erklæringen dokumenterede en bedre virkning end den kendte teknik.

Et nyt produkt med åbenbar teknologisk effekt kan patenteres, selv om ansøgeren ikke vil indsætte en effektangivelse i beskrivelsen. I [AN 1999 00073](#) havde styrelsen afslået en zeolit-ansøgning, fordi ansøgeren ikke ville indføre en angivelse af en uventet fælles virkning. Nævnet ophævede afslaget og hjemviste sagen med henblik på udstedelse: materialet var nyt i kraft af sit røntgendiffraktionsmønster, både produkt- og fremgangsmådekravet havde opfindelseshøjde, fordi der forelå en åbenbar teknologisk effekt over for en række substanser – og nævnet lagde vægt på, at kravsettet var ækvivalent med det EPO-patent, ansøgeren allerede havde opnået.

Men bredde kræver dokumentation. Kravet skærpes markant, når kravomfanget er bredere end de udførte forsøg:

Sag	Problem	Udfald
AN 2002 00052	Bayer påberåbte 10 immunologiske virkninger, men fremlagde ikke talværdier for et repræsentativt udvalg af forbindelserne	Afslag stadfæstet
AN 1999 00068	NMRI-kontrastmidler: nyttige egenskaber dokumenteret for mangan(II)-chelater, men ikke for de øvrige metalion-chelater	Hjemvist til udstedelse for det dokumenterede – resten kun mod yderligere sandsynliggørelse
P 26/95	Rustbeskyttelsesmiddel: de oprindelige sammenligningsforsøg omfattede ikke det obligatoriske co-opløsningsmiddel	Hjemvist, da nye forsøg med korrekte kompositioner blev fremlagt under ankesagen

Styrelsens tre betingelser i [AN 2002 00052](#) – at den uventede nyttevirkning tydeliggøres i beskrivelsen, at der fremlægges dokumentation for et repræsentativt udvalg, og at kravene ellers begrænses til de dokumenterede forbindelser – blev tiltrådt af nævnet og udgør i praksis den standard, der stilles til kemiske og farmaceutiske ansøgninger.

LOV

[Patentloven § 1](#)
[Patentloven § 2, stk. 1](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omstødelse af ugyldighedsafgørelse for patent på termisk inaktivering af skimmelsvamp i bygninger 21.05.2013

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på patentansøgning om lægemiddelforbindelser grundet manglende dokumentation for uventet virkning og opfindelseshøjde	17.12.2003
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om patentérbarhed af nyt krystallinsk materiale (zeolit) efter afslag fra Patent- og Varemærkestyrelsen	14.03.2003
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Patent på NMRI-kontrastmidler: Omfanget af sandsynliggørelse for kemiske forbindelser	14.02.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Tilbagesendelse af patentansøgning om rustbeskyttelsesmiddel til Patentdirektoratet efter ny dokumentation for teknisk effekt	29.01.1999
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent på okklusiv multilagssårforbinding trods indvendinger om manglende basis og opfindelseshøjde	16.01.1998

§ 6 Beskrivelseskravet i § 8, stk. 2, og basiskravet i § 13

Indsigelses- og omprøvningssager afgøres i praksis lige så ofte på § 8, stk. 2, og § 13 som på § 2. Nævnets linje er forholdsvis lempelig over for sproglige uklarheder, men streng over for kravændringer.

Beskrivelseskravet – hvad der er tilstrækkeligt. Efter [Patentloven § 8, stk. 2](#) skal beskrivelsen være så tydelig, at en fagmand kan udøve opfindelsen. Nævnet vurderer beskrivelsen samlet med tegningerne:

- I [AN 2006 00013](#) havde styrelsen afslået en ansøgning, fordi der var brugt op mod 23 forskellige betegnelser for samme henvisningsnummer. Nævnet omgjorde afslaget: "Ankenævnet finder efter en samlet vurdering af formuleringen af beskrivelsen sammenholdt med den medfølgende tegning, at beskrivelsen er i overensstemmelse med Patentlovens § 8, stk. 2, 3. pkt., uagtet de af Patent- og Varemærkestyrelsen påpegede sproglige unøjagtigheder."
- I [AN 2012 00011](#) havde Norsk Hydro oplyst, at spaltebredder på 2 mm endnu ikke var verificeret praktisk. Nævnet fandt, at økonomiske og udstyrmæssige barrierer ikke er det samme som teknisk umulighed, og hjemviste med henblik på patentmeddelelse.
- I [AN 2017 00013](#) var manglende angivelse af støbetemperaturer for polyuretanpakningen ikke en hindring, da fagmanden kan hente oplysningerne i almindelige datablade.

Beskrivelseskravet – hvornår det svigter. I [AN 2011 00001](#) blev et enzympatent erklæret ugyldigt, fordi beskrivelsen ikke anviste, hvordan den katalytiske triade skulle identificeres i alle omfattede enzymklasser:

De aminosyresubstitutioner, der dækkes af patentkravene, er således ikke klart definerede og ville i praksis ikke kunne defineres af en fagmand på grundlag af beskrivelsen.

Og i [AN 2017 00027](#) blev § 8, stk. 2, anvendt som den formelle hjemmel til at afvise en opfindelse, hvis formål er fysisk umuligt.

Basiskravet i § 13 – direkte og utvetydigt. Nævnet kræver, at ændrede træk kan udledes direkte og utvetydigt af ansøgningen som indleveret. Eksempler på afviste ændringer:

- [22/12771](#): at erstatte "positioneringsenhed" med "3D-overfladeskanningsenhed" og kombinere den med en generel benregistreringsenhed havde ikke basis; fjernelsen af den generelle betegnelse blev tillige anset for en utilladelig udvidelse af beskyttelsesomfanget, jf. [Patentloven § 19, stk. 2](#).
- [22/15878](#): tilføjjelsen om, at aktuatoren "aktiveres via en kontrol enhed (35) i robotten (8)", manglede basis – "[d]et fremgår ikke direkte og utvetydigt af ansøgningen, at aktuatoren i bøjemekanismen i spredningsværktøjet er konfigureret til at blive aktiveret via en kontrolenhed i robotten".

- [AN 2014 00034](#): en præcisering af låsepalens placering kunne ikke støttes på tegninger, der ikke var entydige – tegninger kan bruges som basis, men skal være entydige.
- [AN 2003 00033](#): sammenhængen mellem underskridelse af en nedre vandføringsgrænse og tæthedskontrol fremgik ikke af basisdokumenterne; nævnet stadfæstede afslaget.
- [AN 2013 00018](#): formuleringerne om, at en telemedicinsk enhed kunne fungere "in any situation" og havde "full functionality" uden eksterne komponenter, savnede basis og stred mod beskrivelsens omtale af et eksternt kamera.
- [AN 2006 00046](#): parterne og styrelsen var enige om, at et tilføjet kendetegn om svingningscentrets placering var en udvidelse i forhold til basisdokumenterne; nævnet hjemviste alene af den grund og tog ikke stilling til nyhed og opfindelseshøjde.

En interessant modsat afgørelse er [P 17/95](#), hvor klageren gjorde gældende, at intervalgrænserne i kravet (35-50 vægtprocent polyisobutylene og 45-65 vægtprocent hydrokolloider kombineret med udtrykket "består af") var matematisk selvmodsigende og derfor uden basis og i strid med § 8, stk. 2. Nævnet fandt, at der var tilstrækkeligt grundlag i basisdokumenterne, og at de matematiske indvendinger mod intervalgrænserne ikke kunne føre til, at kravet blev anset for ubestemt.

Som en praktisk sidebemærkning viser [22/15878](#), at proceduren efter [Patentbekendtgørelsen § 53](#) skal tages alvorligt: indleverer patenthaveren ikke inden for 2 måneder en ændret tekst, der svarer til det, styrelsen har godkendt, erklæres patentet ugyldigt – og nævnet fandt ikke, at der var begået sagsbehandlingsfejl ved denne fremgangsmåde.

LOV

Patentloven § 8, stk. 2

Patentloven § 13

Patentloven § 19, stk. 2

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilladelig udvidelse14.06.2024

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldighed for patent på nervebenudtagningsapparat på grund af manglende nyhed og ulovlig udvidelse09.02.2023

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på patentansøgning om mekanisk/elektronisk reaktor grundet modstrid med termodynamikkens love og manglende nyhed24.08.2018

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent på støbt dæksel med påstøbt pakning trods indsigelse om manglende nyhed og opfindelseshøjde14.03.2018

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af patent på rørboks grundet manglende nyhed og ulovlig udvidelse af beskyttelsesomfanget16.12.2015

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om telemedicinsk enhed grundet formelle mangler og uklarheder i teknisk vurdering13.11.2014

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om patentering af forbagt anode til aluminiumfremstilling og kravet om fagmandens udøvelse10.12.2012

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på enzymer med ændret aktivitet pga. mangelfuld beskrivelse og manglende opfindelseshøjde22.03.2012

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets afgørelse om hjemsendelse af patentag vedrørende kørestol med svingbart ryglæn20.02.2008

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på patent trods sproglige unøjagtigheder i beskrivelsen09.01.2007

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på patent for kontrol af vandanlæg grundet manglende grundlag i basisdokumenterne19.07.2006

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent på okklusiv multilagssårforbinding trods indvendinger om manglende basis og opfindelseshøjde16.01.1998

§ 7 Bevisbyrde og dokumentationskrav for parterne

Ankenævnet for Patenter og Varemærker fordeler bevisbyrden efter, hvem der gør et forhold gældende.

Indsigeren har bevisbyrden for, at et modhold var almindeligt tilgængeligt. I [AN 2008 00022](#) havde styrelsen oprindeligt afvist en videofilm som nyhedsskadelig, fordi datoer på rulletekster og litteraturlister ikke entydigt fastlagde offentliggørelsestidspunktet, og fordi bevisbyrden lå hos indsigeren. Først da indsigeren fremlagde et brancheblad fra november 1992, der beskrev filmens distribution til alle danske slagterier og muligheden for at rekvirere den for 250 kr., blev offentliggørelsen anerkendt.

Hvilke beviser afvises typisk som utilstrækkelige. På tværs af sagerne tegner der sig et mønster:

- Udaterede fotografier og fakturaer med upræcise produktbeskrivelser løfter ikke bevisbyrden alene.
- Fotos af et **færdigt produkt** dokumenterer ikke det **fremstillingsværktøj**, kravsættet angår; det blev udtrykkeligt fastslået af styrelsen i altanpladesagen: "Den vedlagte dokumentation viser ikke hvordan, at en altanplade er fremstillet; dvs. en støbeform som angivet i brugsmodellens kravsæt."
- Ensiddigt indhentede erklæringer tillægges begrænset vægt, medmindre de underbygges af objektive dokumenter eller mundtlige forklaringer.

Hvilke beviser accepteres. Nævnet lægger vægt på objektive daterbart materiale og på forklaringer afgivet direkte for nævnet. I [AN 2014 00034](#) var det kombinationen af prøvningsrapporter fra Teknologisk Institut, branchekataloger fra Forsikring & Pension, fakturaer og lagerlister samt erklæringer fra fagfolk, der samlet godtgjorde tidligere kendskab. I [23/04201](#) var det tre erklæringer (fra importøren og fra den tredjemand, tegningerne var vist til) sammenholdt med en dokumenteret mødedato, der afgjorde spørgsmålet om offentlig tilgængelighed. Nævnet afviste samtidig patenthaverens argument om, at offentliggørelse skulle bevises "beyond any reasonable doubt", og at manglende CE-mærkning skulle udelukke lovlig markedsføring.

Patenthaveren har bevisbyrden for, at et modhold ikke kan fungere som hævdet. I [22/12771](#) fandt nævnet det "ikke sandsynliggjort af patenthaveren", at modholdets pincetbor ikke ville kunne fungere på fileter i bevægelse – og lagde vægt på, at modholdet flere steder eksplicit nævner fileter i bevægelse.

Bevis for myndighedens egen sagsbehandling. Nævnet anvender også almindelige forvaltningsretlige bevisregler. I [AN 2017 00002](#) fastslog nævnet, at bevisbyrden for afsendelse af en behandlingsskrivelse påhviler styrelsen, og at styrelsens "systembevis" kunne modbevises:

Ankenævnet finder, at klager, som er professionel patentagent, og som således kan siges at have tilvejebragt sit eget "systembevis", herved må anses for at have "sandsynliggjort et andet forløb", nemlig at behandlingsskrivelsen af 11. februar 2016 ikke er modtaget.

Både genoptagelsesgebyret og klagegebyret skulle tilbagebetales.

Anmodninger om vidneførsel. Nævnet er tilbageholdende med bevisumiddelbarhed. I [AN 2018 00019](#) havde klageren anmodet om at føre kvalitetsdirektøren fra København Fur som vidne for at fastlægge, hvad der udgjorde basal fagmandsviden. Nævnet fandt sagen fyldestgørende belyst skriftligt og tog – som følge af hjemvisningen – ikke stilling til vidneførslen.

LOV

Patentloven § 2, stk. 2

Patentloven § 21, stk. 2

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldiggørelse af patent på stjernerenser grundet manglende nyhed og forudgående offentliggørelse	26.02.2024
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldighed for patent på nervebenudtagningsapparat på grund af manglende nyhed og ulovlig udvidelse	09.02.2023
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets hjemvisning af sag om administrativ omprøvning af patent på indvendige posere til taner	16.04.2020
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet for Patenter og Varemærker omstøder afslag på tilbagebetaling af genoptagelsesgebyr	01.09.2017
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af patent på rørboks grundet manglende nyhed og ulovlig udvidelse af beskyttelsesomfanget	16.12.2015
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ omprøvning af patent på bedøvelsesanlæg: Ny dokumentation for offentliggørelse fører til hjemvisning	25.03.2009

Ny dokumentation og nye kravsat under klagesagen: hjemvisning som fast praksis

§ 8

Det mest markante enkeltmønster i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers patentpraksis er, at nyt materiale eller nye kravsat, der først fremkommer under klagesagen, som hovedregel fører til **hjemvisning** frem for realitetsafgørelse. Begrundelsen er hensynet til to-instansprincippet: parterne skal have den tekniske vurdering prøvet i to instanser, og styrelsen skal have lejlighed til at være første instans.

Hjemvisningerne fordeler sig på tre typetilfælde:

1. Nye modhold.

Sag	Nyt materiale	Udfald
AN 2015 00015	Tysk brugsmodekskrift (A18) om pumpe med tovejsfunktion	Hjemvist – styrelsen erklærede selv, at A18 "kan have betydning for spørgsmålet om opfindelsens væsentlige adskillelse fra den kendte teknik"
AN 2015 00010	NAFA-manual fra 2009 om tanedimensioner + ubehandlet indsigelsesgrund efter § 8, stk. 2	Hjemvist
AN 2017 00017	Testrapport fra Teknologisk Institut, ISO-standard og bevis for tidligere åbenlys anvendelse	Hjemvist af hensyn til to-instans-princippet
AN 2015 00033	Journaliseret kommunal e-mailkorrespondance med tekniske specifikationer	Hjemvist til materiel § 2-vurdering

2. Nye kravsat kombineret med nyt materiale. I [AN 2016 00019](#) om et radiokommunikationssystem til forbrugsmålere havde patenthaveren indleveret et nyt kravsat, og indsigeren tre nye dokumenter, som styrelsen ikke havde haft mulighed for at vurdere. Nævnet hjemviste efter [Patentloven § 24](#), selv om indsigeren argumenterede imod hjemvisning for at undgå tidsspilde. Sagen viser samtidig, at hjemvisning ikke er en materiel sejr: ved den fornyede behandling blev patentet ugyldiggjort i sin helhed, hvilket nævnet stadfæstede i [AN 2018 00022](#).

3. Mangler i styrelsens egen vurdering. I [AN 2018 00019](#) blev sagen hjemvist, fordi styrelsen ikke havde inddraget fagmandens generelle viden. I [23/09463](#) om en metode til styring af lastorientering i kraner ophævede nævnet styrelsens opretholdelse og hjemviste sagen på grund af tvivl om opfindelseshøjden over for

D1 og en funktionsspecifikation for et konkurrerende kransystem. Og i [AN 2013 00018](#) hjemviste nævnet en telemedicin-ansøgning både på grund af ubehandlede § 13-problemer og fordi styrelsen ikke havde godtgjort, at et træk faktisk manglede i modholdet.

Hjemvisning kan også gå til ansøgerens fordel i afslagssager, hvor ny dokumentation for teknisk effekt fremlægges under anken – jf. [P 26/95](#) og [AN 1999 00068](#) – eller når en ny vejledning om patentering af kemiske mellemprodukter er kommet til efter styrelsens afgørelse, jf. [P 14/94](#).

Der er dog en grænse. I [23/04201](#) afviste nævnet den subsidiære påstand om hjemvisning, fordi styrelsen allerede havde redegjort for, at samtlige krav manglede nyhed og/eller væsentlig adskillelse over for det pågældende modhold – hjemvisning ville da være formålsløs. Tilsvarende afviste nævnet i [22/15878](#) at hjemvise på grundlag af tre subsidiære kravsæt, der aldrig havde været indleveret i sagen, og som enten manglede basis eller var teknisk trivielle.

LOV	Patentloven § 8, stk. 2	Patentloven § 23, stk. 3	Patentloven § 24
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om patent på metode til styring af lastorientering i kraner grundet tvivl om opfindelseshøjde		
	29.08.2024		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilladelig udvidelse		
	14.06.2024		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldiggørelse af patent på stjernerenser grundet manglende nyhed og forudgående offentliggørelse		
	26.02.2024		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets hjemvisning af sag om administrativ omprøvning af patent på indvendige posere til taner		
	16.04.2020		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på trådløst radiokommunikationssystem til forbrugsmålere pga. manglende opfindelseshøjde		
	14.04.2020		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af indsigelsessag om patent på C-åg til håndtering af vindmøllevinger grundet ny dokumentation		
	01.03.2018		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning til fornyet behandling af patent på radiokommunikationssystem til forbrugsmålere (PR 177624)		
	23.06.2017		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om sikring af vandforsyning til brandslanger pga. nye beviser for offentlig tilgængelighed		
	06.09.2016		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om patent på pelt board (tane) til minkskind grundet nye beviser og manglende behandling af indsigelsesgrunde		
	19.05.2016		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemsendelse af sag om elektronisk styret brænder til fornyet behandling efter fremkomst af nyt modhold		
	01.04.2016		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om telemedicinsk enhed grundet formelle mangler og uklarheder i teknisk vurdering		
	13.11.2014		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Patent på NMRI-kontrastmidler: Omfanget af sandsynliggørelse for kemiske forbindelser		
	14.02.2001		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Tilbagesendelse af patentansøgning om rustbeskyttelsesmiddel til Patentdirektoratet efter ny dokumentation for teknisk effekt		
	29.01.1999		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om opfinderisk enhed for kemiske mellemprodukter til fremstilling af 3-methylthiophen-2-carboxaldehyd		
	20.05.1998		

Harmonisering med EPO og betydningen af parallelle udenlandske afgørelser

Fordi [Patentloven § 2](#) siden lovændringen i 1977 udtrykkeligt er harmoniseret med Den Europæiske Patentkonventions artikel 54 og 56 – forarbejderne taler om at "harmonisere grundlaget for patenterbarhedsvurderingen med bestemmelsen i artikel 56 i konventionen om europæiske patenter" – tillægger Ankenævnet for Patenter og Varemærker EPO's vurderinger reel vægt.

EPO-patent som støtte for patenterbarhed. I [AN 1999 00073](#) hjemviste nævnet zeolit-ansøgningen til udstedelse og lagde udtrykkeligt vægt på, "at det fremlagte kravsæt var ækvivalent med det patent, som klageren allerede havde opnået hos den Europæiske Patentmyndighed (EPO)". Klageren havde anført, at styrelsen burde have fulgt EPO's praksis på det snævre zeolit-område. På samme måde bemærkede nævnet i [AN 2012 00002](#), at EPO var nået til samme konklusion om opfindelseshøjden under inddragelse af lignende teknik.

EPO-afgørelse imod patentet vejer lige så tungt. I [AN 2020 00007](#) om taner til minkskind fremlagde indsigeren under ankesagen en EPO-afgørelse om et tilsvarende europæisk patent, hvor EPO havde fundet, at opfindelsen manglede opfindelseshøjde – stik modsat den danske styrelses vurdering på et næsten identisk faktisk grundlag. Nævnet fremhævede netop denne afgørelse som "[s]ærligt vægtig" og hjemviste sagen.

EPO's Boards of Appeal-praksis som fortolkningsbidrag. I [23/04201](#) inddrog både styrelsen og nævnet en række T-afgørelser fra EPO's Boards of Appeal om, hvornår der foreligger en eksplicit eller implicit fortrolighedsaftale, ved fortolkningen af "almindeligt tilgængeligt" i [Patentloven § 2, stk. 2](#). Også parterne påberåber sig rutinemæssigt EPO-praksis – fx henvisningen til EPO's Guidelines i [22/15878](#) og til EPO-praksis om "the inescapable trap" i [AN 2006 00046](#).

Men et udenlandsk patent er ikke i sig selv nok. Nævnet er ikke bundet. I [AN 2017 00017](#) henviste patenthaveren til, at EPO havde udstedt et tilsvarende europæisk patent, men det førte ikke til opretholdelse – sagen blev hjemvist på grund af nyt dokumentationsmateriale. Og i [AN 2017 00027](#) kunne klagerens henvisning til, at lignende patenter var meddelt i udlandet, ikke opveje, at opfindelsen stred mod termodynamikkens hovedsætninger.

LOV	Patentloven § 2, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilsadelig udvidelse	14.06.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldiggørelse af patent på stjernerenser grundet manglende nyhed og forudgående offentliggørelse	26.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod patent på taner til minkskind: Spørgsmål om opfindelseshøjde ved forlængelse af standardmål	27.04.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på patentansøgning om mekanisk/elektronisk reaktor grundet modstrid med termodynamikkens love og manglende nyhed	24.08.2018
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af indsigelsessag om patent på C-åg til håndtering af vindmøllevinger grundet ny dokumentation	01.03.2018
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omstødelse af ugyldighedsafgørelse for patent på termisk inaktivering af skimmelsvamp i bygninger	21.05.2013
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets afgørelse om hjemsendelse af patentag vedrørende kørestol med svingbart ryglæn	20.02.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om patentérbarhed af nyt krystallinsk materiale (zeolit) efter afslag fra Patent- og Varemærkestyrelsen	14.03.2003

Sagsgang ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker: frister, § 10 gebyrer og retsvirkninger

Indsigelse ved styrelsen. Efter [Patentloven § 21, stk. 1](#) kan **enhver** fremsætte indsigelse mod et meddelt patent. Indsigelsen skal være begrundet og komme frem til patentmyndigheden inden **9 måneder** fra bekendtgørelsen af patentmeddelelsen, ledsaget af gebyr. Indsigelsesgrundene er udtømmende opregnet i [§ 21, stk. 2](#): manglende opfyldelse af §§ 1-2, utilstrækkelig beskrivelse, eller at genstanden går ud over ansøgningens indhold. Efter [§ 23, stk. 3](#) kan styrelsen erklære patentet ugyldigt eller opretholde det i uændret eller ændret form; er patenthaveren ikke enig i den ændrede form – eller betales publiceringsgebyret ikke – erklæres patentet ugyldigt, jf. [§ 23, stk. 4](#) og [Patentbekendtgørelsen § 53](#). Efter udløbet af indsigelsesfristen kan enhver i stedet begære **administrativ omprøvning**, hvor afgørelsesmulighederne følger [§ 53 d](#).

Klage til Ankenævnet. Fristen er kort og absolut. Efter [Patentloven § 25, stk. 1](#) skal klagen indgives **senest 2 måneder** efter, at styrelsen har underrettet den pågældende om afgørelsen, og klagegebyret skal betales inden samme frist – sker det ikke, **skal** klagen afvises. Klagegebyret udgør efter [Bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 8, stk. 4](#) 8.000 kr. i patentsager og 5.000 kr. i brugsmodelsager. Efter [§ 8, stk. 7](#) tilbagebetales gebyret ved afvisning, og nævnet kan bestemme hel eller delvis tilbagebetaling, når klageren får medhold – hvilket skete i både [AN 2005 00008](#) og [AN 2017 00002](#).

En forkert klagevejledning kommer klageren til gode: i [AN 2006 00013](#) havde styrelsen angivet en ankefrist på seks måneder i stedet for de lovbestemte to, og nævnet behandlede en anke indgivet efter fire måneder som rettidig.

Tilbagetagelse af klagen. Efter [Patentloven § 24, stk. 1](#), sidste punktum, kan klagen alligevel prøves, når særlige grunde foreligger. Nævnet foretager en reel vurdering, men bar tærsklen er høj – i både [AN 1996 00046](#) om et mælkebehandlingsanlæg og [AN 1998 00078](#) om en indretning til pakning af træer fandt nævnet, at der ikke forelå sådanne særlige grunde, og styrelsens afgørelse blev stående.

Retsvirkning og domstolsprøvelse. Nævnets afgørelser er bindende og endelige i det administrative system: efter [Patentloven § 25, stk. 2](#) kan de ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Efter [§ 25, stk. 3](#) er den administrative rekurs obligatorisk – en styrelsesafgørelse, der kan påklages til nævnet, kan som udgangspunkt ikke indbringes for domstolene, før nævnets afgørelse foreligger. Søgsmål til prøvelse af en afgørelse, hvor nævnet afslår en ansøgning eller erklærer et patent ugyldigt, skal anlægges **inden 2 måneder** efter underretningen. Uafhængigt heraf kan et patent til enhver tid kendes ugyldigt ved dom efter [§ 52](#).

Kommende gebyrændringer. Patentlovens gebyrbestemmelser er ændret ved **en ændringslov af 30. december 2025 om ændring af patentloven og forskellige andre love**, der trådte i kraft den 1. januar 2026, men endnu ikke er konsolideret ind i lovbekendtgørelsen. Ændringen hæver bl.a. gebyret for indsigelse mod et meddelt patent fra 2.500 kr. til 3.000 kr., jf. [§ 100](#), og gebyret for begæring om administrativ omprøvning fra 7.000 kr. til 8.400 kr. Ansøgningsgebyret hæves fra 3.000 kr. til 3.600 kr., jf. [§ 98](#), og årsgebyrerne i [§ 99](#) er nyaffattet med forhøjede beløb. Gebyrniveauet i §§ 98-103 angives fremover som 2026-niveau.

LOV

[Patentloven § 21, stk. 1, 2](#)

[Patentloven § 23, stk. 3](#)

[Patentloven § 24, stk. 1](#)

[Patentloven § 25, stk. 1-3](#)

[Patentloven § 52, stk. 1](#)

[Patentloven § 53d](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet for Patenter og Varemærker omstøder afslag på tilbagebetaling af genoptagelsesgebyr 01.09.2017

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på patent trods sproglige unøjagtigheder i beskrivelsen 09.01.2007

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet hjemviser sag om støttearrangement til læsejl pga. manglende mundtlig forhandling	13.12.2005
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Sag om tilbagetagelse af klage vedrørende patent på mælkebehandlingsanlæg	15.10.1999
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Klage over patent på indretning til pakning af træer bortfalder efter tilbagetagelse	13.10.1999

§ 11 Sammenhængen med domstolspraksis om patentgyldighed

Patentgyldighedsspørgsmål prøves i Danmark ad to spor: den administrative vej (styrelsen → Ankenævnet for Patenter og Varemærker) og domstolsvejen efter [Patentloven § 52](#), typisk ved Sø- og Handelsretten som specialiseret ret. Byretterne spiller ingen selvstændig rolle i den materielle gyldighedsprøvelse; det eneste byrets-materiale, der er fremkommet, er en omkostningskendelse i en fogedsag om patentkrænkelser, [FS-8608/2008-KBH](#), hvor ugyldighedsindsigelsen aldrig blev realitetsbehandlet.

Højesteret anlægger den samme strenge opfindelseshøjdestandard som nævnet. I [U.2014.1765H](#) om en affaldssæk med indvendig fyldelinje stadfæstede Højesteret Sø- og Handelsrettens flertals dom om ugyldighed: at anbringe en fyldegrænsemærkning på indersiden af sækken var en løsning, der naturligt ville indskyde sig for fagmanden, og der forelå ingen teknisk udfordring eller overraskende effekt. Førsteinstansen findes i [T-66-07](#). Resultatet svarer nøje til nævnets linje i [AN 2005 00011](#) og [M. 2/86](#). På nyhedssiden bekræftede Højesteret i [Sag 257/2013](#) (Tesa-reolen), at et modhold, der var gjort almindeligt tilgængeligt før prioritetsdagen, er nyhedsskadeligt, og at registreringen heller ikke kunne opretholdes med et ændret kravssæt.

Sø- og Handelsretten arbejder med samme kombinationsstandard. I [T-19-13](#) blev et patent på et transportbånd med svingbare medbringere kendt ugyldigt, fordi kombinationen af en tysk brugsmodel og modpartens eget patent gjorde opfindelsen nærliggende – mens den parallelle brugsmodel blev opretholdt, da frembringelseshøjde er et lavere krav end opfindelseshøjde. Omvendt blev patenter opretholdt som gyldige i [BS-20549/2021-SHR](#) om råmælkspøser og i [T-14-14](#) om moppebetræk. I [BS-39235/2021-SHR](#) om $\pm$ amylase-varianter blev nyhedskravet anvendt med samme objektivitet som i nævnets praksis: da der var tale om produktkrav, kunne de funktionelle egenskaber ved en tidligere offentliggjort variant lægges til grund, selv om egenskaberne først var påvist efter prioritetsdatoen.

Gyldighedsformodningen i forbudssager. I forbudssager efter [Retsplejeloven § 413](#) prøves gyldigheden kun summarisk, men kan blive afgørende. Østre Landsret stadfæstede i [BS-13247/2023-OLR](#) et forbud, fordi den generiske producent ikke havde afkræftet formodningen for gyldigheden, og fordi EPO's prøvelse i to instanser ikke var klart fejlagtig. Modsat ophævede landsretten i [BS-13527/2025-OLR](#) forbuddene mod generisk dimethylfumarat, fordi gyldighedsformodningen var bortfaldet. Kendelsen er den mest udførlige danske stillingtagen til, hvornår post-publicerede data må inddrages ved opfindelseshøjdevurderingen, og bygger direkte på EPO Enlarged Board of Appeal-sagen G 2/21:

Det vil stride mod det af Enlarged Board of Appeal i sag G 2/21 og i efterfølgende praksis fra Technical Boards of Appeal fastslåede om brug af post-publicerede beviser ... hvis det i det foreliggende tilfælde tillades Biogen at anvende de post-publicerede fase III forsøg som (eneste) bevis for opfindelseshøjde ... hvor fagmanden måtte anse det for ikke-plausibelt, at en dosis på 480 mg dagligt ville have forbedret effekt.

Sagen illustrerer også, at en ændret EPO-vurdering i sig selv svækker gyldighedsformodningen – et princip, der spejler nævnets hjemvisning i [AN 2020 00007](#) på grundlag af en modstridende EPO-afgørelse.

Endelig viser [BS-45386/2025-OLR](#), at ny bevisførelse om en parallel europæisk patentansøgning kan svække gyldighedsformodningen betydeligt og føre til delvis ophævelse af et forbud, der var nedlagt i [BS-15935/2025-SHR](#).

Den dybere fremstilling af krænkelse, ækvivalens, midlertidige forbud, vederlag, SPC og arbejdstageropfindelser findes i [patentret](#).

LOV	Patentloven § 2, stk. 1	Patentloven § 52, stk. 1	Retsplejeloven § 413, stk. 1
PRAKSIS			
	Højesteret · Højesterets stadfæstelse af ugyldighed af brugsmodele registrering grundet manglende nyhed (Tesa-reolen)		22.04.2015
	Højesteret · Ugyldighed af patent på affaldssæk med indvendig fyldelinje på grund af manglende opfindelseshøjde		08.05.2014
	Landsretten · Østre Landsret ophæver delvist forbud mod panelbeslag i patentsag mellem Viwa Wood og PVH Production		07.01.2026
	Landsretten · Østre Landsret ophæver midlertidigt forbud mod generisk dimethylfumarat – patent DK/EP 2 653 873 anset for ugyldigt som følge af manglende opfindelseshøjde		18.07.2025
	Landsretten · Forbud mod markedsføring af Fingolimod "Zentiva" stadfæstet		11.07.2023
	Sø- og Handelsretten · Forbudssag om patentrettigheder til panelbeslag for akustikpaneler		26.08.2025
	Sø- og Handelsretten · Patentkrænkelser vedrørende råmælksposer – Gyldighed og krænkelse af patent DK/EP 2355672 T3		14.03.2023
	Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten afviser forbud og påbud i patentsag om $\pm$ amylase-varianter grundet manglende nyhed		12.10.2022
	Sø- og Handelsretten · Patentret: Gyldighed af patent på moppebetæk og krænkelse heraf		23.06.2017
	Sø- og Handelsretten · Ugyldiggørelse af patent og konstatering af krænkelse af brugsmodele vedrørende modulære transportbånd ("Pop-up Flight")		25.11.2015
	Sø- og Handelsretten · Sag om ugyldighed af patent på affaldssæk med indvendig fyldningsstreg		19.09.2012
	Byretten · Kendelse om sagsomkostninger i fogedsag vedrørende patentkrænkelser af lægemiddel.		30.05.2006
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod patent på taner til minkskind: Spørgsmål om opfindelseshøjde ved forlængelse af standardmål		27.04.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på selvåbende kloakbrøndkarm på grund af manglende opfindelseshøjde		23.03.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Klage over afslag på patentansøgning vedrørende en vaske- og tørremaskine til mopper		25.09.1986

Sammenfatning: den røde tråd i Ankenævnets

§ 12 patenterbarhedsprøvelse

Ankenævnet for Patenter og Varemærker prøver patenterbarhed fuldt ud – retligt og teknisk – og tilsidesætter uden tøven styrelsens vurdering i begge retninger. Praksis kan sammenfattes i seks punkter:

- Nyhedsprøvelsen er objektiv og hård.** Formåls- og anvendelsesangivelser i kravet redder ikke et patent, hvis modholdets tekniske træk er de samme, jf. [AN 2008 00016](#) og [22/15878](#). Fortrolighed er en undtagelse, der skal godtgøres – ikke en formodning, jf. [23/04201](#) – mens nominel varemærkebrug og fortrolige kliniske test ikke er offentliggørelse, jf. [P 17/95](#).
- Rutinemæssig teknisk udvikling giver ikke opfindelseshøjde.** Automatisering af en kendt manuel proces ([AN 2000 00053](#)), fiksering af emner på en kendt rotor ([M. 2/86](#)), integration af kendte låseorganer ([AN](#)

2005 00011) eller udeladelse af et procestrin, som fagmanden vidste ville ødelægge den ønskede egenskab (AN 2021 00005) er alle nærliggende.

3. **Uventet effekt og overvundet fordom er de to veje til opfindelseshøjde** – men de skal dokumenteres. Kravene til dokumentation er strengest, når kravomfanget er bredere end de udførte forsøg, jf. AN 2002 00052 og AN 1999 00068, mens en sagkyndig erklæring om branchens faglige fordom kan redde patentet, jf. AN 2012 00002.
4. **Fagmandens generelle viden skal kortlægges konkret.** Nævnet ophæver styrelsens afgørelse, hvis vurderingen alene bygger på patentlytatur uden inddragelse af branchens faktiske viden på prioritetstidspunktet, jf. AN 2018 00019.
5. **Kravsændringer er den hyppigste faldgrube.** Basis skal kunne udledes direkte og utvetydigt, og fjernelse af generelle betegnelser kan udgøre en utilladelig udvidelse, jf. 22/12771 og AN 2014 00034. Derimod er nævnet lempeligt over for rene sproglige unøjagtigheder efter Patentloven § 8, stk. 2, jf. AN 2006 00013.
6. **Nyt materiale under klagesagen betyder hjemvisning, ikke sejr.** To-instansprincippet vejer tungt, jf. AN 2016 00019 og AN 2017 00017 – men den efterfølgende realitetsbehandling kan lige så vel ende med ugyldighed, jf. AN 2018 00022.

Endelig gælder, at de administrative frister er ubønhørlige: 9 måneder for indsigelse efter Patentloven § 21, stk. 1, 2 måneder for klage og gebyrbetaling efter Patentloven § 25, stk. 1, og 2 måneder for søgsmål mod et afslag eller en ugyldiggørelse efter Patentloven § 25, stk. 3.

LOV

Patentloven § 2, stk. 1

Patentloven § 8, stk. 2

Patentloven § 13

Patentloven § 21, stk. 1

Patentloven § 25, stk. 1, 3

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilladelig udvidelse

14.06.2024

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldiggørelse af patent på stjernerenser grundet manglende nyhed og forudgående offentliggørelse

26.02.2024

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af ugyldighed for patent på nervebenudtagningsapparat på grund af manglende nyhed og ulovlig udvidelse

09.02.2023

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster ophævelse af patent på fremgangsmåde til fremstilling af fleksible rør

02.11.2021

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets hjemvisning af sag om administrativ omprøvning af patent på indvendige posere til taner

16.04.2020

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på trådløst radiokommunikationssystem til forbrugsmålere pga. manglende opfindelseshøjde

14.04.2020

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af indsigelsessag om patent på C-åg til håndtering af vindmøllevinger grundet ny dokumentation

01.03.2018

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning til fornyet behandling af patent på radiokommunikationssystem til forbrugsmålere (PR 177624)

23.06.2017

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af patent på rørboks grundet manglende nyhed og ulovlig udvidelse af beskyttelsesområdet

16.12.2015

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omstødelse af ugyldighedsafgørelse for patent på termisk inaktivering af skimmelsvamp i bygninger

21.05.2013

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på spole til affaldsopbevaring grundet manglende nyhed

15.10.2009

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på patent trods sproglige unøjagtigheder i beskrivelsen

09.01.2007

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ugyldiggørelse af patent på selvslående kloakbrøndkarm på grund af manglende opfindelseshøjde	23.03.2005
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på patentansøgning om lægemiddelforbindelser grundet manglende dokumentation for uventet virkning og opfindelseshøjde	17.12.2003
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Patent på fremgangsmåde til affedtning af tarme med automatisk tidsstyring kendt ugyldigt grundet manglende opfindelseshøjde	22.04.2002
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Patent på NMRI-kontrastmidler: Omfanget af sandsynliggørelse for kemiske forbindelser	14.02.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af patent på okklusiv multilagssårforbinding trods indvendinger om manglende basis og opfindelseshøjde	16.01.1998
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Klage over afslag på patentansøgning vedrørende en vaske- og tørremaskine til mopper	25.09.1986

REFERENCE Lovgrundlag 7 paragraffer

Patentloven § 2 stk. 1, 2	Patentloven § 8 stk. 2
Patentloven § 13	Patentloven § 21 stk. 2
Patentloven § 23 stk. 3	Patentloven § 24 stk. 1
Patentloven § 25 stk. 1	

MATERIALE Citerede afgørelser 56 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		2
22.04.2015	Højesterets stadfæstelse af ugyldighed af brugsmodele registrering grundet manglende nyhed (Tesa-reolen)	257-2013
08.05.2014	Ugyldighed af patent på affaldssæk med indvendig fyldelinje på grund af manglende opfindelseshøjde	286-2012
LANDSRETTE · ANKEINSTANS		3
07.01.2026	Østre Landsret ophæver delvist forbud mod panelbeslag i patentsag mellem Viwa Wood og PVH Production	10868-13970
18.07.2025	Østre Landsret ophæver midlertidigt forbud mod generisk dimethylfumarat – patent DK/EP 2 653 873 anset for ugyldigt som følge af manglende opfindelseshøjde	10689-12689
11.07.2023	Forbud mod markedsføring af Fingolimod "Zentiva" stadfæstet	3625-4346
SØ- OG HANDELSRETTE · SPECIALRET		6
26.08.2025	Forbudssag om patentrettigheder til panelbeslag for akustikpaneler	BS-15935/2025-SHR
14.03.2023	Patentkrænkelse vedrørende råmælkposer – Gyldighed og krænkelse af patent DK/EP 2355672 T3	BS-20549/2021-SHR

12.10.2022	Sø- og Handelsretten afviser forbud og påbud i patentsag om ~~α~~ amylase-varianter grundet manglende nyhed	BS-39235/2021-SHR
23.06.2017	Patentret: Gyldighed af patent på moppebetræk og krænkelse heraf	T-14-14
25.11.2015	Ugyldiggørelse af patent og konstatering af krænkelse af brugsmodel vedrørende modulære transportbånd ("Pop-up Flight")	T-19-13
19.09.2012	Sag om ugyldighed af patent på affaldssæk med indvendig fyldningsstreg	T-66-07
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		1
30.05.2006	Kendelse om sagsomkostninger i fogedsag vedrørende patentkrænkelse af lægemiddel.	3599-4312
ANKENÆVN ET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS		43
29.08.2024	Hjemvisning af sag om patent på metode til styring af lastorientering i kraner grundet tvivl om opfindelseshøjde	23/09463
14.06.2024	Ugyldiggørelse af patent på sprederværktøj til vindmøllevinger grundet manglende nyhed og utilladelig udvidelse	22/15878
26.02.2024	Stadfæstelse af ugyldiggørelse af patent på stjernerenser grundet manglende nyhed og forudgående offentliggørelse	23/04201
09.05.2023	Stadfæstelse af patentopretholdelse for vandballon-fyldeapparat i ændret form trods indsigelse om manglende opfindelseshøjde	22/12783
09.02.2023	Stadfæstelse af ugyldighed for patent på nervebenudtagningsapparat på grund af manglende nyhed og ulovlig udvidelse	22/12771
02.11.2021	Ankenævnet stadfæster ophævelse af patent på fremgangsmåde til fremstilling af fleksible rør	AN 2021 00005
27.04.2021	Indsigelse mod patent på taner til minkskind: Spørgsmål om opfindelseshøjde ved forlængelse af standardmål	AN 2020 00007
16.04.2020	Ankenævnets hjemvisning af sag om administrativ omprøvning af patent på indvendige poser til taner	AN 2018 00019
14.04.2020	Ugyldiggørelse af patent på trådløst radiokommunikationssystem til forbrugsmålere pga. manglende opfindelseshøjde	AN 2018 00022
24.08.2018	Afslag på patentansøgning om mekanisk/elektronisk reaktor grundet modstrid med termodynamikkens love og manglende nyhed	AN 2017 00027
14.03.2018	Stadfæstelse af patent på støbt dæksel med påstøbt pakning trods indsigelse om manglende nyhed og opfindelseshøjde	AN 2017 00013
01.03.2018	Hjemvisning af indsigelsessag om patent på C-åg til håndtering af vindmøllevinger grundet ny dokumentation	AN 2017 00017
01.09.2017	Ankenævnet for Patenter og Varemærker omstøder afslag på tilbagebetaling af genoptagelsesgebyr	AN 2017 00002

23.06.2017	Hjemvisning til fornyet behandling af patent på radiokommunikationssystem til forbrugsmålere (PR 177624)	AN 2016 00019
06.09.2016	Hjemvisning af sag om sikring af vandforsyning til brandslanger pga. nye beviser for offentlig tilgængelighed	AN 2015 00033
19.05.2016	Hjemvisning af sag om patent på pelt board (tane) til minkskind grundet nye beviser og manglende behandling af indsigelsesgrunde	AN 2015 00010
01.04.2016	Hjemsendelse af sag om elektronisk styret brænder til fornyet behandling efter fremkomst af nyt modhold	AN 2015 00015
16.12.2015	Ophævelse af patent på rørboks grundet manglende nyhed og ulovlig udvidelse af beskyttelsesomfanget	AN 2014 00034
13.11.2014	Hjemvisning af sag om telemedicinsk enhed grundet formelle mangler og uklarheder i teknisk vurdering	AN 2013 00018
21.05.2013	Omstødelse af ugyldighedsafgørelse for patent på termisk inaktivering af skimmelsvamp i bygninger	AN 2012 00002
10.12.2012	Afgørelse om patentering af forbagt anode til aluminiumfremstilling og kravet om fagmandens udøvelse	AN 2012 00011
22.03.2012	Ugyldiggørelse af patent på enzymer med ændret aktivitet pga. mangelfuld beskrivelse og manglende opfindelseshøjde	AN 2011 00001
26.07.2011	Ugyldighed af patent på bedøvelsesanlæg til slagtedyr som følge af manglende opfindelseshøjde	AN 2010 00012
13.12.2010	Stadfæstelse af patent på reguleringsventil i ændret form efter indsigelse om manglende nyhed og udvidelse	AN 2008 00041
15.10.2009	Ugyldiggørelse af patent på spole til affaldsopbevaring grundet manglende nyhed	AN 2008 00016
25.03.2009	Administrativ omprøvning af patent på bedøvelsesanlæg: Ny dokumentation for offentliggørelse fører til hjemvisning	AN 2008 00022
20.02.2008	Ankenævnets afgørelse om hjemsendelse af patentag vedrørende kørestol med svingbart ryglæn	AN 2006 00046
09.01.2007	Ankenævnet omstøder afslag på patent trods sproglige unøjagtigheder i beskrivelsen	AN 2006 00013
19.07.2006	Stadfæstelse af afslag på patent for kontrol af vandanlæg grundet manglende grundlag i basisdokumenterne	An 2003 00033
13.12.2005	Ankenævnet hjemviser sag om støttearrangement til læsejl pga. manglende mundtlig forhandling	AN 2005 00008
23.03.2005	Ugyldiggørelse af patent på selvlåsende kloakbrøndkarm på grund af manglende opfindelseshøjde	AN 2005 00011
11.01.2005	Stadfæstelse af patent på gyllespreder med kopformede skær trods indsigelse om manglende opfindelseshøjde	AN 2002 00086
17.12.2003	Afslag på patentansøgning om lægemiddelforbindelser grundet manglende dokumentation for uventet virkning og opfindelseshøjde	AN 2002 00052

14.03.2003	Afgørelse om patentérbarhed af nyt krystallinsk materiale (zeolit) efter afslag fra Patent- og Varemærkestyrelsen	AN 1999 00073
22.04.2002	Patent på fremgangsmåde til affedtning af tarme med automatisk tidsstyring kendt ugyldigt grundet manglende opfindelseshøjde	AN 2000 00053
14.02.2001	Patent på NMRI-kontrastmidler: Omfanget af sandsynliggørelse for kemiske forbindelser	AN 1999 00068
15.10.1999	Sag om tilbagetagelse af klage vedrørende patent på mælkebehandlingsanlæg	AN 1996 00046
13.10.1999	Klage over patent på indretning til pakning af træer bortfalder efter tilbagetagelse	AN 1998 00078
23.09.1999	Stadfæstelse af patent for vandingsanlæg til dyrkningsborde trods indsigelse om manglende opfindelseshøjde	AN 1997 00128
29.01.1999	Tilbagesendelse af patentansøgning om rustbeskyttelsesmiddel til Patentdirektoratet efter ny dokumentation for teknisk effekt	P 26/95
20.05.1998	Afgørelse om opfinderisk enhed for kemiske mellemprodukter til fremstilling af 3-methylthiophen-2-carboxaldehyd	P 14/94
16.01.1998	Stadfæstelse af patent på okklusiv multilagssårforbinding trods indvendinger om manglende basis og opfindelseshøjde	P 17/95
25.09.1986	Klage over afslag på patentansøgning vedrørende en vaske- og tørremaskine til mopper	M. 2/86
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
04.06.2024	Kontrolafgift fastholdt for p-billet placeret med bagsiden opad	park-4312

10

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over særpræg og beskrivende varemærker ved Patent- og Varemærkestyrelsens registreringspraksis

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om varemærkelovens § 13, stk. 1, nr. 2 og 3

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 56 afgørelser · 1991-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Manglende fornødent særpræg og beskrivende angivelser er det største enkeltområde i Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis. Nævnet prøver som anden administrativ instans Patent- og Varemærkestyrelsens afslag efter [varemærkeloven § 16, stk. 1](#), jf. [§ 13, stk. 1, nr. 2 og 3](#), og foretager en fuld realitetsprøvelse, hvor mærket vurderes konkret over for hver enkelt vare- og tjenesteydelsesklasse ud fra gennemsnitsforbrugerens opfattelse. Oversigten kortlægger de mønstre, der går igen i nævnets afgørelser – friholdelsesbehovet for geografiske og generiske betegnelser, den restriktive linje over for simple bogstav- og formmærker, den mere lempelige linje over for suggestive mærker og slogans – samt hvordan Sø- og Handelsretten og Østre Landsret har bekræftet og i enkelte tilfælde korigeret nævnets linje.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ankenævnet for Patenter og Varemærker vurderer særpræg konkret i forhold til hver enkelt vare- og tjenesteydelseskategori, hvorfor delvist afslag pr. klasse er det typiske udfald.
- 02** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at vurderingen tager udgangspunkt i den relevante omsætningskreds' forståelse – en fagkreds kan forstå et fagudtryk som beskrivende, hvor den brede forbruger ikke ville.
- 03** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser geografiske betegnelser, når omsætningskredsen med rimelighed kan forvente en forbindelse mellem stedet og varen, og et reelt friholdelsesbehov er dokumenteret.
- 04** Ankenævnet for Patenter og Varemærker accepterer suggestive og tvetydige mærker, herunder slogans, og stiller ikke strengere særprægskrav til slogans end til andre tegn.
- 05** Sammensætning af to beskrivende ord giver kun særpræg, hvis helheden ligger tilstrækkeligt fjernt fra summen af bestanddelene – en grammatisk normal ordsammensætning er beskrivende.

- 06** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser figurmærker, hvor de grafiske elementer er banale eller rent dekorative, fordi eneretten reelt ville svare til eneret til det underliggende bogstav eller ord.
- 07** Vareudstyrs- og formmærker registreres kun, hvis formen afviger væsentligt fra branchens normer og vaner og opfattes som en herkomstangivelse.
- 08** Titler på velkendte H.C. Andersen-eventyr er beskrivende for varer og tjenesteydelser, der kan gengive eller bearbejde eventyret, fordi de tilhører det kulturelle fællesje.
- 09** Ankenævnet for Patenter og Varemærker afviser dokumentation for indarbejdelse, når materialet vedrører et andet mærke end det ansøgte, eller når ansøgeren selv anvender betegnelsen generisk.
- 10** Klage til Ankenævnet for Patenter og Varemærker skal indgives inden 2 måneder med gebyr, klagen har opsættende virkning, og nævnets afgørelse kan ikke påklages til højere administrativ myndighed.
- 11** Domstolsprøvelsen af nævnets afgørelser sker ved Sø- og Handelsretten med anke til Østre Landsret, og søgsmålsfristen er 2 måneder.

Retsgrundlaget: § 13, stk. 1, nr. 2 og 3, og Ankenævnets kompetence efter § 46

Den absolutte registreringshindring findes i [varemærkeloven § 13, stk. 1](#). Bestemmelsen udelukker fire kategorier: tegn der slet ikke kan udgøre et varemærke (nr. 1), mærker der **mangler fornødent særpræg** (nr. 2), mærker der **udelukkende** består af tegn eller angivelser, som i omsætningen kan tjene til at betegne varernes eller tjenesteydernes »art, beskaffenhed, mængde, anvendelse, værdi eller geografiske oprindelse eller tidspunktet for varernes fremstilling eller for præstationen af tjenesteydelsen eller andre egenskaber« (nr. 3), samt mærker der er blevet almindelige artsbetegnelser i daglig sprogbrug (nr. 4).

Undtagelsen står i [§ 13, stk. 2](#): et mærke må ikke udelukkes efter stk. 1, nr. 2-4, hvis det **inden ansøgningsdatoen** som følge af brug har fået fornødent særpræg. Efter [§ 13, stk. 3](#) kan geografiske angivelser derimod uanset nr. 3 udgøre kollektivmærker eller garanti- og certificeringsmærker.

Hjemlen til styrelsens afslag er i dag [§ 16, stk. 1](#), hvorefter Patent- og Varemærkestyrelsen påser, at ansøgningen er i overensstemmelse med bl.a. §§ 12-14. Det er værd at bemærke, at ældre nævnsafgørelser henviser til »§ 20, stk. 2« som afslagshjemmel – det var afslagsbestemmelsen i den tidligere varemærkelov. I den gældende lov angår [§ 20](#) derimod udsættelse af indsigelsessager under forligsforhandlinger, mens registreringen sker efter [§ 23](#). Man kan derfor ikke uden videre overføre paragrafhenvvisningerne fra praksis før 2019.

Lovgivers hensigt fremgår af de oprindelige forarbejder til bestemmelsen (1990 LSF 83, Forslag til varemærkelov):

Stk. 1 og 2 svarer indholdsmæssigt til den gældende lovs § 13 og er i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1 a, b, c og d. Der er ikke tilsigtet nogen ændringer i den gældende retstilstand med den nye formulering; således vil man f.eks. fortsat anse mærker, der udelukkende består af ikke særligt udformede bogstaver eller tal, for at mangle det fornødne særpræg.

Denne EU-retlige forankring er stadig bærende: nævnet fortolker § 13 i lyset af [varemærkedirektivet](#) og EU-Domstolens praksis, navnlig **Windsurfing Chiemsee** (C-108/97 og C-109/97) om geografiske betegnelser, **BABY-DRY** (C-383/99 P) og **BIOMILD** (C-265/00) om ordsammensætninger – se fx [21/11616](#) og [23/13211](#).

Ankenævnets kompetence følger af [§ 46, stk. 1](#) og er nærmere afgrænset i [bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker § 1](#), der oplister nævnets sagsområder – herunder varemærker, jf. varemærkelovens § 46.

LOV

[Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2, 3](#)
[Varemærkeloven § 16, stk. 1](#)
[Varemærkeloven § 20](#)
[Varemærkeloven § 23](#)
[Varemærkeloven § 46, stk. 1](#)

PRAKSIS **Ankenævnet for Patenter og Varemærker** · Afslag på varemærkeregistrering af 'Tilknytningsbaserede Mellemformer' grundet manglende særpræg 23.02.2024

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer 12.04.2022

Ankenævnets prøvelsesintensitet: fuld realitetsprøvelse, delvis omgørelse og hjemvisning

Ankenævnet for Patenter og Varemærker foretager en **fuld realitetsprøvelse** af særprægsspørgsmålet. Nævnet nøjes ikke med en legalitetskontrol af styrelsens skøn, men vurderer selvstændigt, om mærket for de konkrete varer og tjenesteydelser er beskrivende. Det ses tydeligst i de sager, hvor nævnet omgør styrelsen: i [AN 2002 00051](#) tilsidesatte nævnet udtrykkeligt styrelsens restriktive linje for slogans, og i [AN 2019 00001](#) om ordmærket TREETS foretog nævnet sin egen vurdering af, hvad den danske omsætningskreds forstår.

Tre udfaldstyper går igen:

Udfald	Typisk situation	Eksempel
Stadfæstelse	Mærket beskriver en egenskab ved samtlige eller de afslåede varer	23/04690 RETUR
Delvis omgørelse	Mærket er kun beskrivende for en del af varefortegnelsen	22/12750 e-Boks »e«
Hjemvisning	Sagens grundlag er utilstrækkeligt oplyst eller begrundet	AN 2009 00022

Varetilknytningen er afgørende for prøvelsens omfang. I e-Boks-sagen [22/12750](#) delte nævnet varefortegnelsen op: for digitale ydelser i klasse 9, 38 og 42 var figurmærket bestående af et hvidt »e« i en rød firkant beskrivende, mens mærket for »oplagring; sikker opbevaring« i klasse 39 – fysiske ydelser uden logisk forbindelse til »elektronisk« – havde iboende særpræg, og denne del blev hjemvist. Samme opdeling ses i [AN 2007 00030](#) om ATEX, hvor registreringen blev ophævet for teknisk udstyr og undervisning, men opretholdt for underholdning, sport og kulturelle arrangementer.

Nævnet hjemviser, når styrelsens sagsoplysning er utilstrækkelig. I [AN 2009 00022](#) om en sekskantet kageemballage havde styrelsen alene henvist til, at mærket bestod af en gengivelse af emballagen, uden at forklare hvorfor dette medførte manglende særpræg; sagen blev hjemvist, og klagegebyret tilbagebetalt. Tilsvarende blev [AN 2019 00029](#) hjemvist, fordi afgrænsningen af den relevante omsætningskreds ikke var tilstrækkeligt konkret – et forhold nævnet betegner som fundamentalt for sagens udfald.

Nævnet er ikke bundet af, at styrelsen tidligere har offentliggjort mærket. I [22/12724](#) om KØBENHAVNLIV fastslog nævnet, at offentliggørelse efter [§ 18](#) ikke er en endelig registreringsafgørelse, at styrelsen har en »gatekeeperfunktion« underlagt officialmaksimen, og at styrelsen efter [§ 23](#) har ret og pligt til at reagere på absolutte hindringer helt frem til registreringen – også uden bemærkninger fra tredjemand efter [§ 22](#). En ansøger kan derfor ikke have en berettiget forventning om registrering før processens afslutning.

LOV

Varemærkeloven § 13, stk. 1

Varemærkeloven § 18

Varemærkeloven § 22

Varemærkeloven § 23

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	17.11.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser	09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af delvist afslag på varemærket KØBENHAVNLIV	13.06.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen	10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på varemærket TREETS: Ordet anses ikke for tilstrækkeligt kendt i Danmark til at være deskriptivt	28.06.2019
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om varemærkere registrering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	08.02.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ ophævelse af varemærket "ATEX" grundet manglende særpræg	28.02.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet anerkender særpræg for sloganet "WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?"	12.05.2003

§ 3 Hvad Ankenævnet for Patenter og Varemærker lægger vægt på ved særprægsvurderingen

På tværs af afgørelserne træder fem faktorer frem som udslagsgivende.

1. Den relevante omsætningskreds' forståelse. Nævnet fastlægger først, hvem mærket henvender sig til, og prøver dernæst mærket mod dennes sprogforståelse. I [23/13211](#) om »Tilknytningsbaserede Mellemformer« bemærkede nævnet indledningsvis, at vurderingen efter [§ 13, stk. 1, nr. 3](#) skal foretages ud fra omsætningskredsens forståelse af de omfattede ord, og fastslog, at kredsen hovedsageligt bestod af pædagoger eller personer med pædagogisk indsigt – for hvem »mellemformer« er et velkendt fagbegreb. Omvendt førte den samme test til registrering i [AN 2019 00001](#):

Ankenævnet finder imidlertid ikke, at 'treat' eller 'treats' er et så almindeligt brugt ord i Danmark, at disse betydninger er kendte af den relevante omsætningskreds, hvorfor varemærket har det for registrering af de i klasse 30 ansøgte varer nødvendige særpræg.

Fremmedsprogede ord vurderes altså efter deres faktiske udbredelse i Danmark. Engelsk anses gennemgående for kendt – jf. [V 13/97](#) om POCKET og [V 7/90](#) om ACTION – og også tysk, jf. [AN 2021 00012](#), hvor »KINDER« blev anset for almindeligt kendt i betydningen »børn«.

2. Bindingen til den konkrete varefortegnelse. Nævnet understreger gentagne gange, at ords flertydighed i almensproget er uden betydning, når konteksten er fastlagt af varefortegnelsen. I [22/12721](#) om VALBYLIV

afviste nævnet klagerens argument om, at »liv« kan betyde energi eller aktivitet: betydningen bestemmes af de ansøgte klasser (medier og publikationer), hvor det utvivlsomt læses som nyheder om livet i Valby.

3. Hvad markedet angiver om varen. Nævnet har accepteret et bredt spektrum af »egenskaber« som beskrivende: format (V 13/97, POCKET = lommestørrelse), ydre fremtræden (V 26/89, DEN RØDE SERIE), anvendelsestidspunkt (V 46/90, LørdagsKylling), publikationers emne (22/12719, NORDVESTLIV), teknisk standardoverholdelse (AN 2007 00030, ATEX) og endda en handelsvilkårsegenskab: i 23/04690 fandt nævnet, at »RETUR« beskriver en egenskab ved samtlige detailhandelsydelser i klasse 35, nemlig muligheden for at returnere de købte varer.

4. Friholdelsesbehovet. Nævnet vurderer, om betegnelsen skal forblive frit tilgængelig for andre erhvervsdrivende. I AN 2000 00059 om DJURS udtalte nævnet:

Ankenævnet finder det således dokumenteret, at der er et reelt friholdelsesbehov for betegnelsen DJURS til brug for enhver interesseret. Netop det friholdelsesbehov, som må antages at være baggrunden for særprægs-bestemmelserne i Varemærkeloven § 13.

5. Branchesædvane. Nævnet lægger vægt på, hvordan betegnelser faktisk anvendes i branchen. I bydelnavn-sagerne var det afgørende, at det inden for medie- og informationsbranchen er sædvanligt at angive geografiske områder i forbindelse med nyhedsformidling, jf. 22/12720. Modsat kan branchevilkår tale for særpræg: i AN 2003 00010 tillagde nævnet det vægt, at der var tale om et marked (tobak), hvor udviklingsmulighederne på grund af restriktioner er begrænsede.

Derimod tillægger nævnet **udenlandske registreringer** begrænset vægt. I V 42/97 om HAVANA blev henvisningen til registreringer i en række andre lande afvist med, at særprægsvurderingen foretages nationalt. Registreringer i udlandet kan dog indgå som et støttmoment, jf. AN 1998 00121 om HAPPY BIRTHDAY og AN 2001 00002 om DRESSMART.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkere registrering af "Tilknytningsbaserede Mellemformer" grundet manglende særpræg	23.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	17.11.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'NØRREBROLIV' på grund af beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af det figurative varemærke KINDER grundet manglende særpræg	12.08.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet omstøder afslag på varemærket TREETS: Ordet anses ikke for tilstrækkeligt kendt i Danmark til at være deskriptivt	28.06.2019
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Administrativ ophævelse af varemærket "ATEX" grundet manglende særpræg	28.02.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særprægsvurdering af et tredimensionelt varemærke i form af et ottekantet cigarettui med farveornamentik	12.01.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov	07.05.2002

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for ordmærket DRESSMART	24.09.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · HAPPY BIRTHDAY anerkendt som varemærke for tasker – Patentankenævnet omgør afslag om manglende særpræg	15.05.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket HAVANA grundet geografisk beskrivende karakter	21.05.1999
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket "POCKET" grundet manglende særpræg	29.01.1999
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærkere registrering af 'LørdagsKylling Natur' nægtet – manglende særpræg trods langvarig indarbejdelse	20.03.1992
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket ACTION for møbler grundet manglende særpræg	26.06.1991
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Nægtelse af varemærkere registrering for 'DEN RØDE SERIE' på grund af manglende særpræg	26.06.1991

§ 4 Geografiske betegnelser og friholdelsesbehovet

Geografiske angivelser udgør den største enkeltgruppe i nævnets § 13-praksis. Udgangspunktet er **Windsurfing Chiemsee**-doktrinen: registrering skal nægtes, hvis det med rimelighed kan forudses, at omsætningskredsen vil opfatte betegnelsen som varernes geografiske oprindelsessted – også for fremtiden.

Nævnet anvender doktrinen bredt. I [21/11616](#) stadfæstede nævnet afslaget på Louis Poulsens ordmærke KØBENHAVN for belysningsarmaturer i klasse 11 med henvisning netop til Windsurfing Chiemsee. Nævnet lagde vægt på, at betegnelsen af omsætningskredsen kan blive opfattet som en angivelse af, at varerne er produceret, udviklet eller designet i København, og afviste også den subsidiære påstand om registrering alene for udendørsbelysning.

Landenavne behandles endnu strengere. I [AN 2008 00005](#) om TOGO stadfæstede et flertal på tre af fire nævnsmedlemmer afslaget med den begrundelse, at landenavne som udgangspunkt mangler særpræg, **uanset landets nuværende kendskabsgrad eller industrielle status**. Mindretallet ville have krævet en konkret vurdering af, om danske forbrugere ville opfatte TOGO som oprindelsesbetegnelse for kiks og spiseis. Afgørelsen er et af de klareste eksempler på, at nævnet lader friholdelseshensynet slå igennem på bekostning af den konkrete forbrugeropfattelse ved landenavne.

Mønstret gentager sig i mindre skala:

- **Sammensætning af stednavn og fællesnavn.** I [AN 1997 00655](#) om BANDHOLM BROEN udtalte nævnet: »Ankenævnet finder, at mærket er sammensat af et stednavn og et ord, der bl.a. betegner en anløbsplads eller mole. Mærket må derfor anses for at angive varernes og tjenesteydelsernes geografiske oprindelse eller stedet for tjenesteydelsernes præstation.« At Bandholm kun har ca. 700 indbyggere ændrede ikke resultatet.
- **Stednavn plus ydelsesbetegnelse.** I [23/10465](#) om YOGA AMAGER lagde nævnet vægt på, at alle de ansøgte ydelser relaterede sig direkte til yoga, og at kombinationen ville blive opfattet som en beskrivelse af ydelsernes art og geografiske placering. Styrelsen havde anført, at forbrugeren i sit valg af sted lægger vægt på angivelsen »Yoga Amager«, fordi det har stor indflydelse på transporttiden.

- **Bydelsnavn plus »liv« i mediebranchen.** Serien [22/12718 VANLØSELIV](#), [22/12719 NORDVESTLIV](#), [22/12720 NØRREBROLIV](#), [22/12721 VALBYLIV](#) og [22/12724 KØBENHAVNLIV](#) – alle afgjort samme dag og alle stadfæstet – udgør nævnets mest udførlige behandling af friholdelseshensynet i en bestemt branche. Nævnet fastslog, at der i mediebranchen gælder et **særligt friholdelseshensyn til by- og stednavne**, fordi det er sædvane at identificere nyhedsmedier ud fra deres geografiske dækningsområde.

Verdenskendte stednavne monopoliseres ikke. I [V 42/97](#) om HAVANA udtalte nævnet:

Navnet Havana må anses for at være en af de mest kendte geografiske betegnelser i verden, især i relation til tobaksvarer. En registrering ville give klageren en eneret, der kunne hindre andre producenter fra samme område i at angive deres varers retmæssige oprindelse på en naturlig måde.

At friholdelsesbehovet skal være **reelt og dokumenteret** viser DJURS-sagen [AN 2000 00059](#): styrelsen fremlagde udskrifter fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der viste, at et stort antal virksomheder i området benyttede ordet DJURS i deres selskabsnavn. Det er den type konkrete dokumentation, nævnet efterspørger.

Geografisk beskrivende betegnelser kan derimod fungere som kollektiv- eller garantimærker, jf. [§ 13, stk. 3](#) – en vej ansøgere sjældent benytter i de påklagede sager.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 3	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af "YOGA AMAGER" grundet beskrivende karakter	07.12.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket "VANLØSELIV" grundet beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'NØRREBROLIV' på grund af beskrivende karakter	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af delvist afslag på varemærket KØBENHAVNLIV	13.06.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer	12.04.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket TOGO som varemærke grundet manglende særpræg	22.10.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov	07.05.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket "BANDHOLM BROEN" pga. manglende særpræg og beskrivende karakter	13.09.1999
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket HAVANA grundet geografisk beskrivende karakter	21.05.1999

Sammensatte ord og neologismer: grænsen mellem beskrivende og suggestivt

Nævnet anvender **BIOMILD**-testen på ordsammensætninger: sammensætningen af to beskrivende ord tilfører i udgangspunktet ikke særpræg, medmindre den skaber et indtryk, der ligger tilstrækkeligt fjernt fra den blotte

sammenlægning af angivelserne – altså er »mere end summen af bestanddelene«. Testen blev udtrykkeligt anvendt i [23/13211](#), hvor nævnet konkluderede:

De to ord "tilknytningsbaserede" og "mellemformer" er således hver for sig egnet til at beskrive egenskaberne ved de ansøgte tjenesteydelser, og ankenævnet finder, at dette også er tilfældet for sammensætningen af de to ord som i det ansøgte mærke VA 2023 01057 Tilknytningsbaserede Mellemformer <w>.

At et ord er **selvopfundet** eller ikke findes i ordbøger, er ikke i sig selv tilstrækkeligt. Det er en gennemgående og for ansøgere overraskende linje:

- [AN 2017 00023](#) KEGTAILS: »På linje med at mocktails er en betegnelse for alkoholfrie cocktails, er kegtails en naturlig betegnelse for cocktails på fad. KEGTAILS vil derfor ikke opfattes som en oprindelsesangivelse for en erhvervsdrivende, men som en oplysning om varens art.«
- [23/02419](#) LEGESKUM: et sammensat navneord dannet efter almindelige danske grammatiske regler med det semantiske indhold »skum til at lege med« – en artsangivelse, uanset at ansøgeren selv havde skabt ordet i 2016.
- [AN 1996 00625](#) BABY DRY: nævnet fandt, at mærket består af angivelser, der tjener til at betegne varens anvendelse, og erklærede registreringen ugyldig for bleer.

Omvendt registreres mærker, der kræver en tankemæssig mellemregning. I [AN 2001 00002](#) om DRESSMART fandt nævnet mærket suggestivt og ikke beskrivende – styrelsen trak endda selv sin modstand tilbage under ankesagen. Samme resultat i [AN 1998 00121](#) om HAPPY BIRTHDAY for tasker.

Særligt oplysende er sammenligningen mellem to sager om sammensætninger med et handelsbegreb: [AN 2003 00054](#) om KØB OG BYG blev afslået for ejendoms- og byggevirkksomhed, mens den grammatisk usædvanlige gentagelse i figurmærket PASTA PASTA blev anset for at have særpræg, jf. [An 2002 00068](#).

Endelig er **degeneration** en selvstændig problemstilling under [§ 13, stk. 1, nr. 4](#). Nævnet stiller strenge krav til at statuere, at et mærke er blevet en almindelig artsbetegnelse. I [AN 2001 00070](#) om GSM udtalte nævnet:

Selv om mærket GSM kan anses for indarbejdet her i landet, finder ankenævnet ikke dokumentation for, at mærket skulle være en generisk betegnelse, eller at mærket skulle være degenereret.

Det var afgørende, at indehaveren aktivt havde kontrolleret brugen gennem varemærkelicenser til de fire danske mobiloperatører. Modsat i [AN 2002 00083](#) om LABNE, hvor ordet blev dokumenteret som generisk artsbetegnelse for en drænet yoghurtost, og i [V 46/90](#) om LørdagsKylling Natur, hvor det talte imod ansøgeren, at denne ikke havde skredet ind over for tredjemands brug af betegnelsen.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af "Tilknytningsbaserede Mellemformer" grundet manglende særpræg	23.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter	20.09.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	02.03.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket KØB OG BYG for ejendoms- og byggevirkksomhed grundet manglende særpræg	03.06.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærket LABNE ophæves for ost og mælkeprodukter pga. manglende særpræg og vildledning	11.12.2003

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af varemærket GSM: Særpræg og spørgsmålet om degeneration	14.10.2002
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for ordmærket DRESSMART	24.09.2001
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · HAPPY BIRTHDAY anerkendt som varemærke for tasker – Patentankenævnet omgør afslag om manglende særpræg	15.05.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · BABY DRY-varemærke nægtet registrering: Beskrivende betegnelse for bleer mangler særpræg	15.02.2000
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Varemærkeregistrering af 'LørdagsKylling Natur' nægtet – manglende særpræg trods langvarig indarbejdelse	20.03.1992

§ 6 Slogans og anprisende udtryk: nævnets mere lempelige linje

Slogans kan registreres, jf. den grundlæggende afgrænsning i [varemærkeloven § 2](#), hvorefter et varemærke kan bestå af »alle tegn«, når de er egnede til at adskille en virksomheds varer eller tjenesteydelser fra andres og kan gengives præcist i registeret.

På dette område har Ankenævnet for Patenter og Varemærker gentagne gange korigeret Patent- og Varemærkestyrelsens restriktive praksis. Den principielle udtalelse findes i [AN 2002 00051](#) om Deutsche Banks slogan WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?, hvor nævnet indledningsvis fastslog, at der **ikke skal gælde strengere krav for slogans end for andre typer varemærker**:

Ankenævnet anser ikke det omtvistede slogan – Where is the next opportunity? – for at være deskriptivt, men tværtimod temmelig tvetydigt. Ankenævnet finder, at det er et tankevækkende slogan for bankvirksomhed og finansielle ydelser. Brugt tilstrækkeligt ofte vil det kunne give mærkeindehaverens virksomhed en ganske markant profil i kundernes bevidsthed.

Nævnet lagde her vægt på, at der ikke forelå beviser for, at udtrykket var almindeligt anvendt i reklamer eller forretningsmeddelelser inden for de relevante brancher – et konkret bevistema, styrelsen ikke havde dækket.

Samme linje i [AN 2001 00013](#) om Lancômes TRO PÅ SKØNHEDEN, hvor styrelsen havde afslået med henvisning til et friholdelsesbehov:

Ankenævnet kan tilslutte sig klagers synspunkter om, at mærket er suggestivt og ikke mindst i den givne sammenhæng præsenterer en særpræget ordsammenstilling, for hvilken der ikke er noget friholdelsesbehov.

At et slogan er **anprisende**, er heller ikke i sig selv diskvalificerende. I [AN 2004 00024](#) om Diners Clubs FOR DIG SOM KRÆVER LIDT MERE udtalte nævnet:

Selvom det omhandlede varemærke kan antyde, at Diners Clubs varer og tjenesteydelser er bedre end konkurrenternes tilsvarende ydelser og derved anprisende, siger mærket intet om på hvilken måde, ydelserne er bedre, og mærket kan lige så vel antyde, at Diners Club ikke bare tilbyder betaling og kredit, men også andre – uspecificerede – tjenesteydelser (så som adgang til VIP lounges, rabat på andres varer eller ydelser).

Mønstret er dermed: nævnet spørger, om sloganet siger noget **konkret og efterprøveligt** om varen. Gør det ikke det – fordi det er tvetydigt, uspecificeret eller kræver fortolkning – har det særpræg. Domstolene har trukket samme grænse den anden vej: i [V-46-00](#) fandt Sø- og Handelsretten, at NICE PRICE manglede særpræg og ikke var indarbejdet – sloganet sagde her netop noget konkret om varen (prisen).

PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Manglende særpræg for "NICE PRICE" som ordmærke – Varemærkeret	10.01.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særpræg ved varemærket "FOR DIG SOM KRÆVER LIDT MERE" til betalingskort og finansielle tjenester	27.08.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet anerkender særpræg for sloganet "WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?"	12.05.2003
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af varemærket "TRO PÅ SKØNHEDEN" som slogan for kosmetikprodukter	13.03.2002

§ 7 Simple figur- og bogstavmærker: eneret til et bogstav accepteres ikke

Forarbejderne til § 13 forudsatte allerede i 1990, at mærker bestående af »ikke særligt udformede bogstaver eller tal« mangler fornødent særpræg. Ankenævnet for Patenter og Varemærker håndhæver dette konsekvent og spørger, om den grafiske udformning tilfører noget ud over det banale.

Den ledende nyere afgørelse er e-Boks-sagen [22/12750](#). Mærket bestod af et hvidt bogstav »e« i en rød firkant med afrundede hjørner. Nævnet fandt, at bogstavet »e« i den digitale sektor opfattes som forkortelse for »elektronisk«, og at mærkets enkelhed svarer til standardudformningen af app-ikoner:

Ankenævnet finder ligeledes, ligesom styrelsen, at den eneret, der måtte tildeles det ansøgte varemærke uden krav om indarbejdelse vil kunne sidestilles med en eneret til bogstavet "e" i sig selv.

Dette **eneretsargument** er nævnets centrale ræsonnement på området: spørgsmålet er ikke blot, om mærket er pænt eller genkendeligt, men om registreringen reelt ville give én aktør monopol på et frit tegn.

Samme test anvendes på figurmærker med beskrivende ordelement. I [AN 2021 00012](#) om Arla Foods' figurmærke KINDER var ordelementet beskrivende (»børn«) for varer rettet mod børn, og nævnet fandt, at de klare farver, den blå baggrund og »bobleeffekten« i bogstaverne udelukkende associerede til et barnligt og let univers og dermed var af rent dekorativ karakter. De grafiske elementer kunne derfor ikke opveje den beskrivende tekst.

Omvendt viser [AN 1998 00505](#) om BRANDS, hvad der følger af, at ordelementet er usærpræget: når ordet »brand« mangler særpræg for beklædningsvarer (som synonym for »mærkevare«), kan forvekslelighed kun opstå, hvis mærkerne **i deres helhed** ligner hinanden – beskyttelsesomfanget bliver dermed snævert. Det samme princip om svage mærkers snævre beskyttelsesomfang ses i [AN 2011 00014](#) om Havremøllen over for Havnemøllerne, hvor »Havnemøllerne« havde svagt særpræg for møllerprodukter.

Dekorative elementer på selve varen bedømmes strengt. I [AN 2005 00001](#) om et bolche med rød-hvide hvirvelstriber fandt nævnet, at mærket fremstod som en gengivelse af selve varen og dens dekorative udsmykning – og at særpræg ikke kunne skabes ved den foreslåede begrænsning af varefortegnelsen til netop den beskrevne bolchetype.

LOV	Varemærkeoven § 2	Varemærkeoven § 13, stk. 1	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser		09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af det figurative varemærke KINDER grundet manglende særpræg		12.08.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkereгистраering af stribet bolche-figurmærke grundet manglende særpræg		08.09.2005

§ 8 Form- og vareudstyrsmærker: kravet om væsentlig afvigelse fra branchens normer

Efter [varemærkeloven § 2](#) kan et varemærke bestå af »varens form eller vareemballagens form«, og [bekendtgørelse om ansøgning og registrering m.v. af varemærker § 3](#) opregner de mærketyper, der kan ansøges – herunder formmærke, positionsmærke og mønstermærke. Særprægskravet er dog i praksis vanskeligt at opfylde.

Nævnets standard er formuleret i [AN 1997 00924 \(V 58/97\)](#) om en beholderform:

Det er en forudsætning for registrering af en vareudstyrs karakteristisk form, at den pågældende form har en sådan karakter, at den af den relevante kundekreds opfattes som en angivelse af varens herkomst.

Nævnet tilføjede, at varemærkeretlig beskyttelse af en produktform kræver, at formen **afviger væsentligt fra de normer og vaner, der hersker i den pågældende branche**. En cylindrisk krop med blødt afrundet skulderparti var blot en naturlig og nærliggende variation af eksisterende emballagetyper.

Udfaldene falder i to grupper:

Sag	Form	Udfald	Bærende hensyn
AN 1997 00924 (V 58/97)	Beholder	Afslag	Sædvanlig designvariation
AN 2005 00001	Stribet bolche	Afslag	Dekorativt element, ikke kendetegn
AN 2000 00064	Tandbørste	Omgjort	Nævnet havde ikke set lignende vareudstyr
AN 2003 00010	Ottekantet cigaretetui	Omgjort	Form + farveornamentering på et reguleret marked
AN 2004 00042	Valmuefrøkapsel-chokolade	Omgjort	Usædvanlig form for chokolade
AN 1997 00433	Bodum stempelkande	Omgjort	Massiv dokumenteret indarbejdelse

I cigaretetui-sagen udtalte nævnet:

Ankenævnet finder, at det af WIPO notificerede tredimensionale mærke... på grund af kombinationen af den ottekantede form og farve-ornamenteringer af hvid og udflydende gylden farve og under hensyn til, at der er tale om et marked, hvor udviklingsmulighederne bl.a. på grund af restriktioner er begrænsede, har det til registrering her i landet fornødne særpræg.

Nævnet lægger altså vægt på **kombinationen** af elementer og på de faktiske differentieringsmuligheder i branchen. Hvor markedsføringen er stærkt reguleret, får emballagens form og farve større kendetegnsværdi.

De to parallelle kaffekandesager [AN 1997 00433](#) og [AN 1997 00434](#) viser desuden, at udfaldet kan afhænge af, hvor snævert varefortegnelsen er afgrænset, og hvor stærkt indarbejdelsen er dokumenteret for netop den ansøgte form.

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af sribet bolche-figurmærke grundet manglende særpræg	08.09.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af tredimensionelt figurmærke for chokolade udformet som en valmuefrøkapsel	23.06.2005
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særprægsvurdering af et tredimensionelt varemærke i form af et ottekantet cigaretetui med farveornamentik	12.01.2004
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af en tandbørstes udformning som tredimensionelt varemærke	10.08.2001
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af en beholderform som varemærke grundet manglende særpræg	29.02.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af formen på Bodums stempelkaffekande som tredimensionelt varemærke	16.06.1999
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af stempelkaffekandens form grundet manglende kendetegnsfunktion	16.06.1999

§ 9 Kulturelt fælleseje: H.C. Andersen-doktrinen

En selvstændig og karakteristisk dansk linje i nævnets praksis angår titler, der tilhører det **kulturelle fælleseje**. To sager afgjort samme dag – [AN 2021 00024](#) om »Den lille havfrue« og [AN 2021 00022](#) om »Den grimme ælling« – etablerer doktrinen.

I havfrue-sagen havde RoyalCasino.com Limited ansøgt om ordmærket for spil, software og underholdning. Nævnet udtalte:

Et kendetegn, der indeholder en titel på et velkendt H. C. Andersen eventyr, vil efter ankenævnets opfattelse derfor være beskrivende for sådanne varer og tjenesteydelser, der kan indeholde eller omfatte gengivelser af eller bearbejdnings af hele eller dele af det pågældende eventyr.

Ræsonnementet er en anvendelse af [§ 13, stk. 1, nr. 3](#): titlen angiver produktets **tema eller indhold** – altså en egenskab – og ikke en kommerciel oprindelse. Dertil kommer friholdelseshensynet: andre erhvervsdrivende skal frit kunne bruge titlen til at beskrive indholdet af deres teaterstykker, film eller computerspil.

Afgørelsen illustrerer også nævnets klassevise tilgang. Afslaget ramte klasse 9 (spilsoftware, online computerspil), klasse 28 (spillemaskiner, spil og legetøj) og klasse 41 (underholdnings- og spillekasinovirksomhed), mens mærket blev **godkendt** for klasse 42 (softwaredesign og -udvikling) og klasse 45 (licensgivning af immaterielle rettigheder) – ydelser der ikke i sig selv kan »indeholde« eventyret.

Nævnet afviste i øvrigt klagerens anmodning om mundtlig forhandling, da sagen ansås for tilstrækkeligt oplyst skriftligt.

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1	Varemærkeloven § 16, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'Den lille havfrue' grundet beskrivende karakter for spil og underholdning	06.12.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'Den grimme ælling' for spil og underholdning	06.12.2021

§ 10 Bevis- og dokumentationskrav ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker

Bevisbyrden er delt. **Styrelsen** skal dokumentere, at mærket er beskrivende for den relevante omsætningskreds – og nævnet efterprøver dette dokumentationsgrundlag. **Ansøgeren** har bevisbyrden for, at mærket alligevel har fået særpræg ved brug efter [§ 13, stk. 2](#). Dokumentationskravet er kodificeret i [bekendtgørelse om ansøgning og registrering m.v. af varemærker § 2](#), hvorefter ansøgningen skal indeholde »dokumentation for varemærkets anvendelse, hvis det påberåbes, at det ansøgte varemærke har opnået fornødent særpræg ved brug«.

Styrelsen løfter typisk sin bevisbyrde med objektive materiale, som nævnet accepterer:

- **Ordbogsopslag og sprogbrug.** I [23/04690](#) om RETUR henviste styrelsen til Den Danske Ordbog og til, at ordet anvendes i [forbrugerftaleloven § 22, stk. 4](#).
- **Tredjemands brug i registre.** I [AN 2000 00059](#) om DJURS blev friholdelsesbehovet dokumenteret med selskabsnavne fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.
- **Uafhængige aktørers begrebsbrug.** I [23/13211](#) blev det tillagt vægt, at »mellemformer« bruges beskrivende af Børne- og Undervisningsministeriet, KL og Danmarks Lærerforening samt i faglitteraturen.
- **Journalistisk generisk brug.** I [AN 2017 00023](#) om KEGTAILS var artikler i Politiken og Gaffa, hvor ordet blev brugt som artsbetegnelse, afgørende.
- **Branchesædvane.** I bydelsnavn-sagerne dokumenterede styrelsen, at aviser rutinemæssigt navngives efter dækningsområdet (Skive Folkeblad, Lollands-Posten), jf. [22/12719](#).

På ansøgersiden afviser nævnet konsekvent tre typer af utilstrækkelig dokumentation:

Dokumentation der vedrører et andet mærke. Det klareste eksempel er [22/12750](#), hvor e-Boks fremlagde kendskabsmålinger fra Kantar Gallup med over 99 % kendskab i den danske befolkning, dokumentation for landsdækkende kampagner, sponsorater og placering som app-ikon på millioner af smartphones. Nævnet fandt alligevel ikke indarbejdelse godtgjort, fordi dokumentationen i overvejende grad vedrørte figurmærket **e-Boks** og ikke det isolerede »e«. Samme skæbne fik Procter & Gamble i [AN 1996 00625](#), hvor materialet vedrørte PAMPERS BABY-DRY PLUS og ikke BABY DRY alene.

Ansøgerens egen generiske brug. I [23/02419](#) om LEGESKUM lagde nævnet afgørende vægt på, at klagerens eget markedsføringsmateriale brugte ordet med lille begyndelsesbogstav og i flertal:

Deres legeskum giver uendelige timers leg... læs blandt andet her om deres forskellige legeskum såsom skummøbler.

En omsætning på ca. 11 mio. kr. årligt, over 20.000 følgere på Facebook og landsdækkende forhandlere kunne ikke opveje dette.

Dokumentation der ikke rammer den rette omsætningskreds eller periode. I [AN 2017 00023](#) var perioden fra første kommercielle brug i april 2015 til ansøgningen i juli 2015 for kort, og kendskabet var alene dokumenteret i festivalbranchen, mens den relevante kreds var den brede offentlighed.

At kravet **kan** opfyldes, viser [AN 2020 00025](#) om figurmærket DANÆG, hvor nævnet omgjorde afslaget efter dokumentation for langvarig og intensiv brug, og [AN 1997 00433](#) om Bodums stempelkande, hvor en Gallup-undersøgelse med 67 % genkendelse og salgstal fra 1983-1995 var tilstrækkeligt. Den nærmere behandling af indarbejdelseskravet hører under den selvstændige oversigt [varemaerke-indarbejdelse-dokumentation](#).

Endelig accepterer nævnet ikke henvisning til tidligere registreringer som selvstændigt argument. I bydelsnavn-serien afviste nævnet henvisningerne til »Amagerliv«, »Bolgiv« og »Sundt liv«, fordi ordets

betydning afhænger af den konkrete kontekst og varefortegnelse – og fordi »Amagerliv« kun var registreret efter en begrænsning af varefortegnelsen, jf. 22/12719.

LOV	Forbrugeraftaleloven § 22, stk. 4	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af 'Tilknytningsbaserede Mellemformer' grundet manglende særpræg		23.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter		17.11.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter		20.09.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser		09.05.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter		23.02.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG efter dokumentation for indarbejdelse		07.05.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter		02.03.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov		07.05.2002
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · BABY DRY-varemærke nægtet registrering: Beskrivende betegnelse for bleer mangler særpræg		15.02.2000
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af formen på Bodums stempelkaffekande som tredimensionelt varemærke		16.06.1999

§ 11 Klagebehandling, frister, gebyr og opsættende virkning

Sagsgangen ved Ankenævnet for Patenter og Varemærker er reguleret i [varemærkeloven § 46](#) og [bekendtgørelse om Ankenævnet for Patenter og Varemærker](#).

Efter [§ 46, stk. 1](#) gælder:

- **Klagefrist:** senest 2 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.
- **Gebyr:** klagegebyret skal betales inden samme frist. Sker det ikke, **skal** klagen afvises – der er ingen dispensationsadgang i bestemmelsen.
- **Opsættende virkning:** indbringelse for Patentankenævnet har opsættende virkning.

Efter [§ 46, stk. 2](#) kan nævnets afgørelser ikke indbringes for højere administrativ myndighed. Nævnet er dermed **sidste administrative instans**, og dets afgørelser er bindende for Patent- og Varemærkestyrelsen.

Efter [§ 46, stk. 3](#) kan søgsmål til prøvelse af styrelsens afgørelser, der kan påklages til nævnet, ikke indbringes for domstolene, før nævnets afgørelse foreligger – administrativ rekurs er altså obligatorisk. Søgsmål mod nævnets afgørelser skal anlægges inden 2 måneder efter meddelelsen, og søgsmålet har opsættende virkning.

Sagsbehandlingen er som udgangspunkt **skriftlig**. Nævnet kan afvise en anmodning om mundtlig forhandling, når sagen er tilstrækkeligt oplyst skriftligt, jf. [AN 2021 00024](#). Styrelsen afgiver en udtalelse til nævnet i klagesagen – og ændrer i praksis undertiden opfattelse undervejs, hvad enten det fører til, at modstanden mod registrering trækkes tilbage ([AN 2001 00002](#)), eller til at styrelsen selv indstiller til hjemvisning ([AN 2009 00022](#) og [AN 2019 00029](#)).

Nævnet kan bestemme, at **klagegebyret tilbagebetales**, når klagen fører til hjemvisning på grund af forhold hos styrelsen. Det skete i [AN 2009 00022](#), hvor styrelsens afslag ikke var tilstrækkeligt begrundet, og klagegebyret på 4.000 kr. blev tilbagebetalt.

Nævnet træffer afgørelse ved **stemmeflertal** og offentliggør dissenser. I [AN 2008 00005](#) om TOGO stemte tre af fire voterende for stadfæstelse, mens ét medlem ville have tilladt registreringen. Dissenserne er derfor en brugbar indikator for, hvor praksis er under pres.

Vedtagne, endnu ikke konsoliderede gebyrændringer: ved **lov om ændring af patentloven og forskellige andre love** (lovforslag L 70, 2025-26) forhøjes varemærkelovens gebyrer med virkning fra **1. januar 2026** – bl.a. ansøgningsgebyret fra 2.000 kr. til 2.400 kr., indsigelsesgebyret og gebyret for administrativ ophævelse fra 2.500 kr. til 3.000 kr. Begrundelsen er at sikre fortsat brugerfinansiering af Patent- og Varemærkestyrelsen, da gebyrerne ikke har været reguleret siden 2011. Ændringerne er endnu ikke konsolideret ind i lovbekendtgørelsen. Endvidere er kapitel 6 A om den særlige enhed om håndhævelse og piratkopiering ophævet med virkning fra 1. januar 2025.

LOV

Varemærkeloven § 46, stk. 1-3

Varemærkeloven § 60a, stk. 1

Varemærkeloven § 60c, stk. 1, 2

PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'Den lille havfrue' grundet beskrivende karakter for spil og underholdning	06.12.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen	10.07.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om varemærkereгистраering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	08.02.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket TOGO som varemærke grundet manglende særpræg	22.10.2008
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for ordmærket DRESSMART	24.09.2001

Sammenhæng med domstolspraksis: Sø- og Handelsretten og Østre Landsret

§ 12

Domstolsprøvelsen af Ankenævnet for Patenter og Varemærkers afgørelser sker efter [§ 46, stk. 3](#) ved **Sø- og Handelsretten** som første instans med anke til **Østre Landsret**. Det er derfor her – og ikke ved byretterne eller Højesteret – at nævnets særprægspraksis efterprøves.

Domstolene bekræfter i hovedsagen nævnets linje. I [BS-10389/2024-OLR](#) om ordmærket »Kokkedal Slot« ophævede Østre Landsret registreringen i både klasse 41 og 43. Landsretten lagde til grund, at omsætningskredsen opfatter betegnelsen som en angivelse af ydelsernes geografiske oprindelse i den nordsjællandske by/bydel Kokkedal, og at der derfor måtte kræves **stærke holdepunkter** for at antage indarbejdelse. Markedsundersøgelsen viste kun 2,8 % (restaurant) og 3,9 % (hotel) kendskab – og var oven i købet foretaget ca. 9 år efter ansøgningstidspunktet:

Person 1 har ikke godtgjort, at "Kokkedal Slot" på ansøgningstidspunktet den 2. december 2008 havde opnået fornødent særpræg i registreringsklasse 43 ved brug, jf. varemærkelovens § 13, stk. 2.

Landsretten lagde herudover vægt på, at brugen ikke var **konsekvent** (»Kokkedal Slotshotel«, »Kokkedal Herregård« blev også brugt), og at materialet i vidt omfang stammede fra lokale og regionale medier. Dommen er en direkte parallel til nævnets krav om konsekvent, mærkespecifik dokumentation i [22/12750](#) og [23/02419](#).

Samme streng linje i Panzerglass-sagerne. Sø- og Handelsretten ophævede i [BS-17838/2020-SHR](#) det danske ordmærke PANSEGLAS som ugyldigt på grund af manglende oprindeligt særpræg, mens de ældre mærker PANZER og PANZER GLASS (med Z) forblev gyldige – en fin illustration af, at en dansk stavemåde af et beskrivende ord ikke kan monopoliseres, mens en fremmedsproglig variant kan have særpræg. Østre Landsret nåede i [BS-56350/2023-OLR](#) et delvist andet resultat på krænkelssiden, men den beskrivende karakter af »panserglas« forblev sagens omdrejningspunkt.

Også Sø- og Handelsrettens ældre praksis følger nævnets mønstre: [V-136-05](#) om WOODFLOOR (manglende særpræg og utilstrækkelig indarbejdelse) og [V-46-00](#) om NICE PRICE.

Domstolene korrigerer dog nævnet. To sager viser grænserne for nævnets prøvelse:

1. I [V-67-14](#) om RAPSGRIS, RYBSGRIS og RYPSGRIS gav Sø- og Handelsretten delvist ansøgeren medhold: RYBSGRIS og RYPSGRIS havde fornødent særpræg, mens kun RAPSGRIS var udelukkende beskrivende for grise fodret med raps. Retten differentierede altså skarpere mellem de tre stavemåders forståelighed for danske forbrugere, end nævnet havde gjort – samme metode, som nævnet selv anvendte i TREETS-sagen.
2. GULDBAMSEN-forløbet er den mest markante korrektion. Sø- og Handelsretten frifandt i [BS-53836/2023-SHR](#) nævnet for påstanden om umiddelbar registrering, men hjemviste sagen, fordi en ny spørgeundersøgelse udgjorde en væsentlig ny oplysning. Østre Landsret gik i [BS-5730/2025-OLR](#) videre og omgjorde nævnets afgørelse helt:

Landsretten finder, at selv hvis GULDBAMSEN ikke havde oprindeligt særpræg, må det efter brancheerklæringerne, det oplyste om Haribo-koncernens markedsføring og salg af GULDBAMSEN gennem tiden... lægges til grund, at GULDBAMSEN på et tidspunkt betydeligt før ansøgningstidspunktet havde opnået særpræg gennem indarbejdelse...

Kritikken var, at nævnet **fejlagtigt havde fokuseret på iboende særpræg uden tilstrækkeligt at vurdere indarbejdelsen**. Landsretten afviste samtidig Haribos anmodning om præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen om prøvelsesintensiteten, med den begrundelse at EU-Domstolens praksis klart definerer kravene, og at domstolene har pligt til at sikre, at administrative myndigheder følger denne praksis. Nævnet blev pålagt at betale 126.500 kr. i sagsomkostninger.

Læren for praktikere er, at bevismaterialet – navnlig **brancheerklæringer og markedsundersøgelser med tal for, hvor stor en andel der henfører produktet til én bestemt virksomhed** – kan bære, hvor det for nævnet

ikke gjorde. I Guldbamse-sagen viste undersøgelsen fra februar 2025, at 62 % forbandt produktets udseende med Haribo, og at 53 % angav, at et produkt med dette udseende kommer fra én bestemt virksomhed.

LOV	Varemærkeoven § 3, stk. 3	Varemærkeoven § 13, stk. 1, 2	Varemærkeoven § 46, stk. 3
PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke 02.07.2025 Landsretten · Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelse 31.01.2025 Landsretten · Strid om varemærket "Kokkedal Slot": Østre Landsret ophæver registrering og frifinder hotel i Hørsholm for millionkrav 08.01.2025 Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten hjemviser sag om 'Guldbamsen' varemærkeregistrering til Ankenævnet 08.01.2025 Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten: "Panserglas" er en beskrivende betegnelse og kan ikke monopoliseres som varemærke for skærmbeskyttelse 24.10.2023 Sø- og Handelsretten · Tvist om registrering af ordmærkerne RAPSGRIS, RYBSGRIS og RYPGRIS: Særpræg og beskrivende karakter 01.09.2015 Sø- og Handelsretten · Varemærkeret til WOODFLOOR – Manglende særpræg – Markedsføringsskik 04.01.2007 Sø- og Handelsretten · Manglende særpræg for "NICE PRICE" som ordmærke – Varemærkeret 10.01.2002 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter 20.09.2023 Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser 09.05.2023		

§ 13 Sammenfatning: nævnets vurderingsmønster i ti punkter

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om særpræg og beskrivende mærker kan sammenfattes således:

- Prøvelsen er fuld og konkret.** Nævnet prøver realiteten, ikke blot styrelsens skøn, og vurderer mærket særskilt for hver vare- og tjenesteydelseskategori. Delvist afslag pr. klasse er normalsituationen, jf. [22/12750](#) og [AN 2021 00024](#).
- Omsætningskredsen fastlægges først.** En utilstrækkelig afgrænsning er en selvstændig hjemvisningsgrund, jf. [AN 2019 00029](#).
- Ordets flertydighed i almensproget frelser ikke mærket**, når varefortegnelsen fastlægger konteksten, jf. bydelsnavn-serien og [22/12721](#).
- Geografiske betegnelser afvises**, når omsætningskredsen med rimelighed kan forvente en forbindelse mellem stedet og varen – og landenavne næsten uanset kendskabsgrad, jf. [21/11616](#) og [AN 2008 00005](#).
- Friholdelsesbehovet skal være reelt**, men dokumenteres let med selskabsnavne, branchesædvane og tredjemands sprogbrug, jf. [AN 2000 00059](#).
- Nydannede ord er ikke automatisk særprægede.** En grammatisk normal sammensætning af to beskrivende ord er beskrivende, jf. [23/13211](#), [AN 2017 00023](#) og [23/02419](#).
- Suggestive mærker og slogans registreres.** Nævnet er her mere liberalt end styrelsen og stiller ikke skærpede krav til slogans, jf. [AN 2002 00051](#), [AN 2001 00013](#) og [AN 2004 00024](#).
- Simple bogstav- og figurmærker afvises**, når eneretten reelt ville svare til eneret til bogstavet eller det beskrivende ord, jf. [22/12750](#) og [AN 2021 00012](#).

9. **Formmærker kræver væsentlig afvigelse fra branchens normer**, jf. [AN 1997 00924 \(V 58/97\)](#) – men reguleringen af en branche kan forøge formens kendetegnsværdi, jf. [AN 2003 00010](#).
10. **Dokumentation skal ramme det ansøgte mærke, den rette omsætningskreds og perioden før ansøgningsdatoen**. Selv 99 % brandkendskab er ikke nok, hvis det vedrører et andet mærke, jf. [22/12750](#).

Afgrænsningen til øvrige praksisoversigter: dokumentationskravene ved særpræg opnået ved brug behandles i [varemaerke-indarbejdelse-dokumentation](#); navne, vildledende mærker og offentlig orden i [varemaerke-andre-registreringshindringer](#); relative hindringer og indsigelse i [varemaerke-forvekslelighed-indsigelse](#); håndhævelse ved domstolene i [varemaerkeret](#) og brugspligt i [brugspligt-varemaerke](#).

LOV	Varemærkeloven § 13, stk. 1, 2	Varemærkeloven § 16, stk. 1	Varemærkeloven § 46, stk. 1
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af "Tilknytningsbaserede Mellemformer" grundet manglende særpræg		
	23.02.2024		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter		
	20.09.2023		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser		
	09.05.2023		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg		
	23.02.2023		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer		
	12.04.2022		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af varemærket 'Den lille havfrue' grundet beskrivende karakter for spil og underholdning		
	06.12.2021		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af det figurative varemærke KINDER grundet manglende særpræg		
	12.08.2021		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen		
	10.07.2020		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter		
	02.03.2020		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af ordmærket TOGO som varemærke grundet manglende særpræg		
	22.10.2008		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særpræg ved varemærket "FOR DIG SOM KRÆVER LIDT MERE" til betalingskort og finansielle tjenester		
	27.08.2004		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Særprægsvurdering af et tredimensionelt varemærke i form af et ottekantet cigarettui med farveornamentik		
	12.01.2004		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet anerkender særpræg for sloganet "WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?"		
	12.05.2003		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov		
	07.05.2002		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Registrering af varemærket "TRO PÅ SKØNHEDEN" som slogan for kosmetikprodukter		
	13.03.2002		
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afslag på registrering af en beholderform som varemærke grundet manglende særpræg		
	29.02.2000		

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

[Varemærkeloven § 2](#)
[Varemærkeloven § 13](#)

stk. 1, 2

Varemærkeloven § 16	stk. 1	Varemærkeloven § 23
Varemærkeloven § 46	stk. 1	

MATERIALE Citerede afgørelser 56 afgørelser

LANDSRETTE · ANKEINSTANS 3

02.07.2025	Østre Landsret omstøder afgørelse og anerkender Haribos 'Guldbamse' som indarbejdet varemærke	9872-11550
31.01.2025	Landsrettens dom i sag mellem Panzer glass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelser	7182-8648
08.01.2025	Strid om varemærket "Kokkedal Slot": Østre Landsret ophæver registrering og frifinder hotel i Hørsholm for millionkrav	7027-8444

SØ- OG HANDELSRETTE · SPECIALRET 5

08.01.2025	Sø- og Handelsretten hjemviser sag om 'Guldbamsen' varemærkeregistrering til Ankenævnet	BS-53836/2023-SHR
24.10.2023	Sø- og Handelsretten: "Panserglass" er en beskrivende betegnelse og kan ikke monopoliseres som varemærke for skærmbeskyttelse	BS-17838/2020-SHR
01.09.2015	Twist om registrering af ordmærkerne RAPSGRIS, RYBSGRIS og RYPSGRIS: Særpræg og beskrivende karakter	V-67-14
04.01.2007	Varemærkeret til WOODFLOOR – Manglende særpræg – Markedsføringsskik	V-136-05
10.01.2002	Manglende særpræg for "NICE PRICE" som ordmærke – Varemærkeret	V-0046-00

ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS 48

23.02.2024	Afslag på varemærkeregistrering af "Tilknytningsbaserede Mellemløst" grundet manglende særpræg	23/13211
07.12.2023	Afslag på varemærkeregistrering af "YOGA AMAGER" grundet beskrivende karakter	23/10465
17.11.2023	Afslag på registrering af ordmærket 'RETUR' grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	23/04690
20.09.2023	Afslag på registrering af varemærket LEGESKUM grundet beskrivende karakter	23/02419
09.05.2023	Vurdering af særpræg for e-Boks' figurmærke 'e' i forhold til fysiske og digitale tjenesteydelser	22/12750
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket "VANLØSELIV" grundet beskrivende karakter	22/12718
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på ordmærket NORDVESTLIV grundet beskrivende karakter	22/12719
23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'NØRREBROLIV' på grund af beskrivende karakter	22/12720

23.02.2023	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket VALBYLIV på grund af manglende særpræg	22/12721
13.06.2022	Ankenævnets stadfæstelse af delvist afslag på varemærket KØBENHAVNLIV	22/12724
12.04.2022	Afslag på varemærkeregistrering af ordmærket KØBENHAVN for belysningsarmaturer	21/11616
06.12.2021	Stadfæstelse af delvist afslag på varemærket 'Den grimme ælling' for spil og underholdning	AN 2021 00022
06.12.2021	Afslag på registrering af varemærket 'Den lille havfrue' grundet beskrivende karakter for spil og underholdning	AN 2021 00024
12.08.2021	Afslag på registrering af det figurative varemærke KINDER grundet manglende særpræg	AN 2021 00012
01.06.2021	Stadfæstelse af varemærkeregistreringen "Åbenbar" trods indsigelser om manglende særpræg og forvekslelighed	AN 2020 00002
07.05.2021	Omgørelse af afslag på varemærket DANÆG efter dokumentation for indarbejdelse	AN 2020 00025
10.07.2020	Hjemvisning af varemærkesag om trekants-logoer grundet uklarhed om omsætningskredsen	AN 2019 00029
02.03.2020	Stadfæstelse af afslag på registrering af ordmærket KEGTAILS grundet manglende særpræg og beskrivende karakter	AN 2017 00023
28.06.2019	Ankenævnet omstøder afslag på varemærket TREETS: Ordet anses ikke for tilstrækkeligt kendt i Danmark til at være deskriptivt	AN 2019 00001
08.02.2010	Hjemvisning af sag om varemærkeregistrering af sekskantet emballage på grund af mangelfuld begrundelse	AN 2009 00022
22.10.2008	Afslag på registrering af ordmærket TOGO som varemærke grundet manglende særpræg	AN 2008 00005
28.02.2008	Administrativ ophævelse af varemærket "ATEX" grundet manglende særpræg	AN 2007 00030
08.09.2005	Afslag på varemærkeregistrering af stribet bolche-figurmærke grundet manglende særpræg	AN 2005 00001
23.06.2005	Registrering af tredimensionelt figurmærke for chokolade udformet som en valmuefrøkapsel	AN 2004 00042
27.08.2004	Særpræg ved varemærket "FOR DIG SOM KRÆVER LIDT MERE" til betalingskort og finansielle tjenester	AN 2004 00024
03.06.2004	Afslag på registrering af ordmærket KØB OG BYG for ejendoms- og byggevirksomhed grundet manglende særpræg	AN 2003 00054
12.01.2004	Særprægsvurdering af et tredimensionelt varemærke i form af et ottekantet cigaretetui med farveornamentik	AN 2003 00010
08.01.2004	Sag om varemærket SMØRA: Afslag på registrering pga. manglende særpræg og vildledningsfare	AN 2002 00081

11.12.2003	Varemærket LABNE ophæves for ost og mælkeprodukter pga. manglende særpræg og vildledning	AN 2002 00083
12.05.2003	Ankenævnet anerkender særpræg for sloganet "WHERE IS THE NEXT OPPORTUNITY?"	AN 2002 00051
14.10.2002	Registrering af varemærket GSM: Særpræg og spørgsmålet om degeneration	AN 2001 00070
07.05.2002	Stadfæstelse af afslag på varemærket DJURS grundet geografisk oprindelse og friholdelsesbehov	AN 2000 00059
13.03.2002	Registrering af varemærket "TRO PÅ SKØNHEDEN" som slogan for kosmetikprodukter	AN 2001 00013
24.09.2001	Vurdering af særpræg for ordmærket DRESSMART	AN 2001 00002
10.08.2001	Registrering af en tandbørstes udformning som tredimensionelt varemærke	AN 2000 00064
15.05.2000	HAPPY BIRTHDAY anerkendt som varemærke for tasker – Patentankenævnet omgør afslag om manglende særpræg	AN 1998 00121
10.04.2000	BRANDS-mærke opretholdt mod indsigelse fra THE BRAND – ordet 'brand' mangler særpræg for beklædningsvarer	AN 1998 00505
29.02.2000	Afslag på registrering af en beholderform som varemærke grundet manglende særpræg	AN 1997 00924 (V 58/97)
15.02.2000	BABY DRY-varemærke nægtet registrering: Beskrivende betegnelse for bleer mangler særpræg	AN 1996 00625
13.09.1999	Afslag på registrering af varemærket "BANDHOLM BROEN" pga. manglende særpræg og beskrivende karakter	AN 1997 00655
16.06.1999	Registrering af formen på Bodums stempelkaffekande som tredimensionelt varemærke	AN 1997 00433
16.06.1999	Afslag på varemærkeregistrering af stempelkaffekandens form grundet manglende kendetegnsfunktion	AN 1997 00434
21.05.1999	Afslag på registrering af ordmærket HAVANA grundet geografisk beskrivende karakter	V 42/97
26.02.1999	Afslag på varemærkeretlig beskyttelse af ordmærket "Blomsterskolen" grundet manglende særpræg	V 48/96
29.01.1999	Afslag på registrering af ordmærket "POCKET" grundet manglende særpræg	V 13/97
20.03.1992	Varemærkeregistrering af 'LørdagsKylling Natur' nægtet – manglende særpræg trods langvarig indarbejdelse	V 46/90
26.06.1991	Nægtelse af varemærkeregistrering for 'DEN RØDE SERIE' på grund af manglende særpræg	V 26/89
26.06.1991	Afslag på registrering af ordmærket ACTION for møbler grundet manglende særpræg	V 7/90

11

PRAKSISOVERSIGT · ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER

Praksisoversigt over velkendte varemærker, renommébeskyttelse og ond tro

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om Kodak-beskyttelse, kravet om "link" og ond tro efter varemærkeloven § 15, stk. 3, og § 14

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 19 afgørelser · 1998-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Praksisoversigten kortlægger Ankenævnet for Patenter og Varemærkers afgørelser om den udvidede beskyttelse af velkendte varemærker (Kodak-beskyttelsen) og om indsigelse/ophævelse på grund af ond tro. Nævnet anvender [Varemærkeloven § 15, stk. 3, nr. 1](#) (registreringshindring for utilbørlig udnyttelse eller skade på et velkendt mærkes særpræg/renommé – også uden for vareligheden) og reglerne om ond tro i [§ 14, stk. 1](#) og [§ 15, stk. 3, nr. 9](#), fortolket i lyset af EU-Domstolens Intel- og Adidas-praksis. Gennemgående er nævnets krav om, at velkendthed dokumenteres for den danske omsætningskreds, og at der foreligger en konkret udformningslighed, der skaber en "tankemæssig forbindelse" mellem mærkerne. Oversigten dækker IKKE almindelig forvekslelighed mellem ikke-velkendte mærker ([-varemaerke-forvekslelighed-indsigelse](#)), domstolens håndhævelse, vederlag og forbud ([varemaerkeret](#), [immaterialret-soe-og-handelsretten](#)) eller brugspligt ([brugspligt-varemaerke](#)).

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at et mærkes velkendthed dokumenteres specifikt over for den danske omsætningskreds (eller i EU for EU-varemærker) på ansøgnings- eller prioritetstidspunktet – international velkendthed eller velkendthed i EU er ikke i sig selv tilstrækkeligt.
- 02** Ankenævnet afviser, at et anerkendt velkendt motiv (fx et grantræ) i sig selv kan begrunde udvidet beskyttelse; der kræves en konkret lighed i mærkernes udformning, som skaber en tankemæssig forbindelse ('link') hos omsætningskredsen, jf. EU-Domstolens Intel- og Adidas-domme.
- 03** Ankenævnet accepterer, at intensiteten af et ekstraordinært renommé kan udstrække beskyttelsen til helt artsfremmede varer (MARLBORO for tasker og tekstil), når brugen indebærer en utilbørlig udnyttelse i form af en overførsel af goodwill.
- 04** Ankenævnet behandler utilbørlig udnyttelse og skade på særpræg (udvanding) som to selvstændige krænkelsesformer; udvanding kræver bevis for en ændring af omsætningskredsens økonomiske adfærd og er sværere at løfte end utilbørlig udnyttelse.

- 05 Ankenævnet kræver konkret bevis for en tilegnelses- eller snyltehensigt for at statuere ond tro; blot lighed, en konkurrencesituation eller kendskab til et andet mærke er ikke i sig selv nok.
- 06 Ankenævnet fastslår, at ond tro efter § 14 ikke kan prøves som en indsigelsesgrund efter § 19, men alene kan rejses som bemærkninger fra tredjemand efter § 22 eller i en administrativ ophævelsessag.
- 07 Ankenævnet tillader, at parterne fremlægger nyt og omfattende bevismateriale under ankesagen, hvilket kan føre til hjemvisning til fornyet behandling i Patent- og Varemærkestyrelsen.
- 08 Domstolene bekræfter nævnets linje: bevises velkendthed ikke for det relevante tidspunkt, falder sagen tilbage til almindelig forvekslelighedsbeskyttelse (Højesteret i TREK/OUTTREK).

Retsgrundlaget: Kodak-beskyttelsen, ond tro og nævnets prøvelsesramme

§ 1

Den udvidede beskyttelse af velkendte varemærker – den såkaldte **Kodak-beskyttelse** – findes på to planer i varemærkeloven. Ved domstolene udgør [Varemærkeloven § 4, stk. 2, nr. 3](#) indehaverens forbudsret, mens registreringshindringen, som Ankenævnet for Patenter og Varemærker prøver, står i [Varemærkeloven § 15, stk. 3, nr. 1](#). Sidstnævnte bestemmer, at et yngre mærke kan udelukkes fra registrering eller erklæres ugyldigt, hvis det er identisk med eller ligner et ældre mærke,

"uanset om de varer eller tjenesteydelser, for hvilke det er ansøgt eller er registreret, er identiske med, ligner eller ikke ligner dem, for hvilke det ældre varemærke er beskyttet, når det ældre varemærke er velkendt her i landet eller i tilfælde af et EU-varemærke er velkendt i EU og brugen af det yngre varemærke uden rimelig grund vil medføre en utilbørlig udnyttelse af det ældre varemærkes særpræg eller renommé eller sådan brug vil skade dette særpræg eller renommé."

Bestemmelsen gennemfører varemærkedirektivet, og af forarbejderne fremgår, at den danske ordning er "udformet i overensstemmelse med direktivets artikel 4". Ankenævnet fortolker derfor § 15, stk. 3, nr. 1 i nøje overensstemmelse med EU-Domstolens praksis, navnlig **C-252/07 (Intel)** og **C-408/01 (Adidas)**, som nævnet udtrykkeligt lægger til grund i sine afgørelser, fx i **MARLBORO-sagen (21/14288)**.

Dertil kommer ond tro. I den gældende lov er ond tro dels en **absolut** hindring efter [§ 14, stk. 1](#) (nr. 9), dels – for ældre mærker beskyttet i udlandet – en **relativ** hindring efter [§ 15, stk. 3, nr. 9](#), der kan gøres gældende, hvis ansøgeren var i ond tro på ansøgningsdatoen.

Nævnets prøvelseskompetence er knyttet til den hindring, sagen rejses under. Det fremgår tydeligt af **CARMARK/STARMARK (23/09850)**, hvor nævnet afgrænsede, hvad en indsigelse efter [§ 19](#) kan rumme: indsigelser kan kun støttes på de relative hindringer i § 15. Påstande om manglende særpræg efter [§ 13](#) eller om ond tro efter [§ 14](#) kan derfor ikke behandles som en del af selve indsigelsessagen, men alene som **bemærkninger fra tredjemand** efter [§ 22](#) – eller i en efterfølgende administrativ ophævelsessag. Samme sondring sås i MARLBORO-sagen, hvor indsigers påstand om ond tro efter § 14, stk. 1, nr. 9 blev behandlet i et særskilt bemærkningsspor, mens selve indsigelsen blev afgjort efter § 15, stk. 3, nr. 1.

Nævnet udøver inden for disse rammer en **fuld prøvelse** af både retsanvendelsen og det bevismæssige skøn over velkendthed, lighed og udnyttelse, og det kan både stadfæste, omgøre og hjemvise Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser.

LOV

Varemærkeloven § 4, stk. 2

Varemærkeloven § 13

Varemærkeloven § 14, stk. 1

Varemærkeloven § 15, stk. 3

Varemærkeloven § 19

Varemærkeloven § 22

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK

21.05.2024

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet afviser varemærket Marlboro for alle ansøgte livsstilsvarer grundet verdenskendt renommé

21.06.2022

Velkendthed skal bevises for den danske omsætningskreds på det rette tidspunkt

§ 2

Det første, Ankenævnet for Patenter og Varemærker prøver, er, om mærket overhovedet er **velkendt** – og bevisbyrden herfor påhviler den, der påberåber sig den udvidede beskyttelse. Nævnet lægger afgørende vægt på, at velkendtheden dokumenteres **her i landet** (for EU-varemærker i EU) og **på ansøgnings- eller prioritetstidspunktet**. Internationalt renommé eller velkendthed i andre EU-lande er ikke i sig selv nok, hvis materialet ikke belyser kendskabet i den danske omsætningskreds.

Nævnet lægger typisk vægt på følgende dokumentation:

- Markedsandele og omsætningstal på det danske marked
- Kendskabs- og brandanalyser (fx YouGov-undersøgelser)
- Brancheerklæringer fra relevante organisationer
- Markedsføringsomfang, varighed og kontinuitet i brugen
- Eksponering i medier og populærkultur

At kravet er reelt, viser **FGS/GS (AN 2019 00014)**, hvor indsiger fremlagde kataloger og omsætningstal, men hvor nævnet fandt, at materialet "ikke specifikt belyste kendskabet blandt den danske omsætningskreds" og derfor ikke godtgjorde velkendthed. Tilsvarende i **SCANDIA/SCANDICOPY (AN 2009 00029)**, hvor en grossisterklæring ikke var tilstrækkelig til at løfte bevisbyrden.

Omvendt viser **Wunder-Baum-sagerne (AN 2021 00002), (AN 2021 00003) og (AN 2021 00004)** samt **GRANDFAR/GRUNDFOS (AN 2019 00032)**, at bevisbilledet kan vendes under ankesagen: i begge sagskomplekser fremlagde rettighedshaveren så omfattende supplerende dokumentation for Ankenævnet, at Patent- og Varemærkestyrelsen ændrede sin tidligere vurdering og nu anerkendte velkendthed i Danmark. I GRANDFAR-sagen udtalte styrelsen:

"Det kan derfor ikke udelukkes, at styrelsen ville være kommet til et andet resultat vedrørende vurderingen af, om der i omsætningskredsens bevidsthed skabes en sammenhæng mellem det angrebne mærke og klagers velkendte mærker, hvis styrelsen var blevet forelagt det materiale, der nu er fremkommet."

Den historiske ledesag **WASH & GO (V 7/96)** illustrerer det høje dokumentationsniveau: her var 88 % kendskab blandt danske forbrugere, en markedsandel som det næststørste shampoomærke og en "indtrængen i folkeviddet" afgørende for, at mærket blev anset for velkendt.

Kravet bekræftes klart af domstolene. I **TREK/OUTTREK (BS-10171/2021-HJR)** fandt Højesteret, at cykelproducenten ikke havde løftet bevisbyrden for, at TREK var velkendt i Danmark i 2010; omsætningstal og eksponering i Tour de France var ikke nok til at fastslå status hos en betydelig del af den relevante offentlighed på det kritiske tidspunkt. Konsekvensen var, at den udvidede beskyttelse efter § 4, stk. 2, nr. 3 faldt bort, og sagen blev afgjort efter den almindelige forvekslelighedsregel i § 4, stk. 2, nr. 2 – med frifindelse til følge.

LOV	Varemærkeloven § 4, stk. 2	Varemærkeloven § 15, stk. 3	
PRAKSIS	Højesteret · Varemærkeretlig tvist om velkendthed og forvekslelighed mellem TREK og OUTTREK		04.10.2023
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæster afvisning af indsigelse mod træ-varemærke		10.06.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ingen forvekslingsrisiko mellem det velkendte Wunder-Baum grantræ og Skandinavisks logo		10.06.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærkere registrering for SKANDINAVISK trods indsigelse fra indehaveren af WUNDER-BAUM		10.06.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om ophævelse af varemærket GRANDFAR grundet nye beviser for GRUNDFOS-mærkets velkendthed		17.02.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod figurmærket "FGS" baseret på det ældre varemærke "GS" for batterier og akkumulatorer		18.06.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om forvekslelighed mellem varemærkerne SCANDIA og SCANDICOPY inden for papirvarer		30.06.2010
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · WASH & GO-mærket: Procter & Gambles velkendte shampoomærke giver udvidet beskyttelse mod identisk varemærke for sko		10.08.1998

§ 3 Kravet om 'link' – velkendthed uden konkret udformningslighed er ikke nok

Selv når velkendthed er bevist, er det ikke afgørende. Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver, at der foreligger en sådan grad af lighed, at omsætningskredsen skaber en **tankemæssig forbindelse** – et "link" eller en "sammenhæng" – mellem det yngre mærke og det velkendte mærke. Uden denne sammenhæng er der hverken grundlag for at antage utilbørlig udnyttelse eller skade på særpræg. Nævnet anvender her direkte EU-Domstolens kriterier fra **Intel** og **Adidas** og foretager en helhedsvurdering af bl.a. lighedsgraden, varernes art og nærhed, kundekredsen, renomméets intensitet og mærkets særpræg.

Den mest markante linje i nævnets praksis er, at **et velkendt motiv eller en idé i sig selv ikke giver beskyttelse**. I Wunder-Baum-sagerne (AN 2021 00002), (AN 2021 00003) og (AN 2021 00004) var Julius Sämann Ltd.'s grantræsformede luftfrisker anerkendt velkendt, men nævnet afviste alligevel indsigelserne mod Skandinavisks stiliserede træfigur og udtalte:

"Selve den omstændighed, at indklagedes mærker gør brug af en gengivelse af et grantræ, er ikke tilstrækkelig til at skabe den krævede 'sammenhæng'. Dertil kræves en lighed med hensyn til mærkernes konkrete udformning."

Nævnet lagde vægt på, at Skandinavisks træ var et stramt, geometrisk piktogram uden "fod", indlejret som et bogstav i et ordmærke, mens Wunder-Baum-træet er en naturtro silhuet – forskellene i den **konkrete grafiske udformning** udelukkede et link.

Samme resultat i **LELE BROTHER/LEGO (AN 2021 00007)**: LEGO-mærket var ubestridt særdeles velkendt, men ligheden var for lav til at skabe en sammenhæng. Nævnet udtalte:

"Ankenævnet kan tiltræde styrelsens vurdering af, at den lighed, der består mellem klagers velkendte varemærker og indklagedes varemærke, ikke er tilstrækkelig til at medføre en sådan sammenhæng mellem mærkerne, som krævet ved de nævnte EU-domme."

I **3 MAX/"3" (AN 2020 00020)** var teleselskabets figurmærke "3" velkendt for telekommunikation, og tjenesteydelserne var endda identiske. Alligevel var der intet link, fordi beskyttelsen af et enkelt tal er snævert knyttet til den **specifikke figurlige udformning**, og det ansøgte "3 MAX" adskilte sig væsentligt visuelt. Mønstrer er konsekvent: jo svagere eller mere generisk et element (et motiv, et enkelt tal, en geografisk stavelse), desto større udformningslighed kræver nævnet, før et link kan statueres.

Sag	Velkendt mærke	Velkendt?	Tilstrækkeligt 'link'?	Udfald
Wunder-Baum (AN 2021 00002-00004)	Grantræs-figur	Ja (i DK)	Nej – motiv ikke nok	Registrering opretholdt
LELE BROTHER (AN 2021 00007)	LEGO	Ja	Nej – for lav lighed	Ophævelse nægtet
3 MAX (AN 2020 00020)	Figur "3"	Ja	Nej – snæver figurbeskyttelse	Indsigelse afvist
MARLBORO (21/14288)	MARLBORO	Ja (ekstraordinært)	Ja	Registrering afslået

LOV

[Varemærkeloven § 15, stk. 3](#)

PRAKSIS

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet afviser varemærket Marlboro for alle ansøgte livsstilsvarer grundet verdenskendt renommé	21.06.2022
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af afslag på ophævelse af varemærket 'LELE BROTHER' i sag mod LEGO	27.10.2021
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæster afvisning af indsigelse mod træ-varemærke	10.06.2021
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ingen forvekslingsrisiko mellem det velkendte Wunder-Baum grantræ og Skandinavisks logo	10.06.2021
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af varemærkereгистраering for SKANDINAVISK trods indsigelse fra indehaveren af WUNDER-BAUM	10.06.2021
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket '3 MAX' baseret på teleselskabet 3's velkendte varemærker	06.05.2021

Utilbørlig udnyttelse og udvanding som to selvstændige krænkelserformer

§ 4

Når et link er konstateret, skelner Ankenævnet for Patenter og Varemærker skarpt mellem to selvstændige krænkelserformer i **§ 15, stk. 3, nr. 1: utilbørlig udnyttelse** af det velkendte mærkes særpræg/renommé (snyltning) og **skade på** dette særpræg eller renommé (udvanding). De to former har forskellige beviskrav.

Den principielle **MARLBORO-sag (21/14288)** viser begge dele. Patent- og Varemærkestyrelsen havde kun afslået ansøgningen for beklædning i klasse 25, men Ankenævnet gik videre og afslog registreringen i sin helhed – også for de artsfremmede varer i klasse 18 og 24 (lædervarer, tasker, tekstil, husholdningslinned). Det afgørende var **intensiteten af renomméet**: MARLBORO er et af verdens mest værdifulde mærker og i dansk sammenhæng et nærmest unikt ord. Om analyserammen for utilbørlig udnyttelse hedder det i afgørelsen:

"Ifølge retspraksis forudsætter en utilbørlig udnyttelse, at der i omsætningskredsens bevidsthed skabes en sammenhæng mellem mærkerne, jf. C-252/07, Intel. ... Foruden denne sammenhæng må sandsynliggøres, at brugen vil medføre en utilbørlig udnyttelse. Begrebet omfatter ifølge retspraksis bl.a. at den goodwill som omgiver det velkendte mærke overføres til det yngre mærke, som dermed drager fordel af det skabte renommé og udnytter den kommercielle indsats som indehaveren har ydet, jf. C-487/07 L'Oréal og T-67/04 Spa-Finders."

Således er kernen i utilbørlig udnyttelse, at ansøgeren "opnår en utilbørlig fordel og øget tiltrækningskraft ved associationen til indsigers mærke gennem en overførsel af det ældre mærkes omdømme".

Udvanding (skade på særpræg) har derimod et strengere beviskrav. Her kræver nævnet – med henvisning til **C-252/07 (Intel)** og **C-383/12 (ulvehoved-figur)** – bevis for, at brugen vil medføre en **ændring af den økonomiske adfærd** hos omsætningskredsen for det velkendte mærke; skaden skal sandsynliggøres og kan ikke bygge på blotte antagelser. I MARLBORO-sagen kunne udvanding netop ikke godtgøres, men konstateringen af utilbørlig udnyttelse var i sig selv tilstrækkelig til at nægte registrering.

MARLBORO-sagen viser samtidig, at nævnets udgangspunkt for **artsfremmede varer** ellers er tilbageholdende: nævnet henviste til sin egen tidligere praksis (bl.a. **CECIL, AN 2005 00026**) og til Sø- og Handelsrettens praksis (**PRINCE, V-10-07**), hvorefter et identisk velkendt cigaretmærke som hovedregel ikke giver beskyttelse mod artsfremmede varer som tøj eller kiks, "medmindre der foreligger særlige omstændigheder". I MARLBORO-sagen var disse særlige omstændigheder til stede – bl.a. den tidligere licensbrug for beklædning og det helt exceptionelle renommé.

Den historiske **WASH & GO-sag (V 7/96)** er det klassiske danske eksempel på Kodak-beskyttelse: et velkendt shampoomærke (klasse 3) blev tillagt udvidet beskyttelse over for et identisk mærke for sko (klasse 25), fordi begge mærkers målgruppe var almindelige forbrugere, og brugen ville udgøre en utilbørlig udnyttelse og samtidig svække særpræget. Nævnet fastslog endda, at en begrænsning af varefortegnelsen til kun "fodtøj" ikke kunne ændre resultatet.

LOV

Varemærkeloven § 4, stk. 2

Varemærkeloven § 15, stk. 3

PRAKSIS

- Ankenævnet for Patenter og Varemærker** · Ankenævnet afviser varemærket Marlboro for alle ansøgte livsstilsvarer grundet verdenskendt renommé 21.06.2022
- Ankenævnet for Patenter og Varemærker** · WASH & GO-mærket: Procter & Gambles velkendte shampoomærke giver udvidet beskyttelse mod identisk varemærke for sko 10.08.1998

§ 5 Ond tro ved ansøgningen kræver konkret bevis for snyltehensigt

Ond tro er det andet hovedspor. Ankenævnet for Patenter og Varemærker kræver **konkret bevis** for en tilegnelses- eller snyltehensigt; det er ikke nok at påvise lighed, en konkurrencesituation eller endda et vist kendskab til et andet mærke.

Det ses tydeligst i den ledende **Yakult/Malaysia Dairy-sag (AN 2005 00039)** om en vareudstyrsmærket flaskeform. Nævnet ophævede registreringen, fordi indehaveren havde kendskab til det japanske selskabs internationale brug forud for ansøgningen i Danmark. Nævnet forkastede styrelsens "legitim adkomst"-fortolkning og udtalte om den dagældende bestemmelse:

"Efter ordlyden af varemærkelovens § 15, stk. 3, nr. 3 og denne bestemmelses forarbejder herunder Pariserkonventionens art. 6 g er der efter ankenævnets opfattelse ikke tilstrækkeligt belæg for den af Patent- og

Varemærkestyrelsens anlagte fortolkning, hvorefter den i bestemmelsen beskrevne viden eller burde viden ikke foreligger, når mærkeindehaveren i et eller andet omfang på et tidligere tidspunkt angiveligt har erhvervet adkomst til mærket."

Sagen er central også fordi den efterfølgende blev forelagt EU-Domstolen (**C-320/12, Malaysia Dairy**), der præciserede begrebet ond tro i varemærkedirektivet – et eksempel på, at nævnets praksis indgår i den europæiske retsudvikling.

Når snyltehensigten **ikke** kan godtgøres, afvises påstanden. I **LELE BROTHER/LEGO (AN 2021 00007)** fandt nævnet det ikke godtgjort, at indehaveren på ansøgningstidspunktet i 2015 havde handlet i strid med redelig markedsføringsskik, selv om der var sammenfald i to begyndelsesbogstaver og visse grafiske træk. I **FGS/GS (AN 2019 00014)** blev påstanden om ond tro afvist, da der ikke var ført bevis herfor. Og i **RATPAC/RAT PACK (AN 2017 00014)** fastslog nævnet et vigtigt udgangspunkt om **vurderingstidspunktet**: ond tro vurderes på den oprindelige (EU-)ansøgnings prioritetsdato – ikke en senere konverteringsdato – og der var ikke ført bevis for kendskab til indsigers begrænsede danske brug eller for en tilegnelseshensigt på dette tidspunkt.

Sammenfattende lægger Ankenævnet vægt på: (1) konkret kendskab til det ældre mærke på ansøgningstidspunktet, (2) en illoyal hensigt om at snylte på eller tilegne sig et andet mærkes goodwill, og (3) at vurderingen knyttes til den korrekte prioritetsdato. Mangler bevis for hensigten, opretholdes registreringen.

LOV	Varemærkeloven § 14, stk. 1	Varemærkeloven § 15, stk. 3	
PRAKSIS	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af afslag på ophævelse af varemærket 'LELE BROTHER' i sag mod LEGO		27.10.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod figurmærket "FGS" baseret på det ældre varemærke "GS" for batterier og akkumulatorer		18.06.2020
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på indsigelse mod varemærket RATPAC grundet manglende dokumentation for ibrugtagen ret til RAT PACK i Danmark		28.02.2018
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af vareudstyrmærke for flaske grundet ansøgers kendskab til identisk udenlandsk mærke		16.10.2006

§ 6 Sagsgang, prøvelsesintensitet og samspillet med domstolene

Klager over Patent- og Varemærkestyrelsens afgørelser i indsigelses- og ophævelsessager indbringes for Ankenævnet for Patenter og Varemærker, der træffer afgørelse ved en formand/næstformand og sagkyndige medlemmer. Nævnet behandler typisk sagerne skriftligt, men kan tillade mundtlig forhandling.

To træk ved sagsgangen er karakteristiske:

- **Nyt bevismateriale under anken og hjemvisning.** Nævnet tillader, at parterne fremlægger nyt og omfattende materiale for ankeinstansen. Når dette væsentligt ændrer sagens grundlag, hjemviser nævnet til fornyet behandling i styrelsen, så denne kan virke som første instans på det nye grundlag – sådan skete det i **GRANDFAR/GRUNDFOS (AN 2019 00032)**, hvor over 60 nye bilag og en nyligt påberåbt ibrugtaget figurmærket begrundede hjemvisning efter [§ 28, stk. 1](#).
- **Genoptagelse ved sagsbehandlingsfejl.** I **RATPAC-genoptagelsessagen (AN 2021 00008)** ophævede nævnet på ulovbestemt grundlag sin egen tidligere kendelse, fordi den manglede en tilstrækkelig begrundelse

for, hvilke hovedhensyn og hvilken dokumentation der var lagt vægt på – et udtryk for, at nævnet er bundet af de forvaltningsretlige begrundelseskrav.

Forholdet mellem indsigelse og bemærkninger er reguleret i [Varemærkebekendtgørelsen § 14](#), hvorefter enhver inden registreringen kan fremsætte bemærkninger efter [§ 22](#). Dette er – som fastslået i CARMARK/STARMARK – den kanal, hvorigennem ond tro efter [§ 14](#) må rejses, når den ikke kan bæres af en indsigelse efter [§ 19](#).

Nævnets afgørelser kan indbringes for domstolene, og parallel domstolspraksis bekræfter og supplerer nævnets linje:

- **TREK/OUTTREK (BS-10171/2021-HJR)**: Højesteret bekræftede, at velkendthed skal bevises for det relevante tidspunkt; ellers gælder kun almindelig forvekslelighedsbeskyttelse efter [§ 4, stk. 2, nr. 2](#).
- **Godt Smil/Nord-Smil (BS-24799/2023-OLR)**: Østre Landsret fandt et velkendt varemærke krænket efter [§ 4, stk. 2, nr. 3](#), da en konkurrent målrettet brugte mærket som Google Ads-søgeord – en utilbørlig udnyttelse af renomméet – efter at velkendthed var dokumenteret ved omsætning, markedsføringsudgifter og brandkendskab.
- **Irmapigen (BS-13282/2025-HJR)**: Sø- og Handelsretten fandt kunstnerens kommercielle brug af Coops velkendte "Irma"/"Irmapigen" i strid med [§ 4, stk. 2](#), idet den skabte risiko for opløsning af mærkernes identitet; Højesteret afviste direkte anke, så afgørelsen om afvejningen mellem velkendt mærke og kunstnerisk ytringsfrihed står ved magt.
- **Wood Wood/Kronstadt (BS-26271/2022-OLR) og Panzerglass/WePack (BS-56350/2023-OLR)**: viser de tilstødende grænser – at renomménlytning efter markedsføringsloven kræver "meget betydelig indarbejdelse", og at velkendthed/særpræg også afgør beskyttelsens udstrækning ved domstolene.

Samlet set er der et tæt sammenfald mellem nævnets og domstolenes vurderingstemaer: velkendthed på det relevante tidspunkt, link/sammenhæng og utilbørlig udnyttelse.

LOV	Varemærkeloven § 4, stk. 2	Varemærkeloven § 19	Varemærkeloven § 22
	Varemærkeloven § 28, stk. 1		
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afvisning af direkte anke i sag om Irmapigen og kunstnerisk ytringsfrihed		12.09.2025
	Højesteret · Varemærkeretlig tvist om velkendthed og forvekslelighed mellem TREK og OUTTREK		04.10.2023
	Landsretten · Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelse		31.01.2025
	Landsretten · Varemærkekrænkelse via Google Ads – Godt Smil mod Nord-Smil		22.02.2024
	Landsretten · Landsretten stadfæster dom om manglende kendetegnsbeskyttelse af logo		08.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK		21.05.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoptagelse af varemærkesag: RATPAC nægtet registrering pga. forvekslingsrisiko med RAT PACK		08.04.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om ophævelse af varemærket GRANDFAR grundet nye beviser for GRUNDFOS-mærkets velkendthed		17.02.2021

§ 7 Sammenfattende linjer i nævnets praksis

Ankenævnet for Patenter og Varemærkers praksis om velkendte varemærker og ond tro kan sammenfattes i nogle få, faste linjer:

- 1. Velkendthed er en selvstændig, dokumentationstung tærskel.** Nævnet kræver bevis for kendskab i den danske omsætningskreds (for EU-varemærker i EU) på ansøgnings-/prioritetstidspunktet. Internationalt renommé alene er ikke nok (**FGS, AN 2019 00014; SCANDIA, AN 2009 00029**), men omfattende supplerende materiale under anken kan vende vurderingen (**Wunder-Baum, AN 2021 00002-; GRANDFAR, AN 2019 00032**).
- 2. Velkendthed uden 'link' giver ingen beskyttelse.** Der kræves en konkret udformningslighed, som skaber en tankemæssig forbindelse, jf. Intel og Adidas. Et velkendt motiv, et enkelt tal eller en generisk stavelse er ikke nok (**Wunder-Baum; 3 MAX, AN 2020 00020; LELE BROTHER, AN 2021 00007**).
- 3. Renomméets intensitet kan udstrække beskyttelsen til artsfremmede varer.** Ved et ekstraordinært renommé rækker beskyttelsen langt ud over vareligheden, når der foreligger en utilbørlig udnyttelse (- **MARLBORO, 21/14288**; historisk **WASH & GO, V 7/96**).
- 4. Utilbørlig udnyttelse og udvanding er to ting.** Utilbørlig udnyttelse bygger på overførsel af goodwill; udvanding kræver bevis for ændret økonomisk adfærd og er sværere at løfte (**MARLBORO**).
- 5. Ond tro kræver konkret snyltehensigt og vurderes på prioritetsdatoen.** Kendskab til andres internationale brug kan være nok (**Yakult/Malaysia Dairy, AN 2005 00039**), men uden bevis for hensigt opretholdes registreringen (**LELE BROTHER; RATPAC, AN 2017 00014**).
- 6. Prøvelsesrammen er bundet til hindringen.** Ond tro efter § 14 kan ikke bæres af en indsigelse efter § 19, men kun rejses som § 22-bemærkninger eller i en ophævelsessag (**CARMARK/STARMARK, 23/09850**), og nævnet er underlagt forvaltningsrettens begrundelseskrav (**RATPAC-genoptagelse, AN 2021 00008**).
- 7. Domstolene bekræfter linjen.** Højesteret kræver i **TREK/OUTTREK (BS-10171/2021-HJR)** samme stramme bevis for velkendthed, og landsretten anvender den udvidede beskyttelse efter § 4, stk. 2, nr. 3 i tråd med nævnets tilgang (**Godt Smil, BS-24799/2023-OLR; Irmapien, BS-13282/2025-HJR**).

LOV	Varemærkeloven § 4, stk. 2	Varemærkeloven § 14, stk. 1	Varemærkeloven § 15, stk. 3
PRAKSIS			
	Højesteret · Højesterets afvisning af direkte anke i sag om Irmapien og kunstnerisk ytringsfrihed		12.09.2025
	Højesteret · Varemærkeretlig tvist om velkendthed og forvekslelighed mellem TREK og OUTTREK		04.10.2023
	Landsretten · Varemærkekrænkelser via Google Ads – Godt Smil mod Nord-Smil		22.02.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK		21.05.2024
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet afviser varemærket Marlboro for alle ansøgte livsstilsvarer grundet verdenskendt renommé		21.06.2022
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnets stadfæstelse af afslag på ophævelse af varemærket 'LELE BROTHER' i sag mod LEGO		27.10.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæster afvisning af indsigelse mod træ-varemærke		10.06.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod varemærket '3 MAX' baseret på teleselskabet 3's velkendte varemærker		06.05.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Genoptagelse af varemærkesag: RATPAC nægtet registrering pga. forvekslingsrisiko med RAT PACK		08.04.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Hjemvisning af sag om ophævelse af varemærket GRANDFAR grundet nye beviser for GRUNDFOS-mærkets velkendthed		17.02.2021
	Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Indsigelse mod figurmærket "FGS" baseret på det ældre varemærke "GS" for batterier og akkumulatorer		18.06.2020

Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Stadfæstelse af afslag på indsigelse mod varemærket RATPAC grundet manglende dokumentation for ibrugtagen ret til RAT PACK i Danmark	28.02.2018
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Afgørelse om forvekslelighed mellem varemærkerne SCANDIA og SCANDICOPY inden for papirvarer	30.06.2010
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · Ophævelse af vareudstyrsmærke for flaske grundet ansøgers kendskab til identisk udenlandsk mærke	16.10.2006
Ankenævnet for Patenter og Varemærker · WASH & GO-mærket: Procter & Gambles velkendte shampoomærke giver udvidet beskyttelse mod identisk varemærke for sko	10.08.1998

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

Varemærkeloven § 4	stk. 2	Varemærkeloven § 14	stk. 1
Varemærkeloven § 15	stk. 3	Varemærkeloven § 19	
Varemærkeloven § 22			

MATERIALE Citerede afgørelser

19 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

2

12.09.2025	Højesterets afvisning af direkte anke i sag om Irmapijen og kunstnerisk ytringsfrihed	13282-2025
04.10.2023	Varemærkeretlig tvist om velkendthed og forvekslelighed mellem TREK og OUTTREK	bs-10171-2021-hjr

LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS

3

31.01.2025	Landsrettens dom i sag mellem Panzerglass A/S og WePack ApS om varemærkekrænkelser	7182-8648
22.02.2024	Varemærkekrænkelser via Google Ads – Godt Smil mod Nord-Smil	4946-5966
08.02.2024	Landsretten stadfæster dom om manglende kendetegnsbeskyttelse af logo	4707-5666

ANKENÆVNET FOR PATENTER OG VAREMÆRKER · NÆVN / KLAGEINSTANS

14

21.05.2024	Ankenævnet stadfæster varemærkeregistrering af CARMARK trods indsigelse fra STARMARK	23/09850
21.06.2022	Ankenævnet afviser varemærket Marlboro for alle ansøgte livsstilsvarer grundet verdenskendt renommé	21/14288
27.10.2021	Ankenævnets stadfæstelse af afslag på ophævelse af varemærket 'LELE BROTHER' i sag mod LEGO	AN 2021 00007
10.06.2021	Ankenævnet for Patenter og Varemærker stadfæster afvisning af indsigelse mod træ-varemærke	AN 2021 00002
10.06.2021	Ingen forvekslingsrisiko mellem det velkendte Wunder-Baum grantræ og Skandinavisks logo	AN 2021 00003

10.06.2021	Stadfæstelse af varemærkeregistrering for SKANDINAVISK trods indsigelse fra indehaveren af WUNDER-BAUM	AN 2021 00004
06.05.2021	Indsigelse mod varemærket '3 MAX' baseret på teleselskabet 3's velkendte varemærker	AN 2020 00020
08.04.2021	Genoptagelse af varemærkesag: RATPAC nægtet registrering pga. forvekslingsrisiko med RAT PACK	AN 2021 00008
17.02.2021	Hjemvisning af sag om ophævelse af varemærket GRANDFAR grundet nye beviser for GRUNDFOS-mærkets velkendthed	AN 2019 00032
18.06.2020	Indsigelse mod figurmærket "FGS" baseret på det ældre varemærke "GS" for batterier og akkumulatorer	AN 2019 00014
28.02.2018	Stadfæstelse af afslag på indsigelse mod varemærket RATPAC grundet manglende dokumentation for ibrugtagen ret til RAT PACK i Danmark	AN 2017 00014
30.06.2010	Afgørelse om forvekslelighed mellem varemærkerne SCANDIA og SCANDICOPY inden for papirvarer	AN 2009 00029
16.10.2006	Ophævelse af vareudstyrsmærke for flaske grundet ansøgers kendskab til identisk udenlandsk mærke	AN 2005 00039
10.08.1998	WASH & GO-mærket: Procter & Gambles velkendte shampoomærke giver udvidet beskyttelse mod identisk varemærke for sko	V 7/96